

The Department of Public Instruction, Bombay.

A COLLECTION

OF

ENGLISH PHRASES

WITH THEIR

IDIOMATIC GUJARÁTI EQUIVALENTS

BY

H. GREEN,

LATE ACTING PRINCIPAL, ELPHINSTONE INSTITUTION.
AND LATE SUPERINTENDENT OF GOVERNMENT SCHOOLS IN GUJARAT.

NINTH EDITION.

3,000 Copies.

Registered for Copy-right under the Government of India's Act XXV. of 1867.

B o m b a y :

GOVERNMENT CENTRAL BOOK DEPÔT.

1894.

(All rights reserved.)

Price 11 Annas.

BOMBAY :

PRINTED AT MESSRS. JEHLANGIR B. MARZBAN & CO.'S STEAM PRINTING WORKS.

18437

PREFACE TO FIRST EDITION.

THE phrases contained in this compilation were dictated at various times in one of our Government English Schools,—partly to supply a want which was felt in the mere book-teaching of English to native students, and partly to assist the compiler himself in acquiring a stock of the commonest and most idiomatic Gujaráti expressions.

He had been much amused in reading some of the familiar correspondence of his native friends, to see, that the most trivial chit between school-fellows, cousins or brothers, was rarely or never pitched in a key lower than that of the Rambler or Edinburgh Review, and that in the majority of cases it was even Johnson and Macaulay, heightened by touches imitated from the magniloquent Persian of the Mussalmán Darbárs of India. These sentences then are intended to be entirely colloquial : our students get enough of book-language in their classes, and if the compiler is ever set, formal, and bookish, he is so by inadvertency, and contradiction to his plan and intentions.

The Gujaráti renderings are the freest possible, as in every case it was a *sine quâ non* in the translation that the Gujaráti should be the perfectly idiomatic and familiar language of the bázár and the household.—The compiler is quite aware that the merit of such a work is nothing, but he has a considerable opinion of its utility, and as many MS. copies have, at various times, been solicited and obtained from him, he has at length been induced to have the collection printed.—He will just add that one of his friends put it lately to a use which the compiler had not anticipated ;—that is, he made his Munshi, who could read Gujaráti, give him in the course of his lessons, the equivalent Urdu phrases ; and found (or fancied) that he obtained in this manner much more idiomatic Urdu expressions, suggested by the cognate Gujaráti, than he was likely to have had given him from the mere English alone.

IDIOMATIC SENTENCES

IN ENGLISH AND GUJARATI.

It is very warm to-day.

How long have you been here?

About an hour.

I have just come.

I have been here all day.

I have been here these three hours.

How long have you been in Surat?

What is your father?

How old are you?

Have you any brothers and sisters?

Are you the oldest?

I am older than Mahipatrām.

Those Mangoes are larger than these.

This Mango is larger than that.

Which of these two do you like?

Well, how many sentences have you got?

They are very easy.

We will make them up to twenty.

Do you make up your turban yourself?

I have it made up for me.

Sweep this place.

Get this place swept.

Write this for me.

આજ તાપ થયો છે.

તમે અહિંયાં આપના છો ?

કલાકેક થયો.

હું હમણાજ આવ્યો.

હું આખો દહાડો થયાં અહિંયાં છું.

હું અહિંયાં ત્રણ કલાક થયાં છું.

તમે સુરતમાં કેટલા દહાડા થયાં છો ?

તમારો આપ શો થયો કરે છે ?

તમારી ઉમર કેટલાં વરસની છે ?

તમારે કંઈ ભાઈ બહેન છે ?

સહુથી મોટા તમે છો ?

હું મહીપત્રામ કરતાં મોટો છું.

આ કેરીઓ કરતાં પેલી કેરીઓ મોટી છે.

આ કેરી પેલી કેરી કરતાં મોટી છે.

આ બેમાંથી તમને કઈ ગમે છે ?

હેમ, કેટલાં વાક્ય થયાં ?

એ તો થણાં સહેલાં છે.

ત્રીસનો મેળ આપણે લાવી મૂકીશું.

તમે પોતાને હાથે પાથડી બાંધો છો ?

હું તો બંધાવું છું.

આ જગો વાળો.

આ જગો વળાવો.

આ મારે વારતે લખો.

Get this written for me.

Copy this for me.

Get this copied for me. }

Have this copied for me. }

I will copy it for you.

I will have it copied for you. }

I will get it copied for you. }

Where are you going ?

Where is he going ?

Where is that boy going ?

Where have you come from ?

Where has he come from ?

Where do you come from ?

From Poona.

What has brought you here ?

Do you learn English ?

I attend the English school.

Is there leave to-day ?

There will be leave to-morrow.

Why ? What is to-morrow ?

Have you nothing to do ?

Now then, get to work there.

Don't make so much noise.

Don't make such a noise.

What a noise you are making there ?

What are you all about here ?

This is the last then.

What's o'clock ?

What o'clock is it ?

What's time ?

What time is it ?

આ મારે વારતે લખાવો.

મારે સાર આની નકલ કરો.

મારે સાર આની નકલ કરાવો.

હું તમારે સાર તેની નકલ કરીશ.

હું તમારે સાર તેની નકલ કરાવીશ.

તમે ક્યાં જાઓ છો ?

તે ક્યાં જાય છે ?

પેલો છોકરો ક્યાં જાય છે ?

તમે ક્યાંથી આવ્યા ?

તે ક્યાંથી આવ્યો ?

તમે ક્યાંથી આવો છો ?

પુનેથી.

તમારું અહિં કેમ આવવું થયું ?

તમે અંગ્રેજી શીખો છો ?

હું અંગ્રેજી નિશાળે જાઉં છું.

આજ રજા છે કે ?

કાલે રજા પડશે.

કેમ ? કાલે શું છે ?

તમને કંઈ કામ થાશે નથી ?

આલો, હવે કામે વળગો.

અટલો બધો શોર નહિ કરો.

અવો શોર કરતા નહિ.

તમે કેટલી બૂમ પાડો-

છો ?

તમે બધા અહિં શું કરી કરો છો ?

ત્યારે આ છેલું છે.

કેટલા વાગ્યા ?

Do you know what o'clock it is?	તમે જાણો છો, કેટલા વાગ્યા છે તે?
Do you know what the time is?	પૂછી આવો કેટલા વાગ્યા છે.
Go and ask what o'clock it is.	જરા નીચે ઉતરો.
Go down a little.	જરા નીચે ખસતા જાઓ.
Move down a little lower.	મારે વારતે જરા જગો કરો.
Make me a little room here.	અમે અહિં ઘણા ભયરડાઈએ છિયે
We are very much crowded here.	એટલા ખીચાખીચ બેસતા ના.
Don't crowd so.	અહિં જગો નથી.
There is no room here.	તમને પેલી પાટલી ઉપર જગો જડશે.
You will find room on that form.	જગો બસ થશે ?
Will there be room enough?	બહુ જગો છે.
There is plenty of room.	અહિંયાં આપણે સારૂ જગો ક્યાં છે.
We have no room here.	ચોતીરામને બોલાવો.
Call Moteerám.	સિપાઈને બોલાવો.
Call the sepoy.	દરિને બોલાવો.
Call Hurry.	શિક્ષકને બોલાવો.
Call the Monitor.	આજ સાંજરે મને મળજો.
Call upon me this evening.	આજ સાંજે મારે ઘેર આવજો.
Call at my house this evening.	નંદશંકર આજ સાંજે મારે ત્યાં આવ્યો
Nandshankar called upon me	હતો.
this evening.	આજ સવારે હું નંદશંકરને ત્યાં
I called upon Nandshankar this	ગયો.
morning.	આજ સાંજે હું તેને ત્યાં જઈશ.
I will give him a call this evening.	તમે કેટલાં વાગ્ય શીખી
How many sentences can you	શકશો ?
learn ?	સારે ચાર લેઈએ.
We want four then.	પરમદલાડે હું તેને મળ્યો
I saw him the day before yester-	હતો.
day.	હું પરમદલાડે જઈશ.
I will go the day after to-morrow.	પરમદલાડો, ગઈકાલ, આજ,
The day before yesterday, yester-	આવતી કાલ, આવતો
day, to-day, to-morrow, the day	પરમદલાડો.
after to-morrow.	

Does it rain ?	શું વરસાદ આવેછે ?
Is it raining ?	શું વરસાદ વરસેછે ?
It rains fast.	જાણે વરસાદ આવેછે.
It is very heavy rain.	વરસાદ ઘણો જાણે છે.
Will it rain ?	શું વરસાદ આવશે ?
It is very windy to-day.	આજ પવન બહુ છે.
There is a great deal of wind to-day.	આજ પવનનું જોર બહુ છે.
A great deal of rain fell in the night.	રાત્રે વરસાદ બહુજ આવ્યો.
There is a great deal of confusion in that class.	પેલા વર્ગમાં ઘણી ગડબડ થાયછે.
Don't be long.	વાર ન લાગે હો.
Stop a minute, I won't be long.	જરા સજૂર ખમો, મને વાર નહિ લાગે.
Don't hurry.	હતાવળ કરતા ના.
Don't be in such a hurry.	એટલી હતાવળ કરતા ના.
You are in a great hurry.	તમે ઘણી હતાવળ કરોછો.
What a hurry you are in !	તમે કેટલી હતાવળ કરોછો !
You are very rude.	તમે ઘણા બેઆદબ છો.
He is a very well-behaved boy.	તે છોકરાની આલચલગત સારી છે.
He will be enough I think.	મારી નજરમાં વીસ બસ આવેછે.
In Gujarāṭi you pronounce the last word in a sentence very emphatically.	ગુજરાતીમાં તમે વાક્યનો છેલ્લો શબ્દ ઘણા જોરથી બોલો-છો.
In English the voice must generally fall at the end of a sentence.	અંગ્રેજીમાં વાક્યને અંતે ધણું કરીને રેવર નરમ પાડવો.
He is a great dunce.	તે ઘણો મૂર્ખ છે.
You are very late this morning.	આજ તમને બહુ મોડું થયું છે.
How is it you are so late ?	તમને એટલીવાર કેમ લાગી ?
What has made you so late ?	તમને એટલું મોડું કેમ થયું ?
Has it gone ten ?	દશ થઈ ગયા કે ?
Has it struck ten yet ?	દશ દશજ વાગ્યા છે ?

The Názir's clock has struck, but not the one in the fort.	નાજરના ઘડિયાળમાં તો વાગ્યા, પણ ફિઝના ઘડિયાળમાં નથી વાગ્યા.
Nine, a quarter past nine, half past nine, a quarter to ten, ten.	નવ, સવાનવ, સાડાનવ, પોણાદશ, દશ.
Twenty minutes past ten, five and twenty minutes past ten, half past ten.	દશ ને વીસ મિનિટ, દશ ને પચીસ મિનિટ, સાડા દશ.
Five and twenty minutes to eleven.	અગ્યારમાં પચીસ મિનિટ કમ.
It is about ten minutes to eleven.	અગ્યારમાં આશરે દશ મિનિટ બાકી છે.
It has not gone eleven.	અગ્યાર નથી વાગી ગયા.
It wants about five minutes to it.	આશરે પાંચ મિનિટ ઓછી છે.
How do you do ?	તમારી શી ખબર છે ?
Are you quite well this morning ?	આજ તબિયત તો સારી પેટે ખુશ છે ?
I am not very well.	સારી તબિયત સારી નથી.
You are not looking very well.	તમારો ચહેરોજ કહી આપેછે ને.
He says he has been very ill.	તે કહેછે કે હું માંદા છું.
He does not look very ill.	તે કંઈ માંદા જણાતો નથી.
He is looking very well.	તેનો ચહેરો તો સારો દેખાયછે.
What has been the matter with you ?	તમને શું થયું છે ?
What is the matter with him ?	તેને શું થયું છે ?
Where have you been ?	તમે ક્યાં ગયા હતા ?
What have you been doing ?	તમે શું કસ્યાં કરતા હતા ?
Where has he been ?	તે ક્યાં ગયો છે ?
What has he been doing ?	તે શું કસ્યાં કરતો હતો ?
We have been learning our lessons.	અમે અમારો પાઠ શીખતા હતા.
He has been writing his copy.	તે પોતાનો ખરડો ચીતરતો હતો.
I have written my letter.	મેં મારો કાગળ લખ્યો છે.
They have written their copies.	તેઓએ પોતાના ખરડા ચીતર્યા છે.
We have done our sums.	અમે અમારા હેસાબ ગણ્યા છે.
You talk a great deal.	તમે બહુબોલા છો.

Don't talk so much.	એટલી બધી વાતો ના કરતા.
Less talk and more work.	વાત તો ઓછી બધું થયું, કામે વળગે.
When Motecram comes, send him to me.	મોતેક્રામ આવે ત્યારે મારી પાસે મોકલજો.
When you have got it ready, tell me.	જ્યારે તૈયાર થાય ત્યારે મને કહેજો.
When you have done it, bring it to me.	જ્યારે કરી રહે ત્યારે મારી પાસે લાવજો.
When you have finished it, bring it to me.	જ્યારે પૂરું થાય ત્યારે મારી પાસે લાવજો.
Finish it before you leave it.	પૂરું કર્યા વગર મૂકતા ના.
Don't leave it half-done.	અધૂરું કરીને રહેવા દેતા ના.
Don't leave it unfinished.	અધૂરું મૂકતા ના.
When shall you finish it?	તમે તે ક્યારે પૂરું કરશો ?
When will you finish it?	તમે તે ક્યારે પૂરું કરવાના ?
Where did you buy it?	તમે તે ક્યાંથી ખરીદ કર્યું ?
What did you give for it?	તમે એનું શું આપ્યું ?
How much did it cost?	તેનું શું ખર્ચું ?
It is very dear, I think.	મારી નજરમાં બહુ મોઢું આવે છે.
Is it dear or cheap?	તે મોઢું છે કે સોઢું ?
What does he ask for it?	તે એનું શું કહે છે ?
He asks a great deal for it.	એ તો એનું બહુ માગે છે.
He will take less than that.	એમાંથી તે કંઈ એમણું કરશે.
What is the lowest he will take?	એમણામાં એમણું તે શું લેશે ?
That is the lowest price.	એમણામાં એમણી કીમત એજ.
What will you give for it?	તમે એનું શું આપશો ?
What do you think it's worth?	તમે એમાં કેટલાનો માલ ધારો છો ?
You have given too much for it.	તમે એનું બહુજ આપ્યું.
It is not worth what you have given for it.	તમે આપ્યું તેટલાનો એમાં માલ નથી.
You have been cheated.	તમે છેતરાઈ આવ્યા.
You have been taken in.	તમે ડગાઈ આવ્યા.

It is a complete take-in.	એ તો પૂરી ડગાઇ છે.
I think you have bought it very cheap.	મને લાગેછે કે તમે ઘણું સોંધામાં લાવ્યાછો.
It is quite a bargain.	એ તો મફત છે.
It is a great bargain, I think.	મારી નજરમાં ઘણુંજ સસ્તું આવેછે.
Will you lend me your pencil?	જરા તમારી સિસાપેન મને આપશો ?
May I use your slate?	હું તમારી સ્લેટ વાપરું (અથવા લઉં) ?
Send for some chalk.	થોડો સફેતો મંગાવો.
Get me a piece of chalk.	સફેતાનો કકડો મને આણી આપો.
Send Hary to buy some.	હરિ પાસે થોડો મંગાવો.
I have sent for some.	મં થોડો મંગાવ્યો છે.
He is a long while gone.	તે તો ક્યારેનો ગયોછે.
How many days does it want to the Diwálee?	દીવાળીને કેટલા દહાડા નોંધાવે ?
It does not want many days to the Diwálee?	હવે દીવાળીને ઘણા દહાડા બાકી નથી.
We shall soon have the Diwálee here.	હવે દીવાળી જલદી આવશે.
How many days' leave will there be?	કેટલા દહાડાની રજા પડશે ?
How many days were given last year?	પોર કેટલા દહાડાની રજા આપી હતી ?
I am going to Katárgám this evening.	આજ સાંજે હું કતારગામ જવાનો છું.
My brother is going to Bombay next week.	આવતા અઠવાડિયામાં મારો ભાઈ મુંબઈ જવાનો છે.
When will he return?	તે ક્યારે પાછો આવશે ?
When is he to return?	તે ક્યારે પાછો આવવાનો છે ?
Will he go by water or by land?	તે વહાણે જવાનો છે કે પગ રસ્તે ?
He is to go by the steam-boat.	તે આગબોટમાં જવાનો છે.
How long is the steam-boat going?	આગબોટને જતાં કેટલી વાર લાગેછે ?
When is it to go ?	તે ક્યારે જપડશે ?

There are six boys absent this morning.

Who are they ?

Have you counted the monitors ?

Harichand has gone to live at Bombay.

In what part of the town do you live ?

Does he leave near the school ?

Chaturbhujdas lives a long way off.

These two boys live near each other.

They live in the same street.

His parents don't allow him to play in the street.

Sit in your right place.

What is your number ?

Count the boys.

Don't forget to reckon the monitors.

At night the streets are full of people.

Have you been to hear the *Garbá* ?

Which is the best night to go ?

Some say to-morrow night and some the next night.

How long does it last ?

At what time at night ought we to go ?

How many sentences have you got ?

It is not enough I think.

I must give you a few more.

Some of the boys wish to write letters in English.

આજ છ છોકરા ગેરહાજર છે.

કોણ કોણ છે ?

તમે શિક્ષકોને ગણ્યા છે ?

હરિચંદ તો મુંબઈ રહેવા ગયો.

તમે શહેરમાં કયે રેકાણે રહો છો ?

શું તે નિશાળની પાસે રહે છે ?

ચતુર્ભુજદાસ ઘણો દૂર રહે છે.

આ બે છોકરા પાસેપાસે રહે છે.

એમ્મી એકજ માહોલ્લામાં રહે છે.

તેનાં માઆપ તેનં માહોલ્લામાં રમવા દેતાં નથી.

તમારી જગો ઉપર બેસો.

તમે કેટલામાં છો ?

છોકરા ગણી વાળો.

શિક્ષકોને ગણવાને સૂલતા ના.

રાત્રે રસતા લોકોથી ભરાયલા હોય છે.

તમે ગરબા સાંભળવા ગયા હતા ?

સહી સારા ગરબા કઈ રાત્રે ગવાય છે ?

કેટલાએક કાલે રાત્રે કહે છે અને

કેટલાએક પરમદલાડે કહે છે.

ગરબા ક્યાંસુધી ગવાય છે ?

રાત્રે કયે વખતે આપણે જવું નોંધ્યું ?

તમારી પાસે કેટલાં વાકયો છે ?

એટલાં તો બસ નથી.

મારે તમને થોડાં વધારે આપવાં નોંધ્યું.

કેટલાએક છોકરાની અંગ્રેજીમાં કાગળ લખવાની મરજી છે.

That would be too difficult a lesson.

Only two or three boys would be able to do it.

Some of the boys make a great many mistakes.

Show me your sentences.

You have made a great many blunders.

You had better write them all over again.

You had better ask him.

You had better not go without asking your father's leave.

You had better do it at once.

We had better make them up to fifteen.

We had better go this way.

I have lost my pencil.

Where did you lose it?

I lost it as I was coming to school.

I have lost it somewhere in the school.

When did you lose it?

Look for it.

You will find it, I dare say, if you look for it.

Have you found it?

Can't you find it?

Where have you been looking for it?

How long has it been lost?

I have looked everywhere for it.

એ પાઠ ધણાજ મુશ્કેલ
પડશે.

એ ત્રણ છોકરાજ માત્ર કરી
શકશે.

કેટલાક છોકરાને ઘણી ત્રુટી
પડેછે.

તમારાં વાક્ય મને બતાવો.

તમે ઘણે ઠેકાણે ભૂલ કીધી
છે.

બધાં ફરીથી લખો તો
ઠીક.

તમે એને પૂછી જુઓ તો ઠીક.

તમારા બાપને પૂછીને જાઓ તો
ઠીક.

હમણાનું હમણા કરી નાંખો તો ઠીક.

પંદર લગણુ કરી નાંખીએ તો
ઠીક.

આપણે આ રસ્તે જઈએ તો ઠીક.

મેં મારી સિસાપેન ખાધછે.

ક્યાં ખાધ?

નિશાળે આવતાં ખાધ.

નિશાળમાંજ કદિ ખાડી
તો.

ક્યારે ખાધ?

શાંધે તો ખરા.

શાંધશે તો જડશે
ખરી.

તમને જડી કે?

જડતી નથી કે?

તમે ક્યાં જાળતા
હતા?

ક્યારેની ખાવાઈ ગઈ છે?

હું બધે શાંધી વળ્યો.

I have looked all over the school for it.	હું તો બધી નિશાળ બાળી વળ્યો.
I can't find it any where.	મને તો કહિં જડતી નથી.
He has just found it.	તેને હમણાજ જડી.
Where did he find it?	તેને ક્યાંથી જડી?
Is it found?	જડી કે !
Where was it found?	ક્યાંથી જડી ?
Has any body taken my pencil?	કોઈએ મારી સિસાપેન લીધી છે ?
Has any of you got my pencil?	તમારામાંના કોઈની પાસે મારી સિસાપેન છે ?
I was up very late last night.	કાલે રાત્રે હું બહુ ઓડો સૂતો.
How late were you up?	ક્યાંસૂધી તમે જાગતા હતા ?
Was he up all night?	તેણે આખી રાત ઉજાગરો કીધો કે ?
I sat up till three o'clock.	ત્રણ વાગતાસૂધી હું જાગ્યો.
I went to bed very early.	હું બહુ વહેલો સૂતો.
When did you go to bed?	તમે ક્યારે સૂતા ?
You must go to bed early to-night.	આજ રાત્રે તમારે વહેલા સૂઈ જવું.
It is a bad thing to sit up late at night.	રાત્રે ઘણીવાર લગણુ જાગવું તે સાફ નહિ.
At what time do you go to bed at night?	રાત્રે તમે ક્યારે સૂઓ છો ?
At what time do you get up in the morning ?	સવારે તમે ક્યારે ઊઠો છો ?
Do you rise early ?	તમે વહેલા ઊઠો છો કે ?
Are you an early riser ?	તમને વહેલા ઊઠવાની ટેવ છે કે ?
Do you get up early ?	તમે વહેલા ઊઠો છો કે ?
I was up before day-light.	હું અજાણ્યું થતાં વહેલાં ઊઠ્યો.
I am up every morning before six o'clock.	હું રોજ સવારે છ વાગ્યા વહેલાં ઊઠું છું.
Is the sun up yet?	સૂરજ ઊગ્યો કે ?
The sun does not rise now till after six.	હમણા સૂરજ છ વાગ્યા પછી ઊગે છે.
The twilight in England is sometimes two hours long.	ધંડાંડમાં ઝળઝળું દોઢ વખતે બે કલાક સૂધી રહે છે.

Indeed in the middle of summer
there is a little twilight all
night long.

In London the days are longer
in summer, and shorter in
winter than they are here.

Would you like a drive?
Where shall we drive to?
Get the gárry ready.
Put the bullocks to.

Is it a good road?
What sort of road is it?
It is very muddy in some places.
The roads are very bad.
They are repairing the roads.
In the rainy season the roads are
impassable.

The roads are still very heavy.
The road is very good as far as
Variáwa.

His bullocks ran away with him.
They upset the gárry and broke
it all to pieces

Was any body hurt?
Did they do any mischief?
How came they to take fright?
Don't drive so fast.

The roads are very dusty.
We shall be smothered with dust.
Can you speak English?
I can read it better, than I can
speak it.

ભર બનાળે તો થોડું ઝળઝળું
આખી રાત હોય-
છે.

અહિં આંના કરતાં લંડનમાં બનાળાના
દહાડા લાંબા હોયછે, અને શિયા-
ળાના ટૂંકા હોયછે.

ગાડીમાં બેશીને ફરવા ચાલશો?
કેણી તરફ જઈશો?
ગાડી તૈયાર કરો.
બળદ બેડો.

તે સારો રસ્તો છે?
તે કેવો રસ્તો છે?
કોઈ કોઈ જગ્યાએ બહુ કાદવ છે.
રસ્તા ઘણા ખરાબ છે.
તેઓ રસ્તા સમારે છે.
ચોમાસામાં રસ્તામાં ચલાવું
નથી.

હજીસૂધી રસ્તા ઘણા ખરાબ છે.
વગીઆવ સૂધી તો ઘણો સારો
રસ્તો છે.

તેના બળદ તેને લઈને નાહા.
તેઓએ ગાડી બાંધી વાળી અને તેના
કકડે કકડા કરી નાંખ્યા.

કોઈને વાગ્યું?
તેઓએ કંઈ નુકસાન કીધું કે?
તેઓ શાથી ભડક્યા?
એટલા દોડાવતા ના.

રસ્તે ઘણી ધૂળ છે.
આપણે ધૂળધોયા જેવા થઈ જઈશું.
તમને અંગ્રેજી બોલતાં આવડે છે?
બોલવા કરતાં મને વાંચતાં ઠીક
આવડે છે.

I can read it a little, but can't speak it.	મારાથી જરા વંચાય છે તે અરે, પણ બોલાવું નથી.
It is a very difficult language to learn.	અંગ્રેજી બોલી શીખવી ઘણી કઠણ છે.
It takes a long time to learn.	તે શીખતાં ઘણા દહાડા લાગે છે.
How long have you been learning?	તમને શીખતાં કેટલા દહાડા થયા ?
You speak it very well I think.	મને તો લાગે છે કે તમે સારું બોલો છો.
Where did you learn?	તમે ક્યાં શીખ્યા ?
What books do you read?	તમે કઈ કઈ ચોપડીઓ વાંચો છો ?
Do you attend the school?	તમે નિશાળે જાઓ છો ?
The classes have lately been re-arranged.	વર્ગોની હમણા ફરીથી ગોઠવણી થઈ છે.
The first and second classes have been combined into one.	પહેલા અને બીજા વર્ગને એકઠા મેળવી દીધા છે.
And the third and fourth also into one.	તેમજ ત્રીજા અને ચોથાને પણ મેળવી દીધા છે.
There are now thirty-three boys in the first class and thirty-four in the second.	હમણા પહેલા વર્ગમાં તેવીસ છોકરા છે અને બીજામાં ચોવીસ છે.
What are your school hours ?	તમારે નિશાળમાં કેટલો વખત શીખવાનું છે ?
From ten till four with half an hour's vacation at one o'clock.	દશથી તે ચાર સુધી અને એક વાગતે અર્ધા કલાકની રજા મળે છે.
What are you quarrelling about ?	તમે શા વાસ્તે કજીઓ કરો છો ?
What is the matter with that boy ?	તે છોકરાને શું થયું છે ?
Let him alone, pray.	બસ ચાર, હવે એનો ખ્યાલ મૂકો.
Some of the boys are very quarrelsome.	કેટલાએક છોકરા ઘણા કજીઆખો છે.
How is the new catalogue to be reckoned ?	નવું હાજરી પત્રક કેમ ગણાયે ?
Are we to reckon from the day on which the classes were combined?	જે દહાડાથી વર્ગ એકઠા મળ્યા તે દહાડાથી ગણાયે ?

Are we to leave the previous days
out of the calculation?

You must calculate the old cata-
logues separately.

Calculate as if the catalogues were
for two months instead of one.

That is the only fair way.

That will be quite fair, I think.

That will be fair for every body,
I think.

Ochhavram and Narayandas are
making out the new catalogue.

Who made out the last catalogue?

Do the same boys always make
out the catalogues?

What is the pronunciation of this
word?

How is this word pronounced?

I can't pronounce this
word.

You pronounce this word very
badly.

It is a very difficult word to pro-
nounce.

Go and ask what the pronuncia-
tion of this word is.

A great many boys pronounce V
badly.

Do you find English a difficult
language to pronounce?

હાલે અમે અગાડીના દહાડા ન ગણીયે
કે ?

તમારે જૂનાં હાજરી પત્રક જુદાં જુદાં
ગણવાં.

એમજ ગણો, જાણે હાજરી પત્રક એક
મહિનાને બદલે બે મહિનાનાં છે.

વાજખી રસતો એજ છે.

મને તો લાગેછે કે એજ વાજખી છે.

મને તો લાગેછે કે એથી બધાને ઠીક
પડશે.

ઓછવરામ અને નારાયણદાસ નવું
હાજરી પત્રક બનાવેછે.

ગયા મહિનાનું હાજરી પત્રક કોણે કીધું?
એકના એક છોકરા હમેશા હાજરી પત્રક
બનાવેછે?

આ શબ્દનો ઉચ્ચાર શો
છે ?

આ શબ્દનો ઉચ્ચાર કેમ થાયછે ?

આ શબ્દનો ઉચ્ચાર મારાથી થતો
નથી.

તમે એ શબ્દનો ઉચ્ચાર ઘણાજ ખરાબ
કરોછો.

તે શબ્દનો ઉચ્ચાર કરવો ઘણો કઠણ
છે.

આ શબ્દનો ઉચ્ચાર પૂછી
આવો.

ઘણાએક છોકરા 'વી' નો ઉચ્ચાર
ખરાબ કરેછે.

અંગ્રેજ ભાષાના ઉચ્ચાર તમને સુચકેલ
લાગેછે ?

- Do you find the pronunciation of English and Gujarāṭī very different?
- This morning's lesson was the most difficult one we ever had.
- This is the most difficult lesson yet.
- Many boys lost their places.
- Ādarjēe lost three places.
- Balvachhīrām gained seven places.
- Kāvashā neither lost nor gained.
- The lesson was too difficult for the boys at the lower end of the class.
- The boys at the upper end of the class are much forwarder than those at the lower end.
- Look at your slates while I read the sentences.
- Have you written them correctly?
- Your writing* is very bad.
- Your hand-writing is not good.
- What sort of hand do you write?
- Does he write a good hand?
- Ochhavīrām writes a very fine hand.
- Which is the best writer in the class?
- Dhākjee for large hand and Ēdaljee for small.
- Which can you write best, large or small hand?
- અંગ્રેજીના અને ગુજરાતીના ઉચ્ચારમાં તમને ઘણો તફાવત લાગેછે ?
- આજ સવારના જેવો અઘરો પાઠ કોઈ દહારો નહોતો આવ્યો.
- હજુ સુધી આવો મુશ્કેલ પાઠ આવ્યો નથી.
- ઘણા છોકરાંએ જગ્યા ખોઈ.
- આદરજીએ ત્રણ જગ્યા ખોઈ.
- બલવચ્છરામને સાત જગ્યા મળી.
- કાવશાંએ કીધાંએ નહિ અને ખોઈ પણ નહિ.
- વર્ગના નીચલા છોકરાને વારતે પાઠ ઘણો અઘરો હતો.
- નીચેના છોકરા કરતાં ઉપરના છોકરા ઘણા આગળી આવ્યા છે.
- હું વાક્ય વાંચું એટલી વાર તમે તમારી રહેતમાં જુઓ.
- તમે તે શુદ્ધ લખ્યાંછે ?
- તમારું લખવું ઘણું ખરાબ છે.
- તમારા અક્ષર સારા નથી.
- તમે કેવા અક્ષર લખો છો ?
- શું તે સારા અક્ષર લખેછે ?
- ઓચવરામ ઘણા સારા અક્ષર લખેછે.
- આ વર્ગમાં સારામાં સારો લખનારો કોણ છે ?
- ધાકજી મોટા અક્ષર તો વાકજી સારા લખેછે, નાના અક્ષર એદલજી સારા લખેછે.
- તમારા કયા અક્ષર વળેલા છે, મોટા કે નાના ?

Which of these two boys writes the best hand?	આ બેમાંથી કયા છોકરાના એક્ષર વળેલા છે?
I don't much like either of their writing.	તે બંનેનું લખવું મને ઘણું પસંદ નથી.
What is the day of the month?	આજ કેટલામી તારીખ થઈ?
What day of the month is it?	આજ તારીખ કેટલામી થઈ?
What is the day of the week?	આજ શે વાર થયો?
What year is this?	આ કયું વરસ?
What month is it?	તે કયો મહિનો?
You have forgotten to date your letter.	તમે તમારા કાગળમાં તારીખ ભરવી ભૂલી ગયાછો.
I should go to him if I were you.	મારા સરખા હોત તો તેની પાસે જત.
You should have gone to him.	તમારે તેની પાસે જવું જોઈતું હતું.
You ought to have gone to him.	તમારે તેની પાસે જવું ઘટારત હતું.
You should go to him.	તમારે તેની પાસે જવું.
I should move that pawn.	હું હોઉં તો તે ખાડું ચાલું.
I should have moved that pawn.	હું હોત તો તે ખાડું ચાલત.
That is the best move.	સારી ચાલ તો એજ છે.
That would have been the best move.	તે ચાલ્યા હોત તો ઘણું સારું થાત.
He should move that pawn.	એને તે ખાડું ચાલવું જોઈયે.
He ought to move that pawn.	એને એ ખાડું ચાલવું જોઈયે.
He should have moved that pawn.	એને એ ખાડું ચાલવું જોઈતું હતું.
He ought to have moved that pawn.	એને એ ખાડું ચાલવું ઘટવું હતું.
That would have been a very strong move.	તે તો ઘણીજ સારી ચાલ હતી.
That would be a very strong move.	તે ઘણી સારી ચાલ થશે.
What had I better do?	શું કરીએ હવે?
You had better move that pawn.	તમે તે ખાડું ચાલો તો ઠીક.
You had better not do that.	તમે તેમ ન કરો તો ઠીક.
This is the best thing to do.	એ ઘણું સારું પડશે.
This is the best move.	સારામાં સારી ચાલ આ છે.

This is a better move than that.

What should you move?

That is a very bad move.

He should not have moved that pawn.

He ought not to have moved that pawn.

You should learn your lesson before you come to school.

You should not leave it till you come to school.

You should have learned your lesson last night.

I should learn it in the morning if I were you.

What ought I to do in it?

I don't know what to do in it.

What should you do in it?

He ought to have done it long ago.

I should have done that long ago.

That will do very well.

That would do very well.

That would have done very well.

That will never do.

That would never do.

That would never have done.

There will be no objection to that,

I think.

There would be no objection to that I should think.

The holidays will commence on Friday.

તેનાં કરતાં આ ચાલ સારી છે.

તમે શી ચાલ ચાલવ?

તે ઘણી ખરાબ ચાલ છે.

તેને એ ખ્યાલું નહોતું

ચાલવું.

તેને એ ખ્યાલું નહોતું ચાલવું

જોઈતું.

નિશાળે આવતા પહેલાં તમારે તમારો

પાઠ શીખવો જોઈયે.

નિશાળે આવતાં સુધી રહેવા દેવા

નહિ.

તમારે તમારો પાઠ રાત્રે શીખવો

જોઈતો હતો.

મારા સરખા હોત તો સવારમાંજ

શીખત.

મારે એમાં શું કરવું જોઈયે?

મને એમાં કંઈ કરવાનું સૂઝતું નથી.

તમે એમાં શું કરત?

તેને તે ક્યારનું કરવું જોઈતું

હતું.

મેં તે કંઈ વારનું કીધું હોત.

તે ઠીક પડશે.

હા એ સારીપડે ચાલશે.

તે ઠીક પડ્યું હોત.

એ તો કદી નહિ ચાલ.

એ તો કદી ઠીક નહિ પડે.

એ તો કદી ચાલત નહિ.

મારા ધાર્યામાં એમાં કંઈ હરકત નહિ

પડે.

મારા ધાર્યામાં તો એમાં કંઈ હરકત

પડે એવું નથી.

શુક્રવારથી તહેવાર શરૂ

થશે.

And the school will re-open on
Wednesday morning.

Which is the chief day of the Di-
wálee ?

What shall you do with your-
selves all the Diwálee ?

How do you mean to pass the
Diwálee ?

How shall you spend your Di-
wálee ?

Do you light up your houses every
night or only on one night ?

Every night.

From Thursday-night till Tues-
day-night.

And again on the Ageeárasa.

That is called the Deva-Diwálee.

Is that kept as a holiday ?

The Hindoos let off fire-works
during the Diwálee.

Surat is not so well lighted up
during the Diwálee as Bom-
bay is.

On the Amása all the bank-
ers and traders worship their
books.

On the Terasa, they worship
their money.

The Diwálee last year happened
in October.

The Diwálee happens much later
this year than it did last year.

The two chief holidays in the
year are the Diwálee and the
Holce.

અને નિશાળી પાછી બુધવારે
ઓધડશે.

દીવાળીનો મુખ્ય દહાડો
કયો ?

દીવાળીના દહાડામાં શી ગમત
કરશે ?

દીવાળી શી રીતે ગુજારવાની તમારી
મરજ છે ?

દીવાળી કેમ ગુજાર-
વાના ?

બધા દહાડા તમે તમારા ઘરમાં રોશની
કરોછો કે ફક્ત એક રાત્ર ?

બધી રાત્રે.

બુદ્ધરપતવારની રાતથી તે મંગળવારની
રાત સુધી.

અને વળી અગિઆરસને દહાડે.

તે દેવદીવાળી કહેવાય છે.

શું તેને તહેવારની પેઠે માનેછે ?

હિંદુ લોકો દીવાળીમાં આતશબાજી ફેડે-
છે.

મુંબઈમાં જેવી દીવાળીની રોશની થાય-
છે તેવી સૂરતમાં થતી
નથી.

આમાસને દહાડે બધા નાણાવટી અને
વેપારીઓ પોતાના ચાપડાની પૂજા
કરેછે.

તેરસને દહાડે ધનની પૂજા
કરેછે.

પોર દીવાળી અકટોબર મહિનામાં
થઈ.

પોરના કરતાં આણંબ દીવાળી ધણી મોડી
આવી.

હોળી, અને દીવાળી એ વરસમાં
બે મુખ્ય તહેવાર
છે.

The Holec happens at the beginning of the Spring and Diwalee at the latter end of the Autumn.

Do you take snuff?

Several of our boys I see carry snuff-boxes.

Snuff taking is a very nasty habit.

How long has your brother been at Barodā?

He has gone back again.

When is he to come back?

When does he mean to return?

Is the business he went about settled?

We expect him back in about a month.

He writes that he expects to return in December.

When did you hear from your brother?

Have you heard from your brother lately?

How is he?

How is he getting on?

Is he likely to be successful?

Is he likely to stay much longer?

Is his business likely to be soon settled?

We heard from Ishwardās yesterday.

હોળી વસંત ઋતુના આરંભમાં થાય છે અને દિવાળી ચોમાસાની સમાપ્તિએ થાય છે.

તમે તપખીર સુધો છો?

આપણે અહિં કેટલાક છોકરા તપખીરની દાખડી રાખે છે.

તપખીર સુધવી એ ઘણી ખરાબ દેવ છે.

તમારો ભાઈ વડોદરે કેટલું સમય થયું ગયો છે?

તે પાછો ગયો છે.

તે ક્યારે પાછો આવવાનો છે?

તેનો ક્યારે પાછા આવવાનો હિસાબ છે?

જે કામને વાસ્તે તે ગયો તે પાર પડ્યું કે?

એવું ધારિયે છીએ કે મહિનાએક સુધી માં તે પાછો આવશે.

તેણે લખ્યું છે કે હું ડીસેમ્બરમાં આવવા ધારે છું.

તમારા ભાઈનો કાગળ તમારા ઉપર ક્યારે આવ્યો?

હાલમાં તમારા ભાઈનો કાગળ પત્ર તમારા ઉપર આવ્યો હતો?

તેની શી ખબર છે?

તેનું કામ કેવું ચાલે છે?

તેનું કામ પાર પડે એવું દેખાય છે?

તેને વધારે દલાડા થશે એવું છે કે?

શું તેનું કામ જલદી પાર પડે એવું છે?

કાલે હિંદરાસનો અમારા ઉપર કાગળ આવ્યો.

He is likely to be back in a few days.

He desires to be kindly remembered to all his class-fellows.

Have you heard from Ishwardás since he went to Barodá ?

How long is it since you heard from Ishwardás ?

Your letter of the 9th inst. did not reach me till this morning.

My last letter to you must have miscarried.

An answer at your earliest convenience will greatly oblige me.

Yours very truly, Ardesar Behérámjee.

I have received no answer to my letter.

I have written several letters, but have received no answer to any of them.

I must answer Ishwardás's letter.

He never answered my letter.

What answer did he send to your letter ?

I have neglected to write to him for a long while.

The sentences to-day are much longer than usual.

જનશ્યામાં તે થોડા દહાડામાં પાછો આવનાર છે.

તેણે પોતાના વર્ગના બધા છોકરાને હેતુથી બોલાવ્યાછે.

ઈશ્વરદાસ વડોદરે ગયા પછી તેનો કાગળ તમારા ઉપર આવ્યો હતો ?

ઈશ્વરદાસનો કાગળ તમારા ઉપર આવ્યાને કેટલા દહાડા થયા ?

તમારો કાગળ ચાલતા મહિનાની નવમી તારીખનો આવજ સવારે મને પહોંચ્યો.

મેં તમને છલ્લા કાગળ લખ્યો તે ગેરવહેલે પડ્યો હતો.

તમને વહેલી ફરસદ મળેથી જતાજ લખ્યો તો અમારા ઉપર માઠી મહેરબાની થશે. લાંબ અરદેશર બહેરામજીની સલામ.

મારા કાગળનો મને કંઈ જતાજ મળ્યો નથી.

મેં કેટલા બધા કાગળો લખ્યા, પણ તેમાંના એકેનો જતાજ મને આવ્યો નથી.

મારે ઈશ્વરદાસના કાગળનો જતાજ લખ્યો ન્હોતો.

તેણે મારા કાગળનો કદી જતાજ લખ્યો નથી.

તમારા કાગળનો તેણે શા જતાજ લખ્યો ?

થણા દહાડા થયાં મારાથી તેને કાગળ લખાયો નથી.

આજનાં વાંચ્યો રોજના કરતાં થણાં લાંબાં છે.

- At this time of the year the mornings and evenings are cool. આ દહાડામાં સાંજે અને સવારે ઠંડક હોય છે.
- In England, the mornings in the middle of summer are cooler than they are here now. બર ઊનાળામાં અહિંયાના કરતાં ઇંગ્લેન્ડમાં સવારે વધારે ઠંડી હોય છે.
- The summer in England is about as warm as your winter. ઇંગ્લેન્ડમાં ઊનાળો આશરે તમારા શિયાળાના જેવો જ ગરમ હોય છે.
- The hottest weather in England happens at the time of your rainy season. તમારા ચોમાસાની વખતે ઇંગ્લેન્ડમાં ઊનાળો થાય છે.
- The winter happens at the same time with yours. શિયાળો તો તમારા શિયાળાની સાથે જ થાય છે.
- Rivers are sometimes frozen, so that people can walk about them. નદિઓ તો કોઇ વખતે ઝેંલી બંધાઇ જાય છે કે લોકો તે ઉપર ચાલી શકે છે.
- The country is sometimes all covered with white snow. કોઇ વખતે આખો દેશ સફેદ બરફથી ઢંકાય જાય છે.
- All the houses, trees, fields and everything out of doors become quite white. બધાં ઘર, ઝાડ, ખેતર અને હરેક ચીજ જે ઘરની બહાર હોય છે તે બિલકુલ સફેદ થઇ જાય છે.
- None of the fruits which grow here, grow in England. અહિંયાં જે મેવા પાકે છે તેમાંનો કંઈ ઇંગ્લેન્ડમાં પાકતો નથી.
- And none of the fruits which grow in England, grow here. અને ઇંગ્લેન્ડમાં જે મેવા નીપજે છે તેમાંનો કંઈ અહિંયાં થતો નથી.
- There are many more cloudy days in England than there are here. અહિંયાના કરતાં ઇંગ્લેન્ડમાં વાદળો વધુ થાય છે.
- Here the seasons are quite regular. આ દેશમાં ઋતુઓ ધણી જ નિયમ પ્રમાણે થાય છે.
- In England, there is no certainty about them. ઇંગ્લેન્ડમાં તેનો કાંઈ નિશ્ચય નથી.
- In England, rain happens every month in the year. ઇંગ્લેન્ડમાં તો બારેમાસ વરસાદ થાય છે.

It is very seldom, that a month
passes in England without rain.

We must have these over again
to-morrow.

I will give you five more with
them.

And you will get the whole twenty
up for to-morrow morning.

This morning's lesson was not
well prepared.

You must get these twenty up
very perfectly.

He promised to come.

He promised to be here by
twelve o'clock.

He told me that he should not
be able to come.

He said that he would be sure
to come.

I'll be there by twelve o'clock.

I will be sure to come.

I shall not be able to come.

When I see him, I will tell him.

He promised that he would tell
him when he saw him.

Where are you going?

He asked me where I was going.

He asked me what he had better
do, in it.

Try and improve your hand-
writing.

Try to improve your hand-
writing.

ઈગ્લાંડમાં બાગ્યેજ દોઢમ્મિક મહિનામાં
વરસાદ થતો નહિ હોય.

કાલે પણ આપણે એનાં એજ
લખશું.

એની સાથે હું તમને પાંચ વર્તા
આપીશ.

અને કાલે સવારને વારતે તમે બધાં
વીસે તૈયાર કરજો.

આજ સવારનો પાક સારી યેદે તૈયાર
થયો નહોતો.

આ વીસ તમારે સારી યેદે તૈયાર
કરવાં જોઈએ.

તેણે આવવાને ક્યૂલ કર્યું.

તેણે અહિંયાં બાર વાગતે આવવાનું
કહ્યું.

તેણે મને કહ્યું કે મારાથી અવાથે
નહિ.

તેણે કહ્યું કે હું નક્કી
આવીશ.

હું બાર વાગતે ત્યાં આવીશ.

હું ખાતુખા આવીશ.

મારાથી અવાથે નહિ

જ્યારે હું મળીશ ત્યારે તેને કહીશ.

તેણે વચન આપ્યું છે કે જ્યારે હું

તેને મળીશ ત્યારે કહીશ.

તમે ક્યાં જાઓ છો ?

તેણે મને પૂછ્યું કે તમે ક્યાં જાઓ છો.

તેણે મને પૂછ્યું કે મારે એમાં શું

કરવું જોઈએ.

મહેનત લઈને તમારા અક્ષર

વાળો.

તમારા અક્ષર વાળવાની મહેનત

કરો.

I told him to try and improve his hand-writing. મેં તેને કહ્યું કે તું મહેનત લખને તારા અક્ષર, સુધાર.

Why do you write so carelessly? તમે એવી બેજીકરાઈથી કેમ લખો છો?

I asked him why he wrote so carelessly. મેં તેને પૂછ્યું કે તું એવી બેજીકરાઈથી કેમ લખે છે.

Which is the way to the Delhi-darwājā? દિલ્હી દરવાજાનો રસ્તો કયો?

He asked me the road to the Delhi-darwājā. તેણે મને દિલ્હી દરવાજાનો રસ્તો પૂછ્યો.

What is your name? તમારું નામ શું?

Ask him what his name is. તેને પૂછો કે તારું નામ શું?

What is his name? તેનું નામ શું?

He asked me my name. તેણે મને મારું નામ પૂછ્યું.

Has he dined? તે જમ્યો કે?

Ask him whether he has dined. તેને પૂછો કે તમે જમ્યા?

Did you go to see the fire? તે આગ જોવા તું ગયો હતો કે?

Ask him if he went to see the fire. તેને પૂછો કે તું આગ જોવા ગયો હતો?

Did you see the fire? તમે આગ જોઈ કે?

He asked me if I saw the fire. તેણે મને પૂછ્યું કે તમે આગ જોઈ?

A fire broke out at five o'clock this morning. આજ સવારે પાંચ વાગતે આગ લાગી હતી.

Have you heard of the fire which broke out this morning? આજ સવારે આગ લાગી તેની તમને ખબર છે?

They soon extinguished it. તેઓએ તરત હોલવી નાંખી.

They soon got it under. તેમણે તરત હોલવી નાંખી.

Twenty houses were burnt before they got it under. હોલવતાં હોલવતાંમાં વીસ ઘર બળી ગયાં.

Was the fire-engine there? પાણીનો બંજો આવ્યો હતો કે?

Was there a good supply of water? પાણી સારી પેઠે પહોંચી વળ્યું કે?

Who works the engine ?

How did it happen ?

Inquire how it happened.

Ask him how long he has been in
Surat.

Ask him how he came to leave
his native town.

Ask him what has brought him
here.

Tell him not to be in such a hurry.

Tell that monitor to keep his
class quieter.

Tell those boys not to make so
much noise.

Tell him to come at three o'clock.

This is a large house, but it is too
small for our school.

It is very small certainly, but still
it is too large for the purpose
for which I require it.

Twenty sentences will be too
many.

A lesson which could be very well
learned at the upper end of the
class, might be too difficult for
the boys at the lower end.

I am afraid that last sentence is
rather too long.

There will be leave on Monday
for the eclipse.

What ceremonies have you to per-
form on account of the eclipse ?

ખંભો કોણ ચાંપેછે ?

એમ કેમ બન્યું ?

તબવીજ કરોની એ કેમ થયું ?

તેને પૂછો કે તેને સુરતમાં આવે કેટલું
થયું ?

તેને પૂછો કે તમારે પોતાનું વતન શા
સાર મૂકવું પડ્યું ?

તેને પૂછો કે તમારું અહિંયાં કેમ
આવવું થયું ?

તેને કહો કે એટલી ઉતાવળ ના કરો.

પેલા શિક્ષકને કહો કે તમારા વર્ગમાં
ગડબડ થવા ન દો.

પેલા છોકરાઓને કહો કે એટલો બધો
શોર ન કરો.

તેને કહો કે ત્રણ વાગતે આવો.

આ ઘર તો મોટું છે, પણ આપણી
નિશાળને વારતે નાનું પડશે.

એ ધણું નાનું તો ખરું, તોપણ મારા
કામને સાર મોટું
છે.

વીસ વાક્ય બહુ
પડશે.

જે પાઠ વર્ગના ઉપલા છોકરા સારી
પેઠે શીખી શકે તે પાઠ વર્ગના
નીચલા છોકરાને ધણો મુશ્કેલ
લાગે.

મને શીકર લાગેછે કે હિંદુ વાક્ય જરા
લાંબું છે.

સોમવારને દહાડે અહલની રજા
પડશે.

અહલ ઉપર તમારે શી ક્રિયા કરવી
પડેછે ?

- We are not allowed to look at the eclipse.   અહણ જોવાની અમને રજ નથી.
- And if the moon sets eclipsed, we are not allowed to eat till we see it rise again.   અનં જે અંદ્ર પેરાયલો આયમે તો ફરીથી તેનું દર્શન થાય સાંસૂઢી અમારાથી ખવાતું નથી.
- All the water and whatever cooked food may be in the house becomes unclean.   પાણી અને જે કંઈ ઘરમાં રહેલું અન હોય તે સઘણું અપવિત્ર થાયછે.
- All the Hindoos and some of the Parsees give grain away during the eclipse.   બધા હિંદુ અને કેટલાએક પારસી અહણની વખતે અન્નદાન કરેછે.
- Some, too, give clothes and some money.   કેટલાએક પૈસા આપેછે અને કેટલાએક લૂગડાં આપેછે.
- We are not allowed to eat for twelve hours before the eclipse begins.   અહણ થતા પહેલાં બાર કલાક સુધી અમારાથી ખવાતું નથી.
- And must continue to fast till we see the moon free from the eclipse.   અને અંદ્રનું મોક્ષદર્શન થાય સાંસૂઢી ભૂખ્યાં રહેવું પડેછે.
- We shall have to fast then from three o'clock to-morrow till after the moon rises on Monday night.   માટે કાલે ત્રણ વાગતેથી તે સોમવારને દહાડે અંદ્ર બિગે સાંસૂઢી અમારે ભૂખ્યાં રહેવું પડશે.
- Did any of you see the eclipse?   તમે કોઈએ અહણ જોયું?
- Did you notice that the edge of the earth's shadow was curved?   તમે જોયું કે પૃથ્વીની છાયાની કાંઈ વાંકી ટળેલી હતી?
- It appears that many of the Hindoos do look at the eclipse.   ઘણા હિંદુ તો અહણ જોતા હેયું.
- Have you seen the papers which the Mehetajee has pasted on the town-gates?   મહેતાજીએ બાગળ ઉપર જે કાગળો ચોંટા છે તે તમે જોયા છે કે?
- Did they excite much attention?   તેથી ઘણી હા હા થઈ કે?
- Is it true?   ખરું કે—અથવા—થું કહોછો?
- Where did you hear it?   તમે ક્યાં સાંભળ્યું?

You can remember that, I think.

You need not write it, I think.

How long was he away?

He is staying at present at Bombay.

Mitharām will get his Dewāngeeree again.

How long was he coming from Bombay?

Our examination will not take place till after Sir Robert's return.

The trade in cotton has been a losing one lately.

The Indus is a large river certainly, but contains very little water.

The river is fordable at Variāwa.

Dinshā says that vessels are built for the Indus with a helm at each end.

The Hindoos are not so enterprising as many other people are.

Is it true that there is a wall in China fifteen hundred miles long?

Is there a wall in China fifteen hundred miles long?

There is a wall in China fifteen hundred miles long.

I came this morning without my breakfast.

Have you breakfasted?

Many fires happen in Surat.

The fire frequently spreads very much before they can get a supply of water.

એ તો તમને યાદ રહેશે.

તમે નહિ લખો તોએ ચાલશે.

તે ક્યાંસુધી બહાર રહ્યો?

તે હાલ મુંબઈમાં

રહે છે.

મીઠારામને પોતાની દીવાનગીરી પાછી મળશે.

મુંબઈથી આવતાં તેને કેટલા દિવસ લાગ્યા?

સર રાબર્ટ પાછો આવશે ત્યાંસુધી

આપણી પરીક્ષા થશે

નહિ.

રૂના ધંધામાં હાલતો ખરાબ

આવે છે.

સિંધુ નદી જોડી તો છે ખરી,

પણ તેમાં પાણી ઘણું

થોડું છે.

વરીઆવ આગળ પાર છે.

દીનશા કહે છે કે સિંધુ નદીને વાસ્તે

જે વહાણો બંધાય છે તેમને ખેડ

છેડે એકેકું સુકાન હોય છે.

ખીજ ઘણા લોકોની પેઠે હિંદુ લોક

હિંમતવાળા નથી.

એ ખરી વાત છે કે, ચીનમાં પંદર

સેં મૈલની એક લાંબી

દીવાલ છે?

ચીનમાં પંદરસેં મૈલ લાંબી કોઈ

દીવાલ છે?

ચીનમાં પંદરસેં મૈલ લંબાઈની એક

દીવાલ છે.

આજ હું ભૂખ્યો આવ્યો

છું.

તમે જમ્યા છો કે?

સુરતમાં ઘણી આગ લાગે છે.

ઘણી વખતે પાણી આવી પહોંચે

એટલામાં આગ બહુ ફેલાઈ

જાય છે.

When a fire happens, do all the fire-engines come?

જ્યારે આગ લાગેછે સારે બધા બંધા આવેછે કે ?

How many are there altogether?

બધા મળીને કેટલા છે ?

There was no inundation this year.

આણ કંઈ રેલ ન આવી.

There was not so much rain this year as there was last year.

પોરના જટલા આણ વરસાદ આંબો છે.

A great part of Surat lies in ruins.

સુરતમાં ઘણે ઠેકાણે ઘર પડી ગયાંછે.

Many houses have never been rebuilt since the great fire.

મોટી આગ લાગ્યા પછી ઘણાંબરો ધર તો ફરીથી બંધાયાં નથી.

A great many houses were burnt in the spring of last year.

પોર વસંત ઋતુમાં ઘણાં ઘર બળી ગયાં.

A great fire happened in Surat, just before I came to it.

હું સુરતમાં આંબો સાર પહેલાં થોડાંએક દલાડા ઉપર મોટી આગ લાગી હતી.

There is a conjurer in London who will let you shoot at him with a gun.

લંડનમાં એક જાદુગર છે તે પોતાના ઉપર તમને બંદૂક મારવા દેછે.

He borrows a watch and shoots it from his gun without injuring it.

તે કોઈ પાસેથી ઘડીઆળ લેછે અને તેને બંદૂકમાં ભરીને તે બંદૂક છોડેછે, પણ ઘડીઆળને કંઈ નુકસાન થતું નથી.

He pours wine from a bottle, and then breaks the bottle, and a bird flies out.

તે એક સીસામાંથી દારૂ રેડેછે અને પછી સીસો ભાંગેછે એટલે તેમાંથી એક પંખી નીકળેછે.

He borrows a handkerchief, and burns it to ashes and then makes it whole again.

તે કોઈ પાસેથી રમાલ લેછે અને તેને બાળીને રાખ કરેછે અને પાછો આખો કરેછે.

He makes cards come out of a box when he calls them.

તે એવું કરેછે કે જ્યારે તે બોલાવેછે સારે પેટીમાંથી ગંજીકાનાં પાનાં પોતાની મેળે બહાર આવેછે.

Of course all these are deceptions.

એ બધી ડગબાજી છે.

The tricks are merely clever cheats.

એ જે બધા ખેલ કરેછે તે પછી ડગાઇ છે.

If you look attentively, you will see how some of the tricks are done.

And if you would pay the man, he would no doubt show you how they are all done.

He makes very excellent goods.

Make this water boil.

Make haste.

Who made this pen?

You have made me blot my book.

This news will make him very sorry.

Make me a cup of tea.

What has made you be so long about it?

It is not easy to make him afraid.

What made it fall.

Make those boys be quiet.

Can't you make the bullocks go a little faster?

Make up a large fire.

Your talking will make me blunder.

The annual examination is to take place on Tuesday next.

It will be held in the Collector's Office.

Where do they hold their meetings?

The examinations hitherto have been held in the Collector's Office.

Were you present at the last examination?

જો તમે સારીપેઠે તપાસીને જોશો તો તેમાંના કેટલાક ખેલ કેમ થાય છે તે તમને માલૂમ પડશે.

અને જો તમે તે માણસને ખુશ કરશો તો અલખત તે બધા ખેલ કેમ અને કે તે તમને કરી દેખાડશે.

તે ઘણા સારા સામાનાં બનાવે છે.

આ પાણી બિફળાવો.

જલદી કરો.

આ કલમ કોણે કરી?

તમે મારી ચોપડી ઉપર ડાઘો પડાવ્યો.

આ અબરથી તે ઘણો દિલગીર થશે.

મારે સારું એક ખાલો આ કરી લાવ.

આ કામ કરતાં તમને એટલી બધી વાર કેમ લાગી?

તેને બીવડાવવો સહેલ નથી.

તે શાથી પડ્યું?

પેલા છોકરાએ મને ચૂપ રાખ્યા.

તમારાથી બળદને જરા વધારે ચાંપીને હંકાતા નથી કે?

મોટો વસતેવં કરો—ઘણો દેવતા કરો.

તમે વાત કરાવીને મને ભૂલ પડાવશો.

આવતે મંગળવારે વાર્ષિક પરીક્ષા થશે.

તે તો કલેક્ટરની કચેરીમાં થશે.

તેઓની મંડળી ક્યાં મળે છે?

આજસુધી તો પરીક્ષા કલેક્ટરની કચેરીમાં જ થતી.

હતી.

ગઈ પરીક્ષાએ તમે લાગર દેતા?

Any of your relatives that like to attend, can do so.	તમારા કોઇ સગાની આવવાની, મરજી હોય તો તે મુજબ આવે.
Some of the boys who gained prizes last year will do so again this year.	કેટલાક છોકરાને પોર ધનામ મળ્યું હતું તેમને, હોણું પણ મળશે.
How many boys were there at the last examination ?	ગઇ પરીક્ષામાં કેટલા છોકરા હતા ?
There will be more than twice as many boys this year, as there were last year.	પોર જેટલા છોકરા હતા તેથી બમણા કરતાં પણ ઝાણું વધારે થશે.
We shall want twenty forms for the boys.	છોકરાઓને વારતે આપણે વીસ પાટ્ટી જોઈશે.
On the Utrān all the people in the town amuse themselves by flying kites.	ઉત્તરાયનને દહાડે શહેરમાં બધા લોક કનકવા મગાવેછે.
Some would like to have their month's holiday now, and others would like to have it in the summer.	કેટલાકને મહિનાની રજા લેવાની હમણે મરજી છે અને કેટલાઓને ઊનાળામાં લેવાની મરજી છે.
Many would like to have it at this time of the year.	ધણીની આ દહાડે લેવાની મરજી છે.
A great many people went yesterday to see the Review.	કાલે ઘણા લોકો રિવ્યુ જોવાને ગયા હતા.
Dādabā intends to teach us the History of India.	અમને હિંદુસ્તાનનો ઇતિહાસ શીખવવાનો દાદુબાનો ઇરાદો છે.
I have something to do to-morrow and shall not be able to come.	કાલે મારે કંઈ કામ છે મારે મારાથી અવાશ નહિ.
Did he come on foot or on horse-back ?	તે ચાલતો આવ્યો કે પોડે જોડીને ?
Shall you ride or walk ?	તમે પોડે બેસશો કે ચાલશો ?
I was kicked by a bullock yesterday.	કાલે બળદીઆએ મને બાત મારી.
He has grazed the skin off my ankle.	મારી ધુંટી ઉપરની ચામડી છોલાઈ ગઈ.

Fore-head, eye-brows, eye-lids,
eye-lashes, bridge of the nose,
nostrils, upper lip, under lip,
mustaches, whiskers, chin,
beard, curl, jaw, gums, roof of
the mouth, tip of the tongue,
cutting teeth, grinders.

Neck, throat, back of the neck,
crown of the head, skull, tip of
the ear, shoulder, arm, elbow,
wrist, hand, palm, thumb, fore-
finger, middle finger, nails,
knuckles, foot, heel, sole of the
foot, toes, great toe, little toe,
instep, ankle, skin, calf of the
leg, knee, kneel, thigh, lap,
arm-pit.

He put his book under his arm.

Back, breast, right side, left side,
ribs, waist, hips.

She carries the child on her hip.

Loins, navel, curls.

A great part of Africa is desert.

Two Sundays have gone by, and
no conjurer has come to Dur-
garām's meeting to display
any magic.

I went to his house but did not
find him at home.

The people make a great disturb-
ance in the meeting.

કપાળ, ભ્રુ, પોપચાં,
પાંપણ, નાકની દાંડી,
નસકોરાં, ઉપલો હોઠ, નીચલો હોઠ,
મૂઝ, કંઠ (થાભા), હડપચી,
દાઢી, જીલકાં, જડખું, અવાળું,
તાળવું, જીભનું ડેરવું,
કડવાના દાંત, દાઢો.

ગરદન, ગળું, બેઝી, તાળવું, ખાપરી,
કાનની લાળી, અભો, હાથ, ડોણી,
પોંહિયો, હાથ, હાથેલી, અંગૂઠો,
તર્જની, મધ્યમા, નખ, ચેદા, પગ,
ઝેડી, પગનું તળિયું, પગનાં આંગ-
ળાં, અંગૂડા, પગની છેલ્લી આંગળી,
પગની પાની, ઘુંટી, ચામડી,
ટેકું, ઘુંટણ, ઘુંટણીયું,
જાંગ, ખાળો,
અગલ.

તેણે પોતાની ચોપડી અગલમાં મારી.

પીઠ, છાતી, જમણી આજૂ, ડાબી
આજૂ, પાંસળાં, કમર, કેડ.

છોકરાને તે પોતાની કેડે લઇને જાય છે.
કાંઈ, ડુંટી, ગુચ્છા.

આફ્રિકાનો ઘણો ભાગ ઊંડ છે.

બે રવિવાર જતા રહ્યા તોપણ કોઈ
જાદુગર દુરગારામની મંડળીમાં
જાદુ અતલાવવાને આવ્યો
નહિ.

હું તેને ઘેર ગયો પણ તે મળ્યો
નહિ.

મંડળીમાં લોકો બહુ નોકાન
કરે છે.

A conjurer threatens to come to-morrow and make the people vomit blood.

As no conjurer comes to exhibit any magic, people begin to think that what Durgaram says is true.

A jidugar petitioned the judge on Saturday to be allowed to practise magic upon Durgaram with impunity.

How is it that they have never thought of asking leave till now?

What you say is very good, but how is it to be done?

The time of the year in which we are to take our month's leave does not rest with me at all.

The Board has decided that the holidays should be taken in May and we cannot alter it.

The boys expected to get leave yesterday at three o'clock, but were disappointed.

The house we saw yesterday would make an excellent school-house, I think.

I must go home, some one has come to call me.

I think that situation is quite as convenient for the boys as this.

એક જીદુગર બીવડાવે છે કે હું કાલે
આવીને લોકોને લોહી
આકાશીશ.

કાલે જીદુગર જીદુ બનવાવવાને આવ-
તો નથી તેથી લોકો ધારે
કે, દુરગારામ કહે છે તે
ખરું હશે.

શનિવારને દહાડે એક જીદુગરે જજને
અરજ આપી કે, હું દુરગારામ
ઉપર જીદુ ચલાવું તેથી તુકસાન
થાય તો તેની સજા મને થાય નહિ.

એમ કેમ કે તેમને આજદિન સજા
રજા લેવાનું કાલે દહાડે સૂચ્યું
નહિ?

તમે કહે છો તે તો ખરું, પણ એમ
થાયજ કેમ?

વરસમાં કયે વખતે આપણે મહીના
ની રજા લેવી એ કંઈ મારા હાથમાં
નથી.

બોર્ડે નક્કી કર્યું છે કે રજા મે મહી-
નામાંજ લેવી અને તે આપણાથી
ફેરવાય નહિ.

છાકરામ્મીને ઉમેદ હતી કે ગાંધી કાલે
ત્રણ વાગતે રજા મળશે પણ તેમ્મી
નાઉમેદ થઈ ગયા.

જે ઘર આપણે કાલે જોયું તે હું
ધારું છું કે નિશાળને વાસ્તે ઘણું
સારું છે.

મારે ઘેર જવું જોઈએ, કાલ મને બો-
લાવવા આવ્યું છે.

હું ધારું છું કે તે જગો પણ આના
જેવીજ છાકરામ્મીને કીક પડશે.

The boys wish very much, that the school may be removed to the house we saw yesterday.

There is an excellent terrace at the top of the house.

On the Utrán accidents frequently occur.

People fall into wells or fall from the roofs of their houses.

How came you to upset the ink? You have made a sad mess there.

There is a large patch of ink on your Angarkhá.

Will it wash out?

If it is Gujaráti ink, it will wash out, but if it is English ink, there will be a yellow stain left.

The petition he presented, produced no effect.

It will be of no use to petition.

If you are coming, come at once, if not, I shall go.

I wish to go to Bombay, but my family will not allow me.

The Hindoos are very averse to go abroad.

I waited at home for him all* the evening, but he did not come.

I will come if I can, but don't wait for me.

છોકરાઓની ઘણી મરજી છે કે જે ઘર આપણે કાલે જોયું તેમાં નિશાળ જાય તો સારું.

તે ઘરના માથા ઉપર એક ઘણી સારી અગાશી છે.

ગિતરાણુને દહાડે ઘણી વખતે આફતો આવી પડેછે.

લોકો ડૂવામાં પડેછે અથવા પોતાનાં ઘરનાં છાપરાં ઉપરથી પડેછે.

તમે શાહી કેમ દોળી નાંખી?

તમે સાં ઘણું બગાડ્યું છે.

તમારા અંગરખા ઉપર મોટો શાહીનો ડાઘો છે.

એ ધોવાઈ જશે?

જો એ ગૂજરાતી શાહી હશે તો ધોવાઈ જશે, પણ અંગ્રેજી શાહી હશે તો બીજો ડાઘો રહેશે.

તેણે અરજી આપી તેથી કંઈ વળ્યું નહિ.

અરજી કીધાથી કંઈ વળવાનું નહિ.

જો તમે આવતા હો તો આવો, નહિતો હું તો જઈશું.

મારી તો મુબઇ જવાની મરજી છે પણ મારા ઘરમાંથી ના કહેછે.

પરદેશ જવું હિંદુ લોકને ગમતું નથી.

મેં ઘર આગળ છેક સાંજ સુધી તેની વાટ જોઈ પણ તે કંઈ આવ્યો નહિ.

મારાથી અવાશે તો આવીશ, પણ મારી વાટ જોતા નહિ.

* All the evening. = દીવા થયા પછી સૂતા જતા સુધીનો કાળ.

- It is of no use to wait any longer, he will not come now. વધારે રાહ જોવાથી શું, હવે કંઈ ને આવવાનો છે ?
- I wonder what keeps him away. He will not be long now I suppose. કોણ જાણે ને કેમ રોકાયો. હવે તે આવ્યા-માં.
- He will be here soon I should think. મને તો લાગેછે કે તે આવી પહોંચશે.
- I hope I have not kept you waiting. માફ કરજો હો, તમારે જાગી તો નથી થયું પડ્યું.
- We waited for you till the last moment. અમે તમારી છેવટ સૂઝી વાટ જોઈ.
- I am afraid I have kept you waiting. માફ કરજો હો, જરા તમારે જાગી તો થયું પડ્યું.
- If I am not there before twelve, you need not expect me. જો હું બાર વાગ્યા પહેલાં સાંન આવું તો મારી વાટ જોવા ના.
- The Shāwaks will redeem great many cows and goats to-day. શાવક લોકો આજ ઘણાં બકરાં ને ગાયો છોડાવશે.
- Pay nobody any money in my name. મારે નામે કોઈને કંઈ પૈસા આપતા ના.
- There is a great feast among the Mussalmāns to-day. મુસલમાન લોકોમાં આજ મોટી જી-આફત છે.
- The Mussalmāns all go in procession to the Masjid to-day. આજ બધા મુસલમાન સવારી કાદીને મરજદમાં જાયછે.
- The rich give to the poor, so that all may feast. તાલેવાન લોકો ગરીબ લોકોને પૈસા આપેછે એટલામાટે કે બધા લોકો જીઆફત કરે.
- In the Nawāb's time, some of the Government Sepoys attended. નવાબના વખતમાં સરકારના કેટલાક સિપાઈ પણ જતા હતા.
- Formerly, too, a salute was fired. પહેલાં તો તોપ મારીને સલામી પણ આપતા હતા.
- The Government now takes no notice of any native holiday. સરકાર હમણા કંઈ દેશી લોકોનાં તહેવારની તપાસ રાખતી નથી.
- Tribhowandās has lost three places instead of one. ત્રિભુવનદાસે એકને બદલે ત્રણ જગ્યાઓ ઝાઈ.

What disturbance took place at the meeting yesterday ?

Some of the people wanted to beat Durgaram.

I wonder they did not steal the twenty rupees.

They would have done so, but Mohanlal had taken them into his charge.

A mob followed Durgaram all the way to Dadoba's house.

They remained for a long while shouting in front of the house.

They were mostly Ouditch Brahmans.

When are we to go to the new house ?

It is not certain yet, that we shall go at all.

We must wait till we hear from Bombay.

Can none of you find a sentence to give us ?

There is a great want of roads in India.

We must write such sentences as are likely to be useful.

One of my friends left Bombay for Surat twelve days ago, but has not yet arrived.

A Bhut has sent a letter to the Chabuk.

કાલે મંડળીમાં શું તોફાન થયું ?

કેટલાએક લોકોની દુરગારામને ઠોકવાની મરજી હતી.

અન્યથા છે કે તેમણે પેલા વીસ રૂપિયા નહિ ચોર્યા.

તેઓએ તેમ કર્યું હોત ખરું, પણ મોહનલાલે તે ચોતાની પાસે રાખ્યા હતા.

દાદુબાના ઘર લગણુ દુરગારામની પછ-વાડે લોકોનું ટોળું આવ્યું.

ઘર આગળ ઊભા રહીને ઘણી વાર સૂઝી તેમણે બૂમો પાડ્યાં કરી.

તેઓ ઘણાખરા ઐદિય બ્રાહ્મણ હતા.

આપણે નવા ઘરમાં ક્યારે જઈશું ?

હજી નક્કી નથી કે જઈશું.

મુંબઈથી જવાબ આવતા સૂઝી આપણે સુબૂર ખમવી જોઈએ.

તમારા કોઈથી અમને એક વાક્ય આપાતું નથી ?

હિંદુસ્તાનમાં રસ્તાની ઘણી તંગી છે.

કામમાં આવે એવાં વાક્યો આપણે લખવાં જોઈએ.

એક મારો દારતદાર સૂરત આવવાને મુંબઈથી બાર દોડાડા યયાં નીકળ્યો છે, પણ હજી આવ્યો નથી.

ભૂતે ચાવુકને એક કાગળ લખ્યો છે.

- He dates his letter from a well in Bombay. મુંબઈમાં એક દૂબો છે ત્યાંથી તે કાગળ લખે છે.
- We will send to N. for the newspaper. આપણે ફલાણાની પાસેથી વર્તમાનપત્ર મંગાવીશું.
- Send to the hospital for some medicine. હાસ્પિતાલમાંથી કંઈ ઔષધ મંગાવો.
- Mitharām has retired upon a pension. મિદારામે 'પેન્શન' લીધું છે.
- Is he to lose three places or six? તેની ત્રણ જગો જશે કે છ?
- Surat is very much decayed. સુરત તો ઘણું જ તૂટી ગયું.
- The English cotton is all woven by machinery. અંગ્રેજી કાપડ બધું સંચાથી વણાય છે.
- I have heard that Atmārām is going to Bombay, is it true? મેં સાંભળ્યું કે આત્મારામ મુંબઈ જાય છે એ ખરી વાત છે?
- They say that Atmārām is going to Bombay, is it true? એવું સંભળાય છે કે આત્મારામ મુંબઈ જાય છે એ વાત ખરી છે?
- What is he going about? તે શા વારતે જાય છે?
- What are those two boys doing? પેલા બે છોકરા શું કરે છે?
- Is he going to remain there or will he return? શું તે ત્યાં જ રહેવાના છે કે પાછો આવશે?
- He has got an appointment there. ત્યાં એને નોકરી મળી છે.
- He made great exertion, but did not succeed in getting an appointment. તેણે નોકરીને સારૂ ધણી મહેનત કરી, પણ કંઈ વળ્યું નહિ.
- He is very desirous to obtain an appointment. તે નોકરી મેળવવાને ધણી આહે છે.
- As he has not got the appointment, he is about to return. તેને નોકરી નહિ મળી વારતે તે પાછો આવવાનો છે.
- Ochchavrām and Pārvatishankar are making out a list of those boys who have not paid up their school-fees. બે છોકરાઓએ પચાસ આપ્યો નથી તેમનાં નામની ટીપ ઓછવરામ તથા પાર્વતીશંકર કરે છે.
- It has gone ten this long while. દસ ક્યારના વાગી ગયા.

Clouds frequently occur at this time of the year, but there is no fear of rain.

Since the clouds cleared off, the weather has become cold.

To use the words 'will', 'shall', 'would' and 'should' correctly, is very difficult.

Sunday was a very cloudy day.

It is not so cold this year, as it was last year.

We are shivering with the cold.

The cold weather set in earlier this year.

It is very cold on the hills.

Are there any hills near Surat?

Not nearer than five and thirty miles.

Bombay is a very dear place to live in.

Are you acquainted with him?

He is one of my acquaintances.

I should be happy to make his acquaintance.

I know him very well.

I have been acquainted with him these twenty years.

I have known him many years.

We are very old acquaintances.

I have known him from his infancy.

Where did you make his acquaintance?

આ દહાડે વાદળોં ઘણાં થઈ આવેછે,
પણ વરસાદની દહેશત કંઈ
નથી.

વાદળોં વીખેરાઈ ગયા પછી યાદ પડવા
માંડી છે.

હિંદ, શાલ, હિં, અને શુદ્ધ એ શબ્દોને
અરોઅર દેશણે વાપરવા ઘણા
મુશ્કેલ છે.

રવિવારને દહાડે ઘણાં વાદળોં હતાં.

પોરના નેચલી ઝોણુ યાદ
નથી.

અમે યાદથી ધૂલુએ છીએ.

ઝોણુ યાદ વહેલી
પડી.

પહાડો ઉપર ઘણી યાદ હોયછે.

મૂરતની પાસે કંઈ ડુંગર છે?

પાંચીસ મેલ અંદર તો
નથી.

મુ'અકીમાં રહેતાં અર્થ ઘણો
થાયછે.

તમે તેને ઝોળખાડો?

તે તો મારો ઝોળખીતો છે.

તેનું ઝોળખાણુ કરવાને મારી ઘણી
ખુશી છે.

હું તેને સારી પેઠે ઝોળખું છું.

વીસ વરસ થયાં મારે અને એને
ઝોળખાણુ છે.

ઘણાં વરસ થયાં હું એને ઝોળખું છું.

આપણે ઘણું બહુનું ઝોળખાણુ છે.

હું એને તાનપણથી ઝોળખું
છું.

તમારે એની સાથે ક્યાંથી ઝોળખાણુ
થયું?

He is a very agreeable companion.

What kind of turban is that which Chaturbhujdās has on this morning?

Put on your turban.

He took off his Angarkho.

It is very cold, you had better put a shawl on.

Put a pair of gloves on.

He has a large circle of acquaintance.

Do you use assafoetida in your cooking?

The Vaniās use a great quantity of assafoetida in their cooking.

Do you like the food which they cook with assafoetida.

I don't at all dislike it.

I very much dislike it.

I can't endure it.

Don't you find the smell very disagreeable?

There is no smell after it is cooked.

The smell is very disagreeable certainly, but it is all destroyed in the cooking.

Instead of to-morrow, there is an extra holiday in the list of Hindoo holidays.

You will not find these sentences very difficult.

તે ધણો મનમેલાપી હોસ્ત છે.

આજ અતુરભુજદાસે કઈ
જાતની પાઘડી
ધાસી છે?

પાઘડી ધાલો.

તેણે પોતાનો અંગરખો ઉતાર્યો.

ઘડ ધણી છે, શાલ ઝાઢો તો
કીક.

હાથે મોજાં પહેરો.

તેને ધણે કેકાણે ઝોળખાણ
છે.

તમે તમારી રસોઈમાં હિંગ વાપરો-
છો?

વાણીઆ લોક રસોઈમાં ધણીજ હિંગ
વાપરે છે.

હિંગ નાંખીને રાંધેલું ભોજન તમને
ભાવે છે?

મને તેનો છેક અભાવ નથી.

મને તો તેનો ધણીજ અભાવ છે.

મારાથી તો તે ખમાતું નથી.

તમને ગંધ ધણી નહારી નથી
લાગતી?

રંધાયા પછી તેમાં કંઈ ગંધ રહેતી
નથી તો.

ગંધ ધણી નહારી છે તો ખરી, પણ
રાંધવામાં અધી જતી
રહે છે.

કાલને બદલે હિંદુ લોકોના તહેવારની
ટીપમાં એક વધારે
રજા છે.

તમને એ વાક્યો ધણાં અધરાં નહિ
લાગશે.

He is a friend of mine.

I have a few friends here to spend
the evening with me.

There is to be a party at Atmá-
rám's house to-night.

Are you invited ?

Has he sent you an invitation ?

It is getting very late.

I shall not stay late.

I shall be home early.

I shall be home before twelve
o'clock.

I don't like to be out late.

The quarterly examination will
take place to-morrow morning.

If you know any boys who wish
to come, take care and inform
them of it.

How many candidates are there ?
They are not at all here yet.

Open the door.

Shut the door after you.

Don't leave the door open.

Have you brought me a list of
your holidays ?

I think you take more holidays
than are necessary.

The holidays are a great hinder-
ance.

Which are more numerous in
your class, the Pársees or the
Hindoos ?

તે તો મારો દોસ્તદાર છે.

આજ સાંજે મારી સાથે વાતો કરવાને
મારા મિત્ર આવ્યા છે.

આજ રાત્રે આત્મારામને ત્યાં બેઠક
થવાની છે.

તમને તેડયા છે કે ?

તમને તેણે તેડું મોકલ્યું છે કે ?

ધણું મોકું થાય છે જો.

હું ધણી વાર નહિ રહું.

હું જલદી ઘેર આવીશ.

હું તો બાર વાગતા પહેલાં ઘેર
આવીશ.

મને ધણી વાર બહાર રહેવું નથી ગમતું.

કાલે સવારે ત્રિમાસિક પરીક્ષા
થશે.

જો તમારા જણ્યામાં કોઈ છોકરા આવ-
વાના હોય તો આમુખા તેમને
કહેજો.

કેટલા ઉમેદવાર છે ?

હજુ બધા આવ્યા નથી.

બારણું ઉઘાડો.

બારણું બંધ કરતા જાઓ.

બારણું ઉઘાડું રહેવા દેતા ના.

તમારા તહેવારની ટીપ તમે મારી પાસે
લાવ્યા છો ?

મને લાગે છે કે અગલ કરતાં તમે વધારે
રજા લો છો.

તહેવારથી ધણી દરકત
થાય છે.

તમારા વર્ગમાં વત્તા કોણ
છે, પારસી કે
હિંદુ ?

There are more Parsees than
Hindoos in the class.

But taking the whole school, the
Hindoos are most numerous.

We must see how many of each
race there are.

A few drops of rain fell yesterday.

Do you ever have a rainy day at
this time of the year?

Hot weather, cold weather, dry
weather, wet weather, fine
weather, dull weather, windy
weather, stormy weather, rainy
weather, cloudy weather,
healthy weather, unhealthy
weather, pleasant weather, dis-
agreeable weather, muddy
weather, foggy weather, sultry
weather, frosty weather.

... you favourable weather
during your journey?

We shall set out soon as the
weather clears up.

The weather looked very threat-
ening all the morning but
cleared up in the afternoon.

My brother is coming from Bom-
bay, and I am going to fetch
him from the steam-boat.

How far up the river does the
steam-boat come?

He always promises, but never
comes,

આ વર્ગમાં હિંદુ કરતાં પારસી વતા
છે.

પણ જો આખી નિશાળમાં ગણિયે તો
હિંદુની સંખ્યા વધારે થશે ખરી.

આપણે જોવું જોઈએ કે એકેક ભતના
કેટલા કેટલા છે.

કાંઈ થોડા છાંટા થયા.

આ દહાડે કોઈવાર વરસાદ
આવેછે?

ગરમ ઝગુ, ઠંડી ઝગુ, સૂકી ઝગુ,

શરદ ઝગુ, સાફ ઝગુ,

મંદ ઝગુ, પવનની ઝગુ,

તોફાની ઝગુ, વર્ષા ઝગુ,

વાદળી ઝગુ, મુખકારક

ઝગુ, કુખકારક ઝગુ,

મુંદર ઝગુ, ખરાબ ઝગુ,

કાદવીઆ ઝગુ, ધૂમસીઆ

ઝગુ, ખફારાની ઝગુ,

ઝાકળી ઝગુ.

તમારી મુસાફરીમાં હવા ઠીક હતી
કે?

ઉઘાડ થશે તેવા આપણે નીકળી
પડીશું.

સવારે ઘણું વાદળ ચઢી આવ્યું પણ
સાંજરે ઊઘડી
ગયું.

મારો ભાઈ મુંબઈથી આવેછે અને
હું તેને આગમોટમાંથી તેડવા જઈ-
શું.

આગમોટ તાપીમાં ક્યાંસુધી આવે-
છે?

તે હમેશા કહેછે, પણ કદી આવતો
નથી.

- There is a feast among the Parsees to-day and they wish to have an early leave granted them. આજ પારસી લોકોનો ધંબાર છે અને તેમને વહેલી રજા જોઈએ છે.
- The steam-boat comes up as far as Magdallâ. મગદલાસુધી આગબોટ આવે છે.
- How long are they coming from Bombay? તેઓને મુંબઈથી આવતાં કેટલા દહાડા લાગે છે?
- Since the steam-boat began to ply the road to Bombay is deserted. આગબોટ ફરવા લાગી તે દહાડાથી મુંબઈનો રસ્તો ઊંઝડ પડ્યો.
- What is the fare? નૂર શું છે?
- There are four rates of fares, five, fifteen, twenty-five and fifty rupees. ચાર જાતનાં નૂર છે, પાંચ રૂપિયા, પંદર રૂપિયા, પચીસ રૂપિયા અને પચાસ રૂપિયા.
- The steam-boat has made the communication with Bombay very easy. આગબોટથી મુંબઈ જવું આવવું ઘણું સહેલું છે.
- Does the Utrân fall on Saturday, or on Sunday? ઉત્તરાયણ શનિવારી છે કે રવિવારી?
- Some will observe it on Saturday, and some on Sunday? કેટલાએક શનિવારે માનશે અને કેટલાએક રવિવારે માનશે.
- What ceremonies are performed? શી શી ક્રિયા કરવી પડે છે?
- Is flying kites one of the ceremonies? કનકવા ચગાવવા એ પણ એક ક્રિયા છે કે?
- That is the principal one I fancy. મને તો લાગે છે કે તેજ મુખ્ય હશે.
- Some people spend great sums of money in kites. કેટલાએક લોકો કનકવા પાછળ ઘણા પૈસા ખર્ચે છે.
- And does all kite-flying cease from that day? અને તે દહાડાથી બધા કનકવા ચગતા બંધ થાય છે?
- No, not for a month after. ના ના, મહિનાસુધી ચાલે છે.
- The Mussalmâns are fonder of kite-flying than any other caste. ખ્રીષ્ટ કોઈ જાત કરતાં મુસલમાન લોકોને કનકવા ચગાવવાનો વધારે શોખ હોય છે.

- It is a favourite amusement though with all classes. તોપણ એ ગમત બધા લોકોને પસંદ છે.
- We must ask N. whether he gives a holiday on Saturday. આપણે 'ન' ને પૂછવું જોઈએ કે તે શનિવારે રજા આપેછે?
- I will send a note to him presently. હું તેને હમણાં એક ચીઠી મોકલીશ.
- We will send and ask him. આપણે તેને પૂછાવી મંગાવીશું.
- What is Adarjee doing these two days past? જે દહાડા થયાં આદરજી શું કર્યાં કરેછે?
- Do any of you know what is keeping him away? તમે કોઈ જાણોછો કે તે શાથી રહ્યો છે?
- The birds in this country are very tame. આ દેશનાં પક્ષી ઘણાં હળેલાં છે.
- In England they are much wilder. ઇંગ્લાંડમાં તેઓ ઘણાં બીકણુ છે.
- I will send my servant, give the book to him. હું મારા આકરને મોકલું તેને ચાપડી આપજો.
- The steam-boat left so early, that he was not able to come by it. આગબોટ એટલી વહેલી ઊપડી કે તેનાથી તેમાં જવાયું નહિ.
- I was coming by the steam-boat, but it left too early for me. હું આગબોટમાં આવવાનો હતો, પણ તે તો વહેલી ઊપડી ગઈ.
- The day before yesterday a boat sank near Dumas, and fifteen or sixteen people were drowned. પરમ દહાડે ડુમસ આગળ એક હોડી તળીએ ખેડી અને પંદર સોળ આદમી ડુબી મુખ્યાં.
- They had been to take Kuwání-játrá. તેઓ કુવાની જાત્રા ગયાં હતાં.
- What people were they? તેઓ કયા લોક હતા?
- Chiefly sailors and Kolies I believe. હું ધારૂંછું કે ઘણું કરીને ખારવા અને કોળી હતા.
- These last few days a comet has been visible in the evening. થોડાએક દહાડા થયાં સાંજે પૂંછડિયો તારો દેખાયછે.
- The falling stars are not really stars. તારા પડેછે તે કંઈ ખરા તારા નથી.
- In the same part of the heavens the same stars are always to be seen. આકાશના એકજ ભાગમાં તેના તેજ તારા હમેશા દેખાયછે.

Ignorant people think, when they see a comet, that some great misfortune is about to happen.

Mercury, Venus, The Earth, Mars, Jupiter, Saturn.

We have written the names of the planets in the order of their distances from the sun.

Have you not seen the comet yet ?

It is visible as soon as it becomes quite dark.

It is in the south-west quarter of the heavens.

Several holidays this year fall on Sundays.

How is it there is so little cold this year ?

Are your winters generally like this or like the winter of last year ?

They are generally colder than this.

The winter is usually colder the later the rains continue.

Comets are very numerous although they very seldom come in sight.

This morning a boy fell into a well.

He was on the top of a wall flying his kite.

અમાની લોકો જ્યારે પૂંછડિયો તારો જુએછે ત્યારે એમ ધારેછે કે કંઈ મોટી આફત પડવાની છે.

બુધ, શુક્ર, પૃથ્વી, મંગળ, બૃહસ્પતિ, શનિ.

જેમજેમ સૂરજથી ગ્રહો આધા છે તે પ્રમાણે આપણે તેઓનાં નામ લખ્યાં છે.

તમે હજુસુધી પૂંછડિયો તારો જોયો નથી ?

છેક અંધારું થાયછે ત્યારે તે તારો દેખાયછે.

તે નૈર્ઋત્ય દોલમાં છે.

ધણા ખરા તહેવાર આણ રવિવારે આવે છે.

આણ એટલી થોડી ટાઢ કેમ છે ?

તમારા શિયાળા ધણું કરીને આણના શિયાળા જેવા હોયછે કે પોરના જેવા ?

આણના શિયાળા કરતાં ધણું કરીને તેઓમાં વધારે ટાઢ હોયછે ખરી.

જેમ જેમ વરસાદ ધણા દિવસસુધી વરસેછે તેમ તેમ શિયાળામાં ધણું કરીને ટાઢ વતી પડેછે.

પૂંછડિયા તારા નજરે થોડા પડેછે, તોપણ તેઓની સંખ્યા ઘણી છે.

આજ સવારે એક છોકરો કૂવામાં પડ્યો.

તે એક ભીંત ઉપર બેઠો બેઠો પોતાનો કતકવો ચગાવતો હતો.

He was trying to catch a kite that was falling and lost his footing. The people hearing his cries came running and got him out alive.

Was he hurt?

Where did it happen?

I saw it as I was coming to school.

He was about such a boy as Fdaljee.

He was about the size of Fdaljee.

As soon as they got him out he began to cry.

The wind yesterday was not favourable for the kite-flying.

A large ball of string costs about six annas.

In some parts of India the Hindoos observe the Tâbut.

The Mussalmân holidays happen 11 or 12 days earlier every year.

Formerly a great deal of mischief was done on the Tâbut.

Fights took place between the Mussalmâns and Hindoos.

And people were frequently killed.

But all that is now put a stop to. They have put a stop to all that now.

When do you expect the answer from Bombay about changing the school-house?

એક કનકવા પડતો હતો તે પકડવા ગયો, તેથી તેનો પગ ખરી ગયો.

તેની ચીસ સાંભળીને લોકો દોડી આવ્યા અને તેને જીવતો બહાર કાઢ્યો.

તેને કંઈ વાગ્યું?

તે ક્યાં થયું?

તે મેં નિશાળે આવતાં જોયું.

તે છોકરો એદલજીના જેવો હતો.

તે એદલજીના કરનો હતો.

જેવા તેને બહાર કાઢ્યો તેવાજ તે રડવા મંડ્યો.

કાલનો પવન કંઈ કનકવા ચગાવવાને સારૂ ઠીક નહોતો.

દારીના એક મોટા પિંછાના છ આના પડેછે.

હિંદુસ્તાનમાં કેટલેક દેશો હિંદુ લોકો તાબુતને માનેછે.

મુસલમાન લોકોના તહેવાર હર વરસ અગ્યાર અથવા બાર દહાડા જલદી આવેછે.

અગાઉ તાબુતના દહાડામાં ઘણું નુકસાન થતું.

હિંદુ અને મુસલમાનની વચ્ચે લડાઈ થતી.

અને લોકો પણ ઘણી વાર મરતા હતા.

પણ હમણા તે બધું બંધ થયુંછે.

તેઓએ હમણા એ બધું બંધ કર્યુંછે.

તમારા ધાસ્યામાં સુઅધ્યા નિશાળનું ઘર બદલવા વિષેનો જવાબ ક્યાં આવશે?

Anandráo writes to say that he has passed in the examination, but that he has not yet received the appointment to the Scholarship from the Board.

He came out first in English but rather low in Mathematics.

This examination I understand was a very severe one.

There were very few vacancies.

My dear Sir,

I have had the pleasure to receive your note of the 11th inst. I will lose no time in attending to the commissions it contains. In return, may I trouble you to send me from Bombay the following articles.

I trust that none of your family have suffered from the sickness which has prevailed in Bombay lately.

Yours very truly,

A. B.

Whenever you like to write a Gujarati letter, we will turn it into English.

A Gujarati letter, and an English one are very different.

આનંદરાવ લખી જણાવેછે કે હું પરીક્ષામાં તો પસંદ પડ્યો, પણ હજી સુધી બોર્ડથી રકાલશીપની જગ્યા મળી નથી.

તે અંગ્રેજીમાં તો આગળ પડ્યો, પણ હિસાબના કામમાં જરા પાછળ પડ્યો.

મેં સાંભળ્યું કે એ પરીક્ષા ઘણી સખ્ત હતી.

ખાલી જગ્યાઓ તો થોડીજ હતી.

મહેરબાન સાહેબ,

ચાલતા મહિનાની અગ્યારમી તારીખની લખેલી તમારી ચીઠી મને પહોંચી અને તેમાં તમે જે કામ લખ્યું છે તે કરવા હું વાર નહિ લગાડું. એના અવેજમાં તમને તરફી આપું છું કે મારે વાસ્તે મુંબઈથી નીચે લખેલી ચીજો મોકલજો.

હમણા જે રોગ મુંબઈમાં ચાલતો હતો તે રોગ તમારા કુટુંબમાંથી કાઢને થયો તો નથી.

લિ૦ અ. બ. ની સલામ

કચ્છલ કરશે.

જ્યારે તમારો ગૂજરાતીમાં કાગળ લખવો હોય ત્યારે આપણે તેનો અંગ્રેજીમાં તરજીમા કરીશું.

ગૂજરાતી અને અંગ્રેજી કાગળ લખવાની રીત ઘણી જુદી છે.

My dear M.,

I have not received a letter from you this long time past and hope that when you have leisure you will favour me with a few lines.

May I trouble you also to send me by the Bangy Post a copy of Walker's Dictionary, the price of which I will remit to you in any way you may direct. If, in return, there is any thing which I can do for you in Surat I shall be very happy to do it.

Yours very truly,
A. B.

This letter is rather longer than the one yesterday was.

There are many things which you say in a Gujarati letter which we never say in an English one.

Have any of you brought a letter? The Tâbut pass by here.

The Mussalmâns make a sad noise all day long.

There are only two days more of it to come.

Very few respectable men seem to have anything to do with it.

Dinshâ says that this custom commenced with Timurlang.

They wish to take but few sentences to-day on account of the Tâbut to-morrow.

પરમરનેહીમ.,

ધણા દહાડા થયાં તમારો પત્ર આવ્યો તથી વારતે જ્યારે તમને કુરસદ મળે ત્યારે મહેરબાની કરી કડકો કાગળ લખી જણાવજો.

જરા તરતી લખને મારે સારૂ બેંગી ડાકમાં એક વાકરની ડિક્શનેરી મોકલી દેજો. અને તેની કીમત તમે કહેશો તે રીતે હું તમને મોકલાવીશ. એના આવેજમાં જો અમારા સરખું સર- તમાં કંઈ કામકાજ હોય તો મુખે લખજો.

લિં અ. બ. ની સલામ ક્યૂં
લ કરશો.

કાલના કાગળ કરતાં આજનો કાગળ જરા વતો લાંબો છે.

ગૂજરાતી કાગળમાં એવી ઘણી વાતો તમે લખોછો તે અમે અંગ્રેજી કાગળમાં કદી લખતા નથી.

તમારામાંથી કોઈ કાગળ લાવ્યો છે? તાબુત અહિંયાં થઈને જાય છે.

આ મુસલમાનો આજો દહાડો કેવા શોર કર્યાં કરે છે.

હવે તો એના બેજ દહાડા બાકી છે.

તાબુતમાં બહાં આદમી તો થોડાંજ સામિલ થાય છે.

દીનશ કહે છે કે એ માલ તેમુરલંગે કાઢી.

કાલે તાબુત છે, તેથી કરીને છોકરાઓ થોડાં વાક્યો લેવાને આજે છે.

Don't forget to bring a letter on Monday.

As we brought no letter to-day, we have had to write sentences.

Ten is the smallest number we must ever write.

The Tabut is in memory of the murder of Husan and Hosine, Mahomed's grandsons.

To————

The humble petition of
A. B. inhabitant of Surat.

Your petitioner begs respectfully to state that he has been serving as a candidate in your office these last fifteen months, but has not yet been so fortunate as to obtain employment.

Hearing therefore that in consequence of the retirement of Narsingrao there is now a vacancy, he ventures to solicit the appointment to it.

Writing letters and petitions is very useful practice for us.

Some of the boys find it very difficult to commit letters and petitions to memory.

He has lately been appointed an interpreter to the Supreme Court.

સોમવારને દહાડે કાગળ લાવવાને
ભૂલતા ના.

આજે આપણે કાગળ ન લાવ્યા માટે
આપણે વાક્ય લખવાં પડ્યાં.

એાછાંમાં એાછાં આપણે રોજ દશ
લખવાં.

મહમદની છોકરીના છોકરા હુસન તથા
હોસૈન મરાયા તેની યાદદાસ્તમાં
તાબુત થાયછે.

જોગ

સૂરતના રહેવાશી અ. બ. ની
નમ્રતા પૂર્વક

અરજ એ છે જે હું સાહેબની કચેરીમાં
પંદર મહિના થયાં ઉમેદવાર-
ની પેઠે નોકરી કર્યા કરું છું.
પણ હજી સુધી મારા કમનસી-
બના સબબથી મને
નોકરી મળી
નથી.

વળી મારા સાંભળ્યામાં આવ્યું છે કે,
નરસિંહરાવે પોતાની નોકરી છોડી છે
તેથી કચેરીને સાહેબની કચેરીમાં હાલ
એ જગા ખાલી પડી છે તે મહેર-
બાની કચેરીને મને આપો.

અરજીએ અને કાગળો લખવાનો
મહાવરો રાખવો એ આપણને ઘણો
કામનો છે.

કેટલાક છોકરાઓને અરજીઓ તથા
કાગળો મોકલે કરવા ઘણા મુશ્કેલ
લાગેછે.

તેને હમણા ' સુપ્રીમ કોર્ટ ' ના ડુબાપિ-
યાની જગા મળી
છે.

It is a very valuable appointment.
Who procured him that appointment?

We have appointed Fardunjee to keep the school-books during Dádoba's absence.

My dear Ánandrão,

The letter announcing the successful issue of your examination has just reached us, and but for the bad account of your health which it contains, would have given us very great pleasure.

If you do not soon find yourself better, apply by all means for leave, and return for a time to your native town.

The humble petition of A. B.

Your petitioner begs to state that in the year Samvat 1877, he lent rupees 100 (one hundred) at interest to Nárandás Makandás a Sonce of this town which the said Nárandás Makandás now refuses to pay. Your petitioner therefore begs that he may be summoned to the Court, and compelled to pay the debt, both principal and interest together with the costs which may have been incurred.

એ મોટા પગારની જગો છે.

એ આકરી તેને કોણે
આપાવી?

જેટલા દહાડા દાદોબા નહિ આવે તેટલા
દહાડા સૂઝી નિશાળની ચોપડીએ
રાખવાને આપણે ફરકુનજીને મુકર
કીધા છે.

પરમરનેહી આનંદરાવ,

તમે પરીક્ષામાં સહી થયા તેની ખબરનો
કાગળ અમને હમણાજ પહોંચ્યો,
અને તેમાં જો તમે તમારી ખરાબ
તબિયતનો હવાલ નહિ
લખ્યો હોત તો અમને
ધણી ખુશી
થાત.

જો તમારી તબિયત તમને તરત સારી
નહિ માલૂમ પડે તો ગમે તેમ કરીને
રજા લેજો, અને થોડા દહાડા સુરત
આવી જજો.

અ. બ. ની નમ્રતાપૂર્વક અરજ.

અરજ એ છે જે સંવત ૧૮૭૭ ના
સાલમાં જે રૂપિયા ૧૦૦ અક્રેમિકસો,
આ શહેરના સોની નારાયણદાસ
મકનદાસને વ્યાજે આપ્યા અને
હમણા એ નારાયણદાસ મક-
નદાસ મજબૂર આપવાની ના
કહેછે વારતે એને કોર્ટમાં
બોલાવી મારા મુદ્દલ,
વ્યાજ તથા ખર્ચ
મુદ્દાં રૂપિયા
આપાવો.

You shall add a few sentences to yesterday's lesson and learn it over again.

You find it much easier to commit sentences to memory than letters and petitions.

Boys must not be allowed to keep their places when absent.

As you have consented to it, it must be so this time, but do not make such an agreement again.

My dear C.,

I have had the pleasure to receive your letter of the 12th instant and have this morning forwarded the dictionary according to your request.

The price, rupees five, you can pay to my cousin Nārāyanjee who will find means to forward it to me.

Do not scruple whenever you require anything from Bombay to avail yourself of my services.

The steam-boat is going to Ceylon and I shall avail myself of that opportunity to visit the island.

All his efforts were of no avail.

There is now a good opportunity in Surat to learn English.

ગઈ કાલના પાઠમાં થોડાં અંગ્રેજી વાંચ્યો
વધારે અને ફરીથી
શીખ્યા.

તમને અરજીઓ તથા કાગળો કરતાં
વાંચ્યો મોઢે કરવાં સહેલાં
પડે છે.

જે છોકરા ગેરહાજર રહે તેઓને પોતાની
જગ્યાએ પાછા નહિ બેસાડવા
જોઈએ.

તમે હા કહી માટે આ વખત તો
એમ થયે, પણ એવી કબૂલાત
ફરીથી કરતા
ના.

પરમસ્નેહી ક.,

ચાલતા મહિનાની બારમી તારીખનો
તમારો કાગળ મને પહોંચ્યો અને
આજ સવારે તમારા લખ્યા
પ્રમાણે “ડિક્શનરી”
મોકલી છે.

એની કીમતના રૂપિયા પાંચ તમે
મારા પિત્રાઈ ભાઈ નારાયણજીને
આપજો, તે મને
પહોંચાડશે.

જ્યારે તમારે કંઈ મુશ્કેલી મારી પાસે
મંગાવવું હોય ત્યારે બેલાશક
મંગાવજો.

આગબોટ સિંહાત જવાની છે અને
હું પણ તેમાં બેસીને તે બેઠ જોવાને
જઈશ.

સઘળી તેની મહેનત ફોફટ ગઈ.

હમણા સુરતમાં અંગ્રેજી શીખવાની
તક સારી છે.

- My brother is about to visit your town and I shall avail myself of that opportunity to send you a small parcel of books.
મારો ભાઈ થોડા દહાડામાં તમારી તરફ આવવાનો છે અને તેની સાથે હું થોડી ચોપડીઓ તમને મોકલીશ.
- We shall have a month's leave at Christmas, and I shall take that opportunity to take a journey into the north of Gujarāt.
ક્રિસ્ટમસ ઉપર આપણે મહિનાની રજા થશે અને તે ઉપર હું ગુજરાતની ઉત્તર તરફ મુસાફરી કરવા જઈશ.
- You had better avail yourself of his offer.
એ કહે છે તે તમે કરો તો ઠીક.
- You had better avail yourself of it, you will never have such another opportunity.
તમે એ કરી લો તો ઠીક, એવો લાગ તમને ફરીથી કદી નથી મળવાનો.
- I will send it by the first opportunity I can find.
મારાથી જેમ વહેલાં મોકલાશે તેમ મોકલીશ.
- I shall not scruple to avail myself of your kind offer.
તમે તરફી લેવા કહે છો તે આવવાને હું કંઈ અંતર ગણીશ નહિ.
- Towards night a favourable wind springing up, we hastened to avail ourselves of it.
રાત્રે પવનનો સારો સપાટો નીકળ્યો તેથી હમે તેનો લાભ લેવા ઉતાવળ કરી.
- A pilot offered his services but the captain refused to avail himself of them.
એક હોડીવાળાએ અમારી સાથે આવવાને કહ્યું પણ કપ્તાને ના કહી.
- You have an excellent opportunity now to learn English, and will, I dare say, avail yourselves of it properly.
હમણા તમારે અંગ્રેજી શીખવાની તક સારી છે અને તે હું જાણું છું કે તમે સારી પેઠે શીખશો.
- My dear F.,
The books you were kind enough to send me, came safely to hand yesterday.
મહેરબાની કરીને જે ચોપડીઓ તમે મને મોકલી તે ગઈકાલે સહીસલામત પહોંચી છે.

Narandas is a very agreeable companion. નારણદાસ ધણો મળતાવડો દોસ્ત છે.

Shall we have your company to-morrow? કાલે તમારાં દર્શન થશે કે? (અથવા) કાલે તમે મળશો કે?

What sort of number have you got this month? આ મહિને તમારો નંબર કેવો છે?

Is your number this month a good one? આ મહિને તમારો નંબર સારો છે?

Who is at the head of your class? તમારા વર્ગમાં પહેલો કોણ છે?

Shall we write the mathematical catalogue on the same sheet of paper or separately? ગણિતનું હાજરીપત્રક આપણે એક જ કાગળ ઉપર લખીએ કે જુદા કાગળ ઉપર?

Fetch me a few sheets of paper. થોડાંએક કાગળ લાવો.

Is it foolscap paper you want or letter paper? તમારે ફુલસ્કેપ કાગળ જોઈએ છે કે પત્ર લખવાના કાગળ?

Have you no better ink than this? આથી સારી શાહી તમારી પાસે નથી?

This ink is full of dust. આ શાહી તો ધૂળે ભરેલી છે.

Mend my pen for me. મારી કલમ જરા દુરસ્ત કરી આપો.

Which of you can make a good pen? તમારામાંથી સારી કલમ ધડતાં કોને આવડે છે?

This ink doesn't flow freely. આ શાહી સાફ ઉતરતી નથી.

This paper is so greasy that I can't write upon it. આ કાગળ એવો ચીકણો છે કે એ ઉપર મારાથી લખાતું નથી.

Which do you prefer, a quill pen or a metal one? તમને કયું ગમે છે, પીછાંતી કલમ કે ધાતુની?

Metal pens are soon corroded. ધાતુની કલમો જલંદી કડાઈ જાય છે.

Can Dhákjee mend a pen well? ધાકજીને પેન સારી ધડતાં આવડે છે?

Don't begin too close to the top of the page. પાનાને મથાળે છેક ઉપરથી લખતા ના.

Leave a broad margin. પહોળો હાંસિયો રહેવા દેજો.

Can you write straight without ruling lines?

Keep the distances between the lines everywhere the same.

Your writing is rather too small. Rule the lines lightly with a black lead pencil, so that you may afterwards rub them out.

Fetch me a piece of Indian rubber to rub these lines out with.

You have ruled them so heavily that I can't get them out.

Fetch me a ruler and pencil to rule this book with.

You are very slow about it, he could rule ten lines while you are ruling two.

You must learn to write without lines.

To write easily and well, can only be acquired by long practice.

Do you buy your ink ready made, or do you make it yourselves?

Can you buy ready made clothes in Surat?

These are home-made clothes.

He is a man of very homely manners.

He is a man of very homespun manners.

Which do you like the best, home baked bread, or the bread sold at the bakers?

લીટીઓ દોઢી વગર તમારાથી સીધું લખાય છે?

ખરે કેટલાં લીટીઓ વચ્ચે છે કે બરોબર રાખજો.

તમે જરા ઝીણું બહુ લખો છો.

સીસાની પેનથી હલકે હાથે લીટી દોરો એવી કે પાછી ભૂંસી તખાય.

આ લીટીઓ કાઢી નાંખવાને સાર 'રબર' નો કકડો લાવો.

તમે એટલું બાર દઈને આંક્યું છે કે મારાથી કાઢી શકાવું નથી.

આ ચોપડી આંકવાને વાસ્તે એક આંકણી અને પેન્સિલ લાવો.

તમે ઘણા ધીમા છો, તમે બે આંકો એટલામાં તે દસ આંકો નાંખે.

તમારે વગર લીટીએ લખતાં શીખવું જોઈએ.

સારું અને સહેલથી લખવું એ ઘણા મહાવરાથીજ આવડે છે.

તમે તૈયાર શાહી લો છો કે હાથે બનાવો છો?

સૂરતમાં તૈયાર સીવેલાં લૂગડાં મળે છે?

આ લૂગડાં ઘરનાં સીવેલાં છે.

આ માણસની તરેહ ગામડિયાના જેવી છે.

તમને કઈ રોટલી ગમે છે, ઘેર બનાવેલી કે બકી-આરાની?

I can write better with a quill pen than I can with a metal one.

Rule the principal lines with red ink and the others with a black lead pencil.

Is red ink to be got in the Bazar ?
Do you know how to write and fold a letter in the English manner ?

Fold and seal this letter.

Fold the letter and wafer it.

How have you addressed it ?

What address am I to write upon it ?

How am I to address it ?

Can you read the address upon this letter ?

Address your letter to the secretary.

He is a man of very pleasing address.

To which of them will you address yourself.

I will leave my address with you.

I should like to write to him, but don't know his address.

Is it to me you address yourself ?

You should study to acquire an agreeable address.

The address upon this letter is not legible.

There is a box addressed to you lying at the Custom-house.

You ought to write to him.

You ought to have written to him yesterday.

મારાથી ધાતુની કલમ કરતાં પીછાંની કલમ વડે સારું લખાય છે.

મુખ્ય મુખ્ય લીટીઓ રાતી શાહીથી દોરો અને બીજી બધી સીસાની પેનથી દોરો.

રાતી શાહી બજારમાં મળે છે ?
અંગ્રેજી રીતે કાગળ લખતાં અને ખીડતાં તમને આવડે છે ?

આ કાગળ ખીડીને ચોઠર મારો.

આ કાગળ ખીડીને વેકર ચોંટાડો.

તમે શી રીતે સરનામું કચું છે ?

અંના ઉપર હું શું સરનામું કરું ?

હું શી રીતે સરનામું લખું ?

આ કાગળ ઉપરનું સરનામું તમારાથી વંચાય છે ?

સેક્રેટરીના નામનું તમારા કાગળ ઉપર સરનામું કરો.

તે સારી લાયકી વાળો આદમી છે.

તેઓમાંથી તમે કોને કહેશો ?

હું મારું ઠેકાણું તમને કહી જાઉં.

હું તેને લખવાને ચાહું છું, પણ તેનું ઠેકાણું મારૂં નથી.

શું તમે મને કહો છો ?

તમારે સારી લાયકી પકડવી જોઈએ.

આ કાગળ ઉપરનું સરનામું વંચાતું નથી.

કુરબામાં તમારા નામની કમક પછી પડેલી છે.

તમારે તેને લખવું જોઈએ.

ગઈ કાલે તમારે તેને લખવું જોઈતું હતું.

If I were you, I should write to him.

Had I been you, I should have written to him.

If Ádarjee were here, he would do it directly.

Had Ádarjee been here, he would have done it directly.

Change places with me.

Tribhuvandás and Cávásjee have changed turbans.

Can you give me change for this rupee?

I don't like the cloth you have brought, take it back and get it changed.

He promised to change it, in case you did not approve of it.

Have you made any changes in the school?

In England the weather is very changeable.

I will go with you, but you must wait, till I change my dress.

Take a few changes of dress with you.

There is a change in the weather. The ship is waiting for a change of wind.

Wait a few minutes, I shall soon be ready.

જે તમારે ઠેકાણે મારા સરખા હોય તો તેને લખે.

જે તમારે ઠેકાણે હું હોત તો મેં તેને લખ્યું હોત.

જે આદરજી અહિંયાં હોય તો તે તરત જ કરે.

જે આદરજી અહિંયાં હોત તો તેણે તરત કીધું હોત.

મારી સાથે જગા બદલો.

ત્રિબુવનદાસે અને કાવસજીએ પોતાની પાદડિયો બદલી છે.

આ રૂપિયાના પૈસા આપોછો?

તમે જે કપડું લાવ્યાછો તે મને ગમતું નથી, પાછું લઈ જઈને બદલાવી લાવો.

તેણે શરત કીધી છે કે જો તમને પસંદ નહિ આવે તો તે બદલી આપશે.

તમે નિશાળમાં કંઈ ફેરફાર કીધોછે?

ઇંગ્લાંડમાં ઋતુનું કંઈ ફેરફાર નથી.

હું તમારી સાથે આવીશ, પણ હું પોશાક બદલું લાંસૂધી ઊભા રહેજો.

થોડાંએક લૂગડાંની જોડ તમારી સાથે રાખજો.

ઋતુમાં ફેરફાર છે.

વહાણ પવન ફરવાની વાટ જુએછે.

જરા વાર ઊભા રહો હું જલદી તૈયાર થઈશ.

I shall have done this in a few minutes.

Wait a little.

I waited till I was tired. and then I went away.

I am sorry to have kept you so long waiting.

You must be tired of waiting I am sure.

Be sure you wait for me.

Be sure you don't forget to bring the book.

He soon got tired of learning.

You will get tired of that before it is half finished.

I have been walking all day and am very tired.

It is well it is no worse.

You must pay great attention to your pronunciation.

Make them read the lesson over two or three times and attend particularly to their pronunciation.

Give them first a literal translation and then a general one.

Get these chairs repaired for me.

We must have these maps repaired.

It will be a very troublesome job.

Shall you be able to make a good job of it?

હું તો એ થોડીક વારમાં કરી રહીશ.

જરા ઊભા રહો, જરા થોભો.

હું રાહ નેહ નેહને થાક્યો, અને પછી ચાલ્યો ગયો.

મેં તમને એટલી બધી વાર બોલી કર્યા તેથી મને માઠું લાગે છે.

મને લાગે છે કે તમે ઊભા રહીરહીને થાક્યા હશો.

મારે વાસ્તે ઊભા રહેજો, હો.

બોપડી લાવવાને જૂલો ન જતા, હો.

તે શીખતાં શીખતાં જલદી કાપર થઈ ગયો.

તે અર્ધું પૂરું નહિ થાય એટલામાં જ તમે થાકી જશો.

હું આખો દહાડો રખડી રખડીને ઘણો થાકી ગયો છું.

સારું થયું કે એટલું એ રહ્યું.

તમારા ઉચ્ચાર ઉપર તમારે ધ્યાન રાખવું નેહએ.

તેમની પાસે પાઠ બે ત્રણ વાર વંચાવો અને તેમના ઉચ્ચાર ઉપર

સારી ધેઠે નજર

રાખો.

પહેલાં છૂટું છૂટું સમજાવીને પછી સામટો તરજુના આપો.

મારે સારું આ ખુરશીઓ સમજાવી લાવો.

આપણે આ નકશા સમજાવવા નેહએ.

એ ધ્યાન મહેતવનું કામ છે.

તમારાથી એ કામ દુરસ્ત થશે કે નહિ?

The man has brought the map home.

The carpenter has brought the chairs home.

Has he made a good job of them?

Nānābhāi has upset the bottle and spilled all the ink.

That is a bad job.

They are so rotten, that I shall never be able to make a good job of them.

Drive the nail well home.

Is Mr. A. at home?

How long has he been out?

Are you going out?

I shall stay at home.

I shall go out as soon as the rain is over.

I staid at home all day yesterday.

I was out all day yesterday.

I shall be home early.

I shall be out rather late I dare say.

I shall not be home very early I dare say.

He is turned out of house and home.

He was turned out of the school.

Rūprām has turned his servant away.

He was expelled the school.

Nārāyaṇ has discharged his servant.

You had better put the inkstand on the floor.

ને માણસ નકશો ઘેર લાવ્યો છે.

સૂતાર ખુરશીઓ ઘેર લાવ્યો છે.

તેણે સારું કામ બનાવ્યું છે? (અથવા) શું તેણે ઠીક કીધી છે?

નાનાભાઈએ સીસો ઊંધો વાળ્યો અને બધી શાહી ઢોળી નાંખી.

ઘણું ખરાબ થયું.

તે ઝેરલા શર્ડી ગયા છે કે મારાથી તે કંઈ દુરસ્ત થવાના નહિ.

ખીલો સજડ બેસાડો.

શું મિસ્તર 'એ' ઘરમાં છે?

ક્યારનો તે બહાર ગયો છે?

તમે બહાર જાઓ છો?

હું તો ઘેર રહીશ.

વરસાદ રહેશે ને હું બહાર જાશી.

કાલે હું આખો દહાડો ઘેર રહ્યો.

કાલે મેં આખો દહાડો બહાર કાઢ્યો.

હું વહેલો ઘેર આવીશ.

મને જરા બહાર વધારે વાર લાગશે ખરી.

ઘણું કરીને મારાથી ઘેર વહેલાં નહિ આવ્યા.

તે ઘરબાર વગરનો થઈ ગયો છે.

તેને નિશાળમાંથી કાઢી મૂક્યો.

રૂપરામે પોતાના આકરને કાઢી મૂક્યો.

તેને નિશાળમાંથી કાઢી મૂક્યો.

નારાયણે પોતાના આકરને બરતરફ કર્યો છે.

ખડિયો બોંચ ઉપર મૂકો તો ઠીક.

Where do these inkstands come from?

See how you are inking your clothes.

These inkstands come from China, I think.

What do they cost?

They are very strong.

Do these quills come from Europe?

A quill is a feather from the wing of a bird.

Do you like a soft pen or a hard one?

The nib of this pen is broad.

You have forgotten to nib this pen.

Will you make a point to my pencil for me?

Make a fine point to it.

Mind you do not kick the inkstand over.

There is no ink in it.

There is hardly a drop of ink in it.

The ink is all dried up.

Is there any ink in it?

I should like to buy it, but at present I have no money.

I would buy it if I had any money.

Have you no paper?

I have no pencil.

Have you any money?

Has Motiram got that place?

આ અડિયા ક્યાંથી

આવેછે?

જુઓ તમે તમારાં કપડાં ઉપર કેવા

શાહીના ઝાંઘ પાડોછો.

હું ધારૂં છું કે આ અડિયા ચીનથી

આવેછે.

તેઓની શી કીમત બેસેછે?

તે ઘણા મજબૂત છે.

શું આ ક્વિલ યુરોપથી

આવેછે?

ક્વિલ એક પક્ષીની પાંખમાંનું પીછું છે.

તમને પોત્તી કલમ ગમેછે કે

કઠણ?

આ કલમની કત ઘણી પહોળી છે.

આ કલમને કત મારવી તમે ભૂલી ગયાછો.

મારી પેન્સિલની અણી કરી

આપશો?

તેની અણી ઝીણી કરો.

સંભાળો, અડિયાને ઠોકર ન લાગે.

એમાં તો શાહીજ નથી.

એમાં શાહીનું ટીપું સરખું નથી.

શાહી સઘળી સુકાઈ ગઈછે.

એમાં કંઈ શાહી છે?

મારે લેવાની તો મરજી છે, પણ હમણા

મારી પાસે પૈસા નથી.

મારી પાસે પૈસા હોત તો હું લેત.

તમારી પાસે કાગળ નથી?

મારી પાસે કલમ નથી.

તમારી પાસે કંઈ પૈસા છે?

શું મોતીરામને તે જગ્યા મળી?

Mayarām is out of employment.
He is very anxious to get some
employment.

These men are out of work.
He has been out of work these
last six months.

Chaturbhujdās is squatting on
the ground.

Pour a little ink into my
inkstand.

Mind you don't spill it.
It is running over.

This kettle runs.

What a windy day we had yesterday !

A good deal of rain fell.
To-day the weather is fine again.
I suppose the rain must have done
some mischief to the farmers.

How the dust flew about !
It was rather cold while the rain
lasted.

Such weather is not very common
at the time of the year.

Who broke the inkstand?
How did he do it ?

How was it done ?
How came he to do it ?

Whose is it ?
It is Dorābjee's.

Was it an accident or did he do
it intentionally ?

મયારામને હમણા બેકાબેક છે.
તે નોકરી વારતે થણા
આવુ છે.

આ માણસો બેરોજગારી છે.
છ મહિના થયાં તે બેરોજગારી
છે.

ચતુરભુજદાસ જમીન ઉપર પલાંડી
વાળીને બેઠો છે.

મારા અડિયામાં થોડીક શાહી
રેડો.

ઢોળતા ના હો.
છલકાઈ જાય છે.

આ દેગડી ગળે છે.

કાલે કેટલો પવન
હતો !

વરસાદ પાણી ઠીક આવ્યો.
આજ હવા પાછી સારી થઈ છે.
મને લાગે છે કે વરસાદથી ખેડૂતોને કાંઈ
નુકસાન થયું હશે.

કેટલી બધી ધૂળ બહી !
વરસાદ વરસ્યો સાંસૂથી જરા હીકળ
હતી.

આ દહાડે એવી ઋતુ નથી
હોતી.

અડીઓ કોણે ભાંગ્યો ?
તેણે એમ કેમ કર્યું ?

શી રીતે થયું ?
તેણે એમ શાથી કીધું ?

એ કોનો છે ?
દોરાબજીનો.

એ અજાણે થયું કે એણે જાણી નોંધને
કીધું ?

Did he do it on purpose?

It was very careless of him.

It was a very careless trick.

How could you be so careless?

What a careless fellow you are!

It is not a very expensive affair.

There was not much ink in it.

You must be more careful.

What are you quarrelling about?

What is the matter with the boy?

What is he crying about?

See, what is the matter there.

Can't you sit together without quarrelling?

These boys can't agree with each other.

They are always quarrelling and fighting.

Have they made it up?

What was it all about?

How did it begin?

Who began it?

Who is most in fault?

There are faults on both the sides.

One is just as bad as other.

Many weddings take place in this month.

In what month does the greatest number of weddings take place?

He was to have gone to Broach, but he preferred to continue his attendance at school.

તેણે જાણી જોઈને કીધું?

તેનામાં કંઈ દેગજ નથી.

એતો ખુબ ખેડીકરાઈનું કામ થયું.

તમે એવા ખેડીકર કેમ થયા?

તમે કેવા દેગ વગરના માણસ છો!

એમાં કંઈ ધણો ખર્ચ લાગતો નથી.

એમાં કંઈ ધણી શાહી નહોતી.

તમારે વધારે ચોક્કસ રહેવું જોઈએ.

તમે શામાટે કજીઓ કરો છો?

તે છોકરાને શું થયું છે?

તે શાસાડ રૂવે છે?

જુઓ લાં શું થાય છે?

કજીઓ કીધા વગર તમારાથી એક કેકણી

ખેડી નથી રહેવાતું?

આ છોકરાઓને માહોમાંહે ખતવું જ નથી.

તેઓ રોજ કજીઓ અને મારામારી કરે છે.

તેઓએ પતાવ્યું?

એ શું હતું?

એ શરૂ કેમ થયું?

કોણ પહેલ કાઢી?

વધારે વાંક કેનો છે?

ખતેનો વાંક તો છે.

એક એકને વણાળે એવા છે.

આ મહિનામાં લગન

ધણાં છે.

ક્યા મહિનામાં સઢથી ધણાં લગન

આવે છે?

તે ભરખ જવાનો હતો, પણ તેણે

નિશાળમાં હાજર રહેવું પસંદ

કીધું.

- If you don't make haste, you will be too late.   જો તમે ઉતાવળ નહિ કરો તો તમે રહી જશો.
- What has taken him to Broach?   તેને ભરૂચ કેમ જવું પડ્યું?
- He has gone to attend the marriage of one of his relations.   તે પોતાના સગાનું લગ્ન મહાલવા ગયો છે.
- 'There is a marriage among his relations there.   ત્યાં એના કોઈ સગામાં લગ્ન છે.
- What will this wedding cost him?   એ લગ્નમાં તેને શો ખર્ચ થશે?
- Not less than five thousand rupees, I dare say.   મારા ધાત્યામાં પાંચ હજાર રૂપિયા કરતાં કંઈ ઓછું નહિ થાય.
- Will one of you get me a piece of chalk?   કોઈ જરા સફેતાનો કકડો તો લાવો.
- Which of you will draw us a plan of Surat?   સુરતનો નકશો કોણ દાકશે?
- We must find a central situation for the school.   નિશાળને સારૂ આપણે મધ્યભાગે જગો શાથી કાઢવી જોઈએ.
- On which side of the Nánávāt does the greatest number of boys live?   નાણાવટની કઈ બાજુ પર ઘણા છોકરા રહે છે?
- The Parsis live generally on the north, and the hindus on the south side.   પારસી ઘણું કરીને ઉત્તર તરફ રહે છે અને હિંદુ દક્ષિણ તરફ રહે છે.
- This, I think, will be a very convenient situation.   મારા ધાર્યામાં તો આ જગો ઠીક પડશે.
- This situation will suit you all, I think.   મારા ધાર્યામાં આ જગો તમને સર્વને ઠીક પડશે.
- Will that suit you?   કેમ એ ઠીક પડશે?
- Will the evening suit you?   વાડ આજ સાંજે તમને ઠીક પડશે?
- If you would come in the morning it would suit me better.   જો તમે સવારમાં આવો તો મને ઠીક પડે.
- Any time will suit me.   મારે સંધ્યો વખત સરખો છે.

- Come whenever it suits you. તમારે ગમે લાગે આવજો.
- This servant suits me very well. આ આકર સાથે મારે ઠીક બનેછે.
- Are you suited yet? કાંઈ તમારું દેશાણું લાગ્યું?
- He is very hard to suit. મેનું બાગ્યેજ દેશાણું લાગે.
- I can't keep you in my service, you don't at all suit me. હું તમને આકર નહિ રાખું, મારે તમારે બનવાનું નથી.
- These bullocks won't suit me, they are too small. આ બળદ નાના છે માટે મને ઠીક નહિ પડે.
- This is a very suitable house for the school. નિશાળને સારૂ આ ઘર ઘણું વગવાળું છે.
- That is very unsuitable conduct. એ તો ઘણી નકારી ચાલ છે.
- I think Shigrām would suit you better than a buggy. મને લાગેછે કે તમને બગી કરતાં શિમામ ઠીક પડશે.
- I have not yet been able to suit myself with a servant. હજુસુધી મને મરજી લાયક આકર મળ્યો નથી.
- Have you succeeded in finding a suitable house? તમને મરજી લાયક ઘર મળ્યું?
- This is very unsuitable time. એ વખત તો ઠીક નહિ પડે.
- They don't at all suit each other. તેઓને માંહેમાંહે મુઠલ બનવું નથી.
- Who are the monitors this morning? આજ શિક્ષકો કોણ છે?
- They are not here yet. હજુ બધા આવ્યા નથી.
- They will be here presently. હમણા આવશે.
- They are sure to come. તેઓ આવ્યા વગર નહિ રહે.
- Sundarrāo is always late. સુંદરરાવ રોજ રોજ મોડો આવેછે.
- Monitor or not, he must lose his place if he comes late. શિક્ષક હોય કે ન હોય, પણ મોડો આવે તો તેની જગો જગી જોઈએ.
- How is it you are so late? તમે એટલા મોડા કેમ આવ્યા?
- How many places is he to lose? તે કેટલી જગો ગુમાવો?
- Is he to lose three places or six? તેની ત્રણ જગો જગાની કે છ?
- He must lose three places for each lesson he has missed. જે જે પાઠમાં ન હોય તે તે પાઠને માટે તેની ત્રણ ત્રણ જગો જશે.

What is the rule in your class?
 How many places am I to lose?
 Have you given them a good lesson?
 You have been very quick about it.
 You have been in too great a hurry, I am afraid.
 You have been hurrying over it, I am afraid.
 You will never write well, unless you take more pains.
 You must take more time over it.
 Don't hurry so.
 You are in too great a hurry to do it well.
 What a hurry you are in!
 You must take a great deal more pains over it.
 This is very slovenly writing.
 How often do you write in the week?
 Writing is a thing you can practise alone.
 Tell him I wish to see him.
 Will it be convenient to you to call upon me this evening?
 Give me a call as you return.
 I have two or three calls to make this morning.

તમારા વર્ગમાં શેા ધારે છે ?
 હું કેટલી જગો જીવાનો છું ?
 તમે તેઓને પાઠ સારો આપ્યો છે ?
 તમે તો તેને સારૂ ધણી ઉતાવળ કીધી.
 મને લાગેછે કે તમે ખુબજ ઉતાવળ કીધી હશે.
 મને લાગેછે કે તમે ખુબજ ધાડધાડ કરોછો.
 વધારે મહેનત લીધા વગર તમને કદાપિ સારું લખતાં આવડશે નહિ.
 તમારે જરા ઈમા ઉપર વધારે વાર લગાડવી જોઈએ.
 ઈંગ્લીશ ઉતાવળ ન કરો.
 ઈંગ્લીશ બધી ઉતાવળે તે કંઈ સારું થાય ?
 તમે કેટલી ઉતાવળ કરોછો !
 તમારે તે ઉપર ખુબ વધારે મહેનત લેવી જોઈએ.
 આ લખેલું ઘણું ગૂંચપૂચીઉં છે.
 અક્ષરોમાં તમે કેટલી વાર લખોછો ?
 લખવાનું કામ તો તમે તમારી મળે ઈંગ્લીશ કરી શકો.
 તેને કહેજો કે મને મળે.
 આજ સાંજે મને મળવાની તમને નવરાશ મળશે ?
 પાછા જાઓ સારે મને મળતા જાઓ.
 મારે બે ત્રણ દેકાણે આજ જવું છે.

It is Kalianráy's birth-day.	કલ્યાણરાયની વરસગાંઠ છે.
He is twenty years old to-day.	તેને આજ એકવીસમું વરસ બેઠું.
I can never catch him at home.	તે મારાથી ઘરમાં તો કદી પકડાતોજ નથી.
Unless you go early, you will not find him at home.	જો તમે વહેલા નહિ જાઓ, તો તે તમને ઘેર મળશે નહિ.
He is always out when I go.	હું જ્યારે જાઉં છું ત્યારે નિત્ય તે બહાર ગયો હોય છે.
How long has he been out?	તે ક્યારનો બહાર ગયેલા છે?
When shall I find him at home?	મને તે ઘરમાં ક્યારે મળશે?
I just caught him as he was going out.	મેં તેને બહાર જતાંજ પકડ્યો.
Well, what shall we write about this morning?	કેમ, આજ સવારે આપણે શાવિષે લખીશું?
His marriage procession took place by torch-light.	તેનો વરઘોડો મસાલની રોશનીએ નીકળ્યો.
A Mussalmán's wedding procession passed by here two or three nights ago.	એ ત્રણ દહાડા ઉપર રાત્રે એક મુસલમાનનો વરઘોડો અહિં થઈને ગયો.
And a Pársi's about a week ago.	અને દહાડા આઠેક ઉપર એક પારસીનો વરઘોડો ગયો.
All the Pársi's lights were enclosed in lanterns.	પારસીઓએ રોશની ફાનસમાં કીધી હતી.
The Mussalmáns let off a great quantity of fire-works.	મુસલમાન લોકો આતશબાજી બહુ ફોડે છે.
What iron is that, which the bride-groom's mother carries in her hand?	વરની માએ પોતાના હાથમાં પેલું કંઈ લોહનું લીધું છે તે શું છે?
Among the Pársis and the Hindus marriages take place in childhood, but not among the Mussalmáns.	પારસી અને હિંદુમાં નાનપણથી પરણે છે, પણ મુસલમાનમાં નહિ.

Some of the Parsis object to hold shares in the steam-boat and others think there is no harm in it.

There are at present two steamers plying between Bombay and Surat.

Send for a smith to pick this lock.

This lock is out of order, you must send for a smith.

What is the matter with it?

How did you do it?

I mistook the key, and put the wrong one into it.

Has he picked it?

It is not a very difficult lock to pick.

He has brought a bunch of pick-locks with him.

It is not a bunch of pick-locks it is a bunch of keys.

Ask Mr. A. for his bunch of keys.

Have you a key that fits it?

Will either of these keys fit it?

It wants oiling I think.

Bring a quill and a little oil.

કેટલાંએક પારસી આગળોટમાં ભાગ રાખવાને ના કહેછે અને કેટલાંએક કહેછે કે એમાં કંઈ હાનિ નથી.

હમણાં સુરત અને મુંબઈની વચ્ચે બે આગળોટ આવે જ કયાં કરેછે.

આ કળ બિઠાડવાને માટે લુહારને તેડાવો.

આ કળ બગડી ગઈ છે, માટે લુહારને બોલાવો.

એને શું થયું છે?

તમે એમ કેમ કીધું?

મેં ભૂલથી ખોટી કીચી માંહે ધાલી.

તે એણે બિઠાડ્યું?

એ કળ બિઠાડવી ધણી કઠણ નથી.

તે પોતાની સાથે આંકડીઓનું જૂથ લાવ્યો છે.

એ આંકડીઓનું જૂથ નહોતું, એ તો કીચીઓનું જૂથ છે.

‘અ’ સાંહેબ પાસે એનો કીચીનો જૂથ માગી લો.

આને લાગે એવી કીચી તમારી પાસે છે?

આ કીચીઓમાંથી એકે કીચી લાગશે કે નહિ?

જરા તેલ ચોખ્ખું લેજો.

થોડુંએક તેલ અને એક ટિવલ લાવો.

Take this lock to the smith's and get a new key fitted to it.

Did they pick the lock or break the door open?

The thieves broke into the house.

They wrenched the desk open and stole its contents.

Does much house-breaking occur in Surat?

A reward is offered for the apprehension of the house-breakers.

The men who committed that burglary were apprehended this morning.

A robbery was committed at Rāmpurā the day before yesterday.

Highway robberies are very common in this country.

Are there any pick-pockets in Surat?

I had my pocket picked in the crowd.

Those boys who are able to speak English with each other had better do so.

As long as you cannot write English sentences correctly you may be sure you cannot speak them correctly.

And it is not desirable, I think, to acquire a habit of speaking bad English.

આ કળી લુહારને લઈ લઈ જમાવી
નવી કીચી બેસડાવી લાવો.

તેમણે તાળુ ઉઘાડ્યું કે બારણું
ભાંગ્યું?

ચોરો ઘરમાં આતર પાડીને પેદા.
તેમણે ડેરક ભાંગીને માંહે હતું તે
ચોરી ગયા.

સુરતમાં આતર ઘણાં
પડેછે કે?

આતર પાડનારને પકડવા માટે કનામ
આપવાનું સુકરર કીધું છે.
જેમણે પેલું આતર પાડ્યું તે ચોર
આજ સવારે
અલાયા.

પરમ દહાડે રામ-
પુરામાં ચોરી
થઈ.

આ મૂલકમાં ઘોળે દિવસે ઘણી લૂટો
થાય છે.

સુરતમાં કોઈ ગજવાં કાતર
છે?

ભીડાભીડમાં મારે કોઈએ ગજવું
કાતર્યું.

જે છોકરાઓને માંહેમાંહે અંગ્રેજી
બોલતાં આવડ્યું હોય તેઓ
કસારે બોલે.

જ્યાંસુધી તમારાથી અંગ્રેજી વાક્યો
શુદ્ધ લખાતાં નથી ત્યાંસુધી નક્કી
જાણુજો કે તમારાથી તે બરાબર
બોલાવાનાં પણ નહિ.

ને જોડું અંગ્રેજી બોલવાની ટેવ
પાડવી તે પણ કંઈ લાયક
નથી.

The boys at the lower end of the class have learned the lesson very imperfectly.

Mind you do not lose it.

He lost them out of his pocket.

They dropped through a hole in his pocket.

Have you resolved to speak English with each other?

How have you settled it?

What have you decided upon?

What agreement have you made?

What decision have you come to?

When you speak English, and have any doubt about the correctness of what you are saying, write it down, and show it to me on Friday mornings.

That last sentence was a very difficult one.

I wonder where Edaljee has gone.

Where can Edaljee have gone?

I wonder whose Garry that is.

Whose Garry is that I wonder.

Do you know whose Garry that is?

I wonder how many inhabitants there are in Surat.

How many should you think?

Under a hundred thousand, I should think.

Something under a hundred thousand, I should think.

વર્ગમાં નીચલા છોકરાઓ પાઠ

સારીપેઠે શીખ્યા

નથી.

ને ને ખોતા ના હે.

તેણે ખોતાના ગજવામાંથી પાશ્વાં.

તેના ગજવામાં કાઢ્યું હતું તેમાંથી પડી ગયાં.

તમે માંહિમાંહે અંગ્રેજી બોલવાનો ઇરાવ કીધો કે?

પછી કેમ ઇચ્છ્યું? તમે ઇરાવ્યું?

તમે શું નક્કી કીધું?

તમે શો અદાબરત કીધો?

તમે શો ઇરાવ કીધો?

જ્યારે તમે અંગ્રેજી બોલો અને તમને શક પડે કે અમે કહીએ છીએ તે ખરું છે કે ખોટું હોય તે લખી રાખજો અને દર શુક્રવારે સવારે મને બતાવજો.

તે છેલ્લું વાક્ય ઘણું અધરું હતું.

કોણ જાણે એદલજી ક્યાં ગયોછે.

એદલજી ક્યાં હડયો હશે વાર?

પેલી ગાડી કોણ જાણે કોની છે.

પેલી ગાડી કોણ જાણે કોની હશે.

તમને ખબર છે આ ગાડી કોની છે?

સુરતમાં કોણ જાણે કેટલા લોકોની વસ્તી હશે.

તમારા ધાર્થીમાં કેટલી હશે?

મારા ધાર્થીમાં તે લાખની માંહે હશે.

મારા ધાર્થીમાં તે લાખ કરતાં ૫ હજારથી ઓછી.

We have got ten, sir.

Shall I get it for you ?

Yes, if you please.

If you please.

Do you want some paper ?

No, thank you, I have
plenty.

How came he to fall ?

Was he much hurt ?

This is the second fall he has had.

Did he fall from a great height ?

He fell from the third story.

How many stories are there in
that house ?

Is it a three-story house ?

He is upstairs.

He has gone downstairs.

He ran up three steps at a
time.

Step up, I have something to say
to you.

You are wanted up there.

Step over and ask him.

It is only a step.

Go straight home.

• Don't loiter on the road.

Make haste home.

In the Holey, the Shrawaks are
very disorderly.

In the Holey, Shrawaks make a
great deal of disturbance.

દશ તો થયાં સાહેબ.

હું તમારે વારતે લઈ આવું ?

હા, તમારી મરજી હોય તો લાવો.

જેમ તમારી મરજી.

તમારે કંઈ કાગળ જોઈએ છે ?

ના સાહેબ, તમારી મહેરબાનીથી મારી
પાસે બહુ છે.

તે કેમ પડ્યો ?

તેને બહુ વાગ્યું ?

આ સુધ્ધાં તે ખીજવાર પડી ગયો

થું તે બહુ જીએથી પડ્યો ?

તે ત્રીજે માળેથી પડ્યો.

તે ઘરને કેટલા માળ
છે ?

થું તે ત્રણ માળની હવેલી છે ?

તે ઉપર છે.

તે નીચે ગયો છે.

તે એકેક છલંગે ત્રણ ત્રણ પગથીઆં
ચઢી ગયો.

જરા આમ આવો, મારે કંઈ તમને
કહેવાનું છે.

તમને ઉપર બોલાવે છે.

જરા જઈને તેને પૂછી આવોની.

તે મોં આગળ છે, (એક ડગલુ છે).

પાધરા ઘેર જાઓ.

રસ્તામાં રસળતા ના.

ઉતાવળા ઘેર જાઓ.

હોળીમાં શ્રાવક લોકો ઘણા બેકેદ
થાય છે.

હોળીમાં શ્રાવક લોકો ઘણું તોફાન
કરે છે.

They fight together and pelt each other with mud and dust.

The mob pelted him with stones.

You have got this lesson up very imperfectly.

Kahāndās has caught a fever.

He caught the small-pox, and died of it.

What did he die of?

I am sleepy.

He looks very sleepy.

He is fast asleep.

He is asleep.

He is in a sound sleep.

Wake him up.

How fast asleep he was, I was obliged to shake him before I could wake him.

He is half asleep still.

He is between sleeping and waking.

He is nodding.

I read till I fell asleep.

Don't fall asleep.

I was in a half sleep.

I was taking a nap.

I went to bed at eleven o'clock, but did not fall asleep till twelve.

Mind what you are about.

તે માંહેમાંહે લડેછે, મેંકેકનાપર કાદવ અને ધૂળ છાંટેછે.

લોકોએ તેને પથરે પથરે માર્યો.

તમે આ પાઠ સારી ધેરે કીધો નથી.

કહાનંદાસને તાવ આવ્યોછે.

તેને સહીઆડ આવ્યા તેથી મરી ગયો.

તે શાથી મરી ગયો ?

મને જાંઘ આવેછે.

તે જાંઘણુસી દેખાયછે.

તે ભર જાંઘમાં છે.

તે જાંધેછે.

તે ભર જાંઘમાં છે.

તેને જાગડો.

તે દેવો ભર જાંઘમાં હતો, મે તેને ઢંઢોળ્યો ત્યારે જાગ્યો.

હજી તે અર્ધો જાંઘમાં છે.

તે અર્ધો જાગતો અને અર્ધો જાંધતો છે.

તે ડોલાં ખાયછે.

મને જાંઘ આવી સાંસૂથી મેં વાંચ્યાં કીધું.

જાંધો છો શું. જાંધી ન જાઓ. જાંધો ના.

જરા સારી આંખ મળી હતી.

મને ડોહું આવવું હતું.

હું અગિયાર વાગતે સૂતો, પણ બાર વાગતા સૂધી મને જાંઘ ન આવી.

જો જો હું તપાસજો.

How did you sleep ?	તમને ઊંઘ કેવી આવી ?
Did you sleep well ?	તમને સારી પઠે ઊંઘ આવી ? તમે ખૂબ ઊંઘ્યા ?
Did he pass a good night ?	તેણે ઠીક રાત કાઢી ?
What sort of night did he pass ?	તેણે રાત કેવી કાઢી ?
Is he any better this morning ?	આજ કંઈ નેને ફર છે કે નહિ ?
The Doctors have given him up.	વૈદ્ય લોકોએ એની આશા મૂકી છે.
I tried for a long while, but was obliged to give it up at last.	મેં ઘણીવાર સૂઝી મહેનત કીધી, પણ આખરે મૂકી દેવું પડ્યું.
Edaljee asked C&vasjee to give him his place in case he came late.	એદલજીએ કાવસજીને કહ્યું કે જો હું મોડો આવું તો મને મારી જગ્યા આપજો.
Can you guess this riddle ?	આ ઉપમાયું તમારાથી કહેવાશે ?
Do you give it up ?	કેમ થયું હાર્યા ? હાર્યા કે ?
You will never guess it.	તમારાથી તો નહિજ કહેવાય.
When any one tries to tease you, if you show yourself annoyed by it, he will only tease you the more.	જો તમને કોઈ ખીજવવાનું કરે ને તમે તેથી ઓડશો તો નેઆ તમને ઊલટા વધારે ઓડવશે.
Inclose my letter in yours.	તમારા કાગળમાં મારો કાગળ ખીડજો.
The more I try, the farther I am off.	મારું ભાગ્ય જો ડગલાં આગળજ રહે છે.
His month's leave of absence has expired.	સાત સાંધે લારે તેર તુટે.
He expired at eight o'clock last night.	તેની મહિનાની રજા પૂરી થઈ.
Before the expiration of a week I shall be in Ahmedabad.	રાત્રે આઠ વાગતે તે મરી ગયો.
The lease of his house has expired.	આઠ દહાડા પૂરા નહિ થાય ત્યાર પહેલાં હું અમદાવાદમાં હોઈશ.
Have you had a pleasant journey ?	તેના ઘરના ખાડાનામાની મુદત પૂરી થઈ છે.
Have you enjoyed your journey ?	તમે સારી મુસાફરી કીધી ?
	તમે મુજે મુસાફરી કીધી ?

You have had beautiful weather for it.	તમને હવા તો સારી હાથ લાગી હતી.
The weather has been very favourable.	હવા ઘણી સારી થયેલી હતી.
It is not so hot, I think, as it was at this time last year.	પોર આ દહાડે જોડલી ગરમી હતી તેડલી ઝોણ નથી.
The Hotee happens later this year than it did last.	પોરના ફરતાં ઝોણ હોળી મોડી આવી.
I have been in India two years.	મને હિંદુસ્તાનમાં આવે બે વરસ થયાં.
It is two years since I came to India.	મને હિંદુસ્તાનમાં આવ્યાને બે વરસ થયાં.
Can none of you translate these sentences ?	આ વાક્યોનો તરજુમો તમારામાંના કોઈથી થતો નથી ?
It is impossible to translate these sentences into Gujarati.	આ વાક્યોનો ગૂજરાતીમાં તરજુમો થતોજ નથી.
There is no Gujarati translation for it.	એનો ગૂજરાતીમાં તરજુમોજ નથી.
The English and Gujarati are such different languages that it is frequently impossible to translate closely from one into the other.	અંગ્રેજી અને ગૂજરાતી એવી જુદી જુદી ભાષાઓ છે કે એક ખીજમાંથી ઘણી ખરી વખતે બરાબર તરજુમો થતોજ નથી.
At this time of the year, there is very little water in the river.	આ દહાડે નદીમાં પાણી ઘણું થોડું હોયછે.
There is not much water in the river at this time of the year.	આ દહાડે નદીમાં ઘણું પાણી હોતું નથી.
The bed of the river is nearly dry at this season.	આ ઋતુમાં નદીનું તળીયું અધું સૂકું પડેછે.
The river has overflowed its banks.	નદીમાં ફરાડાની ઉપરાંત રેલ આવી છે.
There was no flood last year.	પોર રેલ

- In the rainy season, the low parts of the town are always more or less flooded.   ચોમાસામાં વરસો વરસ શહેરની નીચી જગામાં વત્તા ઝોઝો પણ રેલનો ખળકો આવેછે ખરો.
- Do any respectable people join in that black-guard procession?   આ હોળીની ધીસમાં કોઈ બધા આદમી સામિલ થાયછે?
- Not many.   ઘણા નહિ.
- It is quite a disgrace to them.   એ તેઓને માઠી બદનામી છે.
- Were there any Bráhmans among them?   તેમાં કોઈ બ્રાહ્મણ લોકો હતા?
- Who provides all the flags?   સઘળાં નિશાન કોણ પૂરાં પાડેછે?
- The people from each street bring their own.   એકેક મહેલામાંથી લોકો પોતપોતાનાં લાવેછે.
- This custom is a new one, I think, is it not?   મને લાગેછે કે આ ચાલ નવી છે, કેમ?
- To-day's procession does not come through the Nánávat.   આજની ધીસ નાણાવટમાં થઈને નહિ આવે.
- It is a much longer procession than the one of yesterday.   કાલના કરતાં આજની ધીસ બહુ લાંબી છે.
- I will hear the boys at the lower end of the class repeat the sentences again in the afternoon, after all the other lessons are over.   બધા પાઠ થઈ રહ્યા પછી પાછલે પહેરે વર્ગના નીચલા છોકરાઓનાં વાંચ્યો હું મોઢે લઈશ.
- The new clock is a great object of curiosity to the boys.   આ નવું ઘડીઆળ છોકરાઓને માઠી અમતકારી વસ્તુ જેવું લાગેછે.
- It is not a very sightly affair.   એ દેખીતું કંઈ સારું નથી.
- It seems to go very well though.   તેપણ ચાલેછે તે ઠીક.
- It is rather too early yet to judge.   હજી અભાસમાં શું કહેવાય.
- Was it made in Surat?   શું એ સુરતમાં બન્યું?
- It was made by a Bohrá, who gets his living by repairing clocks and watches.   એક હોરો જે માટાં વાગતાં અને નાનાં ઘડીઆળો સમારવાનો ધંધો કરેછે તેણે એ બનાવ્યું છે.

It is very creditable to him, but
he might have made it a little
handsomer I think.

It ought not to cost a great
deal.

A clock is a very useful thing in
a school.

Shall you be able to hear it
down here, do you think ?

Does the clock gain or
lose ?

It is ten minutes too fast.

It is a quarter too slow.

It has gained five minutes since
twelve o'clock yesterday.

It lost three minutes during the
night.

If it gains, you must lengthen
the pendulum.

If it loses, of course you must
shorten the pendulum.

Shortening the pendulum makes
the clock go quicker.

Lengthening the pendulum makes
it go slower.

The clock has stopped.

Has any body been meddling
with it ?

It has run down.

Draw up the weights and set it
going again.

એ કામમાં એની હેશીઆરી તો છે,
પણ જરા શોબીતુ કીધું હોત તો
સારું.

એની કંઈ ઘણી કીમત નહિ બેઠી
હોય.

ઘડીઆળ નિશાળમાં ઘણી કામની
વસ્તુ છે.

અહિંયાં નીચે તમારાથી સંભળાશે
વાર ?

ઘડીઆળ વધારે ચાલે છે કે ઓછું
ચાલે છે ?

દશ મિનિટ વધારે ચાલે છે.

પા ક્લાક ઓછું ચાલે છે.

કાલે બાર વાગતાથી પાંચ મિનિટ વધારે
ચાલ્યું.

રાતનું ત્રણ મિનિટ ઓછું
ચાલ્યું.

જો વધારે ચાલતું હોય તો તમારે
લોલકને લાંબું કરવું જોઈએ.

જો ઓછું ચાલતું હોય તો લોલકને
ટૂંકું કરવું જોઈએ.

લોલક ટૂંકું કર્યાથી ઘડીઆળ ઉતાવળું
ચાલે છે.

લોલક લાંબું કર્યાથી તે ધીમે
ચાલે છે.

ઘડીઆળ બંધ પડ્યું છે.

કોઈએ એને છેડ્યું
હતું ?

લગર નીચે ઉતરી ગયું છે.

લગર એનીને પાછું ચાલતું
કરી.

- We began rather early this morning. આજ જરા વહેલું શરૂ થયું.
- What o'clock was it? કેટલા વાગ્યા હતા ?
- It has been very cloudy lately. થોડાંજ દહાડા થયાં વાદળોં ઘણાં થાયછે.
- We have had very cloudy weather the last few days. થોડાંજ દહાડા ઉપર તો વાદળોં ઘણાં થયાં હતાં.
- The weather lately has been very cloudy. થોડાંજ દહાડા થયાં વાદળોં ઘણાં થયાં ફરેછે.
- The last few days have been very cloudy. થોડાં દહાડા થયાં વાદળોં ઘણાં થાયછે.
- How cloudy it has been lately ! થોડાંજ દહાડા થયાં કેવાં વાદળોં થાયછે !
- It would be very hot by this time, but for the clouds. જો વાદળોં નહિ હોત તો અત્યારે ઘણી ગરમી પડત.
- We shall have it very hot, when these clouds clear off. આ બધાં વાદળોં વિખેરાશે ત્યારે ઘણો તાપ પડશે.
- Does it ever rain at this season? આ દહાડે કોઈ વખત વરસાદ આવેછે ?
- Do you ever have any rain at this time of the year? કોઈ વરસ આ દહાડામાં વરસાદ આવેછે ?
- Very seldom, but it has happened. કોઈ વખતેજ એમ થાયછે.
- A few years ago a great deal of rain fell in April. થોડાંજ વરસ ઉપર એપ્રિલ મહિનામાં સારીપેઠે વરસાદ વરસ્યો હતો.
- How long is it since there was a drought in Gujarāt? ગુજરાતમાં સૂકવણું ક્યારે પડ્યું હતું ?
- It is fifty-four years ago. તેને ચોપન વરસ થયાં.
- They are making a great noise upstairs. ઉપર પેલા ઘણી બૂમો પાડેછે.
- Go up and see what it is. ઉપર જઈને જુઓની શું છે.
- Will you look over these books for me and tell me if any of them are useful? આ જરા ચોપડીઓ જોઈને એમાં કંઈ કામની હોય તો મને કહેશો ?

Are they worth any thing?

One or two of them are useful,
but the rest are worth nothing
whatever.

Have you bought them?

What have you given for them?

You have given a great deal
too much for them.

They are not worth half what
you have given for them.

This book would be worth two
rupees, if it were complete.

This is an imperfect copy.

There are three leaves wanting.

Write a list of their names.

There are four or five Parbhus
coming to this examination.

There will be about twenty, I
think.

Some of them are very ill-
prepared, I expect.

I don't expect they will all pass.

Are there any coming from Prān-
shanker's school?

How many are there coming from
Durgārām's school?

There will be a hundred and fifty
boys in a short time, I should
think.

The principal things required
from the candidates are that
they should be able to read and
write their own language.

{ તે કંઈ કામની છે ?
{ એમાં કંઈ નાલ છે ?

એમાં બે ત્રણ તો કામની છે,
આઠી બધી નકામી
છે.

તમે તે વેચાતી લીધી છે ?

તમે તેનું શું આપ્યું ?

એમાં તમે તો બહુ
આપ્યું.

તમે જે આપ્યું તેની અર્ધી કીમતનો
ત્રણ નાલ નથી.

જો આ ચોપડી પૂરી હોત તો એની બે
રૂપિયા કીમત થાત.

આ તો અપૂર્ણ ચોપડી છે.

એમાં ત્રણ પાનાં લેખ્યાં.

તેઓનાં નામની નોંધ કરો.

આ પરીક્ષામાં ચાર પાંચ પરબુ આવ-
વાના છે.

આશરે વીસેક

થશે.

કેટલાંએક બરોબર તૈયાર થયા
નથી તો.

હું નથી ધારતો કે તેઓ બધા સહી થાય.

પ્રાણશંકરની નિશાળેથી કેઈ આવ-
વાના છે ?

દુર્ગારામની નિશાળેથી કેટલા આવ-
વાના છે ?

મારા ધાર્યા પ્રમાણે થોડા
દલાડામાં દાદસો છોકરા
થશે.

એટલી વાત મુખ્ય લેખ્યાં
કે ઉમેદવાર છોકરા પો-
તાની ભાષા વાંચી લખી
જાણે.

- And they must also know a little grammar. અને થોડું વ્યાકરણ પણ તેમણે જાણવું જોઈએ.
- Have they all come? બધા આવ્યા?
- How many are there? કેટલા છે?
- Have you written the names of all of them? તમે તે બધાનાં નામ લખ્યાં છે?
- Whose school have you come from? તમે કોની નિશાળેથી આવ્યા છો?
- Do you know any thing of English? તમને કંઈ અંગ્રેજી આવડે છે?
- How long have you attended school? તમે નિશાળે કેટલાક દહાડા થયાં જાઓ છો?
- I have some knowledge of English. મને થોડુંએક અંગ્રેજી આવડે છે.
- Where did you learn it? તમે ક્યાં શીખ્યા?
- He has been twice rejected. તે બે વખત નામંજૂર થયો.
- He will pass this time I dare say. આ વખત તો તે પાર પડશે ખરો.
- Do you mean to attend regularly? તમે ખરોખર હાજર રહેશો કે નહિ?
- He is not to lose his place. એની જગ્યા નહિ જાય.
- Have more Hindus or Parsis passed to-day? આજ કોણ વધારે સહી થયા, પારસી કે હિંદુ?
- An equal number of each. બંને ખરોખર થયા.
- Eleven of each and one Bohrá. બંનેના અગીઆર અગીઆર અને એક હોરો.
- No, there are not a hundred and fifty, there are a hundred and forty-two. કંઈ હાદસો નથી થયા, એકસો ને બેતાળીસ થયા છે.
- Out of twenty-eight, twenty-three passed. અઠાવીસમાંથી તેવીસ સહી થયા.
- The procession passed through our street. આપણા મહોલ્લામાં થઈને વરપોડો ગયો.
- Which is the best writer of these three? આ ત્રણમાંથી સારો લખનાર કોણ છે?
- Out of ten rupees he owed, he has paid me three. હું તેની પાસે દશ રૂપિયા માંગતો હતો તેમાં તેણે મને ત્રણજ આપ્યા.
- Out of these three pághadis, which do you like best? આ ત્રણ પાઘડીઓમાંથી તમને કઈ પસંદ છે?

The thief broke out of prison and escaped.

One or other of these three is always first.

Do you know what this is?

This is a chart of the Thames.

What were the guns fired for this morning?

I am sure I don't know.

Which agrees best with you, the air of Bombay or the air of Surat?

I should think the guns were fired on account of some victory that has been gained.

Take whichever you like.

Send him if you like, but he is an idle fellow.

Make haste, it is getting late.

It matters not how late it is, we must finish it before we leave it.

Has the water come?

Where do you keep it?

What did the water-pots cost?

How much water do the Hindus in the school use in a day?

What have you agreed to give him?

Where does he bring the water from?

Does he bring it every day?

He is to remain here to serve the boys with water.

ચોર કેદમાંથી આતર પાડીને નાશી ગયો.

આ ત્રણમાંથી કોઈ ત્રણેને કોઈ હમેશા પહેલો રહે છે.

આ શું છે તેની તમને ખબર છે?

આ ટેમ્સ નદીનો નકશો છે.

આજ સવારે તોપો શાની પડી?

કોણ જાણે, મને માલૂમ નથી.

તમને કઈ હવા માફક આવે

છે, મુંબઈની કે

સુરતની?

મને લાગે છે કે કંઈ કતોર

થઈ વારને તોપો

મારેલી.

તમને જે ગમે તે લો.

જો તમારી મરજી હોય તો તેને મોકલો,

પણ તે થણો આળસુ છે.

વાર લાગે છે હો, વહેલા થાઓ.

ગમે તેટલું મોટું થાય તો શું, પણ

પૂરું કીધા વગર કંઈ મૂકાય

નહિ.

પાણી આવ્યું?

તમે ક્યાં મૂકાછો?

આ માટલાનું શું ખેડું?

નિશાળમાં હિંદુઓને એક દલાડામાં

કેટલું પાણી લેઈએ છે?

તમે એને શું આપવાનું પાડ્યું

છે?

એ ક્યાંથી પાણી લાવે-

છે?

શું એ રોજ રોજ લાવે છે?

તે અહિંયાં રહીને છાત્રાઓને

પાણી પાશે.

He speaks ill of people behind their backs.

He is very fond of scandalizing his neighbours.

Don't call each other nicknames. It leads to a great deal of quarrelling.

Promotions took place from two of the classes yesterday.

Five boys were promoted from the third class into the second, and five from the second into the first.

Do those boys find the lesson too difficult?

They appear to learn them very well.

They are not able at present to write the sentences rapidly enough.

They will be soon able.

They can learn ten, they say.

I got this morning's lesson up very well.

They have made very good progress, I think.

They have none of them been in the school more than a year.

The boys in this class are ill-natured and refused to show us the lessons.

It is very ill-natured of them.

Framjee and Kalyandas assist us.

તે વીક પાછળ લોકોનું બુક બોલે છે.

તેને તો પડોશીઓની નિંદા કરવાની જ ટેવ છે.

એક બીજાની બીજ ન પાડો.

એથી આગળ કશું જો વધે છે.

કાલે બે વર્ગમાંથી છોકરાઓ ચડ્યા.

ત્રીજા વર્ગમાંથી પાંચ છોકરાને બીજા વર્ગમાં લીધા અને બીજા વર્ગમાંથી પાંચ છોકરાને પહેલા વર્ગમાં લીધા.

આ છોકરાઓને પાઠ બહુ મુશ્કેલ લાગે છે?

તેઓ શીખે છે તો ખરા.

હજી તેઓથી વાક્ય બરોબર ઝડપથી લખાતાં નથી.

એ તો તેમને વહેલું આવડશે.

તેઓ કહે છે કે અમારાથી દશ થશે.

આજ સવારનો પાઠ તેમણે સારો તૈયાર કરીધો.

હું ધારું છું કે તેઓ સારા આગળ આવ્યા.

તેમને કોઈને નિશાળે આવતાં વરસ કરતાં વધારે થયું નથી.

આ વર્ગમાં છોકરા નહારા છે, અમને પાઠ પણ દેખાડતા નથી.

એમાં તેઓ ઘણાં અદખા માલુમ પડે છે. ફરામજી અને કલ્યાણદાસ અમને મદદ કરે છે.

It is very kind of them.

It is pleasant to see the boys good-natured towards each other.

He gave me a letter of recommendation.

He procured me this appointment.

Is it a good appointment?

I have to go to the Adalat to-day.

When I go to Bombay, I'll procure you one.

When I go to Bombay, I'll get you one.

When did you leave Bombay?

How long were you coming?

I set out on the 5th and reached here on the 10th.

Did you come by land or by water?

We had a very rough passage.

We had very rough weather.

Did you have a favourable passage?

The air of Bombay does not agree with me.

You look much better than you did when I saw you last.

You have dropped your pencil, pick it up.

The Government sanction for changing the school-house has come.

We shall move in a few days.

We shall have plenty of room there.

એટલી એમની ભલમનસાઈ છે.

છોકરાઓ એક ખીજ સાથે હળીમળીને ચાલે તો સારું છે.

તેણે મને શિક્ષકસનો ડ્રાગળ આપ્યો.

તેણે મને આ જગો અપાવી.

એ સારી જગો છે?

આજ મારે અદાલત જવું છે.

હું મુંબઈ જઈશ ત્યારે તમારે વારતે એક આણી આપીશ.

તમે મુંબઈથી ક્યારે નીકળ્યા?

આવતાં કેટલા દહાડા લાગ્યા?

હું પાંચમીએ નીકળ્યો અને દશમીએ અહિં આવ્યો.

તમે પગ રસ્તે આવ્યા કે વહાણમાં?

અમારે રસ્તો ઠીક ન હતો.

હવા પણ નફારીજ હતી.

તમને રસ્તે ઠીક પડ્યું?

મુંબઈની હવા મને માફક નથી.

મેં તમને અગાઉ જોયા હતા તે કરતાં હમણા તમે સારા દેખાઓ છો.

તમારી કલમ પડી, જોઈકી લો.

નિશાળનું ઘર બદલવાને સરકારનો હુકમ આવ્યો છે.

ચોડા દહાડામાં આપણે જઈશું.

સાં આપણને પુષ્કળી જગો મળશે.

The house has plenty of room in it certainly, but it is in an out-of-the way place.

I must get you to excuse me to-day as I have something to do at home.

I am afraid we shall have some of you fall into the river.

There will be plenty of room to play in, during the half hour's recess.

There is a well on the premises.

The premises are very extensive.

The premises comprise a dwelling-house, servant's offices, stables and every convenience.

We shall move as soon as the house can be got ready.

Rāmdās has recovered fifty rupees damages from Bhāidās.

Rāmdās has caused Bhāidās to be fined.

Bhāidās has been sentenced to pay a fine of fifty rupees.

You are liable to be fined for doing that.

This house is liable to be flooded in the rainy season.

People who live in such close streets are liable to attacks of fever.

We are all liable to blunder.

તે ઘરમાં જગા તો ઘણી છે, પણ સરિઆમ રસ્તા ઉપર નથી.

મારે ઘેર કામ છે, વારતે આજ તો મને માફ કરો.

મને ખીક લાગેછે કે તમારામાંથી કોઇ નદીમાં પડશે.

અર્થા કલાકની છૂટીમાં રમવાને જગો તો બહુ મળશે.

હમારતના મેદાનમાં એક કૂવો છે.

હમારત ઘણી વિશાળ છે.

આ હમારતમાં રહેવાનું ઘર, ચાકરોને કામ કરવાની જગો, તબેલો, અને ખીજી બધી વગે સારી છે.

જેવું ઘર તૈયાર થશે તેવા આપણે જઈશું.

રામદાસે ભાઈદાસ પાસેથી નુકસાનના રૂપિયા પચાસ લીધાછે.

રામદાસે ભાઈદાસને દંડાવ્યો.

ભાઈદાસને પચાસ રૂપિયા દંડ આપવાનો હુકમ થયો.

એવું કરશો તો તમને દંડ થશે.

ગોમાસામાં આ ઘરમાં રેલ આવે એવું છે.

જે લોકો આવા સાંકડા મહેલમાં રહેછે તેમને તાવ સપડાવેછે.

કોઈથી ચૂક થયા વિના રહેતી નથી.

His liabilities amount to eight thousand rupees.	તેને માથે કુલે આઠ હજાર રૂપિયાનો જુરમે છે.
In damp situations, people are liable to agues and rheumatisms.	શરદીવાળી જગોમાં લોકોને ટાદીઓ તાવ અને સંધિવા થાય છે.
The new house has caused you to forget your lesson.	નવા ઘરમાં આવ્યાથી તમે તમારો પાઠ ભૂલી ગયા.
How this floor shakes !	આ ભોંય કેવી હાલે છે !
This vibration of the floor is very unpleasant.	આ ભોંયના હાલવાથી અણખત લાગે છે.
I wonder how old this house is !	આ ઘર કેણુ જાણે કેટલું જૂનું હશે !
This lesson was not got up very well after all.	આખરે પાઠ સારો થયો નહિ.
There is more light here than I can bear.	મારાથી ખમાતું નથી એટલું અહિં અજવાળું છે.
I cannot bear so much glare.	એટલું બધું તેજ મારાથી ખમાતું નથી.
It makes my head ache.	એથી મારું માથું દુખવા આવે છે.
I must get you to shift my chair to the other side of the room.	એમરડાની પેલી તરફ મારી ખુરશી ખસેડો.
There are many English phrases which cannot be translated exactly into Gujarati.	જેનો ગૂજરાતીમાં અરોબર તરજુમો થઈ શકતો નથી એવાં અંગ્રેજીમાં થણાં વાડયો છે.
In the afternoon you should close these windows, and open the opposite ones.	પાછલે પહોરે આ બારીઓ બંધ કરીને સામેની ઉઘાડજો.
Are there shutters to these windows ?	આ બારીઓને બારણાં છે ?
There are both venetian blinds and shutters.	બારણાંએ છે અને ફરેડી પણ છે.
The house is in a sadly ruinous state.	ઘર બધું ખબળી ગયું છે.
The house is sadly out of repair.	ઘર સમરાવ્યા વગરનું ખરાબ થઈ ગયું છે.
Put it in good repair.	ઠીક કરીને સમરાવો.

- What will the repairs cost ? સમરાવતાં શું બેસશે ?
- Have the workmen come ? કારીગરો આવ્યાછે ?
- They are very dilatory. તેઓ ધણા રસળતા છે.
- All the lizards are perfectly harmless. ધીસાડીની જાતથી હાન થતી નથી.
- What great hole is this ? આ મોટું બાકારું શાનું છે ?
- It is a water-course, and so large that the boys can go through it. એ ધરનાળું છે અને છોકરાઓથી આર- પાર જવાય એટલું મોટું છે.
- suppose by this time you have explored every corner in the premises. મને લાગેછે કે અત્યાર સુધીમાં તમે આ મકાનમાં ખૂણે જાતરે બધે ફરી વળ્યા હશે.
- How do you like your new house ? આ નવું ઘર તમને કેવું ગમેછે ?
- Is it large enough do you think ? બેઈએ તેટલું મોટું છે કે નહિ ?
- You are not stinted for room in it. તમને જગોને વારને અડચણ નહિ પડે.
- At high water this bank is all covered. બરતીની વખતે આ બધો કિનારો દંકાઈ જાયછે.
- Is the tide ebbing or flowing ? જીઆળી ઉતરેછે કે ચઢેછે ?
- When the tide is out, these vessels are dry on the sand-bank. બ્યારે પાણી ઉતરી જાયછે સારે આ વહાણો સૂકા દાંડા ઉપર રહેછે.
- They have run their vessel a-ground to repair and paint it. તેમણે પોતાનું વહાણ સમારવાને અને રંગવાને જમીન ઉપર ચઢાવ્યું છે.
- These men are catching fish. આ માણસો માછલાં પકડેછે.
- How many kinds of fish are there in the net ? જાળમાં કેટલી જાતનાં માછલાં છે ?
- These men work all day up to their middle in the water. આ માણસો કમરપૂરે પાણીમાં આંખો દહાડો મહેનત કરેછે. "
- There is leave to-day in all the offices, but there is nothing said about it in our paper. આજે સઘળાં કારખાનામાં રજા છે, પણ આપણા કાગળમાં એ વિષે કંઈ લખેલું નથી.

- The tide rises at Surat six or eight feet. સુરત આગળ ભરતી છ અથવા આઠ ફુટ ઝટે છે.
- At what time to-day will it be low water? આજ કય વખત પાણી ઓસરી રહેશે ?
- The highest tides happen just after new and full moon. પૂનમ તથા અમાસ પછી ઓછા બે દહાડે મોટી ભરતી આવેછે.
- In English they are called spring-tides. અંગ્રેજીમાં તેને “ સિપ્રિંગ-ટાઇડ્સ ” કહેછે.
- The low tides which happen on the 8th or 9th of the moon are called neap-tides. નાની ભરતી જે આઠમે અથવા નોમે થાયછે તેને “ નીપ-ટાઇડ્સ ” કહેછે.
- We shall run up with the next tide. ખીજે જીવાળે આપણે જઈશું.
- We shall drop down with this tide as far as Dumas. આ ભરતીથી આપણે ડુમસ સુધી ઉતરી જઈશું.
- You must assist these new boys to write the sentences. તમારે આ નવા છોકરાઓને વાક્યો લખવામાં મદદ કરવી.
- Dādoba is going to Bombay by this steam-boat. દાદોબા આ આગબોટમાં મુંબઈ જાયછે.
- The Government has had a drain cut from Baráchhá to Dumas. સરકારે વરાછાથી તે ડુમસ સુધી ખાડી ખોદાવીછે.
- How far is it from Baráchhá to Dumas? વરાછાથી ડુમસ કેટલું આધું છે ?
- Is there always water in the cut or only in the rainy season? ખાડીમાં હમેશા પાણી હોયછે કે ચોમાસામાં જ ?
- At Lakadkota the river is fordable. લકડકોટ આગળ પાર ઉતરાયછે.
- The water is deeper on this side of the river than it is on the other. પેલી બાજુ કરતાં આ બાજુએ પાણી વધારે ઊંડાં છે.
- The Thames at London is about as wide as the Táptee is here, but contains more water. લંડન આગળ ટેમ્સ નદી તાપ્તીના જેટલીજ પહોળી છે, પણ તેમાં પાણી વધારે રહેછે.
- London too is sixty miles from the mouth of the Thames, while Surat is only eighteen from the mouth of the Táptee. વળી લંડન આરાથી સાઠ મૈલ દૂર છે અને સુરત અરાડ મૈલ માત્ર છે.

There is not so much dust here as there was in the Mugalisharā.	મુગલીસરામાં જેટલી ધૂળ હતી તેટલી અહિંયાં નથી.
I wish you wrote better.	તમે જરા સારું લખત તો ઠીક.
There is a great deal of wind this morning.	આજ સવારનો પવન ઘણો છે.
And it is rather cloudy too.	અને જરા વાદળોં પણ છે.
The tide is coming in, I think.	હું જાણું છું કે પાણી ચઢેછે.
That Island is nearly all covered.	તે બેટ ઘણાંખરે ઢાંકવા લાગ્યોછે.
It is high water, I think.	બરતી પૂર છે.
I have nearly finished it.	હું તે પૂરું કરી રહેવા આબ્યો છું.
Have you nearly learned your lesson ?	તમે તમારો પાઠ શીખી રહેવા આબ્યા છો કે ?
A great storm happened at sea yesterday.	ગાઈ કાલે દરિયામાં મોટું તોફાન થયું હતું.
Several vessels were lost.	ઘણાંક વહાણો ટૂંપી ગયાં.
In entering the Harbour, the vessel ran aground.	બંદરમાં પેસતાં વહાણ જમીન ઉપર ચઢી ગયું.
The school will recommence on Monday, June the 2nd.	સોમવારે ખીજી જૂનને નિશાળ પાછી શરૂ થશે.
What have you been doing all the holidays ?	સંઘળા તહેવારના દહાડામાં તમે શું કરતા હતા ?
We are very tired of having nothing to do.	કામ વગર અમે ઘણા અકળાઈ ગયા છીએ.
I have been spending a few days at Orpád.	થોડાંએક દહાડા હું ઓરપાડ રહી આંચો.
Have you spent your holidays pleasantly ?	તમે તહેવારના દહાડા આનંદમાં કાઢ્યા કે ?
He has spent all his money.	તેણે પોતાના સંઘળા પૈસા ખર્ચી નાંખ્યા.
Is there a pretty good attendance this morning ?	આજ સવારે છોકરા સારીપેઠે હાજર થયાં છે કે ?

- In this manner you will soon learn to speak well. એ રીતે તમને સાફ બોલતાં જવદી આવશે.
- The English are very particular about their spelling. અંગ્રેજ લોકો જોડણીમાં ઘણા ચોક્કસ છે.
- No boy has made more than three mistakes. કોઈ છોકરાની ત્રણ કરતાં વધારે શૂક નથી પડી.
- Some of the boys have made none at all. કેટલાંક છોકરાંએ એકે ભૂલ નથી કરી.
- We shall soon have the rains now, I suppose. ધાર્યામાં વરસાદ વહેશે આવશે.
- It is not so hot at Bombay as it is at Surat. સુરતના જેવી ગરમી મુંબઈમાં નથી.
- The rains last year set in on the 4th. પોર ચોથી તારીખે વરસાદ આવ્યો હતો.
- Will the steamer make another trip or remain here during the rains? આગબોટ બીજી યેપ મારશે કે ચોમાસું અહિંયાંજ કાઢશે ?
- A few days ago the Parsee started, but was compelled to return. થોડાંક દિવસ ઉપર પારસી આગબોટ ઊપડી, પણ તેને પાછું આવવું પડ્યું.
- First we see the flash of the gun and then hear the report. પહેલું આપણને તોપનું અજવાળું માલૂમ પડેછે અને પછી અવાજ સંભળાયછે.
- The magazine blew up with a loud report. દારૂખાનું મોટા અવાજથી ઊડી ગયું.
- A bright flash of lightning was succeeded by a heavy peal of thunder. પહેલાં વીજળીનો ચમકાટ થયો, પછી ભારે ગડગડાટ થયો.
- Will you be kind enough to correct this petition for me? મહેરબાની કરીને મારે વાસ્તે આ અરજી દુરસ્ત કરી આપશો ?
- Are you at leisure? તમને કુરસદ છે ?
- When shall you be at leisure? તમને કયારે કુરસદ મળશે ?
- Were you caught in the rain? તમને વરસાદ નડ્યો.

No, I waited till the rain was over.

I stood up in a door-way till the rain was over.

Did you get wet?

I will go as soon as the rain is over.

It will soon be over.

It is only a shower.

It looks very heavy to-day.

This is very dull weather.

If after a few days' rain the hot weather sets in again, there is always a great deal of sickness.

Who succeeded Sir Robert?

Who is to succeed Sir Robert?

Mr. Gordon succeeds Sir Robert.

Mr. Luard was succeeded by Mr. Remington.

Mr. Andrews is to be Mr. Remington's successor.

Mr. Remington has been succeeded by Mr. Andrews.

This happened in the time of my predecessor.

Mr. Remington's predecessor was Mr. Luard.

Who is to succeed him?

What success has he met with?

I have had very bad success.

ના, વરસાદ રહ્યો સાંસુધી હું જોડી થયો.

વરસાદ બંધ થયો સાંલગણ હું ખારણા આગળ જામી રહ્યો.

તમે ભીંજ્યા?

વરસાદ રહેશે ને હું જમશ.

હમણા તે રહી જશે.

એ તો આપટું માત્ર છે.

આજ ભારે વાદળ ચઢી આવ્યું છે.

આજની હવા ધણી જડ છે.

જ્યારે થોડા દહાડા સૂધી વરસાદ વરસીને પાછી હવા ગરમ થાય છે ત્યારે હમેશા રોગ પેદા થાય છે.

સર રોબર્ટની જગો ઉપર કોણ થયું?

સર રોબર્ટને કેફાણે કોણ થવાનું છે?

સર રોબર્ટની જગો ઉપર ગોર્ડન સાહેબ આવે છે.

લુઅર્ડ સાહેબની જગો ઉપર રેમિંગ્ટન સાહેબ થયા હતા.

રેમિંગ્ટન સાહેબની જગો ઉપર આન્ડ્રુસ સાહેબ આવ્યા છે.

રેમિંગ્ટન સાહેબની જગો ઉપર આન્ડ્રુસ સાહેબ આવ્યા છે.

મારા પહેલાં જે હતો તેના વખતમાં એ બનેલું છે.

રેમિંગ્ટન સાહેબની જગો ઉપર અગાઉ લુઅર્ડ સાહેબ હતા.

એની જગો ઉપર કોણ આવે છે?

તેનું કંઈ વળ્યું કે નહિ?—તેને શી પ્રાપ્તિ થઈ?

મારું કંઈ વળ્યું નહિ.

This is a very dull street.

I am very dull to-day.

Surat is by no means a dull town.

You must find it very dull living here by yourself.

Sunday was a very dull day.

The glass is very dull, wipe it with your handkerchief.

These colours are very dull, have you none that are brighter?

He is a very dull boy.

It was a very dull speech he made.

These spoons look very dull.

I don't think you have cleaned them to-day.

His eyes are very dull, I don't think he is well to-day.

A pearl is of a dull white colour.

This is the very book.

He took me with him, because he was too bashful to go alone.

Don't be so bashful.

You are a great deal too forward.

One is too bashful, and the other is too forward.

Don't be confused.

He is confused.

Don't confuse him.

Don't interrupt him.

આ મહેલો ધણો ઉદાસ છે.

આજ હું ધણો ઉદાસ છું.

સુરતમાં કંઈ ન ગમે એવું નથી.

અહિંયાં તમે એકલા રહેછો તે તમને કેમ ગમતું હશે.

રવિવારનો દહાડો ઉદાસ હતો.

કાચ ધણો ઝાંખા છે, તમારા રૂમાલથી લૂછો.

આ રંગ ધણા ઝાંખા છે, તમારી પાસે એથી વધારે ભભકદાર નથી?

આ છોકરો ધણો ભાથડ છે.

તેણે ભાષણ કર્યું તેમાં કંઈ રસ નહિ પડ્યો.

આ ચમચા ધણા ઝાંખા દેખાય છે.

મને લાગેછે કે તમે તે આજ સાફ કીધા નથી.

તેની આંખ આજ ધણી ભારે દેખાય છે, મને લાગેછે કે તેની તબિયત કીડ નથી.

માતી સફેદ ઝાંખા રંગનું હોય છે.

એજ તે ચોપડી.

તેને એકલા જતાં શરમ લાગી માટે તે મને સાથે તેડી ગયો.

એકલા બધા શરમાયો નહિ.

તમે ધણા નિર્વિજ્ઞ છે.

એક ધણો શરમાળ છે અને બીજો ધણો બચ્ચોળો છે.

ગભરાતા ના.

એ ગભરાયો છે.

એને ગભરાવતા ના.

તેને હેરાન ના કરો.

Don't come teasing now, I am busy.

He will come teasing me, though I have told him repeatedly that I can do nothing for him.

To-morrow is a holiday for both Chudigars and Sersais.

If a boy makes a mistake to-morrow, he will lose two or three places at once.

This year several holidays happen on Sundays.

One happens next Sunday.

How far have you gone in your Geometry?

What are you doing in Algebra? Do you find 'Series of Lessons' difficult?

Not very.

Step here for a moment.

On the birthday of the Ganges many people will come to bathe in the Tāptee.

How hot it was all night!

It was so hot that I could not sleep.

I got no sleep all night.

I lay awake all night.

I got up at gun-fire.

At what time in the morning is the gun fired?

હમણાં માથું નહિ ફોડાવો, મારે કામ છે.

મેં તેને ઘણી વાર કહ્યું કે મારાથી તારે સારું કંઈ નહિ થાય, તોપણ તે આવીને મને સલાવ્યાં કરે છે.

કાલે ચુડીગર અને શેરસૈયો બંનેનો તહેવાર છે.

જો કાલે કોઈ છોકરો ચૂક કરશે તો તે બે ત્રણ જગો સામગ્રી આશે.

આણું કેટલાએક તહેવાર રવિવારે આવે છે.

એક રજા તો આવતે રવિવારે છે.

તમે ભૂમિતિમાં ક્યાં સુધી આવ્યા છો?

ખીજગણિતમાં તમે થું શીખો છો?
“સીરીઝ આવૂ લેસન્સ” તમને અધરી લાગે છે?

ઘણી નહિ.

ક્ષણિક અહિં આવો. જરા આમ આવો.

ગંગાજન્મના જન્મને દહાડે

ઘણા લોક તાપી નહાવા આવશે.

આખી રાત કેવો બફારો હતો!

એવો બફારો હતો કે મને જંધ નહિ આવી.

આખી રાત મને જંધ નહિ આવી.

આખી રાત હું જાગતો પડી રહ્યો.

હું તોપ પડતે બેઠ્યો.

સવારે કેટલે વાગતે તોપ

પડે છે?

It was very windy in the evening, but at night there was not a breath of air stirring.

The night was very close and sultry.

The people, I suppose, are beginning to wish for more rain.

The sooner the rain comes now the better.

The sooner you do it the better.

It looks very like rain to-day.

The appointment was offered to me, but I declined it.

What did he want with you?

He has something for me to do, I suppose.

I have made many inquiries for that book but have not been able to get it.

Did you ever meet with a book called—?

It is a long while since we wrote a letter or petition.

We will write one to-morrow if you will remind me of it.

It is very necessary to practise writing letters.

Practice makes perfect.

If any of you have a Gujarati letter, we will translate it.

A. has brought me one this morning from Kāvash's uncle.

પાછલે પછોરે ઘણો પવન હતો, પણ રાત્રે જરા પવનનો સસણાટો ન હતો.

રાત્રે ઘણોજ બાફ મારતો હતો.

મને લાગેછે કે લોકો વધારે વરસાદ માગતા હશે.

હવે વરસાદ જેમ જલદી આવે તેમ સારું.

જેમ તમે જલદી કરો તેમ સારું.

આજ વરસાદનું ડોળી જણાયછે.

તે જગો મને આપવાનું કહ્યું હતું, પણ મેં જ ના કહી.

તેને તમારું શું કામ હતું?

તેને મારી પાસે કંઈ કરાવવું હતું.

મેં તે ચોપડી વાસ્તે ઘણી તજવીજ કરી, પણ મને તે મળી નહિ.

તમે *** નામે ચોપડી કોઈ વખત જોઈછે?

આપણે અરજી અથવા કાગળ લખ્યાને ઘણા દહાડા થયા.

જો તમે મને યાદ દેવડાવશો તો આપણે કાલે એક કાગળ લખીશું.

કાગળ લખવાનો અભ્યાસ કરવાની ઘણી જરૂર છે.

મહાવરાથી 'અધુ' ઠીક થાયછે.

જો તમારામાં કોઈની પાસે ગુજરાતી કાગળ હોય તો આપણે તેનો તરજુમો કરીશું.

કાવશના કાકાનો એક કાગળ 'અ' મારી પાસે આજ લાવ્યો.

Will one of you step and fetch it ? કોઈ જઈને લઈ આવોની ?

Sir, સાહેબ,

We are going to Dumas to-day and Kāvashā is to accompany us, will you have the goodness then to grant him leave for six days ? અમે આજ દુમસ જઈએ છીએ અને કાવશા અમારી સાથે આવવાનો છે વારતે મહેરબાની કરીને અમે છ દિવસની રજા આપજો.

Yours very truly,

લિં સેવક

A. B.

અ. બ.

You see there is a great deal of difference between a Gujarātī letter and an English one.

જોયું, ગૂજરાતી કાગળમાં અને અંગ્રેજી કાગળમાં ધણો તફાવત છે.

The air is both hot and moist.

વાયુગરમ પણ છે અને શરદ પણ છે.

This must be very unhealthy weather.

આ હવા તબિયતને વારતે ધણી ખરાબ હશે.

I don't hear of much sickness though in Surat.

સુરતમાં તો કંઈ ધણો મંદવાદ સંભળાતો નથી.

It will all blow over.

એ બધું જવું રહેશે.

Gentlemen.

શ્રેષ્ઠ,

Please to advance to N. M. the sum of Rupees 400, on my account.

મહેરબાની કરી મારે ખાતે ન. મ.ને ચારસે રૂપિયા અગાઉ આપજો.

I have forwarded you by the Battelā Roopārail 100 bales of cotton marked (M. N.) and numbered from one to hundred. You will be good enough to dispose of them and place the proceeds to my credit.

મેં તમને બતેલા નામે રૂપારેલમાં ૧૦૦ ગાંસડી (૧૦૦) સો મોકલાવી છે તેમના ઉપર મ. ન. એવી નિશાની કરેલી છે અને એકથી તે સો સુધી આંક પાડેલા છે, વારતે કૃપા કરીને તેના વેચાણની જાણ મારે ખાતે જમા કરજો.

Bombay.

મુંબઈ

I have the honour to be,
Gentlemen,

લિં તાબેદાર.

Your obedient servant,

My dear K.,

I have not had the pleasure to hear from you this long time past. I shall be greatly obliged to you if you can send me the books I wrote for in my last letter.

Yours very truly,

A. B.

Ask him for it.

I must write to Bombay for it.

I shall try for it certainly.

I wonder whether Mohanlal's examination is over.

I should think he will be the best mathematician among the candidates.

He has promised to write us a very full account of the examination.

A great deal of rain fell in the night.

It has made much cooler.

Have they finished repairing the roofs?

At present they are repairing the walls.

What will these repairs cost?

It still continues to rain.

The highest tide yet took place yesterday.

As the rainy season advances, the

Tapti will get much fuller.

પરમરનેહી ક.,

જાત થણા દહાડા થયાં તમારો કાગળ મારા ઉપર આજ્યો નથી માટે લખ્યો. મેં જે ચોપડીઓને વારતે મારા ગયા પત્રમાં લખ્યું હતું તે ચોપડીઓ તમે મોકલશે તો મારા ઉપર ઘણી મહેરબાની થશે.

લિ૦ અ. બ. ની સલામ

કમુલ કરશે.

તે તેની પાસે માગો.

તેને વારતે મારે મુ'બઈ લખવું જોઈએ. હું તેને વારતે મહેનત કરીશ તો ખરો. કોણ જાણે મોહનલાલની પરીક્ષા થઈ ચૂકી કે નહિ.

મને તો લાગે છે કે બધા ઉમેદવારોમાં તે દિસાખના કાગમાં સર્વથી સારો નીકળશે.

તે આપણને કહી ગયો છે કે હું તમને પરીક્ષાનો હવાલો વિગતે લખી મોકલીશ.

રાત્રે વરસાદ ઘણો આજ્યો.

તેથી હાંડક વધારે થઈ છે.

તેઓ છાપડું સમારી રહ્યા?

હમણા તેઓ ભીતો સમારે છે.

એ બધું સમારાવતાં શું ખર્ચ ખસશે ?

હજી વરસાદ નરીજ છે.

માઝામાં માટો જીવાળ કાલેજ આજ્યો.

જેમ જેમ ચોમાસું તેમ તેમ તાપી ભરે

What, are there seven boys absent out of your class?

My dear Mohanlal,

Have you forgotten the promise you made to write us a full account of your examination? It is over by this time, I suppose, and no doubt you have been successful. I hear that there is a great deal of cholera in Bombay. We have been remarkably free from it this year in Surat though some cases, I am sorry to say, have occurred within the last few days.

All your class-fellows desire to be very kindly remembered to you and long for the arrival of your letter.

Yours truly,

A. B.

It is always windy here.
There is always a great deal of wind here.

Have the goodness to mark leave against my name to-day as there is an entertainment at our house.

What of that?

That's of no consequence.

The rain beats in here.

We shall go back into our room as soon as the rain is over.

શું આજ તમારા વર્ગમાં સાત છોકરા ગેરહાજર છે?

ભાઈ મોહનલાલ,

જત તમે અમને તમારી પરીક્ષાનો તપસીલવાર હેવાલ મોકલવાનું કહ્યું હતું તે શું તમે ભૂલી ગયા? પરીક્ષા તો હવે થઈ ચૂકી હશે. અમે નિશ્ચય તમે સહી થયા હશે. અમે સાંભળ્યું છે કે હમણા મુંબઈમાં કોલેરાના રોગ ચાલે છે. અમે તો સુરતમાં આણે એ રોગથી ખૂબ બચી ગયા છીએ. તોપણ થોડાંએક દહાડા થયાં કેટલાંક આદમી એ રોગથી ગુજરી ગયાં ખરાં.

તમારા વર્ગના બધા ભેડીઆઓએ તમને હેતથી બોલાવ્યા છે, અમે તમારો કાગળ આવવાની વાત જુએ છે.

લિ. સંનેહી

અ. બ.

અહિંયાં સદેવ પવનન હોય છે.

અમારે ઘેર આજ જમવાનું છે વારતે મહેરબાની કરીને મારા નામ ઉપર આજ રજા લખજો.

એમાં શું?

એમાં શું? એમાં કંઈ વિસીત નથી.

અહિંયાં વાછંટ આવે છે.

વરસાદ રહેશે એટલે પાછા આપણે આપણા આરડામાં જઈશું.

We must get these shutters
mended.

Tell Harry to close the shutters
and to wipe these forms and
desks.

Here is the sun coming out.

How shall we manage to keep the
rain out of this room?

Some of the boys in the lower
classes make a practice of com-
ing late.

How the boats in the river rock
about!

The native vessels do not go to
sea in such weather as this.

My dear Dorábjee,

The letter in which you desire
me to sell your books reached
me yesterday. I have sold
them accordingly and await
your instructions as to the dis-
posal of the money. Your uncle
gives an entertainment next
Wednesday at which he hopes
to have the pleasure of seeing
you and all your family.

Yours truly,

A. B.

When you are sent as monitors,
be careful about the pronun-
ciation.

Your pronunciation is very bad.

આ બારણાં આપણે સમરાવવાં
જોઈએ.

હરીને કહો કે આ બારણાં બંધ કરે
અને આ પાટલીઓ તથા મેજને
લૂંછી નાંખે.

જુઓ તડકો નીકળ્યો.

આ ઓરડામાં આપણે વાછંટ આવતી
કેમ બંધ કરીશું?

નીચલા વર્ગના કેટલાંક છોકરાને મોડા
આવવાની ટેવ પડી
છે.

નદીમાં હોડીઓ કેવા ઝોકા
ખાયછે!

આવી મોસમમાં અહિંયાનાં વહાણો
દરિયામાં જતાં નથી.

ભાઈ દોરાબજી,

જત તમારી ચોપડીઓ વેચવા વિ-
ષેનો તમારો કાગળ મને કાલેજ
પહોંચ્યો. તે પ્રમાણે મેં વેચી
છે. તેના પૈસાનું શું કરવું તે
વિષે તમે લખી જણાવજો. આ-
વતે બુધવારે તમારા કાકાને
ત્યાં જમણુવાર છે, તે ઉપર
તમને તથા તમારાં
કુટુંબને તેણે
તેડલાં છે.

લિ. સેહી

અ. બ.

જ્યારે તમે શિક્ષક થઈને શીખવવા
જાઓ ત્યારે ઉચ્ચાર ઉપર ઘણી
ખબરદારી રાખજો.

તમારો ઉચ્ચાર ઘણો ખરાબ છે.

Do you know Nánábhái Haridás ?	તમે નાનાભાઈ હરિદાસને ઝાણખોજો ?
What sort of English does he speak ?	તે કેવું અંગ્રેજી બોલે છે ?
Does he speak English well ?	તે અંગ્રેજી સાફ બોલે છે ?
He speaks pretty good English.	તે અંગ્રેજી ઠીક બોલે છે.
His pronunciation is very good.	તેનો ઉચ્ચાર ઘણો સારો છે.
He does not speak English so well as you do.	તે તમારા જેવું સાફ અંગ્રેજી બોલતો નથી.
He understands what you say to him, but has no practice in speaking it.	તમે કહો છો તે તે સમજે છે ખરો, પણ બોલવાનો મહાવરો નથી.
Did you learn the language from books or from conversation.	તમે એ ભાષા ચોખ્ખી ઉપરથી શીખ્યા, કે વાતચીત ઉપરથી ?
A language is best learned by living among the people who speak it.	જે લોકોની ભાષા હોય તે લોકોમાં રહ્યાથી તે સારી શીખા- ય છે.
My dear Harichand,	ભાઈ હરીચંદ,
My brother leaves Surat for your town on Saturday next. He will probably arrive about the 15th and you will greatly oblige us, if you will find a suitable lodging for him. You know, I think, the business which brings him there. It will probably detain him about six months. Hoping you will excuse the trouble we give you.	જાત મારો ભાઈ આવતા શનિવારનો નીકળ્યો તમારી તરફ આવે છે. તે ઘણું કરીને પંદરમી તારીખ સુધીમાં આવી પહોંચશે, અને જો તેને વાસ્તે એક સાફ મકાન તૈયાર રાખશો તો અમારા ઉપર મોટી મહેરબાની થશે. જે કામને વાસ્તે તે ત્યાં આવે છે તે તો તમને માલૂમજ છે. તેથી એને સોવસા છ મહિના રહેવું પડશે. તમને તસદી દીધી છે તે માફ કરજો.

I remain,

Yours truly,

A. B.

લિ. સ્નેહી

અ. બ.

- He told me to tell you to get this mended. તેણે મને કહ્યું કે તમે એ સમરાવવાને એને કહેજો.
- He told me to tell you. તેણે મને કહ્યું કે તમે એને કહેજો.
- He told me not to mention it to you. તેણે મને તમને કહેવાની ના કહી છે.
- He told me to be sure to mention it to you when I saw you. તેણે મને કહ્યું કે જ્યારે તમે એને મળો ત્યારે કહ્યા વગર રહેતા ના.
- I asked him what he meant to give for it. મેં તેને પૂછ્યું કે તું એનું શું આપીશ.
- I told him to be sure to mention it to you when he saw you. મેં તેને કહ્યું કે જ્યારે તું એને મળે સારે નક્કી કહેજો.
- When you see him, ask him for my book. જ્યારે તમે એને મળો સારે મારી ચોપડી માગી લેજો.
- He wished me to ask you for his book when I saw you. તેણે મને કહ્યું કે જ્યારે તમે એને મળો સારે મારી ચોપડી માગી લેજો.
- I told you to tell him. મેં તમને કહ્યું હતું કે તેને કહેજો.
- He told me, when I saw, not to forget to ask you for his books. તેણે મને કહ્યું કે જ્યારે તમે એને મળો સારે મારી ચોપડી માગી લેવાને ભૂલતા ના.
- Both the Collector and the Judge attended this last examination. ગઈપરીક્ષાએ જજ અને કલેક્ટર બંને સાહેબો આવ્યા હતા.
- It was a very easy examination. પરીક્ષા ધણી સહેલી હતી.
- Had they not been present, many of the boys would not have passed. જો તેઓ નહિ આવ્યા હોત તો ધણાક છોકરા પાર પડત નહિ.
- N. must have reached Barodá by this time. હવે તો ' ન ' વડોદરે પહોંચ્યો હશે.
- It is a great pity that the holidays for all castes do not fall on the same days. એ મોટી આપદા છે કે બધી તાતના તહેવાર એકજ દહાડે નથી આવતા.
- When shall we be able to compose sentences correctly ourselves? આપણને આપણી મેળે વાક્યો બરોબર જોડતાં ક્યારે આવડશે ?

We do not find much difficulty in translating from English into Gujarāṭi, but are quite unable to translate from Gujarāṭi into English.

We must not have fewer than ten. Some of these sentences are long and difficult.

Whose turn is it to-day?

What is the lesson to-day?

Is it Algebra to-day or Geometry?

I'll write to him about it.

When do you think of going?

As soon as the steam-boat begins to run again I shall go.

When will the steamer begin to run again?

It will begin to run after the Bālev.

It is very difficult to travel in this season.

In some years the roads are not passable for carts till after the Diwālee.

There are no made roads in this country.

A fire happened yesterday, but we heard nothing about it here.

Yesterday a Dastur killed a Bohrá with an axe.

The Bohrá was taken to the hospital and the Parsee to prison.

અંત્રેજીમાંથી ગૂજરાતીમાં તરજુમો કરવો અમને ઘણો મુશ્કેલ નથી લાગતો, પણ ગૂજરાતીમાંથી અંત્રેજીમાં અમારાથી તરજુમો થતોજ નથી.

દશથી ઓછાં આપણે ન લેવાં જોઈએ. આમાંનાં કેટલાંએક વાક્યો લાંબાં અને મુશ્કેલ છે.

આજ કોનો વારો છે?

આજનો પાઠ કયો છે?

ખીજગણિતનો છે કે ભૂમિતિનો?

હું એ વારતે તેને લખીશ.

તમારો જવાનો ધરાદો ક્યારે છે?

પાછી આગબોટ ફરવા માંડશે એટલે હું જઈશ.

આગબોટ ફરીને ક્યારે ફરવા માંડશે?

બળેવ પછી ફરવા માંડશે.

આ ઋતુમાં મુસાફરી કરવી ઘણી મુશ્કેલ છે.

કોઈ વરસ છેક દીવાળી સુધી પણ ગાડિયો ચાલે તેવા રસ્તા થતા નથી.

આ દેશમાં બાંધેલા રસ્તા નથી.

કાલે આગ લાગી હતી, પણ આપણે અહિંયાં કંઈ સાંભળ્યું નહિ.

કાલે એક દરતૂરે એક હોરાને, કવાડીથી મારી નાંખ્યો.

હોરાને હરિપતાલમાં લઈ ગયા અને પારસીને તુરંગમાં લઈ ગયા.

When will he be tried ?
Will he be tried in Surat ?
When is the trial to come on ?
The trial lasted three days.
Who will try him ?
You shall have it a week on trial ;
if you approve of it, keep it,
if not, return
it.

That is not a fair trial.
Is that a bruise on your leg ?
How came that swelling on your
head ?

That is a bad sore on his foot.
I fell down yesterday and feel
very sore from it to-day.

He is very sore on that subject.

That is a sore place with him.

Your face is swollen.

Each caste has words and idioms
peculiar to itself.

It appears to me too that the
Gujarati language is rapidly
changing.

Persian, Hindustani, Marathi and
English words and even idioms
are introduced in it.

How is it this man doesn't get
these shutters fixed ?

We have sent to him several
times, but he pays no atten-
tion to it.

એનો ઈન્સાફ ક્યારે થશે ?
તેનો ઈન્સાફ સુરતમાં થશે ?
ઈન્સાફ ક્યારે થવાનો છે ?
ત્રણ દહાડા સુધી તજવીજ ચાલી.
હોણ તેનો ઈન્સાફ કરશે ?
એક અઢવાડિયાં સુધી હું તમારે સાં
અજમાવી જોવાને મૂકી બહુ ;
જો પસંદ પડે તો રાખજો,
નહિતો પાછું આપજો.

એ કંઈ વાજખી અજમાયશ નથી.
શું તમારા પગ ઉપર ચામડું છે ?
તમારા માથા ઉપર આ દીમાણું કેમ
થયું ?

તેના પગ ઉપર ઘણું છોલાયું છે.
હું કાલે પડી ગયો તેથી આજ બધું
શરીર દુઃખે છે.

એ વિષે એને ચીઠ ઘણી છે.

તે એની ચીઠ છે.

તમારે માઢે થોયર છે.

એકેકી નાતની બોલવાની રીત અને
શબ્દો જુદાં જુદાં છે.

મને એમ પણ માલુમ પડે છે કે ગૂજરાતી
ભાષામાં જલદીથી ફેરફાર થતો
જાય છે.

ફારશી, હિંદુસ્તાની, મરાઠી, અને
અંગ્રેજી શબ્દો તથા બોલવાની રીતો
પણ એની માંહે ભળેલાં છે.

એમ કેમ હજુ આ માણસ બારણાં
નથી જડાવતો ?

અમે ફેરવીક્યાર તેને કહેવડાવ્યું, પણ
તે કંઈ લેખતો
નથી.

In the rainy weather this room is not inhabitable.

Is he unwilling to repair it?

There has been much less rain this year than there was last.

Don't the cultivators complain about it?

The rice crop is the one which requires most water.

In this class Tribhovandas is the boy who translates the best.

Have they not sown the rice yet?

The wheat-crop this year is a failure.

You should get all your writing materials ready beforehand.

If you are invited, we will go together.

At what time is it to be?

Do you mean to go?

If you are going, I will go with you.

Come along if you are coming, if not I shall go without you.

Come along, it's getting late.

If you are not coming, say so.

If you don't mean to buy it, say so at once.

You prevent others from buying.

Say yes or no at once, don't make so many words about it.

The streets are so muddy, that we can hardly get along them.

ચોમાસાની ઋતુમાં આ ઝોરડો રહવા લાયક નથી.

શું તે સમારવાની ઈતી મરજી નથી?

ચારના કરતાં ઝાણુ ધણુ થોડો વરસાદ થયો.

ઝડુત લોકો તે માટે કક્ષતા નથી?

ઝેકલા ભાત (ડાંગર)નેજ ધણુ વરસાદ જોઈએ.

આ વર્ગમાં ત્રિભોવનદાસ છોકરો સર્વથી સારો તરજુ મો કરે છે.

હજુ ભાત છાંટ્યું નથી?

ઝાણુ ધઉનું સંભાનાથ વળી ગયું.

તમારે લખવાનો બધો સામાન અગાઉથી તૈયાર રાખવો જોઈએ.

જો તમને નોતર હોય તો આપણે સાથે જઈશું.

તે ક્યારે થવાનું છે?

તમે જવાના છો?

તમે જવાના હો તો હું તમારી સાથે આવું.

આવતા હો તો આવો, નહિતો હું તમને મૂકીને જઈશ.

આલો આલો, વાર લાગે છે.

જો નહિ આવતા હો તો ના કહો.

જો તમારી લેવાની મરજી ન હોય તો પાધરો જવાબ દો.

તમે બીજાને લેવાની મના કરો છો.

હા કે ના એકદમ કહેવની, બાધું શું કોણ કરે છે.

રસ્તા ઉપર કાકવ ઝેરલો બધો છે કે અલાવું પણ નથી.

It is not likely that there will be any flood this year.

If you did not mean to take it, why did you not say so yesterday?

Well, how have you settled it?

We will settle that when we see each other.

He has sent for his brother.

How is it, you trifle with me in this manner?

He is only trifling with me.

Come, set about it in earnest, you have been trifling with it long enough.

He is a very obliging person.

I am under many obligations to him.

I should not like to disoblige him, Will you oblige me with your gády for this morning?

I am obliged to go.

I am greatly obliged to you.

I should like to oblige you, if I could.

I will oblige you to do it.

He lives in great style.

He did that in first rate style.

I don't like this author's style.

The style of this work is one of its chief merits.

આણ કંઈ રેલ આવે એવું જણાવું નથી.

જો તમારે લેવુંજ નહોતું તો કાલે એવું શા વાસ્તે નહિ કહ્યું?

પછી તેનું કેમ ફરાવ્યું?

જ્યારે તમે અમે મળીશું ત્યારે આપણે તે વક્ષી કરીશું.

તેણે પોતાના ભાઈને તેડાવ્યો છે.

તમે અને એમ કેમ ઊડાવ્યાં કરો છો?

તે મને અમથોજ ઊડાવ્યાં કરે છે.

રમત તો હવે બહુ થઈ,

હવે એનો નિકાલ

કરોની.

તે ઘણો ભલો આદમી છે.

મારાપર તેનો ઘણો

પાડ છે.

મારાથી તેને ના નહિ કહેવાય.

આજે સવારે તમારી ગાડીની મહેરબાની કરશો?

મારે જવું પડે છે.—મારે તો ગયા વગર ચાલેજ નહિ.

હું તમારો મોટો ઉપકાર માનું છું.

મારાથી થાત તો હું તમારે વાસ્તે કરત.

તે કામ હું તમારી પાસે કરાવીશ.

તે તો મોટા બપકાથી રહે છે.

તેણે તે કામ ઉત્તમ પ્રકારે કર્યું.

આ ગ્રંથકારની પદ્ધતિ મને ગમતી નથી.

આ ગ્રંથની એક મોટી ખૂબી એ છે કે એની હબારત સારી છે.

- These men are doing more harm than good. આ માણસો સારું કરવાને બદલે વસ્તુ નુકસાન કરે છે.
- What you are doing here, is of no use whatever. તમે જે અહિંયાં કરો છો તે કંઈકામનું નથી.
- You will make this place so dark that it will be impossible to sit in it. તમે આ જગ્યામાં એટલું અંધારું કરવાના કે એમાં બેસવાનું જ નહિ.
- It is much better as it is. તે કરતાં જોમ છે તેમજ ઠીક છે.
- He tripped him up. તેણે તેને ઢોકર મારીને પાડ્યો.
- The Dastur's case is not yet decided. દસ્તૂરના સુકદમાનો ફેસલો હજી થયો નથી.
- I expect it will be decided to-morrow. હું ધારું છું કે કાલે તેનો સુકદો થશે.
- You must put up some sort of shelter here, so that we may get from one room to the other without being exposed to the rain or the sun. તમે અમને એવી તરેહનો છાંયડો કરી આપો કે એક ઓરડામાંથી બીજામાં જતાં અમને વરસાદ અથવા તડકો ન લાગે.
- Which will be easier, to put up a pent-house here, or to repair these venetians? કયું સહેલું પડશે, અહિંયાં પછેડી બાંધવી કે આ ફરેડીઓ સમરાવવી?
- The day before yesterday a robbery took place in Rānder. પરમદહાડે રાંદરમાં ચોરી થઈ.
- Has the property been recovered? તેનો સુદો હાથ લાગ્યો?
- They pursued the thieves, apprehended three of them, and recovered about half the property. તે ચોરની પકાડી દોડ્યા અને ત્રણ જણને અર્ધો સુદો સાથે પકડ્યા.
- The country about the Mahi is much infested by thieves. મહીની આસપાસ ચોરોની ખીક ઘણી છે.
- Highway robberies are not so frequent now, as they were formerly. પહેલાંના જેવી હમણા રસ્તા-ઉપર લૂંટ થતી નથી.

- Raise these shutters up as high as you can, so that we may get as much light as possible.
- I am afraid it will be very dark here.
- When will these men get this done?
- It is a six or seven days' job.
- He came to call me yesterday.
- K., you are wanted.
- Who wants me?
- What does he want me for?
- They can't do without you.
- We shan't detain you a minute.
- You won't forget to write to me.
- You won't forget the little commission I gave you.
- How is it you don't settle with me about the book I gave you to sell?
- I wish to come and see you, but can get no leisure.
- Did I not tell you to be very careful about it?
- If you wish it, I will pay for it.
- Send the price by the bearer of this.
- This man dawdles over his work very much.
- આ બારણાં જેટલાં ઊંચાં ચઢાવાય તેટલાં ચઢાવો, કે તેથી જેટલું અજવાળું આવવાનું હોય તેટલું આવે.
- મને ડીકર લાગેછે કે અહિંયાં અંધારું થાણું પડશે.
- આ આદમીઓ એ કામ પૂરું ક્યારે કરશે?
- તે કામ છ સાત દહાડાનું છે ખરું.
- તે કાલે મને બોલાવવા આવ્યો હતો.
- ક., તમને બોલાવેછે.
- મને કોણ બોલાવેછે?
- તે મને શા માટે બોલાવેછે?
- તમારા વગર તેમને ચાલવું નથી.
- અમે તમને એક મિનિટ પણ બોડી નહિ કરીએ.
- મને લખવાને તમે ભૂલતા ના.
- મેં તમને જરાએક પેલું કરવાનું કહ્યું છે તે ભૂલતા ના હો.
- મેં તમને વેચવાને વાસ્તે જે ગ્રાંપડી આપી તેનું તમે નક્કી કેમ નથી કરતા?
- મારી તમને મળવા આવવાની મરજી છે ખરી, પણ કુરસદ મળતી નથી.
- મેં તમને કહ્યું નહોતું કે તમે એ સારી પેઠે જાળવીને રાખો?
- તમારી મરજી હશે તો હું બરી આપીશ.
- આ ચીકી લઇને આવે તેની સાથે કીમત ચોકલી દેજો.
- આ આદમી પોતાના કામઉપર ઘણોજ રસળેછે.

Tell him not to loiter over it.

He is a sad dawdler.

You are a sad dunce, I am afraid

I shall never be able to make
anything of you.

Go straight home, don't loiter on
the road.

You must have been loitering
sadly.

Though it is a holiday for the
Parsis, many of them have come
to school.

Some come for the sake of the
lessons, but many come only
to play.

Those who don't take down the
lesson given on the holiday find
it very difficult next day to
keep their places.

What sort of monitor does Mo-
teerám make?

This would make a good class-
room.

Will he make a good
soldier?

This will make a good play-room
for the boys.

You have made a sad mess of this.

This is a pretty piece of work
certainly.

Much ado about nothing.

તેને કહો કે રસળ્યાં નહિ કરે.

એ બડો રસળતો દેખાયછે.

તમે મોટા મૂર્ખ દેખાઓ છો; આગળ
તમારો કોણ બાણ શો ઉધાડ થશે
તે મને સૂઝતું નથી.

રસ્તા ઉપર રસળતા ના, પાધરા ઘેર
બાઓ.

તમે ઘણું રસળ્યાં કીધું
હશે.

આજ પારસીના તહેવાર છે, તોયણ
ઘણા જણા નિશાળે
આયા છે.

કેટલાક પાઠને વાસ્તે આવેછે, પણ
ઘણાખરા તો રમવાનેજ
આવેછે.

રબને દહાડે જે પાઠ અપાયછે તે જે
છાકરા લેતા નથી તેમને ખીજે દહાડે
ચોતાની જગો રાખવી ઘણી મુશ્કેલ
પડેછે.

મોતીરામ શી તરેહનો શિક્ષક
છે?

વર્ગને વાસ્તે આ ઓરડો ઠીક
છે.

એ સિપાઇનું કામ સારીપેઠે કરી
શકશે?

છાકરાઓને રમવાને વાસ્તે આ જગો
સારી થશે.

તમે તો એની ખરાબી કરી નાંખી.
આ કામ તો ખૂબ
ખનાવ્યું છે.

ખાલી (અમથી) હો હો શી?

- If you mean to do it, do it, if not, let it alone. જો તમારાથી થવું હોય તો કરું રહેવા દો.
- Yesterday a dead body came on shore near the Dutch-Bandar. કાલે વલંદાના બંદર આગળ મુડકું કિનારે તણાઈ આવ્યું.
- He appears to be a Bráhmaṇ, but nobody recognises him. તે પ્રાક્ષણ જેવા તો દેખાયછે, કોઈ તેને આળખતું નથી.
- A writer and two sepoys are seated there to see that the tide does not carry him away again. એક મહેતાને અને બે સિપાઈને લે જોયાં કરવાને જોસાડેલા છે કે બરતીમાં તે પાછો ધસડાઈ ન જાય.
- A crier has been sent round the town to give a description of him. તેની તલાસ કરવાને આખા શહેરમાં દોંડી ફેરવી છે કે તેનું સચું કોઈ છે.
- If nobody appears during the morning to claim him, the Kot-vál will have him buried at noon. જો સવાર સૂર્યમાં તેનું સચું વલાણું કોઈ નહિ જણાય તો બપોરે કોઠવાલ તેને દગાવશે.
- How is it, his caste people don't come forward? તેની નાતના લોકો કેમ આગળ નથી પડતા?
- Has he come down the river, do you think, or up it? શું તે ઉપરવાઈથી (ઉપલાણેથી) તણાઈ આવ્યો કે હિંદવાઈથી (હિંદલાણેથી)?
- He must have come down it, I think. મને લાગેછે કે ઉપરવાઈથી આવ્યો હશે.
- I don't think he is a Surat man, he must belong to one of the villages on the bank of the river. તે સુરતનો રહીશ મને નથી લાગતો, નહીં કિનારાનાં ગામોમાંનો કોઈ હશે.
- He must have been drowned several days, or his body would not have floated. તે ધણાક દહાડા ઉપર ફૂળી ગયો હશે નહિતો તેનું મુડકું તરે કેમ.
- Many mistakes occurred this morning at the upper end of the class. વર્ગના ઉપલા છોકરાઓને આજ સવારે ધણી ભૂલ પડી.

Tell him a Brāhman after all, it
He is a Bhātello.

What you don't think you'll win
it, do you?

Well, I think, I shall beat you
after all.

Well, it is no great matter after
all.

It is no affair of mine, you
must consult the boys
about it.

You must have been very careless
to make so many blunders.

Have his relations claimed his
dead body?

What a noise you make scraping
your feet along the floor?

Can't you lift your feet in walk-
ing?

The carpenters are getting on
with our windows I see.

It will take them about a week, I
suppose, to get them finished.

As soon as they are finished, you
must place the desks in front of
them to protect them.

Glass-windows are a beautiful in-
vention, they admit the light
and yet exclude the wind and
rain.

No pent-house would have been
so complete a protection as the
window will be.

એ બ્રાહ્મણ નહોતો જો, એ તો
બાઠેલો નીકળ્યો.

એટલું થયું તોપણ તું મને
હરાવીશ?

તો એમાં શું, હું કંઈ હરાવ્યાં વગર
રહું છું?

વાર પછી પણ એમાં
જીવ શો.

એમાં કંઈ મારું કામ છે? છોકરા-
ઓને તમારે એ બાબત પૂછવું
જોઈએ.

તમે એટલી બધી ભૂલો કરવામાં ધણી
ગફતાર કરી હશે.

કોઈ એનાં સગાં વહાલાંએ એનું મુકદ્દ
માગ્યું?

તમે ભોંય ઉપર પગ ધરીને કેટલો શોર
કરો છો?

પગ ઊંચાવીને નથી ચલાવું
કે?

સતાર લોકો બારીનું કામ ચલાવેછે
ખરા હો.

ધાર્થીમાં તે પૂરી કરતાં આઠ દહાડા
લાગશે.

જેવી તેઓ પૂરી થાય તેવી તેમના
અચાવને વાસ્તે તેની આગળ ડેસ્કો
મૂકજો.

કાચની બારીઓની યુક્તિ ધણી સારી
છે, તેમાંથી અજવાળું પડેછે તોપણ
વરસાદ અને પવન આવી
નથી શકતો.

બારીથી જેવી જગો ઢંકાશે તેવી
કંઈ પછેટીથી નહિ
ઢંકાય.

You must be very careful not to get them broken.	તમારે સાચવવું જોઈએ નહિ.	111
That fence is tumbling down I see.	પેલી ટટ્ટીઆ તૂટી પડવા માંડી, કે ને કેમ ?	
There is a great deal of traffic between Rander and Surat.	સુરત અને રાંદેરની વચમાં આવજી આવેછે.	૬
Which is the more populous town, Surat or Poona ?	કયા શહેરમાં વસ્તી વધારે છે, કે પુનામાં ?	
Some parts of Surat are very thickly populated.	સુરતમાં કેટલેક દેકાણે ઘણી ઘાડી વસ્તી છે.	
The fire depopulated a part of the town.	આગથી કેટલીક વસ્તી તૂટી ગઈ.	
The population of Surat is a mixed one.	સુરતમાં ઘણી જાતના લોકની વસ્તી છે.	
In this weather, one is very liable to attacks of rheumatism.	આ હવામાં લોકોને સંધિવા સહજ થાયછે.	
This man has a palsied hand.	આ માણસનો હાથ રહી ગયોછે.	
Go and tell the carpenter, I want to speak to him.	જરા સૂતારને જઈને કહોની કે તને કંઈ કહેવાને બોલાવેછે.	
When a flood occurs, the tides are not perceptible.	જ્યારે રેલ આવેછે ત્યારે ભરતી જણાતી નથી.	
The ebb-tides last much longer than the flood.	પાણીને ચઢવા કરતાં ઉતરતાં ઘણી વાર લાગેછે.	
Use no violence, that is not the way to do it.	એમ જોર કીધે કંઈ વળવાનું છે ?	
There was a great deal of competition for places this morning.	આજ સવારે જગોને વારતે ઘણી મારામારી થઈ.	
Your bad pronunciation occasions mistakes in your spelling.	તમે તકારે ઉચ્ચાર કરોછો તેથી તમને જોડણી કરવામાં ભૂલ પડેછે.	
To pronounce a foreign language like a native is perhaps an impossibility.	પારકી ભાષાનો ઉચ્ચાર તે લોકના જેવા ઘણું કરીને થતોજ નથી.	

any in our list?

Tell him leave in several of the
He goes to-day.

We have nothing to do with that;
if there is leave in all the offices,
and it is not mentioned in our
list, we cannot take it.

And if no leave is given any
where else, and we have it
written down, we shall take it.

Are the holidays in our list now,
do you think, those which
are necessary?

How long is it since that list was
made out?

So many alterations have been
made in it that we must have
it copied afresh.

Is that an elephant yonder?

There are two, one in the river,
and one on the bank.

Those are they?

They must be the Rājā's, I suppose.

What a curious habit they have
of rocking themselves back-
wards and forwards!

How many miles a day will an
elephant travel?

There are very few elephants in
Surat at present.

They have brought the elephants
there to wash them.

એ તહેવાર આપણી ડીપમાં લખેલો છે?
કેટલાં એક કારખાનાં આજ
બંધ છે.

આપણે કંઈ તેનું કામ નથી; જો
બધી કચેરીઓમાં રજા હશે, અને
આપણી ડીપમાં નહિ લખેલી હશે,
તો આપણાથી લેવાય નહિ.

અને જો કોઈ રજા બંધ કેટલાં નહિ
હોય, અને આપણી ડીપમાં લખેલી
હોય તો આપણે લઈશું.

આપણી ડીપમાં જે હમણા તહેવાર
લખેલા છે તે કામનાજ છે કે નહિ
વાર?

એ ડીપ કેટલા દહાડા ઉપર કરી
હતી?

એમાં એટલું બધું ફરફાર કરેલું છે
કે આપણે એની ફરીથી નકલ
કરાવવી જોઈએ.

પણ પેલો હાથી છે કે?

એ છે; એકે પાણીમાં છે અને એક
કિનારા ઉપર છે.

એ કોના છે?

રાજાના હશે,
કેમ?

તેઓને આગળ પાછળ ડોલવાની
કેવી અભ્યસ નેવી
દેવ છે!

એક દહાડામાં હાથી કેટલા ગાઉ
ચાલે?

હમણા સુરતમાં ઘણા થોડા
હાથી છે.

હાથીને સાં નવડાવવા
લાવેલા છે.

Buffaloes are very fond of water.
How fond they are of rolling
themselves in the mud !

Besides the Rájá is there any one
in Surat who keeps an ele-
phant ?

Some one of the Nawáb's family,
I believe, keeps one.

This boy pays no attention to
what I say to him, and makes
a great deal of disturbance in
the class.

The boys at this end of the class
have not prepared their lesson
this morning.

Some of the boys wish to take
two paragraphs for this morn-
ing's lessons, and some wish to
take one only.

These sentences are long certain-
ly, but they are not difficult.
Let them take both the para-
graphs, they are not very diffi-
cult.

That monitor is not paying much
attention to his class, I fear.

The monitors are generally very
attentive and take a great deal
of pains with their classes.

The boys at this end of the class
are very backward, you must
take a great deal of pains with
them.

Our school-house is built on that
part of the town wall, which
runs along the bank of the river.

મિંસોને પાણીમાં રહેવું બહુ.
શ્રદ્ધમાં તેઓ કેવી મજેથી કે જે
આજોડે છે !

સુરતમાં રાજા સિવાય ખીલે કોઈ
હાથી રાખે એવો
છે ?

નવાબના કુટુંબમાં કોઈ એકાદેક રાખતું
હશે.

હું જે કહું છું તે આ છોકરો ધ્યાનમાં
રાખતો નથી અને વર્ગમાં
બહુ તોફાન
કરે છે.

આણીગમના છોકરાઓએ આજ
સવારે પાઠ તૈયાર કરીયા
નથી.

કેટલાએક છોકરાની આજ સવારે
બે કલમોનો પાઠ લેવાની મરજી
છે અને કેટલાકની એકજ
લેવાની છે.

આ વાક્ય લાંબાં છે ખરાં, પણ અધરાં
નથી.

એ કંઈ ઘણું અધરું નથી ;
અને કલમો
આપો.

પેલો શિક્ષક પોતાના વર્ગમાં સારીપેઠે
ધ્યાન રાખતો નથી.

ઘણાખરા શિક્ષકો ધ્યાન રાખીને
પોતાના વર્ગમાં સારીપેઠે મહેનત
લે છે.

આણીગમના છોકરા ઘણા પાછળ છે
તેમની ઉપર તમારે સારીપેઠે
મહેનત લેવી
જોઈએ.

નદીને કિનારે કોટ ઉપર આપણી
નિશાળનું મકાન
બાંધેલું છે.

Tell him pleasant situation certainly
but the wind blows here
He is with great violence six months
out of the twelve.

To-morrow's sentences are as
difficult as to-day's are easy.

This pen is as much too hard as
that is too soft.

Rastamjee is just as miserly as
his brother is generous.

Go round the school, and see if
all the classes are at work.

I am sorry to find that you are in
the habit of using bad language.

How can you disgrace yourself by
using such bad language?

It is a very disgraceful
habit.

When the boys from the third
class were examined, none of
them were able to work the
questions proposed to them.

The boy whose number was first
turned out one of the worst of
the lot.

The rain beats in there, you had
better come and sit at this end
of the room.

If you can get it done for me, I
shall be greatly obliged to you.

જગો તો મળની છે ખરી,
પણ વરસમાં છ મહિના
પવન ઘણા જોરથી
વાય છે.

આજનાં વાક્ય જેવાં સહેલાં છે તેવાંજ
આવતી કાલનાં અધરાં છે.

જેવી પેલી કલમ નરમ છે તેવીજ આ
કડણ છે.

જેવો એનો ભાઇ સખી છે તેવોજ
રસતમજ બખીલ છે.

નિશાળમાં જઈને બધે જોઇ આવો કે
સઘળા વર્ગોમાં કામ ચાલે છે કે નહિ.

તમને ભૂંડું બોલવાની ટેવ પડી છે તે
જોઇને મને માડું લાગે છે.

એવું ભાંડ બોલતાં તમને લાજ નથી
આવતી?

એવી ચાલથી તમને ઓઠી ઊણપત
લાગશે.

જ્યારે ત્રીજા વર્ગના છોકરાને તપાશ્યા
ત્યારે તેમને જે સવાલ પૂછ્યા
તેનો જવાબ કોઇથી દેવાયો
નહિ.

જે છોકરો પહેલો હતો તે
તો વળી સર્વથી ખરાબ
નીકળ્યો.

ત્યાં વાછંટ આવે છે,
આમ આવીને
બેસેાની.

જો તમે મારે વારતે એટલું કરાવશો તો
મારા ઉપર ઓઠી મહેરબાની થશે.

If you like to leave them at my price, you may, if not, take them back again.

It does not rest with me, you must apply to the committee.

If it rested with me, I would do it for you directly.

Examine the first six boys in the list and tell me if any of them are fit for the next class.

They had better remain where they are for another month.

They can answer some of the questions but not all.

Why don't you give me a straight forward answer ?

This witness prevaricates so much, that we can place no reliance on his testimony.

This rain will make things grow.

How much this plant has grown during the last three days !

This is fine growing weather.

This tree has grown more in the last three months than it did during the previous nine.

These forms are all wet.

You are very wet, you had better change your clothes.

Hang it up near the fire to dry.

મેં કહ્યું તેમ જો આપી.
તો આપો, નહિતો પાકે જો
જાઓ.

એમાં કંઈ મારો અખતાર નથી,
તમારે કમિટીવાળાને કહેવું.
જોઈએ.

જો તે મારા હાથમાં હોત તો હું તે
તમારે વારતે તરત કરત.

ગ્રીપમાંના પહેલા છ છોકરાને તપાસો
અને જો કોઈ ઉપલા વર્ગને લાયક
હોય તો મને કહો.

તેઓ અહિંયાંજ બીજો એક મહિનો
વધારે રહે તો સારું.

તેઓ કેટલાએક પ્રશ્નોનો ઉત્તર દઈ
શકેછે-પણ બધાનો નહિ.

તમે મને પાંધરો ખુલાસો જવાબ કેમ
નથી દેતા ?

આ શાહેદ એટલી બધી જાપાનફરથી
બોલેછે કે એની શાહેદી ઉપર ધતબાર
રાખી શકાતો નથી.

આ વરસાદથી ચીજો બગશે.

હવણા ત્રણ દહાડાંમાં આ છોડવો કેટલો
વધ્યો છે !

આ ઋતુમાં બધું સારીપેઠે બગેછે.

ગયા નવ મહિનાના કરતાં આ
ઝાડ હાલ ત્રણ મહિનામાં
બહુ વધ્યું.

આ પાટલીઓ બધી ભીજાઈ ગઈ.

તમે બધા ભીજાઈ ગયાછો, લૂગડાં
બદલો તો ધણું સારું.

સૂકાવાને દેવતા પાસે ધરી રાખો.

Tell him ^{to} in the sun to dry. -
He ^{has} not yet had as much
rain as is necessary.

There is a great deal more rain
required yet.

We want it to rain continually
for two or three days.

In many places the rice has failed
so completely that they have
been obliged to plough it up,
and sow the ground with
juwari.

Don't fail to do it.

The attempts they have made to
divert the course of the river
are all failures

What I have promised, I will not
fail to do.

When the rainy season is over,
the carpenters will get these
windows fixed, I suppose.

A great deal of rain has fallen
during the last three days.

There was no sunshine at all
yesterday.

When this cloudy weather is all
over, we must take the celest-
tial globe upon the terrace, and
learn the names of the princi-
pal constellations.

We could not have a better place
for it.

તડકામાં એ સૂકાવા નાંખ્યા.

હજુ આપણે જોઈએ તેટલો વરસાદ
નથી આવ્યો.

હજુ તો ઘણો વરસાદ
જોઈએ.

હવે એ ત્રણ દહાડા સૂકી વરસાદની
હેલી જોઈએ.

કેટલીએક જગામાં ભાતનું એવું તો
સત્તાનાશ થઈ ગયું કે તેઓને
જમીન ફરીથી ખેડીને
જુવાર વાવવી
પડી.

એ કયાં વગર રહેતા ના હો.

નદીનો પ્રવાહ ખીજે રરતે લઈ જવાની
જે તેઓએ મહેનત કરી ને બચી
પાણીમાં ગઈ.

મેં તમને કહ્યું છે તે હું કયાં વગર
રહીશ નહિ.

ચોમાસું ગયા પછી સૂતાર લોકો
આ બારીઓ જડી રહેશે,
કેમ ?

આ છેલ્લા ત્રણ દહાડામાં ઘણો વરસાદ
પડ્યો.

કાલે તો સુદલ તડકો પડ્યો
નથી.

બ્યારે આ બધાં વાદળોં જતાં રહેશે
ભારે આપણે અગાળનો ગોળો
અગાળી ઉપર લઈ જઈને તેમાંનાં
મુખ્ય મુખ્ય નક્ષત્રોનાં
નામ શીખીશું.

એને વારતે આથી સારી જગો ક્યાં
મળવાની છે.

- We have two months to wait yet for clear weather. સારીપેઠે ઉઘાડ થવાને હજી ૨ મેં ની વાર છે.
- The rain spoiled the 'Melo' yesterday. કાલના વરસાદે મેળો ધૂળ મેળવ્યો.
- You will spoil your new turban if you go out in the rain with it. જો તમે તમારી નવી પાઘડી ધાલીને બહાર જશો તો તે વરસાદથી બગડશે.
- You'll not keep that place long. એ જગા ઉપર કંઈ તમારાથી ધણી વાર રહેવાશે નહિ.
- He has got up to the top of the class to-day, but he won't remain there long. તે આજતો છેક ઉપરસૂઢી આવ્યો છે અરે, પણ ધણીવાર ભાગ્યે રહે.
- They have fixed the window frames, but have not glazed them yet. તેઓએ ખારીનાં 'ચોકડાં' તો જડ્યાં, પણ હજીસૂઢી તેમાં કાચ જડયા નથી.
- How is it they are not at work this morning? આજ સવારે તેઓ કામ કેમ નથી આવ્યા ?
- How long do they mean to keep us locked out of our room? તેઓ આપણને ઝોરડાની બહાર ક્યાં-સૂઢી રાખી મૂકશે ?
- They have made a very long job of it. તેમણે તો ખૂબ લાંબું કામ વધાર્યું.
- When the windows are finished, that will be much the best room in our school-house. જ્યારે તે ખારીઓ પૂરી થશે ત્યારે આ-પણી આખી નિશાળમાં એ ઝોરડો સર્વથી સારો બનવાનો.
- I was very sorry to hear of your illness. તમારો મંદવાડ સાંભળીને હું ધણો નાખુશ થયો.
- You are looking better to-day than you were yesterday. કાલના કરતાં તમારી તબિયત આજ તો જરા સારી દેખાયછે.
- What does the Doctor say it is? વૈદ કંઈ કહેતો હશેની કે તે શું છે ?
- It is nothing very serious, I hope. કંઈ શીકર જેવું તો નથી કેની ?
- I shall be quite well in a few days, I dare say. થોડા દહાડામાં હું સારીપેઠે હોશીયાર થઈશ.
- Open all those windows. પેલી બધી ખારીઓ ઉઘાડી નાંખો

Tell him ^{4R}_{1P} we never to open
Him then ?

Have these carpenters taken so
much pains to hang the win-
dows on hinges, and now do
they wish us to keep them
shut always ?

We must have them opened if the
wind breaks them all to pieces;
we can't possibly sit with them
shut up.

You must contrive some sort of stay
for them to prevent them from
being blown about by the wind.

Yesterday the Phlox came from
Bombay for the first time since
the setting in of the monsoon.

The Carnac is expected to-day.

Some of the Battell's and Phati-
mars will begin to run in a
day or two.

How long will it be before the
roads become passable ?

The roads are never closed for
an elephant.

Translate it into such Gujarati as
people really speak.

The goods you have sent, are not
of the quality I ordered.

I want something of better qua-
lity than this.

સારે શું આપણે તે બિંધાડવાનાં
નથી કે ?

શું સૂતારોએ બારીઓને નરમાદા
જડવાને આટલી બધી મહેનત
લીધી, અને હવે શું તેમને
હવેશા બંધ રાખવાને
આહેરે ?

જો પવન તેઓને બાગીને કકડે
કકડા કરે તોપણ બિંધાવવી
જોઈએ, દોઢેલી બારીએ આ-
પણથી બેસાયજ કેમ ?

પવનથી અકળાય નહિ એવું તમારે
કંઈ એની નીચે જડવું
જોઈએ.

ચોમાસું બેઠા પછી ફ્લોક્સ
મુંબઈથી કાલે પહોં-
વહેલીજ આવી.

કાર્નાક આજ આવવાની છે.

ટેલ્લાએક બતેલા અને ફતેમારિયો
હવે એક બે દહાડામાં ફરવા
માંડશે.

રસ્તામાં ધરેડ અથવા ચીલા ક્યારે
પડશે ?

હાથીને વાસ્તે કંઈ રસ્તો બંધ
નથી.

લોકો બોલેછે એવી ગૂંજરાતી બોલીમાં
બરાબર તરજુમા કરો.

મેં કહ્યું હતું તેવી જાતનો સામાન તમે
માકલ્યો નથી.

એના કરતાં મારે તો કંઈ જોતી જાતનું
જોઈએ.

Is there any carpenter in Surat who makes really handsome furniture ?

Some of the furniture-makers in Bombay are clever.

A great deal of really handsome furniture is made in Bombay.

And some of the Pārsis in Bombay are very excellent ship-builders.

After to-day, the monitors must take notice of all mistakes.

The glass windows and boarded floor will make this a nice warm room in the winter.

It would be nice and cool too in the summer, if we could only keep the sun out in the afternoon.

There must be many snakes, I should think, among these ruins.

Two or three very small ones have been killed on the premises.

Yesterday a Pārsi was about to put on his angarkho, when a serpent fell from it.

They are not all poisonous certainly, but it does not appear to be known exactly which are, and which are not.

સુરતમાં કોઈ સૂતાર છે કે જે ખરેખરે શાભીતો સામાન બનાવી શકે ?

મુંબઈમાં કેટલાક સામાન બનાવનારા છે તેઓ હોશીઆર છે.

મુંબઈમાં ખરેખરે શાભીતો સામાન ઘણો બને છે.

અને મુંબઈમાં કેટલાક પારસીઓ છે તેઓ ઘણાં સારાં વહાણ બાંધે છે.

હવે આજ પછી શિક્ષક લોકોએ બધી જાતની ભૂલો તપાસી લેવી જોઈએ.

આ કાચની ખારીઓ છે તેથી અને આ પાટિયાંની જમીન છે તેથી આ ઓરડામાં શિયાળામાં ખાસી જઈ રહેશે.

સાંજે જો આપણે કંઈ તરેહથી અહિંયાં તડકો નહિ આવવા દેઈએ તો ઊનાળામાં પણ એમાં સારી ઠંડક થાય.

હું ધારું કે આ ખંડિયેરમાં સાપ ઘણા હશે.

આ મકાનમાં નાના નાના બે ત્રણ મારી નાંખ્યા.

કાલે એક પારસી પોતાનો અંગરખો પહેરતો હતો તેણે તેમાંથી એક સાપ પડ્યો.

બધા સાપ કંઈ ઝેરી હોતા નથી, પણ એ ખરેખર માલુમ પડતું નથી કે કયા ઝેરી છે ને કયા નથી.

On the Nagpincham the Hindus worship the serpents, and offer them milk and flowers.

There are a great many superstitions connected with serpents.

Are the serpents which infest houses of the same kind as those which are found in the fields?

In some countries there are serpents much larger than those which are found here.

The very large kinds, I believe, are never poisonous.

They crush their prey to death, and then swallow it.

The pleasantest situation in all Surat, I think, must be the castle.

It must command a beautiful view of the river, both up it and down it.

These windows look out upon the river.

It is a very pleasant prospect you have from your windows.

This balcony is a very pleasant place.

How is it you show up another boy's sentences instead of your own?

We can't allow you to do that.

We must not allow any boy to get another to write his sentences for him.

નાગપાંચમને દહાડે હિંદુલોકો સાપની પૂજા કરેછે અને તેને દૂધ પાચે અને પૂલ ચલાવેછે.

સાપની બાબતમાં લોકોને ઘણા વહેમ રહેછે.

બહાર જેતરોમાં જે સાપ હોયછે તે અને જે સાપ લોકનાં ઘરમાં નીકળે તે શું એકજ બતતા છે?

અહિંયાંના સાપો કરતાં કેટલાક દેશોમાં ઘણા મોટા મોટા સાપ હોયછે.

હું ધારું છું કે મોટી બતતા સાપ કંઈ એરી નથી હોતા.

તેઓ પોતાના શિકારને ચૂડ બેરનીને મારી નાંખેછે અને ચારપછી તેને ગળી બચે.

આખા સુરતમાં ઉત્તમમાં ઉત્તમ જગો હું ધારું છું કે કિલ્લાની હશે.

લાંથી ઉપરવાદ અને હેઠવાદ અને તરફ તાપીની ખૂબ સેલ લેવાતી હશે.

આ બારીઓ તાપી ઉપર પડે.

તમારી બારીઓ ઉપરથી તમે આથી સેલ લેતા હશે.

આ રવેસ ખૂબ આવી રહ્યા છે.

તમારાં વાક્યને કોણે તમે બીજા છોકરાનાં વાક્ય કેમ બતલાવો છો?

અમે તમને એવું કરવા નહિ દઈએ.

આપણે કોઈ છોકરાને બીજા પાસે પોતાનાં વાક્ય લખાવવા દેવાં નહિ.

You are set to write the sentences in order that you may acquire readiness and correctness in copying English.

And of course it is necessary that every boy should write them for himself.

Great numbers of Hindus go to worship Hanumán at Bhimpore to-day.

And many Pársis go to see the tamáshá.

The Hindus make offerings of oil and red-lead.

What is done with all the oil?

It is sold, and the proceeds are divided among the Bráhmans.

What oil is it?

Is it the same kind of oil that is used in cooking?

How far is Bhimpore?

Which is the farther, Bhimpore or Dumas?

Do you go through Dumas to go to Bhimpore?

No, Bhimpore lies to the left of Dumas.

The bungalows lie between Dumas and Bhimpore.

The people are crying out sadly for the rain.

તમારી પાસે વાક્યો લખાવવાની મત-
લખ એજ કે અંગ્રેજીની નકલ કરવી
હોય તો તે ઝડપથી તથા સારી
તરેહથી થાય.

અને અલખત હરેક છોકરાએ પોત-
પોતાનાં વાક્ય પોતાની મેળેજ લખવાં
જોઈએ.

આજ ઘણા હિંદુલોકો હનુમાન-
ની પૂજા કરવાને ભીમપોર
જાય છે.

અને ઘણા પારસી લોકો તમાશા જોવાને
જાય છે.

હિંદુ લોકો તેલ અને સિંદૂર
અર્પાવે છે.

પછી એટલા બધા તેલને શું કરે છે ?
તે વેચીને તેની ઊપજ શ્રાક્ષણ લોકો
વહેંચી લે છે.

એ તેલ કયું ?

જે તેલ રસોઈમાં કામ આવે છે તેજ
એ છે ?

ભીમપોર કેટલું આધું છે ?

વતું આધું કિયું, ભીમપોર કે
ડુમસ ?

ભીમપોર જવું હોય તો ડુમસ થઈને
જાએ છો ?

ના, ભીમપોર તો ડુમસની ડાબી
બાજુએ છે.

ભીમપોર અને ડુમસની વચમાં બંગલા
છે.

લોકો વરસાદને વારતે ઘણી શૂંઝા
પાડે છે.

- The crops are doing very well, but there is no water in the tanks. એતીનું કામ તો સારીપદે ચાલેછે, પણ લોદોનાં ટાંકાંમાં પાણી નથી.
- Do the people here never get up sailing or rowing matches on the river? શું અહિંયાં લોકો એવી શરત નથી બકતા કે, હોડીમાં બેસીને હલેસાં મારીને અથવા સડ હંકારીને કાણુ આગળ જાયછે?
- These shoes don't match, one is darker coloured than the other. આ જોડો કલેડ છે, એક જરા વધારે ઝાંખા રંગનો છે.
- Try if you can match this cloth for me in the Bazár. બજારમાં જઈને મારે વાસ્તે આ કાપડની જોડ મેળવી લાવો.
- We can match the pattern, but in different colours. તરેહ તો નમૂના જેવીજ મળશે, પણ રંગ જુદો છે.
- He has met with his match now, I think. હવે એના માથાનો મળ્યો, કેમ?
- Your bullocks are very well matched. તમારા બળદની જોડ ઘણી સારી મળીછે.
- It is a very pretty pattern, but I wish the colours were brighter. એની તરેહ તો સારી છે, પણ રંગ જરા વધારે બભકદાર હોત તો સારું.
- Make it exactly like the pattern I gave you. મેં તમને નમૂનો આપ્યો છે તે પ્રમાણે બરાબર બનાવજો.
- If it is of good quality, I don't care much about the pattern. જો તે સારી જાતનું હશે તો તરેહની કંઈ ચિંતા નથી.
- Buy me ten yards of this kind of cloth, take a piece with you for a pattern. આ જાતનું કાપડ મારે વાસ્તે દશ વાર ખરીદ કરજો, આ એક કડકો નમૂનાને વાસ્તે સાથે લેતા જાઓ.
- Let me see a sample of your sugar. તમારી આંડનો નમૂનો મને દેખાડો.
- Be sure you send it according to the sample. જો જો, નમૂના પ્રમાણે મોકલજો હો.
- You had better send me samples of each kind. એકેકી જાતનો મને નમૂનો મોકલજો.
- This is not a fair sample. આ કંઈ સારો નમૂનો નથી.

That tobacco turned out very inferior to the sample you sent. Show me a specimen of your writing.

These are specimens of the plants found in the jungles of Gujarát.

On the Ganesh-choth, the Hindus are forbidden to look at the moon.

There was a great deal of stone-throwing, though the Kotwál had sent the crier round to forbid it.

On which holiday is it, that the Rájá has an image of Ganpatee carried in his Pálkhy?

Bamanjee has been ill, has he not?

Are you quite recovered?

I am glad to see you out again.

Who attended you in your sickness?

Is he confined to his bed?

I kept my bed for three days.

Are there two d's in forbidden or one only?

You had better not interfere with them, let them fight it out.

If you interfere with them, they will quarrel with us.

Well, have they made it up yet? I am willing to make it up if he is.

તમે નમૂનો મોકલ્યો તેના કરતાં પેલો તંબાકુ ખરાબ નીકળ્યો.

તમારા દસકત મને બતાવો.

ગુજરાતનાં જંગલમાં આવી બતના છોડ ઊગેછે.

ગણેશચોથને દહાડે હિંદુ લોકોને ચંદ્ર જોવાની મના છે.

કોટવાલે મના કરવાની દોડી ફરવી હતી, તોપણ પથરા થણા પડ્યા.

ક્રિયા તહેવારને દહાડે રાજા પોતાની પાલખીમાં ગણપતિની મૂર્તિ લઈ જાયછે?

બમનજી માંદો થયો હતો કે નહિ?

તમને સારીપેઠે કરાર થયો?

તમને બહાર નીકળ્યા જોઈને હું ખુશ થયો.

તમારા મંદવાડમાં તમને કોણ આપઘ કરતું?

શું તે ખાટલે પડ્યોછે?

હું ત્રણ દહાડાસુધી ખાટલે રહ્યો.

“ફર્મિડન” માં ઝિમ્મ “ડી” છે કે બે?

તેઓને લડવા દોની; અથવા ખાલી તમે શું કરવા વચમાં પડોછો?

જો તમે વચમાં પડશો તો તેઓ આપણી સાથે કજીઓ કરશે.

કેમ, તેમનું હજુ પત્યું કે નહિ?

જો તેની મરજી હોય તો હું તો પતાવવાને રાજી છું.

I will overlook it this time, but you must never do so again.

This is a fault, which I cannot overlook.

If you will inquire about it, you will find that I am not to blame in it.

It was not my fault, I assure you. The people are very glad to see this rain, I suppose.

Wheat and rice were getting frightfully dear.

They have already begun to fall, I hear.

They will be much longer in falling though, than they were in rising.

We very much wish to have a composition lesson introduced into the class.

The boys in the first class every day take with them a Gujarati translation of some short passage in an English book, and the next morning translate it back again into English.

That would be a good lesson to introduce among you I think.

I don't think any attempt you would make at original composition would be likely to do you any good.

આ વખત તો જવા દેઉં છું, પણ જો ફરીથી એમ કીધું તો તારી પાત પું બાણે.

આ વાંક મારાથી કંઈ એમનો એમ જવા દેવાય નહિ.

જો તમે તજવીજ કરશો તો તમને માલૂમ પડશે કે એમાં કંઈ મારે માથે હપકો નથી.

હું ખરું કહું છું કે એમાં કંઈ મારો વાંક નથી. આ વરસાદ જોઈને લોકો ઘણા ખુશ થયા હશે.

ઘઉં અને ચોખ્ખા ઉપર બહુ ચઢવા માંડ્યું હતું.

મેં સાંભળ્યું કે પાછું તેઓ ઉપરથી ઉતરવા માંડ્યું.

બાવ ચઢતાં જેટલી વાર લાગી તેના કરતાં ઉતરતાં ઘણીવાર લાગશે.

અંગ્રેજીમાં નિબંધ લખવાનું આપણા વર્ગમાં ચાલે તો ઘણું સારું.

પહેલા વર્ગના છોકરા હરરોજ કોઈ અંગ્રેજી ચોપડીમાંથી થોડાંક અંગ્રેજી વાક્યનો ગૂજરાતી તરજુમો કરી લે છે અને ખીજે દિવસે પાછું તેનું જ અંગ્રેજી બનાવે છે.

મને લાગે છે કે એ પાઠ તમારામાં દાખલ કરીએ તો ઠીક પડશે.

જો તમે તમારી મેળે અંગ્રેજીમાં નિબંધ લખવાની મહેનત કરશો તો તેથી કંઈ ફળ થવાનું નથી.

You are hardly forward enough to attempt original composition.

We have found that a very useful lesson in our class.

Such dull weather as this occurs rarely in India, but is very common in England.

How many such dull days as this do you think you have in a year here?

Two or three in a year perhaps.

It was so foggy the first thing in the morning that we could hardly see the other bank of the river.

Did you notice how broad the fog made the river appear?

How is it that a fog appears to magnify every thing?

In the dusk of the evening, too, things appear larger than they really are.

I suppose there is not much more rain wanted.

A day or two more of it would not do any harm.

And then a few showers towards the end of the month.

The river is not so full to-day as it was yesterday.

After a few days' heavy rain, the tides in the river are scarcely perceptible.

તમારી મેળે અંગ્રેજીમાં નિબંધ લખવાને તમે હજી લાયક નથી.

અમારા વર્ગમાં તો અમને એ પાઠ ઘણા ફાયદાનો માલુમ પડે છે.

હિંદુસ્તાનમાં આવી મંદ હવા તો ડાઘક-વાર થાય છે, પણ ઇંગ્લાંડમાં તો બ્યારે સારે થયા કરે છે.

આવા ઉદાસ દહાડા વરસ-માં તમારે અહિં કેટલાક થાય છે?

ભાગ્યે વરસમાં બે ત્રણ.

સવારના પહોરમાં ધુમર એટલી બધી વરસતી હતી કે સામેનો કિનારો પણ દેખાતો ન હતો.

તમે જોયું કે ધુમરે કરીને નદી કેટલી બધી પહોળી દેખાતી હતી? ધુમરથી હરેક ચીજ મોટી કેમ દેખાય છે?

સાંજના ધુધલામાં પણ વરતુ-આ હોય છે તેના કરતાં મોટી દેખાય છે.

હવે તો વધારે વરસાદ નહિ જોઈએ, કેમ?

એક બે દહાડા વધારે આવે તો કંઈ ગુફસાન નહિ થાય.

અને મહિના પૂરે થતે એક બે આપડાં જોઈએ ખરાં.

કાલનાં જોડલાં આજ નદીમાં પાણી નથી.

ચોડાએક દિવસ લગી સારીપકે વરસાદ આવ્યા પછી નદીમાં ભરતી જણાતી નથી.

The current is not nearly so powerful to-day as it was yesterday.

This moth is very curiously marked.

Pránjeevandás is marked with the small-pox.

Have you had your linen marked?

If he can't write let him make his mark.

I'll mark you.

To attempt to swim across the river while the current is so strong, would be very dangerous.

You had better not attempt it, I think.

It is quite a hopeless attempt.

He did not succeed till the third attempt.

I wish you would attend more regularly so as to keep a better number.

When promotions take place from this class, I am afraid you will be left behind.

'Can't', 'Don't', 'I'll', 'You'll', 'He's', 'They're', &c., &c., these contractions are only used in conversation.

You may use in ordinary composition what people say in conversation, but you should never use it in formal composition.

કાલના જેટલો આજ આર ક્યા છે?

આ પતંગીઆ ઉપર અજબ તરેહનું ચિત્ર છે.

પ્રાણજીવનદાસને સહીએડનાં ચાકાં છે.

શું તમારું લૂગડું ઢાપેલું છે?

જો તેને લખનાં નહિ આવડતું હોય તો તેનું નિશાન કરાવો.

હું તમને જોઈ લઈશ.

જ્યારે પાણીનો આવો આર હોય ત્યારે સામે પાર તરીને જવું એ જીવસદાનું કામ છે.

એ તો તમે રહેવાજ દેશો તો ઠીક.

એ કીધાથી કંઈ વળવાનું નહિ.

ત્રીજી વારે તેનું કેકાણું લાગ્યું.

જો તમે જગો ઉપર રાખવાને બરોબર હાજર રહો તો ઠીક.

જ્યારે આ વર્ગમાંથી ઉપલા વર્ગમાં છોકરા અદશે ત્યારે મને ફીકર લાગે છે કે તમે પછવાડે રહેશો.

કાન્ટ, ડોન્ટ, ટૂલ, યુલ, હીસ, થેર, ઈસાદિ સંક્ષેપ બોલવા તે માત્ર વાતચીત કરવામાં જ કામ આવે છે.

લોકો જે બોલે તે તમે શબ્દચુપ્ત લખવામાં વાપરજો બરા, પણ બરાબર ઈબારતનાં કામમાં લેનાં નહિ.

Familiar letters are written in a conversational style, and in them some of these contractions are used.

I know him very well, but I am not familiar with him.

You allow your servants to be too familiar with you.

Which alphabet are you best acquainted with, the Bálbodh or the Gujaráti?

I am very familiar with this country.

He is not a man with whom I wish to have much familiarity.

Elias is more familiar with Hindusthání than he is with Portuguese.

There are a great many clouds flying about to-day.

How long does it want to the Diwálee?

The Dasará is considered to be the end of the rainy season.

On that day, the Rájá sacrifices a buffaloe with his own hand.

Lálbhai brought an action against Harjeevandás for defamation of character.

Since you mentioned it to him, he has taken a great deal of pains.

Two boys in the fourth class a few evenings ago tore each other's clothes all to rags about an unripe custard-apple.

બાઈબંધાઈના કાગળી લખવાની રીત ઘણું ફરકે. બોલવાની રીતના જેવીજ છે, અને તેઓમાં ફેરફારોએ આ રૂંચી રીતો કામ આવે છે.

હું એને ઓળખું છું તો ખરો, પણ મારે એને એને ઘણી ધરવટ નથી.

તમે તમારા આકરોને ઘણા નાદે મદદવા- છે.

તમને કયા મૂળાક્ષર સારીપેઠે આવડે છે, આળખોય કે ગૂજરાતી?

આ દેશનો તો હું ભામિયો છું.

એ આદમી સાથે ઘણી ધરવટ ફરતી મને ગમતી નથી.

ઈલીસને પોર્ટુગીસ કરતાં હિંદુ-સ્તાની બોલવાનો વનો મહા-વરો છે.

આજ વાદળો ઘણાં દોડે- છે.

દીવાળીને કેટલા દહાડા રહ્યા?

દસરા આવી એટલે જાણુ' કે ચોમાસું પૂરું થયું.

તે દહાડે રાજા પોતાને હાથે પાડો વધેરે- છે.

લાલભાઈએ હરજીવનદાસ ઉપર આપરના ગુસ્સાની કીર્તી કરી.

તમે તેને કહ્યું સારથી તેણે ઘણી મહેનત લેવા માંડી છે.

ચોરસમેક દહાડા ઉપર એક કાચા રીતાઈની સાર ચોથા વર્ગના બે છોકરાઓએ એક ખીજનાં લૂ-ગડાં ફાડીને ચીયરાં કર્યા.

- They were both brought to me, the Hindu nearly naked, and the Parsi all in rags. તે બેઉને મારી પાસે લઇ આવ્યા, હિંદુનાં કીલ ઉપર તો નાન માત્ર લૂગડું હતું, અને પારસીનાં કપડાંનાં ચીથરેચીથરાં થઇ ગયાં હતાં.
- It is very disgraceful conduct, I am sure you ought to be ashamed of yourselves. એ ધણી નામાશી ભરેલી ચાલ છે, તમને શરમ નથી લાગતી ?
- One is just as bad as the other. એક એકને વટાળે એવા છે.
- That is very clumsy of you. એ તમારું ગમારપણું છે.
- You are a very clumsy fellow. તમે બડા અનાડી છો.
- He has made a very clumsy job of it. નેણે તો બલકુલ મેડોળ કર્યું.
- I can't wear such clumsy shoes as these. આવા મેડોળ જોડા તો મારાથી નહિ પહેરાય.
- You must make me a lighter pair. મારે સારું એથી જરા હલકી જોડ બનાવવી જોઈએ.
- The Dutch ships are clumsy-looking things. વલંદાનાં વહાણો દેખાતાં ધણાં મેડોળ હોય છે.
- This gādy of yours is a very clumsy affair. તમારી ગાડીનો ઘાટ ધણો બદસુરત છે.
- What a clumsy walk he has ! એની ચાલ કેવી મેઢંગી છે !
- This is too clumsy, I want something lighter and neater. એ તો છેક મેડોળ છે, મારે તો જરા હલકું અને સૂતર જોઈએ.
- It is a clumsy heavy looking building. આની બાંધણી મેડોળ અને દેખીતી ભારે છે.
- Bullocks are very clumsy animals in a gādi certainly. ગાડીમાં બળદ કંઈ ડોળદાર દેખાતા નથી ખરા.
- 'Well, that is the clumsiest trick I have seen for many a day. આવી મેઢંગી ચાલ હું કંઈ દહાડા થયાં જોઈછું.'
- You can go and sit in the first class till Dādobā comes and then ask him for leave. તમે હમણા જઈને પહેલા વર્ગમાં બેસો અને દાદોબા આવે સારે તેમની પાસે રજા માગજો.

Shall I mark leave against his name or absent?

It was a holiday for me, and they have marked me absent in the catalogue.

These vessels come from Kurrachee.

What are they laden with?

I don't know what they bring, but they take back cargoes of corn.

The Pársis have already settled in three of the towns in Sind.

There are upwards of a hundred Pársis there already.

No caste has flourished so much under the English as the Pársis.

There are Pársis now in Calcutta, Sind, China, Arabia, and indeed in almost every place to which the British dominion has extended.

To-morrow is a holiday both for Shrâwaks and Mesri.

Is this a thorough-fare?

This is the most populous thorough-fare in Surat.

He opened a shop in the most populous thorough-fare in the city.

His father has just set him up in business.

હું ઝેની રજા લખું કે ગેર-
હાજરી?

મારો તહેવાર હતો, અને મને
હાજરી પત્રકમાં તેમણે ગેર-
હાજર લખ્યો છે.

આ વહાણો કરાચીથી
આવે છે.

તેમાં શું ભરેલું છે?

તેઓ શું લાવે છે તે હું જાણતો નથી,
પણ આહિયાંથી તો તેઓ અનાજ
ભરીને લાય છે.

સિંધમાં ત્રણ શહેરોમાં પારસી લોકો
જામીને વસ્યા છે.

ત્યાં સો કરતાં વધારા પારસી થયા છે
અહીં.

અંગ્રેજના અમલમાં પારસી લોકોના
જેટલા કોઈ જાતના લોક વધી ગયા
નથી.

હમણા પારસી લોકો કલકત્તામાં,
સિંધમાં, ચીનમાં, અરબસ્તાન-
માં, અને જ્યાં જ્યાં અંગ્રેજનું
રાજ્ય છે ત્યાં ત્યાં સંઘળે
ફેલાયે છે.

કાલે શાવક તથા મેસરી બંનેનો
તહેવાર છે.

આ ધોરી રસ્તો છે?

સુરતમધ્યે ઘાડી વસ્તીવાળો ધોરી
રસ્તો આ છે.

તેણે શહેરના ઘાડી વસ્તીવાળા
ધોરી રસ્તા ઉપર દુકાન માંડી
છે.

તેના બાપે તેને હમણાજ ધંધે
લગાડ્યો છે.

His father has procured a commission for him.

By this conduct, he has forfeited his commission.

When you go to Bombay, I have two or three little commissions to trouble you with.

It has brought a general cargo, and will take back a cargo of cotton.

The crew were saved, but the cargo was all lost.

The monitor favours this boy.

We must have no partiality.

We must act impartially, and show no favour to any one.

This boy is a great favourite of mine.

My favourite amusement is chess-playing.

The king's favourite amusement was hunting.

This is a favourite ride of mine.

Which shall it be, a walk, a ride, or a drive?

Is it going to rain?

No, it will clear up, I think.

The day-before-yesterday, a Clerk and two sepoys went by the Nazir's order to seize some goods belonging to a Bohrá, but the Bohrá and his friends beat them and then absconded.

તેના આપે તેને સરદારની નોકરી આપાવીછે.

એવી આલથી તેણે પોતાની સરદારી સતંદ્ર આઈ.

જ્યારે તમે મુંબઈ જશો ત્યારે મારે તમને બે ત્રણ નાની નાની વાતને સારૂ તસદી દેવી પડશે.

તેમાં બધી તરેહનો માલ આવેલો છે અને અહિંયાંથી પાછો રૂબરૂની જશે.

વહાણમાંનાં આદમી બચ્યાં, પણ માલ બધો હૂપી ગયો.

શિક્ષક આ છોકરાની રખાવત રાખેછે.

આપણે પક્ષપાત કાઢીજ નાંખવો.

આપણે તરફદારીથી આલવું નહિ જોઈએ, અને કોઈના ઉપર રખાવત દેખાડવી નહિ.

આ છોકરો મને ઘણો વહાલો છે.

મારો શાખ તો શેવજ રમવાનો છે.

એ રાજાને શિકાર રમવાનો શાખ ઘણો હતો.

મને એમજ ફરવા જવાનું ગમેછે.

આપણે આલતા ફરવા જઈશું કે ઘોડે સવાર થઈને કે ગાડીમાં બેસીને ?

શું વરસાદ આવવાનું કરેછે કે ?

ના ના, એતો બિઘડી જશે.

પરમ દહાડે નાજરના હુકમથી એક

મહેતો અને બે સિપાઈ એક

હોરાનો માલ જપ્ત કરવાને ગયા,

પણ તે હોરાએ અને તેના દાસ-દારોએ

તેમને હોક્યા, અને પછી

નાશીને સંતાઈ ગયા.

Yesterday an elephant belonging to the Nawáb of Sachin broke loose, and ran about the streets.

સચીનના નવાબનો એક હાથી કાલે
છૂટે પડ્યો અને આખે
રસ્તે દોડ્યાં
કીધું.

It is by your own appointment I have come to-day.

તમારા ફરાવ ઉપરથી તો હું આવે
આવ્યો.

What discount do you mean to allow me?

તમે મને મુદત કાપીને શું
આપોછો?

Can you get this bill discounted for me?

આ ચીકીની મુદત કાપીને નાણાં
અપાવશે?

I am afraid he doesn't mean to honour it.

મને ખીક લાગેછે કે તે નાણાં અપાવ-
વાનો નથી.

Do you think he means to take it up?

તમે ધારોછો કે તે ચીકી
લેશે?

That bill I discounted for you, was presented yesterday and dishonored.

તમારે સારૂ જે ચીકીની મુદત હું કપાવી
લાવ્યો તે કાલે દેખાડી હતી, પણ
નાણાં આપ્યાં નહિ.

I will buy the carriage of you, if you will take a short bill for it.

તમારી ગાડી હું ખરીદ કરીશ, જે
તેને અદલે તમે ટૂંકી મુદતની ચીકી
લેશો તો.

How much longer has this bill to run?

આ ચીકીની મુદતમાં કેટલા દહાડા
બાકી છે?

You may draw upon me for any sum, not exceeding a thousand rupees.

એક હજાર રૂપિયા સુધી ગમે
તેટલાની તમે મારા ઉપર
લખવો.

Has he accepted the bill?

તેણે ચીકી સીકારી કે?

I don't want the money, I will take a good bill for it.

મારે પૈસા નથી જોઈતા, તેને અદલે
તો સંધરતી ચીકી લઈશ.

He is a bill-broker.

તે હુંડી (અથવા ચીકી) દલાલ છે.

This is an accommodation bill.

આ જોગવાઈની ચીકી છે.

To A: B.,

Three months after date, pay to my order the sum of five hundred Rupees for value received.

Rs. (500.)

M. N.

Have you enclosed it?

Are you all ready?

Get your slates and pencils ready.

We must choose easy sentences this morning.

You must assist these new boys.

Are they able to write them?

You must bring these to-morrow written on paper.

Take care, that you make no mistakes in copying them.

Can you translate them?

You have made a great many mistakes.

Did you find them very difficult?

You must get this lesson up very perfectly.

How do you get on in your new class?

Do you find the lessons too difficult for you?

It is a very easy lesson certainly, but is too difficult for these new boys.

અ. બ. ને.

તમને ૩. (૫૦૦) પાંચસેનો માલ
પહેંચોએ છે માટે આજથી ત્રણ
મહિના પછી એ ૩ પિઆ મારે
હુકમ આવે ત્યારે આપજો.

રૂ. ૫૦૦.

મ. ન.

તમે તે ખીડી ?

તમે સર્વ તૈયાર છો ?

તમારી રલેટ તથા પેન્સિલ તૈયાર
રાખો.

આજ આપણે સહેલાં વાક્યો લખવાં
જોઈએ.

તમારે આ નવા છોકરાઓને મદદ કરવી.
શું તેમનાથી તે લખાય છે ?

એ તમે કાલે કાગળ ઉપર લખી
લાવજો.

સંભાળજો હો, તે ઉતારવામાં ભૂલ ન
કરતા.

તમારાથી તેમનો તરજુનો થાય છે ?
તમે ઘણી ભૂલ કીધી

છે.

તમને તે ઘણાં અધરાં લાગ્યાં ?

તમારે આ પાઠ ઘણી સારી રીતે કરવો
જોઈએ.

તમારો નવા વર્ગમાં તમારું શી તરફથી
આલે છે ?

શું તમને પાઠ ઘણા મુશ્કેલ
લાગે છે ?

પાઠ તો ઘણો સહેલો છે ખરો, પણ
નવા છોકરાઓને સારું જરા
કઠણ છે.

It is a very large house, but it is too small for our school.

You have had a great deal of practice, but it is quite a new thing for them.

These sentences are not quite so easy.

Most of the Pársis have new clothes on to-day.

We shall have about twenty candidates to-morrow, I think.

I don't think there will be as many as there were at the last examination.

I don't think there will be any candidates except those from the schools.

I don't think there will be fewer than twenty.

They will hardly find room.

Two soldiers asked me on Saturday to show them a dyer's house.

When I took them to a dyer's house, the dyer hid himself.

The Pársis and Hindus dispute about the language.

The Hindus and the Mussalmáns do every thing by contraries.

The Hindus and Pársis are alike in some respects.

એ ઘર તો ઘણું મોટું છે, પણ આપણી નિશાળને વાસ્તે તો જરા નાનું ખરું.

તમને તો ઘણો મહાવરો છે, પણ તેમને તો કેવળ નવી વસ્તુ છે.

આ વાક્યો કંઈ તેવાં સહેલાં નથી.

ઘણાખરા પારસીઓએ આજ નવાં કપડાં પહેરીએ.

હું જાણું છું કે કાલે આપણે અહિં વીસ ઉમેદવારો થશે.

મને તો જણાવું નથી કે ગઇ પરીક્ષાએ જેટલા થયા હતા તેટલા હમણા થાય.

હું નથી જાણતો કે નિશાળોમાંના સિવાય બીજા ઉમેદવારો થશે.

મને તો લાગતું નથી કે વીસ કરતાં કંઈ ઓછા થશે.

તેમને જંગો ભાગ્યે મળે.

શનિવારને દહાડે મને બે સિપાઈઓએ (સિલજરે) રંગરેજનું ઘર દેખાવવાને પૂછ્યું.

જ્યારે હું તેમને રંગરેજને ઘેર લઈ ગયો ત્યારે તે રંગરેજ સંતાઇ ગયો.

પારસી અને હિંદુ પોતપોતાની ભાષા વિષે તકરાર કરે છે.

હિંદુ અને મુસલમાન બંન્ની વાતે એક-એકથી બલટા ચાલે છે.

હિંદુ અને પારસી કેટલીએક વાતે મળતા છે.

- Some of the Hindu and Pársis' customs resemble each other.
 Idleness clothes a man with rags.
 If we stay here, we shall be very much crowded.
 There is a great deal of quarrelling among relations here.
 Many of the candidates were very young.
 There were more Hindus than Pársis.
 If you are going to take it, take it, don't make so many words about it.
 I brought a lock and key yesterday for that cupboard, but some one has taken the key away.
 Did Kávasjee ask you to strike his name out?
 The boys have scribbled all over the walls and doors.
 The Bohrá yesterday was the first that ever applied and unluckily he failed to pass.
 Some of the school-boys are becoming very intimate with the soldiers.
 It's for the sake of talking English with them I suppose.
 I did not expect that the examination would take place yesterday before eleven o'clock, but it took place at ten.
- કેટલીક હિંદુની અને પારસીની ચાલ
 એક બીજાની સાથે મળતી છે.
 આળસ દરિદ્રતા બૂળ છે.
 અહિંયાં રહીશું તો બચ્ચરડાઈ
 જરૂર થશે.
 અહિંયાં સગાં વહાલાંમાં ઘણો કણ્ઠવિ
 થયાં કરેછે.
 ઘણાખરા ઉમેદવારો નાના નાના
 હતા.
 પારસી કરતાં હિંદુ ઘણા
 હતા.
 તમે લેતા હો તો લો,
 એટલી બધી બબલ
 ન કરો.
 ગઈ કાલે પેલા કપાડને સાર તાળું કૂચી
 હું લાવ્યો તેમાંથી કોઈ
 કૂચીજ લઈ
 ગયું.
 કાવસજીએ પોતાનું નામ કાઢી નાંખવાને
 તમને પ્રેર્યું હતું?
 છોકરા બધી ભીતો અને બારણાં ચીતરી
 વળ્યાછે.
 આપણે અહિંયાં કાલેજ પહેલ વહેલો
 એક હોરો પરીક્ષામાં આવ્યો હતો,
 પણ ભાગે તે નાપસંદ થયો.
 કેટલાએક નિશાળના છોકરા
 સોલજર સાથે ઘણા હળી
 નાચેછે.
 તેમની સાથે અંગ્રેજી બોલવાની મત-
 લબને વારતે હશે.
 મેં તો નહોતું ધાર્યું કે પરીક્ષા
 કાલે અગીઆર વાગતાં પહેલાં
 થશે, પણ તે તો દશ વાગતે
 થઈ.

- burnt my finger while trimming the lamp. દીવા સંકારતાં મારી આંગળી દાઝી.
- I am to have an answer to-morrow. કાલે મને જવાબ આવશે.
- He is very polite to gain his own ends. તે મહા ગરજ મતલબી છે.
- I have come according to your appointment, how is it you are not ready? હું તો તમારા ફરાવ પ્રમાણે આઠ્યો, તમે કેમ તૈયાર નથી થયા ?
- If you don't mean to pay me, tell me so, and don't give me the trouble to come backwards and forwards after you. જો તમે મને આપવાના હો તો મને તેમ કહો, પણ વારે-ધડીએ તમારી પાછળ ફેરા ન ખવડાવ્યાં કરો.
- He has returned without having succeeded in the business he went about. જે કામને વારતે તે ગયો તે કામ સિદ્ધ થયા વગર તે પાછો આઠ્યો.
- Finish it, don't leave it half done. પૂરું કરજો, અધૂરું ન મૂકતા.
- You promised to send me word when the business was settled, don't fail to do so. તમારું કામ પાર પડ્યો તમે મને લખી મોકલવાનું કહ્યું હતું તે કરવાને ભૂલતા ના હો.
- Constant dropping wears away stones and little strokes fell great oaks. નિરંતર ટપકેથી પથ્થર ઘસાય અને નાના નાના ધાથી મોટું ઝાડ પણ પડે. (ડીપે ડીપે સરોવર ભરાય અને કાંકરે કાંકરે પાળ બંધાય).
- Maráthi is a more difficult language than Gujaráti. ગૂજરાતી કરતાં મરાઠી બોલી અધારી છે.
- I don't think so. મને એમ નથી લાગતું.
- He is very proud since his promotion. મોટી જગો મળ્યા પછી એને બહુ મગરૂરી આવી છે.
- A soldier asked me yesterday whether I would teach him Gujaráti. કાલે મને એક સોલજરે પૂછ્યું કે તું મને ગૂજરાતી શીખવીશ ?
- He asks, but I don't believe he really wishes to learn. તે એમ કહે છે, પણ અરેબરી તેની શીખવાની મરજી નથી.

Some say the soldiers are to go on the 5th and some on the 9th, but no one knows any thing positive about it.

As I can't get change for the rupee, I must get you to let it stand over till to-morrow.

He robs his belly to provide for his back.

I would do it for you, but your conduct is so bad.

The soldiers have gone and our school-boys' newly formed friendships are all at an end.

Rámdás and Lalubháí have been trading in partnership together, but have lost by it.

You have used that map very ill.

I have a law-suit pending, and shall be compelled to attend the Adálat for a few days.

I have been to-day to start Má-neklál on his journey.

Máneklál has started for Broach this morning.

I went with him as far as Biriáw.

The sparrows have deserted the nest they were building in our room.

In a guava-tree opposite my house, a Bulbul has built its nest.

કોઇ કહેછે કે સોલજરો પાંચમી તારીખે જવાના છે અને કોઇ કહેછે કે નવમીએ, પણ એ વાત કોઈ બરાબર જાણતું નથી.

રૂપિઆના પૈસા નથી મળતા વારતે હવે તો કાલસૂધી સચુર રાખો.

ઘરમાં હાંધે હાંધલાં લડે અને બહાર સારે લાલજી મનિહાર.

હું તમારે સાથે કરું તો ખરો, પણ તમારી ચાલ કાંઈ સારી નથી.

સોલજરો તો જતા રહ્યા, અને આપણી નિશાળના છોકરાઓએ નવી દોસ્તી કરી હતી તે પૂરી થઈ.

રામદાસ અને લલુભાઈ પંતીઆળો વેપાર કરતા હતા, પણ તેથી તેમને ખાટ આવી.

તમે તે નકશો ઘણો બગાડી નાંખ્યો. મારો અદાલતમાં મુકદ્દમા છે તેથી મારે થોડાંએક દહાડાસૂધી લાં જવું પડશે.

આજ માણેકલાલ જાય છે તેને હું વળાવવા ગયો હતો.

માણેકલાલ આજ સવારે ભરત્ય ગયો.

હું બરિઆવલગણ તેની સાથે ગયો હતો.

ચલીઆં આપણા ઝોરડામાં માળો બાંધતાં હતાં તે તેમણે છોડી દીધે છે.

મારા ઘરની સામે જમરખીના ઝાડમાં એક બુલબુલે માળો બાંધ્યો છે.

I have been taking medicine from a native Doctor this month past but have received no benefit.

You must excuse my being late this morning, there was some business which I was compelled to do before I came.

A vessel from China to Bombay has lately been lost.

The Esplanade was very gay all the time the soldiers were here ; since they are gone, it looks quite gloomy.

As opium is very dear just now in China, no doubt the price will rise in Bombay.

He asks for ten days' further leave.

He asks leave for ten days longer.

A great deal of opium goes from India to China.

For a short time the trade was stopped by the Chinese Government, but it is now going on again as briskly as ever.

I tried my best yesterday to persuade Kuvarjee to come, and got him to promise that he would, but he is not here this morning I see.

Is there any opium-eater among us here ?

મહિનો થયાં હું એક વૈદ્યનું ઔષધ આઉં છું પણ કંઈ ગુણ નજર આવતો નથી.

આજ મારે જરૂરનું કામ હતું તેથી મોડાં અવાયું છે મારે માફ કરજો.

ચીનથી મુંબઈ આવતાં એક વહાણ ગૂમ થઈ ગયું છે.

સોલજર લોકો હતા સાંસૂથી કિશ્કાના મેદાનમાં ઘણી મળી હતી, પણ તેઓ ગયા તે દહાડાથી તો ઉદાસ જેવું માલૂમ પડે છે.

હમણા ચીનમાં અપીણ ઘણું મોઢું છે, તેથી મુંબઈમાં પણ ભાવ ચઢશે ખરો.

તે દસ દિવસની વધારે રજા માગે છે.

તે દસ દહાડાની રજા વતી માગે છે.

હિંદુસ્તાનથી ચીનમાં ઘણું અપીણ જાય છે.

ચોડાએક દહાડાસૂધી ચીનની સરકારે એ વેપાર બંધ કરીયો હતો, પણ હવે તો પહેલાંની પેઠે ધમધાકારે પાછો ચાલે છે.

કાલે મેં કુંવરજીને સારીપેઠે સમજાવીને કહ્યું કે તું આવજે, તે તેણે કબૂલ કર્યું, પણ આજ સવારે તો તે આબોજા નથી.

અહિંયાં આપણામાં કોઈ અપીણ છે ?

I hope not.

ના, ના.

Two of our people have gone to Bombay this morning.

આપણામાંથી બે જણ તો આજ મુંબઈ ગયા.

The men who are repairing the roads have got as far as our school.

પેલા રસ્તા સમારતા સમારતા આપણી નિશાળ સુધી આવી પહોંચ્યાછે.

I have taken great pains to acquire that language.

તે બોલી શીખવાને મેં ઘણી મહેનત કરીછે.

The opium which comes to Bombay is chiefly grown in Málwā.

મુંબઈમાં જે અપીણ આવેછે તે ઘણું કરીને માળવામાંજ પાકેછે.

Fardunjee says that he has been ill, but to look at him, it doesn't appear much like it.

ફરદુનજી કહેછે કે હું માંદો હતો, પણ તેનું મોં જોતાં તેવું નથી દેખાતું.

Fardunjee does not look very ill certainly.

ફરદુનજી કંઈ ઘણો માંદો દેખાતો નથી.

His month's illness has made him fat.

મહિનાના મંદવાડથી તે જડો થયો.

Grease the wheels before you put the horses to.

ચેડાં ગંજીને પછી ધોડા જોડો.

There is no reason in what you say.

તમારા બોલવામાં કંઈ લગ નથી.

I have been up all night in consequence of the death of one of our caste people.

અમારી નાતમાંનું કોઈએ મરી ગયું, તેથી હું આખી રાત સૂતો નથી.

People conceal their own faults and expose those of others.

લોકો પોતાના દોષ લંકીને પારકાના ઉઘાડા કરેછે.

Wait two or three minutes, I have a call to make here.

જરા બિભા રહેાની, મારે અહિંયાં જઈ આવવું છે.

I can't make up a Paghdy, if I could I would do it for you with pleasure.

મને પાઘડી બાંધતાં આવડતી નથી, જો મને આવડતી હોત તો ઘણી ખુશીથી હું તમને બાંધી આપત.

Those men split our ears with the noise.

પેલા આદમીઓએ તો બૂમો પાડી પાડીને આપણા કાન ફોડી નાંખ્યા.

I am very hungry, I wish you would give me something to eat.

I gave you the money you asked, how is it, you have not had my Paghdy made up properly?

It is no fault of mine, I was obliged to bring it as he had done it.

Well, it is done now, and there is no help for it.

I am sorry that I was compelled to break my appointment with you.

I feel very much, as if I were about to have an attack of fever.

Wring the water out of those clothes.

He killed it by wringing its neck. He wrung his wet clothes over my dry ones.

I have opened your letter by mistake, and hope you will excuse me.

A Gosáee lately cheated N. out of 200 rupees under the pretence of making gold for him.

We set out from Bombay on the 3rd and reached Bassein on the 5th.

We lodged that night in the Dharmashálá.

Early the next morning we crossed in the ferry-boat to Bassein.

મને બહુ ભૂખ લાગીછે, યાર કંઈ ખાવાનું હોય તો આપો.

તમે પૈસા માગ્યા તે મેં તમને આપ્યા, અને તમે મારી પાઘડી કેમ ઠીક કરીને બંધાવી નહિ?

એમાં મારો વાંક નથી, જેવી તેણે આંધી તેવી હું લાવ્યો.

જે બની તે ખરી, હવે એનો ઉપાય નથી.

તમારી સાથે મારો દરાવ હતો તે મારે બાગવો પહો તેથી હું પરતાઉં છું.

મારું શરીર એવું કળે-છે કે જાણે તાવ ખરાયે.

આ લૂગડાં જરા નીચોવી નાંખોની.

તેણે તેની ડોક આમળીને મારી નાંખ્યું. તેણે પોતાનાં ભીનાં કપડાં મારાં સૂકાં લૂગડાં ઉપર નીચોવ્યાં.

મારું કર્જે, મેં તમારો કાગળી ભૂલથી ફોલો-છે.

એક ગોસાંઈ દિમિયા બનાવવાનું બ-લાનું કરીને ન.ને બસેં રૂપિયા ફગી ગયો.

હમે મુંબઈથી ત્રીજી તારીખે નીકળ્યા તે પાંચમીએ વસઇ પહોંચ્યા.

તે રાત્રે તો અમે ધર્મશાળામાં ઉતરી.

ખીજે દહાડે સવારના પહોરમાં તરમાં બેસીને વસઇ ઉતરી આવ્યા.

- We did not reach Daman till the 8th. પછી છેક આદમી તારીખે દમણ પહોંચ્યા.
- There we staid two days. હાં અમે બે દહાડા રહ્યા.
- We expected to arrive at Surat on the 13th or 14th. અમારા ધાર્યામાં હતું કે અમે ૧૩મીએ કે ૧૪મીએ સુરત આવી પહોંચીશું.
- The season is very much advanced. ચોમાસું તો લગભગ આવી પહોંચ્યું.
- He advanced to meet me. તે મને સામે મળવા આવ્યો.
- Upon the advance of fresh troops the enemy fled. નવું લશ્કર આવતાંજ દુશ્મન નાશ.
- He is willing to be reconciled to you, if you will make the first advances. જો તમે પહેલ કાઢશે તો તે તમારી સાથે સલાહ કરશે.
- The arts are much advanced in Europe. યુરોપમાં હુનર બહુ વધી પડ્યોછે.
- Did you see the lightning last night? રાત્રે તમે વીજળી જોઈ?
- It thundered and lightened last night. રાત્રે ગર્જના તથા વીજળી થઈ.
- I thought we should have had a great deal of rain. મેં તો જાણ્યું કે વરસાદ ખૂબ તૂટી પડશે.
- Just before the rainy season, there is generally a great deal of sickness in Surat. ચોમાસું બેસતાંજ સૂર-તમાં ઘણો રોગ આવે છે.
- When the rains come, the sickness diminishes. જ્યારે વરસાદ વરસેછે ત્યારે રોગ ઓછો થાય છે.
- There is a great crowd in the streets. તે રસ્તામાં મોટી ભીડ છે.
- They are looking at a man with a goat and a monkey. એક માણસની પાસે વાંદરો અને બકરો છે તે તેઓ જુઓછે.
- We were very much crowded at the dinner party last night. રાત્રે જમવા ગયા હાં ઠામની બહુ સંકડાસ હતી.
- We should have been much more comfortable, if we had not been so crowded. જો એટલી સંકડાસ ન હોત તો આપણે આશી મળ પડત.

You were absent yesterday.

How was that ?

It was a Pārsi holiday.

What holiday ?

What do you call it ?

We call it Farvardiān.

But some of the Pārsis were here,
how is that ?

Some of them come to school, be-
cause if they take a holiday,
they lose their places in the
class.

The Pārsis have not so many holi-
days as the Hindus have.

The Hindus have more holidays
than the Pārsis.

The Pārsis have fewer holidays
than the Hindus.

What have you been writing
about ?

About the Pārsi and Hindu ho-
lidays.

Such exercises as these are very
useful.

They teach us to speak English
fluently.

And also to spell English cor-
rectly and to understand it
when we hear it.

At what time did you come to
school this morning ?

At about a quarter to nine.

What do you do when you come
to school so early ?

કાલે તમે ગેરહાજર હતા.

કેમ ગેરહાજર હતા ?

કાલે પારસીના તહેવાર હતો.

શે તહેવાર હતો ?

ઐનું નામ શું છે ?

ઐને અમે ફરવરદિયાન કહીએ છીએ.

પણ કેટલાએક પારસી તો અહિંયાં

આવ્યા હતા તે કેમ ?

કેટલાએક નિશાળે એ માટે આવે છે.

કે જો તેઓ રજા લઈને રહે,

તો તેમને વર્ગમાં જગ્યા ન

મળે.

હિંદુના જોડલી પારસીને તહેવારની રજા
નથી મળતી.

પારસીના કરતાં હિંદુ લોકોને તહેવારની
રજા વધારે મળે છે.

હિંદુ કરતાં પારસીને થોડી રજા
મળે છે.

તમે શું લખ્યા કરતા

હતા ?

પારસી તથા હિંદુ લોકોના તહેવાર
વિષે.

એવી જાતનો અભ્યાસ ઘણો કામનો
છે.

એથી આપણને અંગ્રેજી જોલતાં સારી-
પેઠે આવડે છે.

અને વળી અંગ્રેજી શબ્દોની શુદ્ધ જોડણી
કરતાં અને અંગ્રેજી સાંભળીએ તે
સમજતાં સારું આવડે છે.

આજ સવારે તમે નિશાળે ક્યારે,
આવ્યા ?

આશરે પોણા નવ વાગતે આવ્યો.

એટલા બધા વહેલા આવીને નિશાળમાં
શું કરો છો ?

We say our lessons to each other,
and play about the school-
yards.

There is sometimes too much
noise on a morning.

How is it, that some of the boys
can get here so early in the
morning, while others are not
even in time for school?

Have you been to Broach?

Yes, Sir. I staid there eleven
days.

How long have you been absent
altogether?

Fifteen days.

I had leave for fifteen days.

How did you travel?

In a bullock cart.

Are the roads good between Surat
and Broach?

No, they are very uneven, and
always either dusty or
muddy.

Have you copied these sentences,
or have you written them from
memory?

Translate them literally.

Translate them freely.

Translate them from English into
Gujarāṭi.

Translate them from Gujarāṭi
into English.

અમે માંહુમાંહુ બેશીને પાઠ કરીએ
છીએ અને નિશાળના આંગણમાં
રમીએ છીએ.

કોઈ વખતે સવારે ઘણું કકલાણ
થાય છે.

એમ કેમ, કેટલાએક છોકરા સવારે
એટલા બધા વહેલા આવે છે, અને
કેટલાએક નિશાળની વખતે પણ
આવી શકતા નથી?

તમે ભરૂચ જઈ આવ્યાની?

હા સાહેબ, હું ત્યાં અગિયાર દહાડા
રહ્યો.

સમગ્ર મળીને તમે કેટલા દહાડા ગેર-
હાજર રહ્યા?

પંદર દહાડા.

મેં પંદર દહાડાની રજા લીધી હતી.

તમે શામાં બેશીને ગયા?

ગાડીમાં.

સૂરત ભરૂચની વચ્ચે રસ્તો
સારો છે?

ના ના, આડા આબોચિયાં ઘણાં છે,
અને હંમેશા ધૂળ, નહિતો કાદવ
હોય છે.

તમે આ વાક્યો ઉતારી લીધાં
છે કે યાદ રાખીને લખ્યાં
છે?

શબ્દશબ્દનો તરજુમો કરો.

સામટો તરજુમો કરો.

અંગ્રેજીમાંથી ગુજરાતીમાં તેનો
તરજુમો કરો.

ગુજરાતીમાંથી તેનો તરજુમો અંગ્રેજીમાં
કરો.

Shall I make a free translation
or a literal translation ?

Shall I translate literally or
freely ?

It is much easier to translate from
another language into our own,
than from our own into
another.

was at Edaljee's house last
night.

I went to see Edaljee last night.

I staid very late.

I did not leave till very late.

Will you come to my house this
evening ?

Shall I see you to-night ?

At what time shall I see you ?

I went to your house last night,
but you were out.

I shall be at home this evening
if you can come.

I shall be glad to see you, if you
can come this evening.

When shall I come ?

At any time you please, I shall
be at home all the evening.

Which is the most convenient
time to you ?

Any time will suit me, I shall be
disengaged all the evening.

I am always engaged from ten
till four.

I am engaged in the school from
ten till four.

હું સામગ્રે તરજુમે કરું કે શબ્દેશબ્દનો
કરું ?

શબ્દેશબ્દનો તરજુમે કરું કે
સામગ્રે ?

ખીલ ભાષામાંથી પોતાની ભાષામાં
તરજુમે કરવો, તેના કરતાં પોતાની
ભાષામાંથી પારકી ભાષામાં તરજુમે
કરવો ઘણો અઘરો છે.

રાત્રે હું એદલજીને લાં
હતો.

હું રાત્રે એદલજીને મળવા ગયો હતો.

હું ઘણીવાર બેઠો.

હું ઘણીવાર સૂઈ બેઠો.

આજ સાંજે મારે ઘેર
આવશો ?

રાત્રે મળશો ?

કઈ વખત મળશો ?

હું રાત્રે તમારે ઘેર આજ્યો હતો, પણ
તમે બહાર ગયા હતા.

જો તમે આવવાના હો તો હું આજ
સાંજે ઘેર રહું.

આજ સાંજે આવશો તો કીડ
થશે.

હું ક્યારે આવું ?

ગમે ક્યારે આવો, હું તો છેક સાંજ
સૂઈ ઘરમાં જ રહીશ.

તમને કઈ વખતે ફરસદ
મળશે ?

બધી વખત મારે સરખી છે, સાંજે
મારે કામ નથી.

રાજ દશથી તે આર સૂઈ મારે કામ
હોય છે.

દશથી તે આરકળી મારે નિશાળમાં
રોકાયું પડે છે.

After that hour, I am disengaged.

Surat is a very large city.

It was formerly very prosperous.

It was formerly the chief trading town on this side of India.

It has now greatly declined.

It is not nearly so populous as it was formerly.

It has suffered severely from fires, particularly from a very large one in 1837.

At that time many of the inhabitants abandoned it.

It was formerly governed by a Mussalman prince called a Nawab.

It belongs now to the British.

A large trade in cloth used formerly to be carried on here.

Shut that window for me.

The light hurts my eyes.

It is very seldom so much light in England as it is in this country.

A great many of the houses here are white.

I wonder why the inhabitants white-wash their houses.

When the sun shines on them, it is painful to look at them.

There is a great deal of glare here.

The white-washed houses are very glaring.

સારપછી હું નવરો હોઉં છું.

સુરત મોટું શહેર છે.

આગળ તો એ ઘણું આબાદ હતું.

અગાઉ હિંદુસ્તાનમાં આણીગમ એવું મુખ્ય વેપારનું શહેર હતું.

હમણા તો એ ઘણું તૂટી ગયું છે.

અસલના જેવી એમાં વરતી પણ નથી.

આગે કરીને બહુ તૂટી ગયું, તેમાં ૧૮૩૭ માં મોટી આગ લાગી તેથી તો ઘણું ન.

તે વખતે ઘણાખરા રહેવાસી શહેર મૂકીને ગયા.

અસલમાં અહિંયાં નવાબનું રાજ્ય હતું.

હમણા અંગ્રેજ લોકના હાથમાં છે.

પહેલાં અહિંયાં કાપડનો વેપાર ઘણો ચાલતો હતો.

તે બારી તો બંધ કરો.

મારી આંખે અજવાળું ખમાતું નથી.

આ દેશના સરખું ઇંગ્લાંડમાં કોઇન વખતે અજવાળું પડે છે.

અહિંયાં ઘણાંખરાં ઘર ધોળેલાં છે.

કોણ જાણે અહિંયાંના લોક પોતાનાં ઘર કેમ ધોળે છે.

જ્યારે તેઓ ઉપર તડકો પડે છે, ત્યારે તે સાચું જોતાં મોટું દુઃખ થાય છે.

અહિંયાં તેજ ઘણું આવે છે.

ધોળેલાં ઘર ઉપરથી તેજ ઘણું લાગે છે.

Of what caste are you ?

What is your caste ?

How many castes are there in
Surat ?

To what caste do you belong ?

Which is the most numerous
caste ?

I think the Banias are most nume-
rous and after them the Brāh-
mans.

The Pārsis also are very numerous.
The rains have now fairly set in.
The rains are not so heavy in
Surat as at Bombay.

I suppose the Tāpti will soon
begin to swell.

There are very few boys in the
first class this morning.

I suppose the rain keeps some of
them away.

The rain penetrates through the
roof.

The roofs in Surat are tiled.

Was it raining when you went to
bed last night ?

Do you think it will rain all
day ?

Will it rain all day to-day and all
day to-morrow ?

Did it rain all day yesterday ?

What do you do from the time
you go home from school till
the time you go to bed ?

તમે શી નાતના છો ?

તમારી નાત કય ?

સૂરતમાં કેટલી નાતો
છે ?

તમે શી નાત છો ?

સર્વથી મોટી નાત
કય ?

ધાર્થીમાં સર્વથી વત્તા વાણીઆ
અને તેનાથી ઉતરતા
પ્રાદાણુ.

પારસી પણ ઘણા છે.

હવે ચોમાસું ખરેખર ખેડું.

સુખમના જેવો સૂરતમાં ભારે વરસાદ
થતો નથી.

હવે તાપી ભરપૂર થશે,
કેમ ?

આજ પહેલા વર્ગમાં છોકરા ઘણા
થોડા છે.

વરસાદને લીધે કેટલાક અગ્રયા
હશે.

છાપરામાંથી
ગળેછે.

સૂરતમાં નળીઆનાં છાપરાં છે.

રાત્રે તમે સૂતા સારે વરસાદ આવતો
હતો કે ?

વરસાદ શું આખો દહાડો આવ્યાંજ
કરશે ?

શું આજ અને કાલ બે દહાડા સૂધી
વરસાદ આવ્યાંજ કરશે ?

કાલે આખો દહાડો વરસ્યો હતો ?

તમે નિશાળેથી જાઓ છો સારથી
તે રાત્રે સૂઓ છો સાંસૂધી શું
કરો છો ?

After that hour, I am disengaged.

Surat is a very large city.

It was formerly very prosperous.

It was formerly the chief trading town on this side of India.

It has now greatly declined.

It is not nearly so populous as it was formerly.

It has suffered severely from fires, particularly from a very large one in 1837.

At that time many of the inhabitants abandoned it.

It was formerly governed by a Mussalman prince called a Nawab.

It belongs now to the British.

A large trade in cloth used formerly to be carried on here.

Shut that window for me.

The light hurts my eyes.

It is very seldom so much light in England as it is in this country.

A great many of the houses here are white.

I wonder why the inhabitants white-wash their houses.

When the sun shines on them, it is painful to look at them.

There is a great deal of glare here.

The white-washed houses are very glaring.

સારપછી હું નવરો હોઉં છું.

સુરત મોટું શહેર છે.

આગળ તો એ ઘણું આબાદ હતું.

અગાઉ હિંદુસ્તાનમાં આણીગમ એવું મુખ્ય વેપારનું શહેર હતું.

હમણા તો એ ઘણું તૂટી ગયું છે.

અસહન લેવી એમાં વરતી પણ નથી.

આગે કરીને બહુ તૂટી ગયું, તેમાં ૧૮૩૭ માં મોટી આગ લાગી તેથી તો ઘણું ન.

તે વખતે ઘણાખરા રહેવાસી શહેર મૂકીને ગયા.

અસલમાં અહિંયાં નવાબનું રાજ્ય હતું.

હમણા અંગ્રેજ લોકના હાથમાં છે.

પહેલાં અહિંયાં કાપડનો વેપાર ઘણો ચાલતો હતો.

તે બારી તો બંધ કરો.

મારી આંખે અનવાણું અમાનું નથી.

આ દેશના સરખું હવામાં કાઢજ વખતે અનવાણું પડે છે.

અહિંયાં ઘણાંખરાં ઘર ધોળેલાં છે.

કોણ જાણે અહિંયાંના લોક પોતાનાં ઘર કેમ ધોળે છે.

જ્યારે નેમ્મા ઉપર તડકો પડે છે, ત્યારે તે સાચું જોતાં મોટું દુઃખ થાય છે.

અહિંયાં તેજ ઘણું આવે છે.

ધોળેલાં ઘર ઉપરથી તેજ વધુ જાય છે.

Of what caste are you ?

What is your caste ?

How many castes are there in
Surat ?

To what caste do you belong ?

Which is the most numerous
caste ?

I think the Baniās are most nume-
rous and after them the Brāh-
mans.

The Pārsis also are very numerous,
The rains have now fairly set in.

The rains are not so heavy in
Surat as at Bombay.

I suppose the Tāpti will soon
begin to swell.

There are very few boys in the
first class this morning.

I suppose the rain keeps some of
them away.

The rain penetrates through the
roof.

The roofs in Surat are tiled.

Was it raining when you went to
bed last night ?

Do you think it will rain all
day ?

Will it rain all day to-day and all
day to-morrow ?

Did it rain all day yesterday ?

What do you do from the time
you go home from school till
the time you go to bed ?

તમે શી નાતના છો ?

તમારી નાત કય ?

સૂરતમાં કેટલી નાતો
છે ?

તમે શી નાત છો ?

સર્વથી મોટી નાત
કય ?

ધાર્મીમાં સર્વથી વત્તા વાણીઆ
અને તેનાથી ઉતરતા
પ્રાહણ.

પારસી પણ ઘણા છે.

હવે ચોમાસું અરેખરું બેઠું.

મુંબઈના જેવો સૂરતમાં ભારે વરસાદ
થતો નથી.

હવે તાપી ભરપૂર થશે,
કેમ ?

આજ પહેલા વર્ગમાં છોકરા ઘણા
થોડા છે.

વરસાદને લીધે કેટલાએક અટક્યા
હશે.

છાપરામાંથી
ગળેછે.

સૂરતમાં નળીઆનાં છાપરાં છે.

રાત્રે તમે સૂતા સારે વરસાદ આવતો
હતો કે ?

વરસાદ શું આખો દહાડો આવ્યાંજ
કરશે ?

શું આજ અને કાલ બે દહાડા સુધી
વરસાદ આવ્યાંજ કરશે ?

કાલે આખો દહાડો વરસ્યો હતો ?

તમે નિશાળેથી જમ્યાંહો સારથી
તે રાત્રે સૂમ્યાંહો સાંસૂઈ શું
કરોંહો ?

You are in my light.

Be good enough to move out of my light.

Don't stand in the light.

He stands in his own light.

The Gujarāṭi idioms are very different from the English ones.

How long do you think it will take you to acquire a competent knowledge of the English language?

He is a very competent mathematician.

If you want a clerk, this is a very competent man.

Do you think you are competent to teach that class?

This is a very incompetent monitor.

He was dismissed as incompetent.

This is a very generous man.

This man is very generous.

That was very ungenerous conduct.

That conduct was very ungenerous.

He acted very generously.

That was very generous of him.

I owe my present prosperity to his generosity.

Sir, ** is a very prosperous man.

Surat is very unprosperous.

તમે મને અંધારું પાડો છો.

જરા અંધારું

મૂકોની.

અંધારું થું પાડો છો ?

તે પોતાનું નુકસાન કરે છે.

અંગ્રેજી કરતાં ગુજરાતી બોલવાની તરેહ ઘણી જુદી છે.

તમને સારીપહે અંગ્રેજી

ભાષાનું જ્ઞાન થતાં

કેટલા દહાડા

લાગશે ?

તે હિસાબના કામમાં ધણો

ખબરદાર છે.

તમારે મહેતો નેહતો હોય તો આ

ધણો લાયક આદમી છે.

તમે ધારો છો કે તે વર્ગ શીખવવા

નેગ તમે છો ?

આ શિક્ષક ધણો નાલાયક

છે.

તેનાથી કામ બન્યું નહિ તેથી તેને

રજા આપી.

આ આદમી ધણો સખી છે.

આ માણસ ધણો ઉદાર છે.

એ ચાલ કંઈ ઠીક ન

હતી.

એ કામ ધણું કંજુસાઇનું

હતું.

તેણે બહું કર્યું.

તે તેની બલમનસાઇ હતી.

હમણાં જે મારી ચલતી થઈ તે તેના

રૂડાં વાનાં.

શેઠ, *** ધણો તાલેવાન આદમી છે.

સુરત આલી છે (અથવા સુરતમાં

વૈસો નથી).

The prosperous Hindus and
Parsis are sometimes very
generous.

He acted very generously to-
wards me.

I hope he may prosper.

It would give me great pleasure
to hear of his prosperity.

You need not put your slates down.
What are you in need of?

He is a needy man.

You need not speak so loud.

If you really need it, you can
take it.

A friend in need is a friend indeed.

There has been a great deal of
changing places in this lesson.

Let these two classes change
places.

I went out to take a walk last
night.

How far did you go?

How long were you out?

At what time did you go out?

At what time did you come home
again?

Was anything going on in the
Bazār when you were there?

Yes, there was a juggler exhibit-
ing in one part of it, and a
man with two monkeys and a
goat in another.

જે પારસી અને હિંદુ પૈસાવાળા છે.
તેઓ કોઈ વખત ઘણા ઉદાર
હોય છે.

મારા ઉપર તો એણે ઘણીજ મહેરબાની
કરી.

હૃદય કરેને એની ચઢતી થાય.

એની ચઢતી થાય તે સાંભળીને મને
તો ઘણી ખુશી થશે.

તમારે તમારી રહેટો નીચે નહિ મૂકવી.
તમારે શું જોઈએ છે?

તે તો ગરજાઉ છે.

એટલા જોરથી બોલવાનું કંઈ કામ નથી.

તમારે એની ખરેખરી જરૂર હોય તો
લઈ જાઓ.

દુઃખનો સાથી તેજ ખરો મિત્ર.

આ પાઠમાં તો જગાની બહુ બિયલ
પાથલ થઈ ગઈ.

આ બે વર્ગવાળાઓની જગો અદલ
અદલ કરો.

રાત્રે હું ફરવા ગયો
હતો.

તમે ક્યાં લગણુ ફરવા ગયા હતા?

કેટલી વારસૂરી બહાર હતા?

તમે ક્યારે બહાર નીકળ્યા?

તમે પાછા ઘેર ક્યારે
આવ્યા?

તમે બજારમાં હતા ત્યારે ત્યાં કંઈ
થતું હતું?

હા, એક દેકાણે તો બાજીગરની રમત
થતી હતી, અને બીજે દેકાણે
વાંદરાંની અને બકરાની રમત થતી
હતી.

- The jugglers in India are very clever. હિંદુસ્તાનના આજુગર ઘણા હોશીઆર હોયછે.
- There is also very clever juggling in Europe. યુરોપમાં પણ ઘણા હોશીઆર આજુગર છે.
- The jugglers in India pretend to supernatural powers ; the jugglers in Europe do not. હિંદુસ્તાનના આજુગરો કહેછે કે અમારે કોઈ દેવની સાધના છે, અને વિલાયતના આજુગરો એમ નથી કહેતા.
- The people in Europe do not believe there is any such thing as magic. યુરોપના લોક કંઈ બાકુને માનતા નથી.
- I like to walk in the Choak-Bazár, because there is always something to be seen there. ચોકના બજારમાં મને ફરવાનું બહુ ગમેછે, કેમકે ત્યાં હંમેશ કંઈ જોવાનું હોયછે.
- I prefer a walk on the bank of the river ; there is always such a beautiful breeze there. મને તાપી કિનારે ફરવાનું પસંદ છે, કેમકે ત્યાં હંમેશા પવનની એવી લહેરો આવેછે.
- I sometimes walk on the esplanade, and sometimes out to the lines. હું કોઈ વખતે ક્લિફાના મેદાનમાં અને કોઈ વાર બહાર લેનમાં ફરવા બહાર છું.
- I often ride out to Katargám. હું ઘણીવાર સવાર થઈને કતારગામ બહાર છું.
- Were you ever at Dumas ? તમે કોઈ દહાડો કુમસ ગયા હતા ?
- Yes, many times. હા, ઘણી વાર.
- Yes, several times. હા, બહુ વખત.
- Have you been to Bombay ? તમે મુંબઈ ગયાછો ?
- Yes, frequently. હા, ઘણી વાર.
- No, never, I should much like to go there. ના, કદી નહિ, પણ જવાની મરજી ખરી.
- You have been there, I think. તમે તો જઈ આવ્યા હોશો.
- Yes, I staid there about two months. હા, હું ત્યાં આશરે બે મહિના સૂઝી રહ્યો હતો.

Does it resemble Surat?

Were you ever at Broach?

Yes, I have just returned from it.

Yes, I was there recently.

Have you never been there?

Is this a recent regulation?

No, it has existed several years.

An English school has recently been established at Surat.

An English school-master has quite recently arrived at Surat.

The phrases this morning were very correctly written, but not repeated so correctly.

You did not repeat your phrases this morning so correctly as you wrote them.

How long does it take to learn all these phrases by heart?

That was a very fine sight.

In England we should call it a procession.

Processions take place very frequently in Surat.

They are mostly marriage-processions.

A great deal of money must be spent in some of these processions.

Was that a marriage-procession?

No, it was a procession in honor of the return of the Baniás' Mahārāj.

તે સુરતના જેવું છે?

તમે કોઈ વખત ભરૂચ ગયા હતા?

હા, હું હમણાજ સાંથી આવ્યો ને.

હા, હું થોડા દહાડા ઉપર ત્યાં હતો ને.

તમે કોઈ દહાડો ત્યાં નથી ગયા?

આ હમણાનો કાયદો છે?

ના, એને નીકળ્યાને કેટલાંક વરસ થયાં.

સુરતમાં એક નવી અંગ્રેજી નિશાળ નીકળી છે.

એક અંગ્રેજી સ્કૂલમારતર હમણા નવાજ સુરતમાં આવ્યો છે.

આજનાં વાક્ય લખવામાં તો કઈબૂલ નહોતી પડી, પણ શુદ્ધ રીતે જોડે ક્યાં ન હતાં.

જેવાં આજનાં વાક્યો તમે બરા-

બર લખ્યાં તેવાં તમારાથી જોડે નહિ થયાં.

આ બધાં વાક્ય પાઠે કરતાં કેટલી વાર લાગે છે?

તે ઘણું સારું જોવાનું હતું.

ઇંગ્લાંડમાં અમે એને "પ્રોસેશન" કહીએ છીએ.

સુરતમાં વરઘોડા (અથવા સવારિયો)

ઘણી વાર નીકળે છે.

ઘણુંકરીને તે લગ્નના વરઘોડા હોય- છે.

કેટલાંએક વરઘોડા પાછળ

ઘણાજ ખર્ચ થતો હશે.

તે લગ્નનો વરઘોડો હતો?

ના, એ તો વાણીઆના મલ-

રાજ આવ્યા તેમની સવારી હતી.

Where had he been ?

He had been to visit the Baniás in the other towns of Gujarát.

How long had he been absent ?

I do not exactly know, perhaps a year.

Who is the Maháráj ?

He is the chief priest of the Baniás.

Where does he live ?

Is he rich ?

Yes, very.

How does he get his money ?

The Baniás make presents to the temple, and at their marriages they give according to their ability.

The rich Baniá would perhaps give a thousand rupees.

I don't think any one would give less than five.

We were writing about the time that it takes to commit the phrases to memory when the procession came by yesterday.

We left off writing about the phrases and wrote about the procession.

We wrote about the Maháráj and the Baniás' temple.

Marriages in India take place at a much earlier age than in Europe.

તે ક્યાં ગયા હતા ?

ગુજરાતનાં બીજાં શહેરોમાં વાણીઆ-
ઓને દર્શન આપવા તે ગયા હતા.

તેને બહાર ગયે કેટલા દહાડા થયા ?

હું બરાબર જાણતો નથી, કદાપિ વરસેક
થયું હશે.

મહારાજ કોણ છે ?

તે વાણીઆઓના મુખ્ય ગુરુ છે.

તે ક્યાં રહે છે ?

તે દ્રવ્યવાન છે ?

હા, બહુ.

તેને પૈસા કેમ મળે છે ?

વાણીઆ મંદિરમાં ભેટ મૂકે છે

અને લગ્ન હોય ત્યારે પો-

તાની શક્તિ પ્રમાણે તેમને

આપે છે.

કોઇ નાણાવાળો વાણીઆ હોય તો કદાપિ

એક હજાર રૂપિયા આપે છે.

પણ કોઇ પાંચ રૂપિયામાંથી તો જાણ

નહિ.

કાલે સવારે આહિયાંથી વરઘોડા ગયો

ત્યારે આપણે વાક્યો પાઠ કરતાં

કેટલી વાર લાગે છે તે વિષે લખતા

હતા.

વાક્યો વિષે લખવાનું છોડી

દઈને વરઘોડા વિષેજ

લખવા મંજ્યા.

આપણે મહારાજ વિષે અને વાણીઆ

નાં મંદિર વિષે લખ્યું.

યુરોપના કરતાં હિંદુસ્તાનમાં

થણી નાની ઉંમરમાં પરણે

છે.

It is very rarely that any man marries in Europe before twenty years of age.

Many do not marry till a much more advanced age, and many not at all.

The customs and manners of Europe are very different from those of India.

The Hindus and the Europeans are very different races of men.

Jāta is not a good translation of 'race.'

Has the clock struck ten?

It is now striking.

The attendance in this class is rather thin this morning.

No, I am mistaken, I see it is not so thin as I thought it was.

There are only two boys absent; and one of them is coming at eleven o'clock.

I am practising you this morning in very familiar phrases.

Do you ever try to speak English among yourselves?

You shall practise all such kinds of phrases as you are likely to want when you speak in English among yourselves.

The use of 'shall' and 'will' is one of the difficulties of our language.

વીસ વરસની ઉંમર પહેલાં તો કોઈ પુરૂષ યુરોપમાં ભાગ્યે પરણેછે.

ઘણાંપણ એથી વધારે ઉંમરના પરણેછે, અને ઘણાંપણ તો બિલકુલ પરણતાજ નથી.

હિંદુસ્તાનની રીતભાવથી યુરોપની રીતભાવ ઘણી જુદી છે.

હિંદુ અને યુરોપિયન ઘણી જુદી જાતનાં આદમી છે.

જાત ક'ંઈ "રેસ"નો સારો તરજુમો નથી.

દશ વાગ્યા કે?

હમણા વાગેછે.

આ વર્ગમાં આજ સવારે છોકરા થોડા હાજર છે.

ના, હું ભૂલું છું, મેં ધાર્યા તેટલાંપણ થોડા છોકરા નથી.

એ છોકરા માત્ર ગેરહાજર છે; તેમાં એક તો અગ્યાર વાગતે આવેછે.

ને વાક્યો રોજ બોલવાના કામમાં આવેછે તેનો અભ્યાસ આજ હું તમને કરાવું છું.

તમે માંહિમાંહે અંગ્રેજી બોલવાનો કોઈવાર પ્રયત્ન કરો છો?

જ્યારે તમે માંહિમાંહે અંગ્રેજી ભાષણ કરો ત્યારે ને પ્રકારનાં વાક્યો તમારે જોઈએ તે સર્વનો મહાજરો તમારે કરવો.

અમારી ભાષામાં 'શાલ' અને 'વૈલ' એ શબ્દોને કયે કેદાણે વાપરવા એ મુશ્કેલ છે.

Nearly all the Pársis are absent this morning.

The Pársis in the lower class are absent, but nearly all those in the highest class are here.

What is the meaning of that long word?

I do not know what it means.

Do the Pársis do no business to-day?

Some do and some do not.

The Pársis, I think, are divided into two sects, Shersái and Ohoodigar.

What do these two words mean? Is there much difference between the two sects?

No, the difference is very little. They reckon their time rather differently.

There is also a slight difference in their prayers and ceremonies.

Do they eat together and intermarry?

Yes, and in that case the wife belongs to her husband's sect.

What do the people in this country chiefly live upon?

Upon rice & other kinds of grain.

Some of the rich, too, eat wheat.

What other kinds of grain are commonly used?

આને ધણાખરા પારસીઓ આવ્યા નથી.

નીચેના વર્ગમાં પારસીઓ નથી આવ્યા, પણ ઉપલા વર્ગમાં તો ઘણું કરીને બધા હાજર છે.

પેલા લાંબા બોલનો શો અર્થ થાય છે?

મને ઝિનેા અર્થ માલૂમ નથી.

આજ પારસી કંઈ કામ નહિ કરે કે?

કેટલાક કરશે અને કેટલાક નહિ કરે.

પારસી લોકોમાં બે મત ચાલે છે, શેહેરસાઈ અને ચૂડીગર.

આ બે બોલનો શો અર્થ?

એ બે મતમાં થું ધણા તફાવત છે?

ના, ના, તફાવત થોડો જ છે.

તેઓ પોતાનો વખત જરા જુદી જુદી તરેહથી ગણે છે.

તેમની બંદગી અને ક્રિયા કરવામાં પણ થોડોએક તફાવત છે.

તેઓ સાથે બેસીને ખાય છે અને પરણે પરણાય છે?

હા, અને એમ અને સારે બંદગી પોતાના ધણીના મતમાં મળે.

આ દેશમાં લોકો ઘણું કરીને થું ખાઈને જીવે છે?

ચોખ્ખા અને ખીચુ આતાજ.

કેટલાક માતખર લોકો પણ ઘઉં ખાવડે.

ખીચુ શી શી જાતનું આનાજ ઘણું કરીને વપરાય છે?

Rattanjee will go and fetch sample of several kinds.

He has brought a little *Dál*, a little *Juár*, and a little millet.

The *Dál* I see is a kind of pea.

How is it cooked?

It is boiled with tamarind, turmeric, and salt.

How do they use the *Juár* and the *Bágree*?

They make bread of them.

The Hindus do not deal with a baker, but the Mussalmáns and some of the Pársis do.

Which makes the best bread *Juár* or millet?

In this part of the country *Juár* is preferred.

What sort of grain is used in England?

The English eat no grain but wheat.

Don't they use barley?

Yes, but not to eat, they use it to make beer of.

What kind of grain is given to horses in this country?

Gram and sometimes millet.

The examination of those boys who wish to be admitted into our school takes place this morning.

રતનજી જઈને ઘણી જાતની વાનગીઓ લઈ આવશે.

એ તો થોડીક દાળ, થોડીક જુવાર, અને થોડીક બાજરી લઈ આવ્યો.

દાળ એક જાતની સિંગની થાય છે.

તે કેમ રંધાય છે?

તેમાં આમલી, હળદર અને મીઠું નાંખીને ઉકાળે છે.

જુવાર, બાજરી શી રીતે ખવાય છે?

તેના રોટલા કરે છે.

હિંદુ લોકો બકીઆરાને, લાંથી લેતા નથી, પણ મુસલમાન લોકો તથા કેટલાક પારસી લે છે.

જુવારનો સારો રોટલો થાય કે બાજરીનો?

આ પ્રાંતમાં તો જુવાર વખણાય છે.

ઇંગ્લાંડમાં શી જાતનું અનાજ વપરાય છે?

અંગ્રેજ લોકો ઘઉં સિવાય ખીજુ અનાજ ખાતા નથી.

તેઓ શું જવ નથી વાપરતા?

હા, પણ ખાતા નથી, તેનો 'બીર' બનાવે છે.

આ મૂલકમાં ઘોડાને કયું જાતના દાણા ખવડાયે છે?

ચણા અને કોઈ વખતે બાજરી.

જે છોકરાઓની આપણી નિયાળમાં આવવાની મરજી છે તેમની પરીક્ષા આજ થશે.

How many are there ?

I have just counted ten of them.

Where are they ?

They are sitting in the passage just outside the school-room door.

Do you think they will all pass ?

I cannot tell, I hope they may.

They are of various ages.

There are one or two very little boys, but several of them are quite young men.

Where do they all come from ?

Do they come from the vernacular schools ?

Gujarāṭi is your vernacular language.

Which is my vernacular language ?

Dādoba's vernacular language is Marāṭhi.

What language is taught in the vernacular schools at Bombay ?

In some of them Gujarāṭi, and in some Marāṭhi.

Which is the vernacular language of the Pārsis ?

How many boys were admitted into the school on Monday ?

Five were admitted and one rejected.

How many were rejected ?

On what account were they rejected ?

તેઓ કેટલા છે ?

હમણા મેં દશ તે ગણ્યા હતા.

તેઓ ક્યાં છે ?

તેઓ નિશાળના દરવાજા બહાર આવવા જવાના માર્ગ ઉપર બેઠા છે.

તમે ધારો છો કે તેઓ સહી થશે ?

મારાથી કહેવાયું નથી, પણ ઉમેદ છે કે તેઓ સહી થાય.

તેઓ જુદી જુદી ઉમરના છે.

એક બે છોકરા ઘણા નાના છે, બાકીના બધા મોટા છે.

એ બધા ક્યાંથી આવ્યા છે ?

તેઓ ગૂજરાતી નિશાળોમાંથી આવ્યા છે ?

તમારી દેશભાષા ગૂજરાતી છે.

મારી દેશભાષા કંઈ છે ?

દાદાબાની દેશભાષા તો મરાઠી છે.

મુંબઈની દેશી ભાષાની નિશાળોમાં કંઈ બોલી શીખવે છે ?

કેટલીક નિશાળોમાં ગૂજરાતી અને કેટલીકમાં મરાઠી.

પારસીઓની દેશભાષા કંઈ છે ?

સોમવારે અંગ્રેજીમાં કેટલા છોકરા લીધા ?

પાંચ નવા લીધા અને એક બીજા વારનો લીધા.

કેટલાને નામંજૂર કીધા ?

શા સાર તેમને નામંજૂર કીધા ?

Chiefly because they could not
read their own written
language.

Are all those who were admitted
present this morning?

All except the Maráthi Bráhmaṇ.
Here he comes.

Well then, they are all present
now.

Do any of them know anything
of English?

Yes, one or two of them are al-
ready tolerable English
scholars.

The Bráhmaa knows something
of English, but cannot write it.

How do you say "rub it out" in
Gujaráti?

What is the literal translation of
Bhooshinákho?

It cannot be translated literally
into English.

Can you translate "rub it out"
literally into Gujaráti?

No, the nearest translation is
Bhooshinákho.

It is frequently impossible to
translate literally from one
language into another.

What do you call that kind of
translation, which is not
literal?

We call it a free
translation.

એટલા સારૂ કે તેઓ પોતાની
લખેલી ભાષા વાંચી જાણતા
નથી.

જેમને લીધા હતા તેઓ બધા આજ
હાજર છે?

મરાઠી બ્રાહ્મણ વગર સધળા છે.
આ તે આવેછે.

વારૂ ત્યારે, હવે બધા હાજર
છે?

એમાંના કોઈને કંઈ અંગ્રેજી આવડે-
છે?

હા, એક બે જણ તો કામ-
ચલાઉ અંગ્રેજી જાણનારા
છે.

પેલો બ્રાહ્મણ કંઈક અંગ્રેજી જાણેછે, પણ
તેને લખવામાં નથી આવડતું.

"રબ ઇટ ઔટ" એ ગૂજરાતીમાં કેમ
બોલાય?

"ભૂશીનાંખો" નો શબ્દશબ્દનો તર-
જુમો શો છે?

અંગ્રેજીમાં એનો શબ્દશબ્દનો તરજુમો
થઈ શકતો નથી.

"રબ ઇટ ઔટ" નો તરજુમો તમે ગૂજ-
રાતીમાં શબ્દશબ્દનો કરી શકોછો?
ના, પણ "ભૂશીનાંખો" એ તરજુમો ઠીક
છે.

એક ભાષાનો તરજુમો બીજામાં શબ્દ-
શબ્દનો કરવો એ તો થણું કરીને
અશક્ય છે.

જે શબ્દશબ્દ નથી એવા
પ્રકારના ભાષાંતરને તમે
શું કહોછો?

અમે તેને સામટો તરજુમો કહીએ-
છીએ.

- Literal translations are unintelligible to those who do not know the original language.
- In England, bullocks are not used as beasts of burden.
- In England, bullocks do not work.
- All the work which in this country is done by the bullocks, is done in England by horses.
- We have many different breeds of horses.
- We have several breeds of horses much larger than any I have yet seen in India.
- Our cart and waggon horses are tall and very stout and strong.
- In loading a waggon we allow sixty *Maunds* for each horse.
- What do you consider a fair load to put in a bullock-cart drawn by two bullocks?
- From thirty to sixty *Maunds*.
- You do not look well this morning.
- No, I have a very bad head-ache and tooth-ache.
- What has caused them?
- They are rheumatic pains occasioned by a cold.
- જેમને અસલ ભાષા નથી આવડતી તેમને શબ્દશબ્દનો તરજુ મો સંમજવો કઠણ પડે છે.
- ઇંગ્લાંડમાં બળદીઆને ભારબરદારી નાવારમાં નથી વાપરતા.
- ઇંગ્લાંડમાં બળદ પાસે કામ નથી કરાવતા.
- આ મૂલકમાં જે કામ બળદ કરે છે તે બધું કામ ઇંગ્લાંડમાં ધોડા કરે છે.
- અમારા દેશમાં તરેહ તરેહના ધોડા છે.
- અમારે સાં ઘણી જાતના ધોડા છે; હિંદુસ્તાનમાં મેં એટલા મોટા ધોડા જોયા નથી.
- અમારા ગાડાં અને છકડાના ધોડા જંબા તથા ઘણા પુષ્ટ અને જબરા છે.
- એક છકડામાં ભારનો આશરો એક એક ધોડાદીસ સાઠ સાઠ મણ ભરીએ છીએ.
- જે ગાડાંને બે બળદ જોડ્યા હોય તેમાં તમે કેટલો ભાર ભરવો લાયક જણાશે ?
- ત્રીસ મણથી તે સાઠ મણ સુધી.
- આજ કંઈ તમારો ચહેરો ઠીક દેખાતો નથી.
- ના, મારે માથું બહુ દુઃખે છે અને દાઢ પાણુ દુઃખે છે.
- એ શેણે થયું હશે ?
- એ બધો સંધિવાનો રોગ શરદીયા થાય છે.

I have caught a bad cold.

If you sit in wet clothes, you will catch cold.

Colds and rheumatisms are very common at this season.

A cold is produced by anything which suddenly checks the perspiration.

A cold can only be cured by restoring the perspiration.

Wearing damp clothes, sleeping in a damp bed, exposure to the dew at night, and many other causes produce cold.

Narrow and dirty streets make a town unhealthy.

A town built in a damp place is always unhealthy.

Plagues rarely occur in a town, where the streets are broad and kept clean.

Formerly, terrible sicknesses frequently occurred in London.

At that time the streets were very narrow and dirty.

At last a great fire happened, which burnt all the middle of the town.

The inhabitants then built it up again, making the streets broader and providing drains and sewers to carry off all slops and filth.

મને ઘણા સલેખમા થયોછે.

જે તમે ભીનાં કપડાં પહેરીને બેસશો તો તમને શરદી થશે.

આ ઋતુમાં શરદી અને સંધિવા ઘણા થાયછે.

કંઈ પણ કારણથી પરીનો નીકળતો એકાએક બંધ થઈ જાયછે ત્યારે શરદી થાયછે.

પાછો પરીનો છૂટે તો શરદી મટી જાય.

ભીનાં લૂગડાં પહેરવાથી, હવાયલી પથારીમાં સૂવાથી, રાત્રે આકળમાં રહેવાથી, અને ખીજાં ઘણાં કારણોથી શરદી પેદા થાયછે.

જે શહેરમાં સાંકડા અને ગંદા રસ્તા હોયછે તેમાં મંદવાદ પણ હોયછે.

શરદીવાળી જગ્યામાં જે શહેર બાંધેલું હોયછે તેમાં હમેશા રોગ પેદા થાયછે.

જે શહેરમાં રસ્તા પહોળા અને સાફ હોયછે ત્યાં મરતી કોઈ વખતેજ આવેછે.

પહેલાં લંડનમાં પણ ઘણી વાર ભયંકર મરતી આવતી હતી.

તે વખતે રસ્તા ઘણા સાંકડા અને ગંદા હતા.

છેલ્લે એક મોટી આગ લાગી તેથી શહેરનો વચ્ચો ભાગ તમામ બળી ગયો.

લોકોએ શહેર ફરીથી બાંધ્યું અને રસ્તા પહોળા રાખ્યા અને બચે કચરો તથા ગંદું પાણી જવાને વારતે મોરીઓ અને નળ મૂક્યા.

Since that time, there have been
no more such sicknesses in
London.

સાર પછી લંડનમાં એવી
મરત્તી કદી આવી
નથી.

Formerly one person in thirty
died in London every year.

અગાઉ લંડનમાં દર વરસે ત્રીસ આ-
દમીમાંથી એક મરતું.

Now, only one person in forty
dies every year.

હમણા આખીસ આદમીમાંથી દર વરસે
એકજ માત્ર મરેછે.

Put that form at the end of the
class.

વર્ગને છેડે તે પાટલી
મૂકો.

If you put it close against the
window, there will be no room
for any body to get by.

જો એમ છેક બારીની પાસે મૂકશે
તો કોઈને આવવા જવાની જગો
નહિ રહેશે.

Don't put it so, nobody will be
able to get by.

કોઈને આવવા જવાની જગો ન રહે
એવી ન મૂકતા.

If you put it so, nobody can get
by.

જો એમ મૂકશે તો કોઈથી અવાશે
જવાશે નહિ.

Call the boys and let us
begin.

છોકરાઓને બોલાવો અને આપણે
શરૂ કરીએ.

Here is a note from Edaljee,
Sir, asking leave for
to-day.

સાહેબ, એદલજીએ આજના દહાડાની
રજા મંગાવી છે અને તેની આ
ચીઠી છે.

The English is very good for a
second class boy.

ખીલ વર્ગનો છોકરો થકને અંગ્રેજી
ધણું સારું લખ્યું છે.

There are three very trifling
errors in it.

એમાં ત્રણ હલકી ત્રુટી
છે.

Try if you can detect them.

જુઓ તમારાથી તે ભૂલો જાણી કદાશે.

Listen, while I read it to you.

હું વાંચું તે સાંભળો.

Do any of you know how

દાદાભાઈની શી અપર છે, તે તમને

Dādābhāi is?

કોઈને માલૂમ છે?

He is still ill.

તે હજી માંદો છે.

Is he very ill?

શું તે ઘણો માંદો છે?

No, not very.

ના, ઘણો નથી.

What is the matter with him?

તેને શું થયું છે?

I don't know exactly, I think it is fever.

Is he getting better ?

Does he get any better ?

Yes, he expects soon to be able to attend the school again.

No, I think, he gets worse.

No, I think, he continues much the same.

Are you better to-day than you were yesterday ?

Do you feel better to-day than you did yesterday ?

No, I feel much the same.

No, I feel worse.

I feel much better to-day than I did yesterday.

After taking the medicine you sent me, I felt much relieved.

He is a very feeling man.

He feels for any body in distress.

Women are more feeling than men.

This is very unfeeling conduct.

If he is not very clever, there is a great deal of good feeling in him.

He is very unfeeling man.

There is a great deal of bad feeling between these two persons.

I feel a pain in my side.

તાવ આવતો હશે, મને ખરાબર માલૂમ નથી.

તેને ફેર પડવા માંડ્યો ?

તેને કંઈ ફેર પડવા માંડ્યો ?

હા, તે કહે છે કે થોડાક દહાડામાં મારાથી નિશાળે આવશે.

ના, ધાર્થીમાં તો તે વધારે માંદો છે.

ના, જેમ છે તેમનું તેમજ જારી છે.

કાલના કરતાં આજ તમારી તબિયત કંઈ સારી છે કે ?

કાલના કરતાં આજ તમને કંઈ સારું લાગે છે કે નહિ ?

ના, છે તેમ છે.

ના, મને તો જરા વધારે લાગે છે.

કાલના કરતાં આજ મને મારી તબિયત ઘણી સારી લાગે છે.

તમે ઔષધ મોકલ્યું તે પીધા પછી મારા જીવને બહુ સુખ થયું.

એ ઘણું દયાળુ માણસ છે.

કોઈ દુઃખમાં હોય તો એને ઘણી દયા આવે છે.

પુરૂષના કરતાં બેઠરાંનું હૈયું વધુ કાચું હોય છે.

આ ઘણી નિર્દય માણસ છે.

એ ઘણો હુશીઆર નથી તો શું થયું, પણ એનામાં બલમનસાઈ બહુ છે.

તે ઘણો નિર્દય માણસ છે.

આ બે માણસને માંદોમાંદો ઘણો અદાવત છે.

મારી કૂખમાં દરદ થાય છે.

I feel very sleepy.

I feel very tired after my walk.

This news makes me feel very sad.

I feel the truth of what you say.

I feel very stiff after my long walk.

I feel very much for him, but what can I do?

I feel very angry with you.

Feel my pulse.

This silk feels very soft.

This cloth feels very rough.

Have you no feeling?

I feel very sick.

This room feels very warm.

This place feels very close.

I feel it very hard after so many years' service, to be dismissed without a pension.

I don't feel very industrious to-day.

I feel very low-spirited to-day.

I can't yet feel the beauty of the Hindu music.

It feels very hot to-day.

Feel how smooth this marble is.

મને બહુ ઊંઘ આવેછે.

ફરી આવ્યા પછી મને ધણી થાક લાગ્યોછે.

એ અબર સાંભળીને મને ધણી ઉદાસી લાગેછે.

તમે કહ્યોછો તે મને ખરું લાગેછે.

હર ફરી આવ્યા પછી હું જેવા સડ થઇ ગયો.

તેના ઉપર મને દયા તો બહુ આવેછે, પણ મારાથી શું થવાનું છે?

હું તમારી સાથે ધણી ગુસ્સે થયોછું. મારી નાડ જીમ્મો.

આ હીર ધણું નરમ લાગેછે.

આ લૂગડું ધણું કરકરું લાગેછે.

તમને જરા દયા નથી?—તમને કંઈ લાગતું નથી?

મને ધણું અસુખ લાગેછે.—મારે જીવ ચુંથાયછે.

આ ઝોરડામાં ધણી ગરમી લાગેછે.

અહિંયાં બહુ બાફ લાગેછે.

આટલાં બધાં વરસ મેં આકરી કીધી, અને મને “પેન્શન” આપ્યા વગર કાઢી મૂક્યો તેથી મને ધણું ક્રહ લાગેછે.

આજ મને સુસ્તી લાગેછે.

આજ હું ધણી ઉદાસ થઇ ગયોછું.

હિંદુ લોકોનાં ગાયનની ખૂબી હજી લગણું હું સમજતો નથી. (મારાથી સમજતો નથી).

આજ ધણી તાપ લાગેછે.

જીમ્મો આ આરસપાટણ કેવા લીસો છે.

This bag feels very heavy, I think
there must be gold in it.

I feel in very good spirits
to-day.

The clocks are wrong this
morning.

How is that?

The gun was fired at the wrong
time last night.

How was that?

They regulate the clocks then by
the gun-fire.

We are twenty minutes too early.

We will not begin just yet.

We will wait a little while, I dare
say some more boys will be
here presently.

You have not read this book.

No, Sir, I have not had time.

You are not going to Bombay
then, as you intended.

No, I have put it off till next year.

You were not here yesterday.

No, Sir, I had some business to do
which I could not leave.

You are not ill, I suppose.

No, thank you, I feel very
well.

You don't get on very fast with
those sums.

No, Sir, I find them rather diffi-
cult.

Are the clocks right or wrong
this morning?

They are twenty minutes wrong.

આ કોથળી ઘણી ભારે લાગેછે, એમાં
સોનું હશે.

આજ મારી તબિયત આશી હોશીઆર
છે.

આજ સવારના કલાક ખોટા
છે.

એમ કેમ ?

રાત્રે ખરોખર વખતે તોપ નહોતી
પડી.

કેમ વાર ?

હારે તોપ પ્રમાણે લોકો પોતાનાં ઘડિ-
યાળ ચલાવેછે.

આપણે જરા વીસ મિનિટ વહેલા છેએ.

અભ્યારમાં આપણે શરૂ નહિ કરીએ.

આપણે જરા વાટ જોઈશું, એટલામાં
કેટલાએક વત્તા છોકરા આવશે
ખરા.

તમે આ ચોપડી નહિ વાંચી હોય.

ના, સાહેબ, મને કુરસદ નહિ મળી.

તમે મુંઝઈ જવાને ધારતા હતા તે નથી
જવાના કે ?

ના, હવે તો પોર ઉપર વાત રાખી છે.

તમે કાલે અહિંયાં નહોતા આત્યા.

ના, સાહેબ, મારે કંઈ જરૂરનું કામ
હતું.

તમે કંઈ માંદા તો નથી કેની ?

ના, તમારી મહેરબાનીથી હમણા તો
સારું છે.

એ હિસાબ તમે કંઈ ઝડપથી કરતા
નથી.

ના, સાહેબ, એ તો જરા ઢાહલા
લાગેછે.

આજ ઘડિયાળ ખરાં છે કે
ખોટાં ?

વીસ મિનિટ ખોટાં ચાલેછે.

How is it, they don't set them right?

I wonder they don't set them right.

Whose fault is it, that they are wrong?

It is the Town-Major's fault, I suppose.

These bullocks go very fast.

They do not go too fast.

He is a very good boy.

A boy cannot be too good.

This is a very large house.

Is it too large?

No, we want a large one.

These mangoes are very ripe.

Are they too ripe?

They are very ripe certainly, but

I don't think they are too ripe.

He is a very affectionate father.

I think he is too affectionate.

I am too tired to walk any further.

I am in too great a hurry to stop to talk to you now.

I am too sleepy to sit up any longer.

I am too hungry to wait any longer.

He is too young to be sent to school.

અરોબર માંડતા કેમ

નથી?

કોણ જાણે તેઓ અરોબર નથી માંડતા.

એ ખોટાં વાલે છે એમાં કોનો વાંક છે?

ટાનમેજરનો વાંક હશે.

આ બળદો આ ઘણા જલદી દોડે છે.

* જોઈએ તે કરતાં જલદી દોડતા નથી.

તે છોકરો ઘણા સારો છે.

* છોકરો જેવા સારો થવા જોઈએ તે કરતાં વતો સારો થવા અશક્ય છે.

આ ઘર તો ઘણું જ મોટું છે.

તે જોઈએ તે કરતાં મોટું છે?

ના, આપણે તો વતું મોટું જોઈએ.

આ ફેરીઓ ઘણી પાકેલી છે.

તે શું છેક પાકી ગઈ છે?

પાકેલી તો છે અરી, પણ જોઈએ તે કરતાં વતી પાકેલી નથી.

એને પોતાનાં છોકરાં ઘણાં વહાલાં છે.

* તેઓ તેને ઘણાં લાડવાયાં છે.

હું તો છેક થાકી ગયો છું, મારાથી આગળ નહિ ચલાય.

હમણા મારે ઘણી ઉતાવળ છે તેથી ખોટી યઠને તમારી સાથે વાત થશે નહિ.

હવે તો મને બહુ ઊંધ આવે છે, મારાથી બેસાશે નહિ.

* મને લાગે છે તે કરતાં વતી ભૂખ લાગી છે, હવે મારાથી રહેવાતું નથી.

એટલા નાનાને નિશાળે શી પરીતે મોકલાય.

*જેના ઉપર કોઈની નિશાની કરી છે તે વાડયોનો અર્થ જમ અંગ્રેજીમાં tooનો અર્થ છે તે પ્રમાણે લખ્યો છે.

He is too idle to learn much.

This lesson is too long to read at once.

The Russians are too powerful a people to be afraid of any thing the Persians can do.

When I go to Bombay, I shall meet my cousin.

When I go to Broach, I shall see my father.

When I go home, I will tell my brother what you say.

As soon as the school is over, I shall dine.

When you come to school to-morrow, don't forget to bring your book.

When you see him, tell him that I wish to speak with him.

When I go home, I shall drive out in my bullock gádee.

When you come to-night, you shall write a copy of this for me.

What did you do with yourself yesterday?

Did you go out anywhere yesterday?

What did you do all day?

What were you doing all day?

Where did you go yesterday?

I went to see Nánábhái.

એ આળસુ પાડો શું શીખવાનો છે.

* આ પાઠ એકદમ વાંચવાને બેઠકે
તે કરતાં વત્તો લાંબો છે.

રશિયન લોકો એવા જખરા છે કે ઈરાની
લોકો ગમે તેટલું કરશે તેથી તે
ખીડીવાના નથી.

જ્યારે હું મુંબઈ જઈશ ત્યારે મારા
પિતરાઈને મળીશ.

જ્યારે હું બ્રૂચ જઈશ ત્યારે મારા આપને
મળીશ.

જ્યારે હું ઘેર જઈશ ત્યારે તમે કહો છો
તે હું મારા ભાઈને કહીશ.

નિશાળ બંધ થશે એટલે હું
જમીશ.

જ્યારે તમે કાલે નિશાળે આવો ત્યારે
તમારી ચોપડી લાવ્યા વગર રહેતા
ના.

જ્યારે તમે તેને મળો ત્યારે કહેજો કે
તેને તેડેલો છે.

હું ઘેર જઈને ગાડીમાં બેસીને ફરવા
જઈશ.

જ્યારે તમે રાત્રે આવો ત્યારે આતી તમે
મને એક નકલ ઉતારી આપજો.

કાલે તમે વખત શી તરેહ
ચુઝ્યો?

કાલે કહો તમે બહાર નીકળ્યા
હતા?

આમો દહાડો શું ક્યાં કીધું?

આમો દહાડો શું કરતા હતા?

કાલે તમે ક્યાં ગયા હતા?

હું નાનાભાઈને મળવા ગયો હતો.

Did any one come to see you yesterday?

તમને કાલે કોઈ મળવા આવ્યું હતું ?

Do you never go to see him?

તમે કોઈ વખતે તેને મળવા નથી જતા ?

Call and ask him, how he does.

તેને ઘેર જઈ પૂછો કે તારી શી ખબર છે ?

I called at your house yesterday while you were out.

કાલે તમે બહાર નીકળ્યા હતા ત્યારે હું તમારે ત્યાં આવ્યો હતો.

Give me a call now and then.

વખત બે વખત મારે ત્યાં આવજો.

He often calls in upon me.

તે મારે ત્યાં ઘણીવાર આવે છે.

Call at the post-office and ask if there are any letters for me.

આવતાં (અથવા જતાં) પોસ્ટ ઓફિસમાં પૂછજો કે મારા નામના કંઈ કાગળો છે કે નહિ.

Call at the watch-maker's and ask if my watch is done.

ઘડિયાળીને ત્યાં પૂછતા આવજો કે મારું ઘડિયાળ દુરસ્ત થયું.

You will come by Gopināth's house, call and ask, how he is.

તમે ગોપીનાથના ઘર આગળ થકોને આવો ત્યારે તેની ખબર પૂછતા આવજો.

Give me a call now and then, I shall always be glad to see you.

વખત બે વખત મારે ઘેર આવજો, હું ખામુખા તમને મળીશ.

What did that pencil cost?

તે પેન્સિલનું શું બેઠું ?

What did you pay for that book?

તે ચોપડીનું તમે શું આપ્યું ?

How much did this umbrella cost you?

આ છતરીનું તમને શું બેઠું ?

Have you wound your watch up?

તમે તમારાં ઘડિયાળને ફૂંચી ફેરવી કે ?

I always wind it up at gun-fire.

હું રેલ્વે તોપ પડતાં ફૂંચી ફેરવું છું.

Wind up your watch.

તમારાં ઘડિયાળને ફૂંચી ફેરવો.

Take care you don't over-wind it.

સંભાળજો હો, વધારે ઓછા ન ફેરવતા.

I have let my watch run down.

મારું ઘડિયાળ ફેરવવું રહી ગયું.

This clock requires winding up once a week only.

આ ઘડિયાળને અઠવાડિયામાં ફક્ત એક વાર ફૂંચી ફેરવવી પડે છે.

It is called an eight-day clock.

એને આઠ દિવાડનું ઘડિયાળ કહે છે.

Is it a holiday to-day?

Is it a Hindu holiday or a Pārsi holiday?

Is it a whole holiday at the office?

No, it is a half holiday, they leave at two o'clock.

I think we cannot do better than to take them for our guide.

We shall have a half holiday.

School will break up at one o'clock.

The school will be dismissed at one o'clock.

There will be no school after the one o'clock recess.

We have half an hour's recess every day.

What shall you do with yourself this afternoon?

We shall go to the fair at Katārgām.

What amusements are there at this fair?

The chief amusement is to see the crowds of people.

Toys and eatables are sold there.

The Hindus have a temple there where they worship.

Did you go to Katārgām yesterday afternoon?

No, it came on raining, so I staid at home.

આજ કંઈ તહેવાર છે ?

આજ હિંદુનો તહેવાર છે કે પારસીનો ?

કચેરીમાં આખા દહાડાની છૂટી છે ? ના, અર્ધા દહાડાની છૂટી છે, બે વાગતે કામ બંધ કરશે.

તેમના પ્રમાણે ચાલવું આપણને કીક પડશે.

આપણને અર્ધા દહાડાની રજા મળશે. એક વાગતે નિશાળ બંધ થશે.

એક વાગતે નિશાળને રજા થશે.

એક વાગતાની રજા થયા પછી નિશાળનું કામ નહિ ચાલે.

રોજ આપણને અર્ધા કલાકની રજા મળે છે.

આજ બપોર પછી તમે શું કરશો ?

આપણે મેળો જોવાને કતારગામ જઈશું.

મેળામાં શું શું જોવાનું છે ?—(મેળામાં શી શી ગમતો છે ?)

મુખ્ય ગમત તો લોકોની ભીડ જોવાની છે.

રમકડાં અને ખાવાની ચીજો ત્યાં વેચાય છે.

હિંદુ લોકોનું દહેજું છે ત્યાં તેઓ પૂજા કરે છે.

કાલે પાછલે પહેરે તમે કતારગામ ગયા હતા ?

ના, વરસાદ આવ્યો માટે હું ઘેર જ બેસી રહ્યો.

- No, I staid at home, on account of the rain. ના, વરસાદને લીધે હું તો ઘરમાં રહ્યો.
- Yes, I went for a short time. હા, હું થોડીકવાર ગયો હતો.
- Were there many people there? મેળામાં લોક ઘણા હતા?
- No, the rain kept a great many away. ના, વરસાદથી ઘણા જણા આગા નહોતા.
- Was there any thing worth seeing there? ત્યાં કંઈ ચીજ જોવા લાયક હતી?
- There were a great many gádees and horses. ગાડી ધોડા તો ઘણા હતા.
- The missionaries had a tent there, and were distributing books. પાદરી લોકોએ ત્યાં તંબુ તાણ્યો હતો અને તેઓ ચોપડીઓ વહેંચતા હતા.
- At what time were you there? તમે ત્યાં ક્યારે ગયા હતા?
- At about half-past five. આશરે સાડા પાંચ વાગતે.
- Why, there were nearly as many Pársis there as Hindus. એમ કેમ, જેટલા હિંદુ હતા તેટલા જ ધણુ કરીને પારસી પણ હતા.
- The Pársis spent more money than the Hindus. હિંદુના કરતાં પારસીએ પૈસા વધારે ખર્ચ્યા.
- How many fairs are there in a year? વરસમાં કેટલાક મેળા થાય છે?
- A great many holidays are kept in Surat. સુરતમાં તો ઘણાંએ તહેવાર આયે છે.
- How many do you think? કેટલા તમે ધારે છે? વાર?
- Fifty, at least. ઓછામાં ઓછા પચાસ ખરા.
- Some of them are Mussalmán holidays. તેમાં કેટલાંએક તો મુસલમાનના તહેવાર છે.
- These holidays and the English Sundays, together amount to nearly a third of the year. આ બધા તહેવારો અને અંગ્રેજના રવિવાર એ સર્વ મળીને વરસમાં ચાર મહિના રજા પડે છે.
- In England the floors are always of wood. ઇંગ્લેન્ડમાં ઘરની ભિંયો હવેશા પાટિયાંની હોય છે.
- The wood of this country is better than that of England. ઇંગ્લેન્ડનાં લાકડાં કરતાં આ દેશનું લાકડું સારું ખરું.

The best English wood is oak.

It is nearly as good as teak.

Some of the slate-frames are made of oak.

The forms and desks are made of teak.

The wood used in England for most common purposes is deal.

Deal is a very light wood and very soft.

The best woods are hard and heavy.

Nearly all the wood used in England is brought from other countries.

Deal is brought from the north of America, and the north of Europe.

Mahogany and rose-wood are used for furniture.

What street do you live in ?

What do you do for a living ?

How do you get your living ?

Is he a native of this country ?

No, he was born at Poona.

No, he comes from Poona.

Has he any parents ?

No, he is an orphan.

His father and mother have been dead some years.

What language does he speak ?

This lesson is hardly long enough.

ઇંગ્લાંડમાં સર્વથી સારું લાકડું “ ઓક ” છે.

તે થાણું કરીને સાગવાનના જેવું સારું છે. કેટલાંએક આ સ્લેટોનાં ચોકડાં “ ઓક- ” નાં બનાવેલાં છે.

મેજો અને પાટલીઓ સાગવાનની બનાવેલી છે.

ઇંગ્લાંડમાં સાધારણ કામને વાસ્તે “ ડીલ ” લાકડું વપરાય છે.

“ ડીલ ” લાકડું થાણું હલકું અને થાણું નરમ છે.

સારામાં સારું લાકડું કંઈ પણ અને ભારે હોય છે.

ઇંગ્લાંડમાં જે લાકડું ખપે છે તે થાણું કરીને બહારથી આવે છે.

‘ ડીલ ’ અમેરિકાની અને યુરોપની ઉત્તરમાંથી આવે છે.

‘ મેહોગની ’ અને ‘ રોઝવુડ ’ સામાન બનાવવાના કામમાં આવે છે.

તમે ક્રિયા મહોલ્લામાં રહો છો ?

તમે શા કાંઈ કરો છો ?

તમારું ગુજરાન કેમ ચાલે છે ?

તે આ દેશનો રહેવાસી છે ?

ના, એનો જન્મ તો પુનામાં.

ના, તે તો પુનેથી આવ્યો છે.

તેને કંઈ માબાપ છે ?

ના, તેનાં માબાપ મરી ગયાં છે.

તેનાં માબાપ મરી ગયાને કેટલાંએક વરસ થયાં.

તે કંઈ બોલી બોલે છે ?

આ પાઠ કંઈ બસ નથી.

- We must find a few more sentences to add to it. એની સાથે આપણે થોડાંએક વાક્યો વધારવાં જોઈએ.
- How many phrases have you got already? તમારી પાસે કેટલાં વાક્યો આવી ચૂક્યાં?
- If the phrases are not too difficult, you can very well learn twenty at once. જો વાક્યો ઘણાં અધરાં ન હોય તો તમારાથી એકદમ વીસ વીસ સારી પેઠે શીખાશે.
- See, how many you have now. જુઓ, હવે કેટલાં થયાં.
- That will do for this morning. આણો, આજ તો ચાલશે.
- There will be a holiday on Monday. સોમવારે રજા છે.
- You must bring your letters then on Tuesday. ત્યારે મંગળવારે તમારે તમારા કાગળ લાવવા જોઈએ.
- Write longer letters than you generally do. તમે રોજ લખો છો તે કરતાં લાંબા કાગળ લખજો.
- You can write about Surat, or about your caste-people, or about any thing that you see. સુરત વિષે, અથવા તમારી નાતના લોક વિષે, અથવા હરેક ચીજ જે તમારી નજરમાં આવે તે વિષે તમે લખોની.
- There are subjects enough to write upon. લખવાના વિષય તો જોઈએ તેટલા છે.
- If there is any subject you often think about, write me a letter upon it. જો તમે કોઈ વાત વિષે રોજ ધારતા હો તો તે ઉપર એક પત્ર લખીને મને આપો.
- If you know any thing of the history of Surat, write about that. જો તમને કંઈ સુરતનો ઇતિહાસ માલૂમ હોય તો તે ઉપર લખો.
- Many different kinds of people live in Surat, write me an account of them. સુરતમાં ઘણી જુદી જુદી જાતના લોકો રહે છે તેમનો હેવાલ મને લખી આપો.
- You have a great many customs which we Europeans have not, you can write about them. તમારામાં ઘણી રીતબાતો છે તે અમારા અંગ્રેજ લોકોમાં કંઈ નથી, તે વિષે લખી લાવોની.

Our learning is different from yours, write and tell me, what opinion the people here have of it.

As you have letters to bring on Tuesday morning, this lesson is long enough.

To-morrow and the day after to-morrow are both holidays.

I don't think so.

What holidays are they?

Thursday is a holiday, but not to-morrow.

Yes, Sir, to-morrow is a holiday also.

I find that it is only the Brāhmans and Parbhus, who have any thing to do to-morrow.

It will be half a holiday then to-morrow.

There will be no school in the morning.

School will commence to-morrow at half-past one.

What is it the Brāhmans and Parbhus do to-morrow?

They put on new *Janois*.

I suppose that in doing that, they perform certain ceremonies.

These ceremonies are performed in the morning, are they not?

All the boys then can come to school at half-past one.

તમારી વિદ્યાથી અમારી વિદ્યા જુદી છે તે વિષે અહિંના લોકોનું શું મત છે તે મને લખી જણાવો.

મંગળવારે તમારે કાગળો લઈ આવવાછે માટે આટલો પાઠ બસ છે.

કાલે અને પરમદહાડે બંને દહાડા તહેવાર છે.

ના ના, એમ નહિ હોય.

તે કયા તહેવાર છે?

કાલે રજા ક્યાં છે, બૃહસ્પતવારે તો છે.

હાજી સાહેબ, કાલે પણ રજા છે.

કાલે તો ફક્ત બ્રાહ્મણ અને પરબુ લોકોનેજ કામ છે.

ત્યારે કાલે તો અર્ધા દહાડાની રજા પડશે.

સવારમાં નિશાળનું કામ નહિ ચાલે.

કાલે દાઢ વાગ્યા પછી નિશાળનું કામ ચાલશે.

કાલે બ્રાહ્મણ અને પરબુએ શું કરવાના છે?

તેઓ નવાં જનોઇ પહેરશે.

મારા ધાર્મીમાં તે પહેરવાને તેમને કાંઈ ક્રિયા કરવી પડતી હશે.

એ ક્રિયા તો તેઓ સવારેજ કરતા હશે. કેમ?

ત્યારે સધળાં છોકરાં દાઢ વાગતે નિશાળે આવી શકશે.

Yesterday was Monday.	કાલે સોમવાર ગયો.
The day before yesterday was Sunday.	પરમદહાડે રવિવાર ગયો.
To-morrow will be Wednesday.	કાલે બુધવાર આવશે.
The day after to-morrow will be Thursday.	પરમદહાડે બુધ્વરતવાર આવશે.
What do you do at school?	તમે નિશાળમાં શું કરો છો ?
I learn to read, speak and write English and also many other things.	હું અંગ્રેજી વાંચતાં, બોલતાં અને લખતાં, અને બીજી પણ ઘણી વાતો શીખું છું.
Do you learn your lessons at home or at school?	તમે તમારા પાઠ ઘેર શીખો છો કે નિશાળે ?
I sometimes learn them at home, and sometimes at school.	તે હું કોઈ વખત ઘેર શીખું છું અને કોઈવાર નિશાળે.
Does Ruttonjee learn his lesson at home or at school?	રતનજી પોતાનો પાઠ ઘેર શીખે છે કે નિશાળે ?
He sometimes learns them at home.	કોઈ વખત તે ઘેર પણ શીખે છે.
Does he ever learn them at home?	કદી તે ઘેર શીખે છે ?
Does he always learn them at home ?	શું તે હંમેશાં ઘેર શીખે છે ?
Not always.	હંમેશાં નહિ.
Sometimes.	કોઈ વખત.
Sometimes he does not learn them at all.	કોઈ વખત તો તે મુદ્દલ શીખતોજ નથી.
When did you learn the lessons which you are to repeat to-day?	આજ ભણી દેખાડવાના પાઠ તમે ક્યારે શીખ્યા ?
I learned them last night.	હું તે ગઈ રાત્રે શીખ્યો.
When will you learn the lessons which you are to repeat to-morrow ?	કાલે આપવાના પાઠ તમે ક્યારે શીખશો ?
I shall learn them this evening.	આજ સાંજે તે હું શીખીશ.
I shall not learn them till the morning.	હું સવારસુધી તે નથી શીખવાનો.

What are you doing ?

I am learning my lesson.

What is Hormazshá doing ?

He is writing the lesson which you are dictating.

He read that book last week.

He wrote a letter to his father last month.

Did he spell that word correctly ?

Did you take a walk on the bank of the river yesterday evening ?

Did you meet any body you knew ?

What did he say when you met him ?

When will you write to me ?

When shall you go out for a walk ?

We shall take a walk at five o'clock.

I have been out walking this morning.

I was learning my lesson when you came in.

He was reading a book when I saw him.

I was writing letters all day yesterday.

I shall be busy all day to-morrow.

What was your brother doing when you left home ?

I left him busy writing letters.

તમે શું કરો છો ?

હું મારો પાઠ શીખું છું.

હોરમઝશા શું કરે છે ?

તમે જે પાઠ લખાવો છો તે તે લખે છે.

તેણે આઠમા દલાલો ઉપર એ ચોપડી વાંચી હતી.

તેણે પોતાના આપને મહીના ઉપર કાગળ લખ્યો હતો.

તેણે તે શબ્દની શુદ્ધ રીતે જોડણી કરી ?

કાલે સાંજે નદીના કિનારા ઉપર તમે ફરવા ગયા હતા ?

તમને કોઈ તમારો ઓળખીતો મળ્યો ?

જ્યારે તમે તેને મળ્યા ત્યારે તેણે તમને શું કહ્યું ?

તમે મને ક્યારે લખશો ?

તમે બહાર ક્યારે ફરવા નીકળશો ?

અમે પાંચ વાગતે ફરવા જઈશું.

આજ સવારે હું બહાર ફરવા ગયો હતો.

તમે આવ્યા ત્યારે હું મારો પાઠ શીખતો હતો.

મેં તેને દીઠો ત્યારે તે ચોપડી વાંચતો હતો.

કાલે મારો આઠમા દલાલો કાગળ લખવામાં ગયો.

કાલે મારે આઠમા દલાલો કામ છે.

તમે કેરવી નીકળ્યા ત્યારે તમારો ભાઈ શું કરતો હતો ?

હું નીકળ્યો ત્યારે તે કાગળ લખવાના કામમાં હતો.

Have you got a head-ache?

Are you subject to the head-ache?

What do you do for it?

Do you do any thing for it?

Do you know any remedy for the head-ache?

Is there any cure for the head-ache?

Have you been long in Surat?

I have resided there many years.

The monitor has examined our slates, and has heard us repeat our lessons.

When you got up, what was the first thing you did?

What was the first thing you did this morning?

I cleaned my teeth and washed my face.

I learned my lesson and then I breakfasted.

After that I dressed myself and came to school.

Have you read that book?

I have read only a few pages of it.

Does it belong to you?

Is it your own?

Is it yours?

I did not buy it, it was given to me by one of my cousins.

Do you intend to read it through?

Read what you have written to him.

તમારું માથું દુઃખે છે?

તમારું માથું વારંવારે દુઃખવા આવે છે?

તમે એને વારંવારે શું કરો છો?

તમે એને વારંવારે કંઈ કરો છો?

માથું દુઃખે છે તેના કંઈ ઉપાય તમે જાણો છો?

માથું દુઃખે છે તેને વારંવારે કંઈ ધણાં છે?

તમે સુરતમાં ધણાં દહાડાં થયાં રહો છો?

હું ધણાં વરસ થયાં અહિંયાં રહું છું.

શિક્ષકે અમારી રહેટો તપાસી છે.

અને અમારા પાઠ સાંભળ્યા છે.

તમે ઉઠ્યા ત્યારપછી તમે પ્રથમ શું કર્યું?

તમે આજ સવારે પહેલવહેલું શું કામ કર્યું?

મેં દાંતણુ પાણી

કર્યું.

હું મારો પાઠ શીખ્યો અને પછી જમ્યો.

ત્યારપછી કપડાં પહેરીને હું નિશાળે આવ્યો.

તમે પેલી ચોપડી વાંચી?

મેં તેમાંનાં થોડાંક પાનાં વાંચ્યાં છે.

એ તમારી છે?

એ તમારી પોતાની છે?

તે તમારીજ છે?

તે મેં વેચાતી નથી લીધી, મારા

પિતરાઈએ મને આપી હતી.

તમારે બધી વાંચવાની મરજી છે?

તમે તેને જો લખ્યું હોય તે

વાંચો.

Tell me what you said to him.

Could the boy whom you examined yesterday read correctly?

He asked the master, if he might take that book home.

I asked him if I might make use of his black-lead pencil.

I told him that if he felt poorly, he might go home.

If you had { gone to the fort yesterday, you would
Had you { have seen something extraordinary.

If I had { gone to the fair, I could
Had I { not have learned my lesson and should have lost my place in the class.

I learned a part of my lesson last night, but it was so long, that I could not learn the whole of it.

Have you written to your cousin?

If he had { desired me to write to
Had he { him, I should have done so.

Would it not be better to learn your lesson at night?

Perhaps it would, but I have generally something else to do at night.

We have had a long holiday.

We have had a five days' holiday.

તમે તેને જે કહ્યું હોય તે મને કહો.

જે છોકરાની તમે કાલે પરીક્ષા લીધી તે છોકરાથી શુદ્ધ વંચાયું?

તેણે માસ્તરને પૂછ્યું કે હું એ ચોપડી ઘેર લઈ જાઉં.

મેં તેને પૂછ્યું કે હું તમારી સીસાની પેન્સિલ લઉં?

મેં તેને કહ્યું કે જો તારી તબિયત સારી ન હોય તો તું ઘેર જા.

જો કાલે તમે કિલ્લામાં ગયા હોત તો તમને કંઈ સાં જોવાની ઘણી મજા પડત.

જો હું મેળો જોવા ગયો હોત તો મારો પાઠ રહી જાત અને વર્ગમાં જગ્યા ખુવત.

થોડો પાઠ તો હું રાત્રેજ શીખ્યો, પણ તે ઐસલા લાંબો હતો કે બધો તો નહિ શીખ્યાયો.

તમે તમારા પિતરાઈને લખ્યું કે?

જો તે મને લખવાનું કહી ગયો હોત તો હું તેને તેમ લખત.

રાત્રે પાઠ શીખવો તમને ઠીક નહિ પડે?

હા, પડે તો ખરો, પણ રાત્રે મારે ઘણું કરીને કેટલુંએક ખીચું કામ કરવાનું હોય છે.

આપણને બહુ દલાડાની રજા મળી.

આપણને પાંચ દલાડાની રજા મળી.

I suppose there will be no more holidays for some time to come.

When will the next holiday happen?

The boys would make greater progress if there were not so many holidays.

The rain yesterday must have spoiled a great deal of amusement.

After so much rain, I suppose the roads are very bad.

See what that man wants.

What man is that?

What does he want?

Go and see what man that is.

There is a man by the door there.

He has done some work for N. and he wishes to have a bill made out in English.

Tell him to make out his bill in his own language.

If N. does not understand it, his servant or some body will translate it for him.

Had you written to your brother before you received his last letter?

He told me that he had received a letter from his brother.

Did he say, whether opium had risen?

No, but he said that cotton had.

હવે કેટલાક દહાડાઓની રજા ક્યાં પડવાની છે.

હવે રજા ક્યારે પડશે?

જો આટલી બધી રજા નહિ હોત તો છોકરાઓ ઘણું શીખત.

કાલનો તમારો બધો વરસાદથી ધૂળ મળી ગયો હતો.

આટલો બધો વરસાદ આબાથી રસ્તા ઘણા ખરાબ થઈ ગયા હશે.

જુઓ પેલા આદમીને શું જોઈએ છે. એ કોણ છે?

એને શું જોઈએ છે?

જઈને જુઓની પેલા કોણ છે.

દરવાજા આગળ કોઈ આદમી છે.

તેણે 'ન.' નું કંઈ કામ કીધું છે એને તેણે 'બીલ' (આંકડો) અંગ્રેજીમાં કરાવવું છે.

તેને કહો કે તે તારી બોલીમાં આંકડો (બીલ) કર.

જો 'ન.' નહિ સમજે તો તે પોતાના આકર પાસે અથવા કોઈ બીજા પાસે તેનો તરજુનો કરાવશે.

તમારા ભાઈનો તમારા ઉપર છેલ્લો કાગળ આવ્યા પહેલાં તમે તેને કાગળ લખ્યો હતો?

તેણે મને કહ્યું કે મારા ભાઈના કાગળ મારા ઉપર આવ્યો હતો.

તેણે કહ્યું કે અગ્રીણ ઉપર કંઈ અડચણ છે?

ના, પણ તેણે કહ્યું કે ર ઉપર અડચણ હતી.

- Will Dhákjee write a copy of this for me ?
 Do you know, whether Gopináth is ill ?
 He had told me before you met us, that he had received a letter from China.
 Have you written to your father ?
 I was writing to him when I received a letter from him informing me that he was about to return home.
 When will he arrive ?
 I expect him to-morrow or next day as he wrote me word that he intended to set out the day before yesterday.
 What shall you be doing at seven o'clock this evening ?
 I may be reading or writing or walking, but I cannot say positively.
 I asked Umedráam what he would be doing at seven o'clock this evening.
 He said that he might be reading or writing or walking, but that he could not say positively.
 Has your brother gone to Katárgám ?
 He may have gone without informing me.
- ધાકજી આની મને નકલ ઉતારી આપશે ?
 ગોપીનાથ માંદા છે કે નહિ તે તમે જાણો છો ?
 તમે અમને મળ્યા ત્યાર પહેલાં તેણે મને કહ્યું હતું કે ચીનથી મારા ઉપર કાગળ આવ્યો છે.
 તમે તમારા બાપ ઉપર કાગળ લખ્યો ?
 હું તેમને કાગળ લખતો હતો અંતરમાં તેમનો કાગળ આવ્યો તેમાં લખે છે કે થોડાક દહાડામાં હું ઘેર આવવાનો છું.
 તે ક્યારે આવશે ?
 તેણે મને લખ્યું હતું કે હું પરમદહાડે નીકળીશ માટે થોડુંકું કે તે કાલ પરમ આવશે.
 આજ સાંજે સાત વાગતે તમે શું કરતા હશો ?
 હું લખતો હોઈશ કે વાંચતો હોઈશ અથવા ફરવા ગયો હોઈ, પણ નક્કી કહી શકતો નથી.
 મેં ઉમેદરામને પૂછ્યું કે આજ સાંજે સાત વાગતે તું શું કરતો હોઈશ.
 તેણે કહ્યું કે હું વાંચતો કે લખતો હોઈશ અથવા ફરવા ગયો હોઈશ, પણ નક્કી કહી શકતો નથી.
 તમારો ભાઈ કતારગામ ગયો છે ?
 તે મને કશા વગર ગયો હોય તો ગયો હોય.

I asked him whether his brother had gone to Katargām.

He said that his brother might have gone without informing him.

My brother intended to go to Dumas.

I intend to go to-day.

Hearing that the steam-boat had arrived, I went to see it.

Hearing that part of the city was inundated, I went to see it.

A great inundation occurred in 1837.

Having heard that a great many people would be assembled to see the *Chhady*, I asked Dádobá to accompany me there.

How will you be engaged to-morrow?

Perhaps I shall go to Bhimpore, but I am not sure.

I asked him how he would be engaged to-morrow.

He said that perhaps he should go to Bhimpore, but that he was not sure.

Shall I learn a longer lesson?

I do not say that you shall do it, but you may if you please.

He asked me if he should learn a longer lesson.

મેં તેને પૂછ્યું કે તારો ભાઈ કતારગામ ગયો હતો ?

તેણે કહ્યું કે તે મને કહ્યા વગર ગયો હશે.

મારા ભાઈની કાલે ડુમસ જવાની મરજી હતી.

આજ મારો જવાનો ધરાદો છે.

મેં સાંભળ્યું કે આગબોટ આવી છે ત્યારે હું તે જોવા ગયો.

મેં સાંભળ્યું કે શહેરમાં ઝમક દેકાણે રેલનો ખળકો આવ્યો છે ત્યારે હું તે જોવા ગયો.

સંવત ૧૮૯૩માં મોટી રેલ આવી હતી.

મેં સાંભળ્યું કે છડી જોવાને ઘણા આદમી જશે ત્યારે મેં દાદા-બાને પૂછ્યું કે તમે મારી સાથે આવશો.

કાલે તમે શું કરતા હશો ?

કદાચિત ભીમપોર જઈશ, પણ નક્કી નથી.

મેં તેને પૂછ્યું કે તું કાલે શું કરતો હોઈશ.

તેણે કહ્યું કે કદાપિ હું ભીમ-પોર જઈશ, પણ નક્કી નથી.

હું વધારે લાંબો પાઠ લઉં ?

હું કંઈ તમને ઝમગ કહેતો નથી કે તમેજ કરો, પણ તમારી જુસ્સી હોય તો કરો.

તેણે મને પૂછ્યું હું વધારે લાંબો પાઠ લઉં.

I replied that I did not say that he should do it, but that he might if he pleased.

He asked me whether I should go to Dumas to-morrow.

I replied that perhaps I might.

This boy will not obey me.

The monitor complains that that boy will not obey him.

The monitor complained that that boy would not obey him.

If he does not obey you, he shall be punished.

The master replied that if the boy did not obey the monitor, he should be punished.

The owner of the house being asleep when the thief entered, did not perceive him.

The servant being frightened, ran away.

The girl being alarmed by the noise, cried out.

Hearing that he wished me to write to him, I did so.

Having lately received some fruit from Bombay, I have taken the liberty to send some of it for your acceptance.

Hearing that there was a great deal of confusion in the Nānāvāt he went home another way.

મેં જવાબ દીધો કે હું કંઈ તમને કહેતો નથી કે તમે કરો, પણ તમારી ખુશી હોય તો કરો.

તેણે મને પૂછ્યું, કાલે તમે ડુમસ જશો કે?

મેં કહ્યું, કદાપિ જાઉં તો જાઉં છું ખરો. આ છોકરો મને બદતો નથી.

શિક્ષક કહે છે કે પેલા છોકરો માફ કર્યું નથી માનતો.

શિક્ષકે રાવ ખાત્રી કે આ છોકરો માફ કર્યું નથી કરતો.

જો તે તમારું કર્યું નહિ માને તો તેને સજા મળશે.

મારતરે જવાબ દીધો કે જો એ છોકરો શિક્ષકના કહામાં નહિ રહે તો એને સજા મળશે.

જ્યારે ચાર પેઠા ભારે ઘરઘણી જઈતો હતો તેથી તેણે જાણ્યું નહિ.

ચાકર ખીલીને નાશી ગયો.

છોકરી ખૂબથી ખીલીને રડવા લાગી.

મેં એવું સાંભળ્યું કે તે એવું ચાહે છે કે હું તેને કાગળ લખું માટે મેં તેને લખ્યો.

દમણા મુંબઈથી થોડોએક મેવા આપ્યો છે, તેમાંથી થોડો હું તમને નજર મોકલું છું તે કપૂલ કરવા.

નાણાવટમાં ઘણું તોફાન છે તે સાંભળીને તે ખીજે રસ્તે ઘેર ગયો.

Sir,

I was absent yesterday upon urgent business which is not yet finished. Will you kindly then give me permission to be absent to-day and mark leave against my name in yesterday's catalogue.

Yours obediently,

A. B.

The rider urged on his horse in order to arrive in time.

The driver urges on the bullocks with a goad.

I urged him to come to our school.

I have received an urgent invitation from Mr. A. to visit him at his country house.

The officer urged his men on to the attack.

He begged him urgently to forsake his bad companions.

What do you call this little animal?

Some people call it a Vanier, some a Vanoru, some a Minorā, and some a Bijū.

This is a very young one.

It hardly knows how to eat yet.

It appears to be very spiteful.

Yes, they are ferocious little animals.

સાહેબ,

કાલે મારે જરૂરનું કામ હતું તેથી હું ગેરહાજર હતો અને હજી તે કામ પૂરું નથી થયું માટે મહેરબાની કરીને મને આજના દિવસની રજા આપશો અને હાજરી પત્રકમાં મારા નામ ઉપર કાલની રજા માંડશો.

તમારો તાબેદાર

અ. બ.

વખતસર પહોંચવાને વારતે સવારે પોતાના ઘોડાને મારી મૂક્યો.

ગાડીવાન પરાણીથી બળદો આને દોડાવે છે.

મેં તેને આપણી નિશાળે આવવાને ખૂબ કહ્યું.

મિતર અ.એ પોતાના બંગલામાં મળવાને મને આમુખા કહે વડાવ્યું છે.

અમલદારે પોતાના આદમીઓને હુમલો કરવાને ઉશ્કેર્યો.

તેણે તેને બહુ કહ્યું કે તું તારા નકારા સોબતીને છોડી દે.

આ નાના જનાવરને તમે શું કહો છો?

કેટલાએક લોકો તેને વણીએમર કહે છે, કોઇ વનોર, કોઇ મિનોરા, અને કોઇ બીજુ કહે છે.

એ તો બચ્ચું છે.

હજી એને ખાતાં પણ નથી આપડું.

એ તો ઘણું ખૂની દેખાયું છે.

હા, એવાં નાનાં જનાવર ઘણાં બીલાં મળ્યાં હોય છે.

What do they eat ?

Almost any thing.

The bite of a full-grown Vanier is very severe.

They are said to attack infants in the cradle sometimes.

How large do they grow ?

About as large as a cat.

They are said to be very cunning.

It is said that they will uncover a pot, eat the contents and then cover it up again.

I don't think that can be true.

It is quite true, I have seen it one in Rámchandra's house.

Perhaps the boys eat the *gol* and blame the Vanier for it.

Are they ever tamed ?

Are they ever domesticated ?

I mean to try and tame this one.

I intend, if I can, to domesticate this one.

Did you ever see one domesticated ?

While it is young, I shall keep it in a cage.

I suppose, it will never be tamed enough to go about the house.

No, it will always require to be chained up.

તેઓ શું ખાયછે?

ધણું કરીને બધુંએ.

મોટું વણીએર તો એવું કરડે છે ને.

એવું કહેવાયછે કે ઘોડીઓમાં બાળક સૂતાં હોય તેને પણ કોઈ વખત મારેછે.

તેઓ કેટલાં મોટાં થાયછે.

ખીલાડીનાં જેટલાં મોટાં.

એવું કહેછે કે તેઓ ઘણાં ખંધાં હોયછે.

એવું કહેછે કે તેઓ વાસણુ ઊઘાડીને તેમાં જે હોયછે તે ખાધને પાછું ઢાંકી દેછે.

એ મને ખરું ભાસતું નથી.

એ તો ખરું છે, એક વાર મેં રામચંદ્રના ઘરમાં જોયુંછે.

કદાપિ છોકરા ગોળ ખાતા હશે એને વણીએરને બદનામ કરતા હશે.

તેને કોઈ હળાવેછે?

તેને કોઈ પાળેછે?

જો હજો તો મારે એને પાળવાની મરજી છે.

જો પળાય તો મારે એને પાળવાની મરજી છે.

તમે કદી એકાકું પાળેલું જોયું છે ?

બ્યાંસૂઢી એ અચ્યું છે સાંસૂઢી એને હું પાંજરામાં રાખીશ.

તે એવું કદી નહિં હળી જાય, કે ઘરમાં છૂટું ફર્યાં કરે.

ના ના, તેને હમેશા સાંકળે બાંધી રાખવું પડશે.

What is the matter?

What is Hormazshā saying?

He says that these lads have not learned so long a lesson as they ought to have done.

Who hears their lesson?

Then leave it to Dādobā to decide what is right about it.

Dādobā will hear them as long a lesson as he thinks they ought to have learned.

And if they have not learned it and you have, you will take their places.

I want you to go to Lādkoba's house for me.

Give my best compliments to him, and say that if he has half an hour's leisure, I shall be glad to see him.

Lādkobā says that he will come directly.

If you have half an hour's leisure, I wish you would do a little business for me.

Yes, certainly, what is it?

Tell the monitors that they must not allow their boys to be so noisy.

There is a great deal more noise here than is necessary.

શું છે?

હોરમજશા શું કહે છે?

તે કહે છે કે આ છાત્રાઓએ જેટલો પાઠ શીખવો જોઈએ તેટલો શીખ્યા નથી.

એમનો પાઠ કોણ સાંભળે છે?

ત્યારે દાદોબાને સારું રહેવા દો, વાળી હશે તે કસવશે.

દાદોબા જેટલો તેમનો પાઠ ઘટારત જાણશે તેટલો પાઠ સાંભળશે.

અને જો તેમણે પાઠ તૈયાર નહિ કરી શકે હોય અને તમે કરી શકો હોય, તો તમે તેમની જગ્યા લેજો.

મારે તમને લાડકોબાને લાં મોકલવા છે.

તેને મારી ઘણી ઘણી સલામ કહેજો, અને કહો કે તમને અર્ધા કલાકની કુરસદ હોય તો જરા આવીને મને મળી જાઓ.

લાડકોબાએ કહ્યું કે હું તુરત આવું છું.

જો તમને અર્ધા કલાકની કુરસદ હોય તો જરા મારું કામ કરી આપશો?

હા, લાવોતી, શું કામ છે?

શિક્ષકોને કહો કે તેમના વર્ગના છાત્ર-રાઓને આટલું કળીકલાણું ન કરવા દો.

અહિયાં આટલી બધી બૂમો નાડું શું કામ છે.

What is all this noise about ?

You must make less noise here.

How is it, your class is so noisy ?

Go to Dādoba with this boy and say that he has just come.

Say that this is about the time he comes every morning.

How is it, you can't get to school in time ?

Ten o'clock is not a very early hour I am sure.

How is it you always come to school so late ?

You have lost two lessons this morning.

You must not think that you can learn English in this manner.

How much longer will the rainy weather continue ?

About a month longer.

This is the last rainy month.

When the rains are over, does the weather become hot again ?

No, there is no more hot weather till the next summer.

Which seasons do the natives like best, the hot season, the rainy season, or the cold season ?

Do you ever speak English with each other ?

આટલું બધું બૂમરાણ કેમ થાયછે ?
જરા બૂમો ઓછી પાડો તો સારું.

તમારા વર્ગમાં આટલી બધી બૂમો કેમ પાડેછે ?

આ છોકરાને દાદોબા પાસે લઈ જાઓ અને કહો કે એ હમણાં આવ્યો.

અને કહો કે આ વખતેજ એ રોજ આવેછે.

તમારાથી બરોબર વખતે નિશાળે કેમ નથી આવતું ?

દશ વાગતાનો વખત કંઈ ધણી વહેલો નથી.

તમે આટલા મોડા રોજ નિશાળે કેમ આવો છો ?

આજ તમારા બે પાઠ પડ્યા.

તમારે એમ નહિ જાણવું કે એ રીતે તમે અંગ્રેજી શીખી શકશો.

હવે વરસાદ ડાંસૂધી વરસ્યાં કરશે ?

હજી એક મહિનો છેજ તો.

ચોમાસાનો આ છેલ્લો મહિનો છે.

ચોમાસું ગયા પછી થું પાછો તાપ પડેછે ?

ના, પછી પાછો બનાળો આવે લાંસૂધી તાપ પડતો નથી.

અહિંયાંના લોકોને કયું ઋતુ પસંદ છે, બનાળાની, ચોમાસાની, કે શિયાળાની ?

તમે માંહોમાંહે કોઈ વખત અંગ્રેજી બોલો છો ?

Have you ever an opportunity of speaking English with any body?

Which do you find most difficult to understand, an English book or a person speaking English? At present we find both of them difficult.

I have taken the liberty to make use of your slate.

You are very welcome.

I have made free to use your ink.

You are quite welcome.

May I make use of your black-lead pencil?

You are welcome to a sheet of my paper, if you have none of your own.

think we must add another sentence or two.

What do you mean to write about Monday?

Have you thought of any thing yet?

This boy takes very great liberties. It is a very great liberty to come into any body's room without being asked.

It was a very great liberty you took to use my paper without asking me.

I make very free with you.

કદી તમારે કોઈ સાથે અંગ્રેજી બોલવાનો પ્રસંગ પડ્યો હતો?

તમને કયું સમજવું થયું મુશ્કેલ પડે છે, અંગ્રેજી ચોપડી કે કોઈ શખ્સ અંગ્રેજી બોલતો હોય ને? હમણાં તો અમને બંને અધરાં લાગે છે.

માફ કરજો હો, આ તમારી રહેટ મેં કામમાં લીધી હતી.

તમારીજ છે ને.

માફ કરજો હો, તમારી જરા શાદી વાપરી હતી.

તેમાં શું, તમારીજ છે ને.

હું તમારી સીસાની પેન્સિલ લઉં?

જો તમારી પાસે કાગળ ન હોય તો મારો કાગળ હાજર છે.

એક બે વાક્યો વધારવાં જોઈએ, કેમ?

સોમવારે તમે શા વિષે લખવાનું ધારો છો?

હજી કંઈ ધાર્યું છે કે?

આ છોકરાએ તો છેક જ શરમ મૂકી. બોલાવ્યા વગર કોઈના ઓરડામાં જવું એ ઘણી બેઅદબીનું કામ છે.

મને પ્રછયા વગર તમે મારો કાગળ લીધો એ તમે ઘણું બેઅદબીનું કામ કીધું.

હું તમારી સાથે કંઈ જુદાઈ રાખતો નથી.

Not more free than welcome.

Yes, a great deal more than welcome.

I wrote to the Collector about that business.

That was a very great liberty to take.

I think our M. is mistaken in that matter.

I shall make free, I think, to tell him so.

I have been making free with your books.

You are perfectly welcome.

Where have you been living lately?

With my brother at Broach.

Is that your native town?

No, but our family settled there some time ago.

We lived previously at Surat.

I was born at Surat, but our family originally came from Cambay.

What language is spoken at Cambay?

Is Cambay a large town?

Not so large as Surat.

How many inhabitants do you think it contains?

Is it a prosperous town?

Not so prosperous as it was formerly.

It is situated at the mouth of the Mahi.

એ બધામાં ડાહ્યો તો.

હા, એ બધા કરતાં ઘણો ડાહ્યો તો.

તે કામને વાસ્તે મેં કલેક્ટરને લખ્યું.

એ મોટી બેઅદબીનું કામ હતું.

હું ધારું છું કે એમાં આપણા 'મ.' ની ભૂલ છે.

તેને તે કહેવાની બેઅદબી હું માયે લઈશ ખરો.

તમારી રજા વગર હું તમારી ચોપડીઓ વાંચતો હતો.

જાઓ મારા સાહેબ, તમારીજ છે ને. ચોડાએક દહાડા થયાં તમે ક્યાં ગયા હતા?

ભરૂચમાં મારા ભાઈપાસે ગયો હતો. તે તમારું વતન છે?

ના, પણ અમે કેટલાએક દહાડા થયાં ત્યાંજ ઘર માંડ્યું છે.

અમે અગાઉ સુરતમાં રહેતા હતા.

મારો જન્મ સુરતમાં થયો, પણ મારા ઘરડા અસલ ખંભાતથી આવેલા.

ખંભાતમાં કંઈ બોલી બોલાય છે?

ખંભાત મોટું શહેર છે?

સુરત જેટલું મોટું નથી.

તેમાં કેટલાએક લોકની વસ્તી હશે?

એ આબાદ શહેર છે?

અગાઉના જવું આબાદ નથી.

તે મહી નદીના બારા આગળ છે.

There was formerly a great deal of trade between Ahmedabad and Cambay.

Do all Pársis speak Gujaráti ?

Do all the Pársis live in Gujarát ?

Which town contains the greatest number of Pársis ?

Bombay, and after Bombay Surat.

Is there any town inhabited by Pársis only ?

In what other towns are Pársis found ?

In Broach, Barodá, Ahmedabad, Cambay, and in a number of small towns and villages near Surat.

Is Gujaráti spoken in Barodá ?

After Surat which is the next largest town in Gujarát ?

Ahmedabad, which was formerly the Capital of Gujarát.

Ahmedabad is the larger of the two, I think.

Have any of you ever been there ?

What sort of town is it ?

What business do the Portuguese in Surat carry on ?

They are either writers in the Govt. offices, or musicians, or hawkers.

Some are butlers or cooks to European gentlemen.

અસલ અમદાવાદ અને અંભાતની વચ્ચે ઘણો વપાર ચાલતો હતો.

બધા પારસી લોક ગૂજરાતીમાં બોલે છે ?

સંઘળી પારસી ગૂજરાતમાં રહે છે ?

કયા શહેરમાં સર્વથી વધુ પારસી રહે છે ?

મુંબઈમાં અને તેથી ઉતરતા સૂરતમાં.

એવું કોઈ શહેર છે કે જેમાં નથી પારસી લોકો રહે છે ?

ખીજાં કયાં કયાં શહેરમાં પારસી લોકો છે ?

બ્રૂચમાં, વડોદરામાં, અમદાવાદમાં, અંભાતમાં અને સૂરતની આસપાસનાં કરંબા તથા ગામોમાં.

વડોદરામાં લોકો ગૂજરાતી બોલે છે ?

ગૂજરાતમાં સૂરતથી ઉતરતું ખીજું કોઈ શહેર કયું છે ?

અમદાવાદ જે અસલ ગૂજરાતની રાજધાની હતું.

આ બેમાંથી અમદાવાદ તે મોટું હશે.

તમારામાંથી કોઈ સાં જઈ આવ્યું છે ?

શી તરેહનું તે શહેર છે ?

સૂરતમાં ફિરંગી લોકો શું કામ કરે છે ?

તેઓ સરકારમાં લખવા બાય છે, અથવા વાળાં વગાડે છે, અથવા રોટલી બનાવે છે.

કેટલાએક સાહેબ લોકોને સાં

ખિદમતગારીનું અથવા બખરચીનું કામ કરે છે.

- What language are you best acquainted with? તમને કંઈ બોલી સારીયેઁ આવડેઁ?
- Portuguese, and after that પોર્તુગીઝ અને તેથી ઉતરતી Hindustani. હિન્દુસ્તાની.
- Is Surat inundated every year? સુરતમાં વરસોવરસ રેલ આવેઁ ?
- Yes, more or less every year. હા, વતી ઓછી પણ વરસોવરસ આવે અર્થે.
- This is a considerable inundation. આ ઓછી રેલ છે.
- When did the water begin to rise? પાણી ક્યારે ચઢવા માંડ્યું?
- It began yesterday afternoon, but the chief rise took place in the middle of the night. કાલે પાછલે પહેરેથી ચઢવા માંડ્યું, પણ મધ્યરાત્રે તો ખૂબ પાણી ચઢ્યું.
- How long is it since there was an inundation equal to this? આવી ઓછી રેલ કેટલાં વરસ ઉપર આવી હતી?
- I don't think, there has been so great a one as this, these ten years past. હું ધારતો નથી કે આના જેવી ઓછી રેલ આ દસ વરસમાં કદી આવી હોય.
- Do you know if any house have been carried away this time? આ વખતે કોઈ ઘર ધસડાઈ ગયાં હશે વાર?
- Have you heard whether any houses have been washed away? તમે કોઈ ઘર તણાઈ ગયાં સાંભળ્યાં છે?
- In the great inundation of 1837 were any lives lost? સંવત ૧૮૬૭ ની ઓછી રેલમાં કોઈ આત્મનીના છલ ગયા હતા?
- Yes, a few I believe, and a great many cattle were destroyed. હા, થોડાંએક મરી ગયા, અને દોઢાંનો બહુ નાશ થયો.
- Is the water subsiding this morning? આજ પાણી ઉતરેઁ ?
- When I came to school, it was neither rising nor subsiding. ત્યારે હું નિશાળે આવ્યો ત્યારે તો ચઢતું નહતું અને ઉતરતું પણ નહતું.
- Is much of the country flooded? બહુ દેશણે રેલનાં પાણી પ્રસર્યાં, છે?
- No, the inundation does not extend to any great distance from the river. ના, નદીથી કંઈ ઘણું આશુ રેલનું પાણી પ્રસરતું નથી.

Do these floods do any injury to the crops?

Yes, in a few places.

Have any trees or cattle been washed away this time?

I have no doubt there have, but I have not yet heard.

Are any of the streets on the other side of the city flooded?

Yes, many of them are, and boats are going about them.

I must go and see that part of the city this evening.

Where did you go last night?

To the esplanade opposite the fort.

There was a great deal of water there.

People were crossing it in boats and on rafts.

Has the water quite subsided yet?

Yes, in most places.

In some parts of the city which are very low the water still remains.

My house stands upon high ground so that the water never reaches it.

I had to go to my grand-mother's house at Nānpoorā this morning and there was very little water to be seen then.

The roads are very bad after the inundation.

રેલથી કંઈ ખેતીને નુકસાન પહોંચે છે ?

હા, થોડીમ્મિક જગ્યામાં.

આ વખતે કંઈ ઝાડ અથવા દોર તણાઈ ગયાં ?

તણાઈ ગયાં હશે ખરા, પણ મેં કંઈ હજી સુધી સાંભળ્યું નથી.

શહેરની પેલી તરફના કોઈ મહોલ્લામાં રેલ આવી છે ?

હા, ઘણે ઠેકાણે, અને સાં હોડીઆ ફરે છે.

આજ સાંજે જઈને હું તે ઠેકાણું જોઈશ.

રાત્રે તમે ક્યાં ગયા હતા ?

ફિલાના મેદાનમાં ગયો હતો.

સાં પાણી ઘણું હતું.

લોકો હોડીમાં બેસીને અને ત્રાપા ઉપર ચઢીને આવતા જતા હતા.

પાણી છેક ઉતરી રહ્યું ?

હા, ઘણેખરે ઠેકાણે.

હજી શહેરમાં કોઈ કોઈ ઠેકાણે નીચાણમાં પાણી ભરેલાં છે.

મારું ઘર જિઆણ ઉપર છે તેથી સાં કદી પાણી આવતું નથી.

હું આજ સવારે તાનપરે મારી માડીમાને સાં ગયો ત્યારે તો થોડું પાણી દેખાતું હતું.

રેલ આવી ગયાં પછી રેતા ઘણા બગડી જાય છે.

The shops at the Biriáw gate have all fallen in.

In the Bazár, the road is so slippery that we can hardly walk upon it.

Crowds of people went about, looking at the water.

There was so much water in Nán-poorá that my father could not go to the court.

But for the cut which the Government has had made from Vará-chá to Bhimpore, this inundation would have been worse, I think, than that of 1837.

I always enjoyed very good health in England.

I never had very good health even in England.

This gentleman has lived twenty years in India, and has always enjoyed excellent health.

Did you enjoy your walk yesterday evening?

I and my brother went to spend the day with our cousins.

Did you enjoy yourselves?

We will go to the fort of Párnerá together.

You will much enjoy the prospect from the top of the hill there.

I passed a week with him at his country-house and enjoyed myself very much.

વરીઆવી ભાગળની બધી દુકાનો પડી ગઇયો.

બજારમાં એટલું બધું લપ-સાડું થયું છે કે ચલાવું નથી.

લોકો ધમ ધમ રેલ જોતાજ કરતા.

નાનપરામાં એટલાં પાણી હતાં કે મારા બાપથી અદાલત જવાયું નહિ.

હું ધારું છું કે જો સરકારે વરાછાથી તે ભીમપોર સુધી ખાડી નહિ ખોદાવી હોત તો સંવત ૧૮૯૭ ની રેલ કરતાં પણ આ રેલથી વધારે ખરાબી થઇ હોત.

ઇંગ્લાંડમાં હમેશા મારી તબિયત સારી રહેતી હતી.

ઇંગ્લાંડમાં પણ મારી તબિયત સારી રહેતી નહિ.

આ સાહેબ હિંદુસ્તાનમાં વીસ વરસ થયાં રહેલા છે અને એમની તબિયત સારીપદે રહેલી છે.

કાલે સાંજે તમે ફરવા ગયા હોં ખૂબ મજે પડી હતી?

હું અને મારો ભાઈ અમારા પિતરાઈ સાથે મોજ કરવા ગયા હતા.

તમારા જીવને આનંદ થયો?

આપણે સાથે પારનેરાને જિંદે જઈશું.

તે ડુંગરની ઊંચ ઉપરથી તમને આશુ મેદાન નજર આવશે.

હું આઠ દહાડા સુધી તેના બંગલામાં રહ્યો અને મને ખુબ મજે પડી.

I passed my time very pleasantly
at his country-house.

I passed a very pleasant week
with him.

Time passes very pleasant when
we have plenty of agreeable
employment.

When many holidays occur
at once, time passes
heavily.

How do you pass your time on
Sundays?

How do you intend to pass the
Divālee holiday?

Those who pass their time in idle
amusements, cannot expect to
acquire either fortune or re-
putation.

The grasshopper confessed that
he had passed his time in
singing, dancing, and enjoying
himself.

The ant replied, that those who
pass all their time in singing,
dancing, and enjoying them-
selves must expect at last to
perish with hunger.

How long is it since you left
Europe?

How long have you been in India?
What time does the journey from
Europe take?

I think of going to Bombay the
next trip the steamer makes.

મેં તેના બંગલામાં ઘણા આનંદથી
મારો વખત ગુજાર્યો.

તેની સાથે મેં એક અઠવાડિયું ખુશીથી
ગુજાર્યું.

જ્યારે આપણે ગમતું કામ કરવાનું
હોય છે ત્યારે વખત જલ્દીથી
નથી.

જ્યારે ઘણી રજા એકીવારે આવી
પડે છે ત્યારે વખત સારી રીતે
જતો નથી.

રવિવારે તમારો વખત કેમ
ગયો?

દીવાળીની રજામાં તમે થું ક્યાં
કરશો?

જે લોકો આળસુની પેઠે બેઠા બેઠા
મોજા માર્યાં કરે છે, તેમનાથી
દોલત અથવા આબરૂ મેળવવાની
આશા રખાતી નથી.

તીડે કબૂલ કર્યું કે મેં મારો
વખત ગાવામાં, નાચવામાં
અને મોજ મારવામાં
ગુજાર્યો.

કીડીએ જવાબ દીધો કે જે
પોતાનો બધો વખત ગાવામાં,
નાચવામાં, અને મોજ મારવા-
માં ગાળે છે, તેને ભૂખે મરવું
પડે છે.

તમને વિલાયત મૂકે કેટલું
થયું?

તમને હિંદુસ્તાનમાં આવે કેટલું થયું?
યૂરોપથી અહિંયાં આવતાં કેટલા દિવસ
લાગે છે?

હવે પછી આગામી ખીજી એપ કરશે
તેમાં મારે મુબદ્દ જવાનો ઇરાદો છે.

- How long will it be before you return?
- I expect to return in about two months.
- What takes you to Bombay?
- What brings Mohunlal to Surat, his family lives at Broach?
- What has brought your father to Surat?
- He has come to examine the Government school here.
- What does the committee examine the boys in?
- In Reading, Writing, Arithmetic, Geography, and History.
- Several of the first class boys will be examined in Geometry and Algebra.
- These boys will pass an examination in Euclid.
- Do you know what the prize will consist of?
- Do you expect to get a prize?
- I should like to see our class as large as that which Mohunlal is teaching.
- Boys cannot learn so well in a large class, as they can in a small one, the monitor has too many to attend to.
- તમે પાછા ક્યારે આવશો?
- આશરે બે મહિના પછી પાછા આવવાની ધારણા ખરી.
- તમે મુંબઈ કેમ જાઓ છો?
- મોહનલાલ સુરત કેમ આવે છે? એનું ઘર તો ભરૂચમાં છે.
- તમારા પાપ સુરત કેમ આવ્યા છે?
- તે અહિંયાં સરકારી નિશાળની પરીક્ષા કરવા આવ્યા છે.
- કમિટીવાળા છોકરાઓની શામાં પરીક્ષા કરે છે?
- વાંચવામાં, લખવામાં, હિસાબમાં, ભૂ-ગોળવિદ્યામાં અને ઇતિહાસમાં.
- પહેલા વર્ગના કેટલાએક છોકરાઓની ભૂમિતિમાં અને બીજાગણિતમાં પરીક્ષા થશે.
- આ છોકરાઓ યુક્લિડની પરીક્ષા આપશે.
- તમને માલૂમ છે, ઇનામ શાનું મળશે વાર?
- તમને ઇનામ મળવાની આશા છે કે?
- મોહનલાલ જે વર્ગને શીખવે છે તે-ટલો મોટો આપણો વર્ગ થાય તો સારું.
- નાના વર્ગમાં જેમ છોકરાઓથી ભારી પેટે શીખાવે છે તેમ મોટા વર્ગમાં શીખાવું નથી, કેમકે શિક્ષકને ઘણા કુપર નજર રાખવી પડે છે.

- There are two or three boys in the next class fit for this. પાસેના વર્ગમાં એ ત્રણ છોકરા આ વર્ગને સારૂ લાયક છે.
- When will the examination take place? પરીક્ષા ક્યારે થશે.
- I expect it to take place either in November or in January. ધાર્યામાં તો નવેમ્બરમાં કે જાનવારીમાં થશે.
- Who will examine the school? નિશાળની પરીક્ષા કોણ લેશે?
- The committee and the master. માસ્તર અને કમિટીવાળા.
- Who will get prizes in the examination? એ પરીક્ષામાં ઇનામ કોને કોને મળશે.
- I wonder who will get prizes in this class. આ વર્ગમાં કોણ જાણે ઇનામ કોને મળશે.
- In which part of the day will the examination take place? પરીક્ષા કઈ વખત થશે?
- About the middle of the day I should think. મારા ધાર્યામાં તો બપોરે થશે.
- Will any persons be present besides the committee? કમિટીવાળા સિવાય ખીજા કોઈ આવશે?
- Some of us in the class wish to have a long lesson every day, in order to finish the book quickly. આ વર્ગમાંથી કેટલાએકની મરજી છે કે ચોપડી વહેલી પૂરી કરવા સારૂ પાઠ વસો લેવો.
- But the others do not like to take so much trouble. પણ ખીજાઓને એટલી મહેનત લેવી ગમતી નથી.
- Do not hurry over it without learning it properly. સારીપેઠે શીખ્યા વગર ઝીમ આગળ દોડ શું કરેછો?
- I should like to speak English with the school-boys, but they are ashamed. નિશાળના છોકરાઓ સાથે અંગ્રેજી બોલવાની મારી તો મરજી નથી, પણ તેઓ શરમાયછે.
- I think we shall finish our book by Wednesday. ગ્રંથનાર સૂઝીમાં આપણે ચોપડી પૂરી કરી રહીશું, કેમ?

I understand that Ramechandra met with an accident yesterday.

You must not be angry with him, it was quite an accident.

Have you heard of the accident that occurred in the Nánavat street yesterday?

Did he run over him, intentionally or accidentally.

Accidentally of course.

The Parsees will want leave granted them many times this month.

I think Edaljee has done this board very nicely.

There was a great deal of rain this morning.

The clouds look very heavy now.

The rain has done a great deal of good.

My eye is rather better.

What do you do for it?

What remedy do you apply to it?

I have a bad head-ache to-day.

My head aches very much this morning.

We have a Shraddha at our house which has made me late this morning.

My leg is all benumbed.

My foot has gone to sleep.

To-morrow we have to repeat our

Idiomatical exercises.

રામચંદ્ર ઉપર કાલે કંઈ આફત
ગુજરી.

તમારે ગુસ્સે ન થવું જોઈએ, તેણે કંઈ
જાણી જોઈને નથી કીધું.

કાલે નાણાવટમાં કંઈ બન્યું
તેની તમને ખબર
છે ?

તે તેના ઉપર જાણી જોઈને દોડી ગયો
કે અજાણતાં ?

અણચિંતું થયું ખરું.

આ મહિનામાં પારસી
લોકોને ઘણી રજા
જોઈશે.

એદલજીએ તો આ પાડીયું સારું બતાવ્યું
છે, કેમ ?

આજ સવારે મસ વરસાદ
થયો.

હમણા વાદળો ઘણાં ચઢી આવ્યાં છે.
વરસાદથી ઘણું સારું થયું
છે.

મારી આંખે જરા ફીક છે.

તમે એને શું ચોપડો છો ?

તમે એનો શો ઉપાય કરો છો ?

આજ તો મારું માથું દુખે છે.

આજ સવારનું મારું માથું ઘણું
દુખે છે.

આજ મારે લાં શ્રાદ્ધ

હવું તેથી મારાથી

મોડું અવાયું.

મારે પમે બધે ખાલી આવી છે.

મારે પગે ઝંઝણી ચઢી છે.

કાલે "ઇડિમાત્રિકલ" એક્સસેસ
ગોખવાનો વારો છે.

We must write a few
more.

Oh, these are very easy sentences!
It is just ten days since I was
here.

I expect corn will be very cheap
this year.

Why do you think so?

Because we have had great deal
of rain.

When will the other school-books
come?

All boys are fond of change.

We have an English proverb
which says, "New brooms
sweep clean."

We shall finish our book the day
after to-morrow.

I did not come yesterday because
there was a great deal of rain.

Let us write about something else.

Does this rain do any good?

The farmers don't want it, I think.

Is that my slate you have, or
Kalyánraí's?

It is neither yours nor Kalyán-
raí's, it is Edaljee's.

Is that his book you have got,
or mine?

It is neither yours nor his, it is
my own.

આપણે થોડાંએક વધારે લખવાં
જોઈએ.

ઓહો, આ વાક્યો તો ઘણાં સહેલાં છે?
હું આજથી બરોબર દશ દહાડા ઉપર
અહિં હતો.

મને લાગે છે કે આણુ અનાજ ઘણું સોધું
થશે.

એમ શા ઉપરથી ધારો છો?

વરસાદ ઘણો આવ્યો
તેથી.

નિશાળની બીજી ચોપડીએ ક્યારે
આવશે?

બધા છોકરાંએને ફરફાર ઘણો ગમે છે.

અંગ્રેજીમાં એક કહેવત છે કે
"નવી સાવરણીથી ચોખ્ખું"
વળાય છે."

પરમદહાડે અમે અમારી ચોપડી પૂરી
કરીશું.

કાલે વરસાદ ઘણો હતો વાસ્તે હું
આવ્યો નહિ.

બીજી કંઈ વાત વિષે આપણે લખીએ.

આ વરસાદથી કંઈ ફાયદો થાય છે?

એ વરસાદ એકુત લોકોને જોઈતો નથી.

તમારી પાસે સ્લેટ છે, તે મારી છે કે
કલ્યાણરાયની?

તે તમારી નથી અને કલ્યાણરાયની પણ,
નથી, એ તો એદલજીની છે.

તમારી પાસે મારાવાળી ચોપડી છે કે
એનાવાળી?

તે તમારીએ નથી અને તેનીએ નથી,
એ તો મારી પોતાની છે.

- Who has taken my black-lead pencil away ? મારી સીસાની પેન્સિલ કોણ લઈ ગયું ?
- What book shall I get for him ? એને સારું કઈ ચોપડી લાવું ?
- I should think, the "Third Reading Book" would do for him. "થર્ડરીડિંગ" એને વાસ્તે ઠીક પડશે.
- Either the "Third Reading Book" or the Sequel to the Spelling Book. એમ મારી નજરમાં આવે છે.
- Set him to learn some of the Idiomatical Exercises too. "થર્ડરીડિંગ" અથવા "સીડવેલ."
- You shall also dictate some sentences to him. જરા જરા એને "ઇડિઓમેટિકલ એક્સર્સિસ" પણ શીખવવા માંડો.
- The best method of learning spelling is to write from dictation. અને થોડાં થોડાં વાક્યો પણ લખાવજો.
- Some body has taken away my writing-book. જોડણી સારીપઢે શીખવાની રીત એ છે કે કોઈ લખાવ ને આપણે લખવું.
- Is that my writing book he has, or yours ? કોઈ મારી લખવાની ચોપડી લઈ ગયું.
- It is neither yours nor mine, it is his own. તેની પાસે લખવાની ચોપડી છે, તે મારી છે કે તમારી ?
- Which turban have you got, the red one or the green one ? તે એનીજ છે, મારીએ ન હોય અને તમારી પણ ન હોય.
- Has he got the Chinese umbrella, or the European one ? તમારી પાસે લાલ પાંદડી છે કે લીલી ?
- These are very old shoes, I intend to buy a pair of new ones to-morrow. એની પાસે છત્રી છે, તે ચીનાઈ છે કે વિલાયતી ?
- Are there as many boys in the second class as there are in the third ? આ જોડા ઘણા જૂના થઈ ગયા છે, કાલે હું નવાં લેવાનો છઉં.
- There are more boys in the second class than in the third. ત્રીજા વર્ગના બેટલા બીજા વર્ગમાં છોકરા છે કે ?
- ત્રીજા વર્ગ કરતાં બીજા વર્ગમાં છોકરા વધારે છે.

Are there as many leaves in this book as there are in that ?

There are more leaves in this book than there are in that.

There are not so many leaves in that book as there are in this.

This book contains more than twice as many leaves as that does.

That book does not contain half as many leaves as this does.

Have you got as many books as Frámjee has ?

I have more books than Frámjee has.

No, I have not so many as Frámjee has.

I have about half as many.

Frámjee has twice as many as I have.

If you are ever at a loss to express yourself in English, make a note of the difficulty, and ask me in the morning's lesson.

Explain this to Rattanjee.

Do you understand it now ?

Ghee has become very dear in Surat.

How is that ?

It is in consequence of the inundation.

How does the inundation affect the price of ghee ?

It destroys a great deal of the grass upon which the cows feed.

તે ચોપડીનાં જેટલાં આ ચોપડીમાં પાનાં છે ?

તે ચોપડી કરતાં આ ચોપડીમાં વત્તાં છે.

આનાં જેટલાં પેલી ચોપડીમાં પાનાં નથી.

તે ચોપડીમાં છે તેથી આ ચોપડીમાં બમણાં કરતાં વધારે પાનાં છે.

આ ચોપડી કરતાં તેમાં અરધાં પણ પાનાં નથી.

ફરામજીનાં જેટલી તમારી પાસે ચોપડીઓ છે ?

ફરામજીના કરતાં મારી પાસે વત્તી ચોપડીઓ છે.

ના, ફરામજીના જેટલી મારી કને નથી.

મારી પાસે અંધા અર્ધે હિસ્સે છે.

મારા કરતાં ફરામજી પાસે બમણી છે.

જો તમને કંઈ અંગ્રેજીમાં બોલતાં નહિ આવડતું હોય તો તે લખી રાખજો અને સવારના પાઠ વખત મને પૂછજો.

આ રતનજીને સમજાવો.

હવે તમે સમજ્યા કે ?

સૂરતમાં ધી ઘણું 'ચાધુ' થયું છે.

તે શાથી વાડ ?

રેલના સખ.

બથી.

રેલને અને ધીની કીમતને શો સંબંધ છે ?

જે ઘાસ ગાયો ખાય છે તે ઘણું બહુ રેલથી ખરાબ થઈ જાય છે.

Do the floods always happen at the same time of the year?

Our city has been nearly destroyed by fires.

If this warm weather continues, I expect cholera will break out again in Surat.

Which is the most unhealthy part of the year?

The hot season just before the rains set in.

No, you are wrong, I think; the month just after the rains is, I believe, the most unhealthy time.

How many people die in Surat in a year?

What is the annual mortality in Surat, do you know?

How many funerals occur daily upon an average?

What is the average daily number of deaths?

I think 9 or 10 in a day, but in the hot season 15 or 16.

A little Brāhman-boy was drowned in the Tapti yesterday I hear.

Yes, I saw him taken out.

How long had he been in the water?

Not more than a quarter of an hour.

But he was not dead then.

Did they use no means to restore him?

શું વરસોવરસ એકની એક વખતે ફેલ આવે છે?

આગથી આપણું શહેર છેક તૂટી ગયું.

જો આવોને આવો તાપ પડ્યા કરશે તો મારા ધાર્યા પ્રમાણે સૂરતમાં માછી મરકીનો રોગ ચાલશે.

વરસના કયા દહાડામાં ઘણો રોગ ચાલે છે?

ઊનાળામાં, વરસાદ આવવાની અગાઉ.

ના ના, ખોટી વાત; હું ધાર છું કે વરસાદ પછીનો મહિનો ઘણો રોગિષ્ટ હોય છે.

દર વરસે સૂરતમાં કેટલા લોક મરે છે?

સૂરતમાં વરસોવરસ કેટલાં મોત થાય છે તેની તમને ખબર છે?

સરાસરી રોજનાં કેટલાં મરતાં હશે?

સરાસરી રોજ કેટલાં મરતાં હશે?

નવ દશ તો રોજ હશે, અને ઊનાળામાં તો પંદર સોળ.

મેં એમ સાંભળ્યું કે કાલે એક બ્રાહ્મણનો નાના છોકરો તાપીમાં ડૂબી મુઓ.

હા, મેં તેને બહાર કાઢતાં જોયો. તે પાણીમાં ક્યાંસુવી રહ્યો?

અર્ધ ઘડીથી વધારે નહિ રહ્યો હોય.

ત્યારે એ કંઈ સુએલો નહિ હોય? તેને સારો કરવાનો કંઈ ઉપાય નહિ થયો?

No, they took him away directly to burn him.

Why, many people have been brought to life again after being in the water more than a quarter of an hour.

Don't you find your new book very difficult?

I expect you will find this new book very difficult.

Have you finished the first lesson in it yet?

No, we only began it yesterday.

We had half the first lesson translated to us.

Do you think you know what it all means?

Do you think you will be able to translate it yourselves to-day?

It is a great deal more difficult than the former book.

How near are we to the Diwālee? It wants four weeks to it.

The Hindus reckon their months by the moon.

How do the Parsees reckon theirs?

Their year consists of twelve months, each thirty days long, and of five intercalary days.

What do they do with the odd quarter of a day?

ના, તેને તરત બાળવાન લઇ
ગયા ને.

એમ કેમ, ઘણાખરા લોકો
પાણીમાં પા કલાક કરતાં
વધારે રહીને પાછા જીવતા
થયા છે.

તમને નવી ચોપડી અધરી નથી
લાગતી?

મારા ધાર્થીમાં તો આ નવી ચોપડી
તમને ઘણી અધરી લાગશે.

તમે એમાંનો પહેલો પાઠ જુઓ પૂરે
કયો કે નહિ?

ના, કાલેજ આરંભ કીધો ને.

પહેલા પાઠમાંથી અર્ધાનો તરજુનો
અમને આપ્યો.

તમે હવે એનો અર્થ બધો સમજો છો
વાર?

આજ તમારાથી પોતાની મેળે એનો
તરજુનો થશે?

પહેલી ચોપડી કરતાં એ ઘણી મુશ્કેલ
છે.

હવે દીવાળીને શું બાકી છે?

મહિના એક છેજ તો.

હિંદુ પોતાના મહિના અંદર ઉપરથી
ગણે છે.

પારસી લોકો પોતાના કેમ
ગણે છે?

તેઓનું વરસ બાર મહિનાનું છે, ત્રીસ
ત્રીસ દહાડાનો મહિનો, અને પાંચ
દહાડા અધિક.

પા દહાડાના વધારા વિષે તેઓ કેમ
કરે છે?

The year you know is 365 days
and nearly a quarter of a day
long.

Bring me more information on
this subject to-morrow.

Where do you buy your
slate-pencil ?

Where did you buy that slate ?

When will he buy himself a new
turban ?

Kahāndās has bought himself a
new pair of shoes.

I have bought myself a new
coat.

We have bought ourselves a new
Gárry.

They have bought themselves a
new pair of bullocks.

Have you bought yourself a new
Pāghdee ?

She has bought herself a new
Sādee.

The sparrows have built them-
selves a nest in our school-room.

The silk-worm spins itself a
covering of silk.

That moth will burn itself in the
lamp.

That child will fall down and
hurt itself.

Have you made any inquiries for
me about the manner of
reckoning time in this country ?

તમે જાણો છો કે શુમારે ૩૬૫ (ત્રણસે
સવાપાંસહ) દહાડાનું વરસ થાય-
છે.

કાલે મેં વાતની જરા વધારે તજવીજ
કરી લાવજો.

તમે રલેટ પેન્સિલ ક્યાંથી ખરીદ
કરો છો ?

તે રલેટ તમે ક્યાંથી લીધી ?

તે પોતાને વાસ્તે નવી પાધડી ક્યારે
લેશે ?

કહાનદાસે પોતાને સાડ નવા જોડા
લીધા છે.

મેં એક નવો અંગરખો વેચાતો
લીધો છે.

અમે એક નવી ગાડી લીધી
છે.

તેઓએ એક નવી બળદની જોડ
લીધી છે.

તમે પોતાને સાડ નવી પાધડી
લીધી ?

તેણીએ એક નવી સાડી લીધી-
છે.

આપણી નિશાળના ઓરડામાં ચક્ષીઓએ
પોતાનો માળો બાંધ્યો છે.

રેશમનો કીડો પોતાના શરીરને રેશમથી
લપેટે છે.

પેલો પતંગીઆ દીવામાં પડીને બળવાનો
છે.

પેલું છોકરું પડી જશે ને તેને
વાગશે.

આ દેશમાં લોકો વખત શી રીતે
ગણે છે, તે વિષે તમે કંઈ તજાસ
લીધી ?

There will be no Parsees in school to-morrow ;—or not more than one or two.

Is it a religious holiday ?

No, to-day is a religious holiday, but to-morrow is a holiday for feasting and amusement only.

To-morrow is the Parsees' new year's day.

At what hour is the day considered to begin in this country ?

The Parsees reckon their day from the time when there is first light enough to distinguish the fine hair on the arm, or the back of the hand.

The Hindus reckon theirs in the same manner as the Europeans, that is to say, from midnight.

How is it we have no Mussalmáns in our school ?

Do none of the Mussalmáns wish to learn English ?

In the Bombay school there are many Mussalmáns.

What is the English for Daftardár ?

Translated literally, it is keeper of the records.

What is the employment of a Daftardár ?

કાલે કોઈ પારસી નિશાળે નહિ આવે, અથવા એક બેથી તો વત્તા નહિજ આવે.

ધર્મનો મોટો દહાડો છે ?

ના ધર્મનો દહાડો તો આવે છે, પણ કાલે તો મોજ શોખ કરવાનો દહાડો છે.

કાલે પારસીના ખેસતા વરસનો દહાડો છે.

આ દેશમાં દહાડો ક્યારે શરૂ થયો માને છે ?

હાથ ઉપરનું રૂબું જોવારે નજર આવે એટલું અજવાળું પડે તે વખતથી પારસી લોકો પોતાનો દહાડો ગણે છે.

હિંદુ લોકો યૂરોપિયનની પેઠેજ ગણે છે, એટલે પાછલી રાતથી.

આપણી નિશાળમાં કોઈ મુસલમાન કેમ નથી ?

કોઈ મુસલમાન લોકની અંગ્રેજી શીખવાની મરજી નથી ?

મુંબઈની નિશાળમાં ઘણા મુસલમાન છે.

દફતરદારને અંગ્રેજીમાં શું કહે છે ?

શબ્દશબ્દનો તરજુમો કરીએ તો દફતરનો રાખતાર.

દફતરદારનું શું કામ કહેવાય છે ?

Under the collector he superintends the whole collection of the revenue.

Domestic servants in this country are men, in England they are mostly women.

All household work in our country is done by women.

Have you any women servants ?

Yes, among the Parsees, women servants cook and sweep the house and make the beds.

The Mussalmāns too employ a great many women servants.

Do you keep a servant to go on errands ?

Where there is a sepoy he goes on errands, where there is no sepoy one of the women goes.

In a Hindu house the servants are all men, I think.

The women of the house cook, but if there are no women, a Brāhman is hired to cook.

Have you heard of Gopināth's death ?

When did he die ?

What did he die of ?

What was his complaint ?

Of what disease did he die ?

Of a disease of the lungs.

When the lungs are diseased, there is hardly any hope of recovery.

કલેક્ટરના હાથ નીચે રહીને જમા-
બંદી વસૂલાતની ચોક્સાઈ
કરેછે.

આ દેશમાં ઘરકામને વારતે મરદ
નોકરી કરેછે, પણ ઈંગ્લાંડમાં તો
ઘણુંકરીને બધરીઆ નોકર છે.

અમારા દેશમાં ઘરમાંનું તમામ કામ
ઝીરત કરેછે.

તમારે ત્યાં કોઈ દાસી છે ?

હા, પારસી લોકોમાં તો બધરીઆ રાંધે-
છે, ઘર વાળેછે, અને પથારીઆ
પાથરેછે.

મુસલમાનો પણ ઘણી ઝીરતોને
નોકર રાખેછે.

સંધેસો પહોંચાડવાને તમે નોકર
રાખો છો ?

જ્યારે સિપાઈ હોયછે ત્યારે તે સંધેસો
પહોંચાડેછે, અને જ્યારે સિપાઈ નથી
હોતો ત્યારે તે કામ ઝીરત કરેછે.

હિંદુના ઘરમાં સઘળા નોકર પુરષોજ
હોયછે.

રસોઈનાં કામમાં તો બધરીઆજ, પણ
જો બધરીઆ નહિ હોય તો રસોઈ
કરવા બ્રાહ્મણને રાખેછે.

ગોપીનાથના મોતની તમને
બખર છે ?

તે ક્યારે મરી ગયો ?

તે શાથી મરી ગયો ?

તેને શું દરદ હતું ?

તે શા રોગથી મુઝ્યો ?

કંઈ ફેફસાંમાં રોગ થયો હતો.

જ્યારે ફેફસાંમાં રોગ થાયછે
ત્યારે બચવાની આશા
ખાટી.

There is no oil in the house, you
must go and fetch some.

Send the servant to buy some.

Fetch two seers of oil.

Go and buy two seers of oil.

There is no oil in the house.

Tell the servant to go and fetch
some.

I have dropped a quarter of a
rupee out of my pocket, go
upstairs and look for it.

Go upstairs and look for a quar-
ter of a rupee which I have
dropped out of my pocket.

I think I must have dropped it
somewhere on the stairs.

Motiram thinks that he must have
dropped it while playing down-
stairs.

Have you been downstairs to look
for it?

Have you looked on the stairs for
it?

Have you looked all about the
landing for it?

I have been five months in Surat.

I was six weeks in Bombay.

You were three days in Broach,
did you see every thing that
was to be seen in it?

He has been studying English {
fifteen months.

ઘરમાં મુદ્દલ તેલ નથી, જઈને યોડું
લઈ આવો.

આકરને યોડું તેલ લેવા મોકલો.

બસેર તેલ આણી આવો.

બસેર જઈને બસેર તેલ લઈ આવો.

ઘરમાં તેલ ન મળે.

આકરને કહો કે જઈને યોડું લઈ
આવે.

મેં મારા ગજવામાંથી એક પા-
વલી પાડી, જરા ઉપર જઈને
જુઓની.

ઉપર જઈને જુઓની, મારા
ગજવામાંથી એક પાવલી
પડી ગઈ.

મને એવી સુરત છે કે મેં કહિં સીડી
ઉપર પાડી હશે.

મોતીરામ ધારે છે કે તે નીચે
રમતો હતો તેવારે તેણે
પાડી હશે.

તમે નીચે જઈને શોધી
આવ્યા?

તમે સીડી ઉપર જોયું કે
નહિ?

સીડી નીચે આસપાસ બધે જાણી
જોઈ?

હું સુરતમાં પાંચ મહિના થયાં છું.

હું દોઢ મહિના મુંબઈમાં હતો.

તમે ભરૂચમાં ત્રણ દહાડા રહ્યા તેજામાં
જેવા લાયક ચીજો બધી જોઈ
વળ્યા?

તેને અંગ્રેજી શીખતાં પંદર મહિના થયા
(or તે પંદર મહિના થયાં અંગ્રેજી
શીખે છે, or શીખ્યાં કરે છે)

He studied English six months in Bombay. તે છ મહિના સુધી મુંબઈમાં અંગ્રેજી શીખ્યો છે.

He studied English for a short time at Poona. તે થોડાંજ દહાડા પુનામાં અંગ્રેજી શીખતો હતો.

At present, he attends the Govt. English school at Surat. હમણાં તે સુરતની સરકારી અંગ્રેજી નિશાળમાં આવે છે.

How long have you been living in Surat? તમને સુરતમાં રહેતાં કેટલા દહાડા થયા ?

How long has he been living in Bombay? તે મુંબઈમાં કેટલા દહાડા થયાં રહે છે ?

How long did he live at Broach? તે ભરૂચમાં કેટલા દહાડા રહ્યો ?

The boys in this class don't agree very well together. આ વર્ગના છોકરાઓને માંહેનાંહે બનવું નથી.

I am afraid the boys in this class are very disagreeable with each other. આ વર્ગના છોકરાઓને માંહેનાં માંહે ઘણા અણબનાવ રહે છે.

A good temper and agreeable manners are more important even than learning. શીખવા કરતાં સારો રવભાવ અને મળતી ચાલચલગત રાખવી એ ઘણી મોટી વાત છે.

What are you about? તમે શા કામમાં છો ?

What have you been about all this morning? તમે આજ સવારે શું કરતા હતા ?

What are you going to do? તમે શું કરવાના છો ?

What do you mean to set about now? હમણાં તમે શું કરવા માંડશો ?

What is Umedrām about? ઉમેદરામ શા કામમાં છે ?

What has Fīrmjee been doing this last fortnight? પંદર દહાડા સુધી ફરમજી શું કર્યો કરતો હતો ?

What have you been about? તમે શું કર્યો કરતા હતા ?

What is he going to do now? હવે તે શું કરવાનો છે ?

What do you mean to do in it? તેમાં તમે શું કરવાના ?

I hardly know what I shall do in it.

He does not know what to do in it.

What can be done in it?

What was he doing all the last week?

What has he been doing these three days past?

Has that boy got a black-eye?

No, he has been stung in the eye.

What do you call a black-eye in Gujarati?

Did you go to Bhimpore in the moonlight on Monday?

Yes, and challenged a Baniā to run his bullocks against mine.

He ran his gādee against a post.

He ran against me in the street.

He ran his bullocks against Hormazshā's.

The Board wishes us to send two boys to Bombay every six months as candidates for scholarships.

The Board will pay their expenses to Bombay.

Two then will go in December, two in June and so on, two every six months.

That is a very good book, where did you get it?

મને તો કંઈ સૂઝતું નથી, એમાં શું કરે?

એમાં તેને કંઈ કરવાનું સૂઝતું નથી.

એમાં શું કરવું વાર?

આપ્પા અદવાડીઆમાં એણે શું કીધું?

આ ત્રણ દલાડા થયાં એ શું કર્યા કરતો હતો?

પેલા છોકરાની આંખે કંઈ વાગ્યું છે? ના, એની આંખે કંઈ કરડ્યું છે.

“બ્લાક-આઈ”ને તમે ગૂજરાતીમાં શું કહેછો?

સોમવારે અંદનીમાં તમે ભીમપોર ગયા હતા કે?

હા, અને મારા બળદીઆ સાથે એક વાણીઆના બળદ દોડાવવાની શરત મારી.

તેણે પોતાની ગાડી એક થાંભલા સામી દોડાવી.

તે રસ્તામાં મારા ઉપર દોડી આવ્યો.

તેણે પોતાના બળદ હોરમજશાના બળદ સાથે દોડાવ્યા.

બોર્ડે છઠ્ઠ મહિને બે છોકરા જે રકાલર થવાને ઉમેદવાર હોય તેમને આપણે અહિંયાંથી તેડાવેછે.

બોર્ડ તેમને મુંબઈ જવાનો ખર્ચ આપશે.

સારે બે ડીસેમ્બરમાં જશે, અને બે જૂનમાં, અને પછી એ પ્રમાણે છઠ્ઠ મહિને બેબે ગયાં કરશે.

આ કાણી સાગી આપડી છે, તમે ક્યાંથી લીધી?

It is a volume of the * * *

There are seven volumes altogether.

Do you ever try to read any English book at home?

It is impossible to write English without having read a great deal in it.

Get easy books if you can, and read them through very carefully.

We are to have a library here, as soon as the books arrive from England.

Have you any thing to say to me?

What have you to say to me?

Motiram wishes to speak to you.

We must leave this now, and set about something else.

When is your brother to leave Surat?

Will you give me leave to use your ink?

Shall you leave your family here or take them with you?

Leave my house directly.

Who gave you leave to do that?

Are you going to leave me alone then?

Remain with this child, don't leave it.

Will there be leave on Thursday?

H. has applied for a month's leave of absence?

એ એક * * * માંનું પુસ્તક છે.

અધાં મળીને તેનાં સાત પુસ્તકો છે.

તમે કોઈ વખતે કંઈ અંગ્રેજી ચોપડી ઘેર વાંચી જુઓ છો?

ધાણું અંગ્રેજી વાંચ્યા સિવાય કદી સારું લખાવાનું નહિ.

જો મળે તો સહેલી ચોપડીઓ પેદા કરો, અને તે સારીપેઠે મન દબાવી વાંચી જાઓ.

ઇંગ્લાંડથી ચોપડીઓ આવશે એટલે આપણે અહિંયાં એક કિતાબખાનું થશે.

તમારે મને કંઈ કહેવું છે?

તમારે મને શું કહેવાનું છે?

તમને જોતીરામ જોલાવે છે.

હવે એ રહેવા દબાવી જીજી કંઈ કરવા માંડીએ.

તમારો ભાઈ સુરતથી ક્યારે નીકળશે?

જરા આપની શાહી લખવાને આપશો?

અધરાં છોકરાંને અહિંયાંજ રહેવા દેશો કે સાથે તેડી જશો?

હમણાનો હમણાં મારા ઘરમાંથી નીકળ.

તમને કોણે કહ્યું કે તે કરજો?

સારે શું મને એકલો મૂકી જશો કે?

આ બાળકની સાથે રહેજો, અને વીહીલું ન મૂકતા.

બુદ્ધસ્પતવારે રજા છે?

હ. એ એક માહવાની રજા માગી છે.

Leave him alone, pray.

Don't move those books, leave them as I put them.

Let those books alone, they are very well as I put them.

This is a very mischievous boy, he can let nothing alone.

His father will not give him leave to go.

His father won't allow him to leave Surat.

His father will not give him leave to leave Surat.

Will you allow him to pass?

How came you to allow the child to eat this?

Allow me to say that * * * *

What allowance do you make for this defect.

His father allows him a hundred pounds a year.

That is a very liberal allowance, I think.

You must make allowance for him, he is but a child.

I can make every allowance for a man in his situation, but this is too bad.

When you travel, does the Government allow you anything extra?

Have you extra allowance when you travel?

એને રહેવા દોની (એને ન છેડો).

એ ચોપડીઓ ખસેડવા ના, મુકી છે તેમ રહેવા દેજો.

તે ચોપડીઓને છેડવા ના હો, મં જેમ ગોઠવી છે તેમ કીડ છે.

આ છોકરો ઘણા ઉછાંછળો છે, એના હાથ સવખણા નથી રહેતા ને.

તેના આપ તેને જવા નહિ દે.

તેના આપ તેને મુરતમાંથી બહાર નહિ કાઢે.

તેના આપ તેને સુરતથી બહાર જવા દેશે ?

જરા મને જવા દેશે ?

આ બાળકને તમે એ કેમ ખાવા દીધું ?

મને કહેવા દો કે * * * *

આટલી ખોડ છે એની તમે શું કરો કાપો ?

તેના આપ તેને વરસ દહાડે હજાર રૂપિયા આપે છે.

એ કંઈ ચોટું નથી.

જવાદો ની, એ તો અચુન જ છે કેની.

એના જેવો હમણા ગમે તે આદમી હોય તો નું કંઈ બોલું નહિ, પણ એ તો ચારાથી નહિ ખાય.

જ્યારે તમે ફરવા બઝ્યાં છો, ત્યારે સરકાર કંઈ તમને પગાર ઉપરાંત આપે છે ?

તમે ફરવા બઝ્યાં છો ત્યારે તમને બાથું મળે છે કે ?

What is the travelling allowance?

The Sepoy's Taboot was not allowed to come through the town

How is it the Kotwāl will not allow any Bhavāce in Surat?

I am sure if your father knew it, he would not allow you to spend your money on such trash as this.

You must make allowance for the very difficult position in which he is placed.

If I take half a dozen of them, what allowance will you make me?

In calculating the price of these books, what allowance do you make for their carriage from Europe?

How many days can you allow me to do it in?

I can't allow you a day longer.

Give every man his due.

How much is due on that account now?

How much is there due on that account now?

With all due deference for the opinion of so celebrated a man I cannot help thinking that***

You certainly do not treat him with the respect due to him.

ભાથું શું મળેછે?

પલટનના તાબુતને
શહેરમાં આવવા
દીધું નહુ.

કોટવાલ સુરતમાં ભવાઈ કરવાની રજા
કેમ નથી આપતો?

મને નક્કી છે કે જો તમારો પાપ
એ જાણે તો તમને તે એમ
નકારી રીતે પૈસા નહિ વાપરવા
દે.

જવાદો ની, એની અવરથા
ઉપર તો જરા નજર
રાખો.

જો એમાંથી હું છ લઈ
તો તમે મને શું છૂટ
આપશો?

આ ચોપડીની કીમત ગણવામાં,
તે યુરોપથી અહિંયાં
આવી તેનો શો અર્થ
અદાવાજો?

એ કરવાને મને કેટલા દહાડાની રજા
આપોજો?

એથી વધારે એજ દહાડો પણ તમને
નહિ આપું.

જેને તેને પોતાનો હક્ક આપો.
તે હિસાબમાં હમણા શું બાકી
નીકળેછે?

તે હિસાબે હમણા શું બાકી
નીકળેછે?

આવા મોટા આદમીના વિચારથી બિલકુલ
તો મારાથી કેમ થવાય, પણ મારી
નજરમાં એમ આવેછે કે * * *

એને તમે ઘટારત પ્રમાણે આદરમાન
તો નથીજ આપતા તો વળી.

I wish to treat him with all due respect.

This bill will be due on the third of next month.

The elephants and horses were sold by auction.

Is there an auctioneer in Surat? What commission does he take? Five per cent.

Do many sales take place in Surat? When a sale is to take place, how do they advertise it?

Do they stick up bills about it, or do they send a man round to announce it?

There are regular weekly auctions at Bombay besides occasional ones.

There is still a great deal of waste land in India.

These mangoes have very large stones?

What sort of a kernel is inside the stones?

The children break the stones and roast the kernels and eat them.

Dates are stone-fruits.

The kernel of an almond, the kernel of a cocoanut, the kernel of a plum-stone, a mango-stone, &c.

હું તેને સારીપદે ધટારત પ્રમાણે માન આપવાને આહુ'છું.

આવતા મહિનાની ત્રીજ તારીખે આ હુંડી પાકશે.

દરાજામાં લાયી થોડા વેચાયા.

સુરતમાં ટોઈ દરાજા કરનાર છે? તે લકસાઈ શું લેછે? મેંકડે પાંચ ટકા.

સુરતમાં દરાજા ઘણી થાયછે? જ્યારે દરાજા થવાની હોય ત્યારે શી રીતે જાહેર ખબર આપેછે? શું તેને વારને ડ્રાગળ ચહેડેછે કે માણસ મોઢલીને બધે જાહેર કરાવેછે?

મુંબઈમાં આઠ આઠ દહાડે તો ચાલુ દરાજા હોયજ અને વળી ખીજ વખતે થાય તે તો જુદી.

હજી હિંદુસ્તાનમાં પડતર જમીન ઘણી છે.

આ કેરીઓના ગોટલા ઘણા મોટા છે.

ગોટલાની માંહે ગોટલી શી તરેહની હોયછે?

છોટરાઓ ગોટલા ભાગીને તે માંહેથી ગોટલીઓ કાઢીને ઘેટી ખાયછે.

આરક, અજૂર, એ સર્વ ફળોમાં ફળીઓ હોયછે.

બદામને મગજ, કોપરાંના ગર, આળુનો ફળીઓ, કેરીના ગોટલાની ગોટલી, &c.

- These are very fine mangoes. આ કેરીઓ ઘણી શકાઈ છે.
- Is it a good mango-season this year? શું આણુ કેરીનો પાક સારો છે ?
- Are mangoes plentiful this year? આણુ કેરીઓનો ભાવ સારો છે ?
- The fruit-season in England is from now till October. ઇંગ્લાંડમાં મેવાની ઋતુ આજથી તે અક્ટોબર મહિના સુધી હોય છે.
- Which is your chief season for fruit? તમારે અહિંયાં કયું ઋતુમાં મેવો પાકે છે ?
- The country is all burnt up in this season. આ ઋતુમાં બધો દેશ તાપથી સૂકાઈ ગય છે.
- The fields are nothing but dust. ખેતરોમાં ધૂળ વગર બીજું કંઈ નથી.
- The fields now look like those of Europe during the winter. શિયાળામાં યુરોપનાં ખેતર જેવાં દેખાય છે તેવાં હમણાં અહિંયાં દેખાય છે.
- But the country in Europe looks more desolate during the winter because there are no leaves on the trees. પણ શિયાળામાં યુરોપનો દેશ વધારે ઊંડ દેખાય છે કેમકે ઝાડ ઉપર પાનાં નથી હોતાં.
- Europe is all bare in the cold weather, and this country in the hot weather. યુરોપમાં શિયાળે સૂકવણું પડે છે અને આ દેશમાં ઊનાળામાં.
- When the rains have once fairly set in, the ground is soon all green again. એક વખત વરસાદ સારીપડે આવ્યો એટલે સઘળી ભોંય પાછી લીલી થાય છે.
- India is a very fruitful country. હિંદુસ્તાન ઘણો ફળદ્રુપ દેશ છે.
- And Gujarāt is a very fruitful part of India. અને હિંદુસ્તાનમાં ગુજરાત પ્રાંત ઘણો ફળદ્રુપ છે.
- Perhaps the most fruitful province in India is Bengal. હિંદુસ્તાનમાં સર્વેના કરતાં કદાપિ બંગાળા ઘણો ફળદ્રુપ પ્રાંત હશે.
- It is very hot here in May. મે મહિનામાં અહિંયાં બહુ તાપ પડે છે.
- It is hotter in Bombay. મુંબઈમાં વધારે ગરમી હોય છે.
- It is still hotter in Bombay. મુંબઈમાં તો એથી વધારે તાપ પડે છે.
- A great deal of rain falls here. અહિંયાં વરસાદ ઘણો આવે છે.
- More rain falls in Bombay. વતો વરસાદ તો મુંબઈમાં વરસે છે.

There are a great many Parsees in Surat.

There are still more in Bombay.

Ah ! this is a much larger house.

Ah ! these mangoes are a great deal better.

This is much better writing.

This rice is a great deal better.

This is a much better arrangement.

- That will be better, I think.

It will be better to go to him.

I had better see him, I think.

You had better come to some arrangement with him.

What had I better do in this case ?

If it were your case, what should you do ?

What would you do in it ?

I hardly know what I should do in such a case as that.

I am sure, I don't know what I ought to do in it.

I hardly know what I ought to do in this case.

Well, has the hot weather all gone ?

If the rains should cease for a few days, it would be as hot as ever again. I suppose.

Does it ever happen, that after a few days' rain, the dry weather sets in again ?

સુરતમાં પારસી ઘણા છે.

મુંબઈમાં તો ઝીંધી વત્તા છે.

ઝીંધી : હો ! આ ઘર તો ઘણું મોટું દેખુને.

ઝીંધી : હો ! આ કેરી પેલી કરતાં ઘણી સરસ નીકળી જો.

આ દસકત તો પેલા કરતાં ઘણા સારા છે.

આ ચોખા તો કરતાં ઘણાજ સારા છે.

ઝે ગોઠવણુ તો પેલાથી સારી છે.

હું ધારું છું કે ઝિંજી કીક પડશે.

તેની પાસે જવું સારું.

હું તેને મળું તો કીક, કેમ ?

તેની સાથે તમે કંઈ બંદાબસ્ત કર્યા હોય તો સારું.

ઝેમાં હું શું કરું વાસ્ ?

વાસ્, તમારેજ ઝેમ હોત તો તમે શું કરત ?

તમે ઝેમાં શું કરો વાસ્ ?

ઝેવી વાતમાં હું શું કરત તે હું જાણતો નથી.

મારે ઝેમાં શું કરવું જોઈએ તે હું કંઈ જાણતો નથી.

મને તો ઝેમાં કંઈ કરવાનું સૂઝતું નથી.

વાસ્, હવે બિનાબો પૂરો થયો કે નહિ ?

જો થોડા દહાડા સૂધી વરસાદ નહિ આવે તો, પાછો હવો તેવાનો તેવાજ તાપ પડશે.

ઝેવું કદી થાયછે કે થોડા દહાડા સૂધી વરસાદ આવ્યાને પાછો તાપ પડવા માંડે ?

Yes, that happens sometimes in the early part of the rainy season.

Well, how do you like this place? I am afraid the noise will disturb us a good deal.

I am afraid we shall find it very noisy here.

Do you find the noise disturbs you much?

This arrangement will keep the lower classes in better order.

Will there be room enough.

Will they all be able to find room?

It is very close and hot to-day.

This is very oppressive weather.

Is this a healthy time of the year?

No, there is generally more sickness during the rains than in the hot season.

It is at this time of the year that people suffer for want of drainage in the town.

There is a nice wind blowing this morning.

There is plenty of wind this morning.

We began very early this morning.

It did not strike ten till some time after we had begun.

The clock struck ten long after we had begun.

ચોમાસું બેસતાં ઝમ્બું

હોઇ વખત બનેછે

પર.

કેમ, આ જગો, તમને કેવી લાગેછે?

અહિંયાં આપણે કકલાણથી બેગર થઈશું.

અહિંયાં આપણે શારથી ઘણા દેરાન થવું પડશે.

તમે શારથી દેરાન

થાઓછો?

એ તદખીરથી નીચલા વર્ગના છોકરા

સારા ધાકમાં રહેશે.

જગો બેઈઝમી તેટલી થશે કે?

તેઓ બધા માથે કે?

આજ તાપ અને બહારો ઘણો છે.

આ ઝટુ ઘણી કરડી છે.

આ દહાડે તબિયત સારી રહેછે?

ના ના, બિનાબી કરતાં ચોમા-

સામાં વધારે મંદવાડ

હોયછે.

શહેરમાં ક્યારે પાણી એમાં જવાને

મારીઓ નથી તેથી આ દહાડે બોઝ

ઘણા માંદા પડેછે.

આજ બાગી પવનની લહેર

આવેછે.

આજ તો પવન

ઘણો છે.

આજ આપણે બહુ વહેલું શરૂ

કીધું.

આપણે શરૂ કીધા પછી, જેટલીક વારે,

દશ વાગ્યા.

આપણે શરૂ કર્યા પછી ઘણી વારે

દશ વાગ્યા.

The school had been going on for
some time when the clock struck
ten.

The Parsees wear nearly as many
clothes in the hot weather as
they do in the cold weather,
how is that ?

Don't these heavy Paghdees give
you the head-ache ?

I have a very bad head-ache this
morning.

He suffers a great deal from
tooth-ache.

Did you ever have the ear-
ache.

I have a pain in my side.

I caught a very severe cold last
night.

I have pains all over me this
morning.

All my limbs ache this
morning.

That is a very frightful sore on
that bullock's neck.

That is a very sore place on your
finger.

There is a great deal of soreness
between them.

Come, that is a plaster for his
sore.

I came to school this morning
without my breakfast.

દશ વાગ્યા સારે નિશાળનું
કામ તો ક્યારનું આદ્યું
હતું.

પારસી લોકો શિયાળામાં જોડલાં
કપડાં પહેરેછે તેટલાંજ
ઊનાળામાં પહેરેછે, એમ
કેમ ?

આ ભારે પાઘડીથી તમારું માથું નથી
દુઃખતું ?

આજ મારું માથું બહુજ
દુઃખેછે.

તેને દાંતનું દરદ
બહુ છે.

તમને કોઈ વખત કાનનું દરદ
થયું છે ?

મને કૂખમાં ચશકા નાંખેછે.

કાલ રાતનો મને બહુ સળેખમા
થયોછે.

આજે મારું આખું શરીર
દુઃખેછે.

આજ મારા શરીરમાં બધે કળતર
થાયછે.

પેલા બળદીઆની ખાંધ બહુ
આવી છે.

તમારી આંગળી ઉપર ઘાયું
હોવાયલું છે.

તે બેઠતી વચ્ચે ઘણા રસવા
ચાલેછે.

ચાલો, એનો એ સારો
ઉપાય છે.

જમ્યા વગર આજ હું નિશાળે
આવ્યો.

- I was afraid I should be late. મને વાર લાગવાની ધારતી હતી.
- If I had staid for breakfast, I જો હું જમવા રહ્યો હોત તો મને મોડું થાત.
- My breakfast was not ready, so જમવાને વાર હતી માટે હું વગર I came without it. જમે આવ્યો.
- At what time in the morning તમારા ઘરનાં સહ સવારે ક્યારે does your family breakfast? જમે છે ?
- Have you breakfasted ? જમ્યા કે ? (જમેલા છે ?)
- At what time in the morning do તમે સવારે ક્યારે you breakfast? જમે છો ?
- I have not breakfasted this આજ સવારે મેં 'આધું' morning. નથી.
- I came this morning without હું તો આજ આધા વગર breakfasting. આવ્યો.
- What is there for breakfast this આજે શું 'આવાનું' morning? છે ?
- What shall you have for dinner આજે શું લેવાં to-day ? છે ?
- What have we got for dinner આજે આપણે શું જમવું to-day ? છે ?
- What shall I get for dinner to- આજે શું જમા- day ? ડશો ?
- What would you like for your આજે શાનો નારનો કરવાની breakfast this morning ? મરજી છે ?
- Can I get you any thing to eat? તમારે સાર કંઈ 'આવાનું' લાવું ?
- What can I get you to eat? તમારે 'આવાને' સાર શું 'લાવું' ?
- Have you dined ? ભોજન થયાં ?
- His father made him go without તેના આપે તેને ભૂખ્યો his dinner. કાઢ્યો.
- This is not a very nice dinner. આ જમણું કંઈ શકાઈ નથી.
- I am afraid, you have not made જમવાને મજે તો બહુ નહિ પડ હોય.
- a very good dinner.
- I am afraid you don't like your તમને કંઈ જમવાની ઘણી મજ નથી dinner much. પડતી.

Is the country round Surat well cultivated ?

What are the chief crops raised about Surat ?

What do they chiefly grow about Surat ?

Is there much rice grown about Surat ?

A great deal of wheat is grown in this part of the country.

There are many market-gardens within the town walls.

Is there much traffic carried on across the river ?

Yes, milk, butter, vegetables, and many other things are brought across the river.

Where is the ferry ?

The ferry is near the custom-house.

Are the ferry-men paid by the Government ?

The Government now farms the ferry.

Where is the Tāpti fordable ?

The river begins to be fordable at Biriāw.

But only in the dry season.

The ford nearest Surat is that of Biriāw.

In the rainy season how far up the river must we go to find a ford ?

સુરતની આસપાસ જમીન સારીપદે ખેડાયલી છે ?

સુરતની આસપાસ ધાણું શું પાકેછે ?

સુરતની આસપાસ ધાણું કરીને શું બીજેછે ?

સુરતની આસપાસ ભાત ઘણી પાકેછે ?

આ પરગણામાં ઘઉંની બિયજ ઘણી છે.

કોટની અંદર શાકભાજીની વાડીઓ ઘણી છે.

તાપી ઉતરીને ઘણા માલ જાય આવેછે ?

હા, દૂધ, માખણ, શાકભાજી અને બીજી ઘણી ચીજો તાપી પારથી આવેછે.

હોડીનો ઉતાર ક્યાં છે ? (તર ક્યાં ફરેછે ?)

કુરબ પાસે હોડી ફરેછે.

હોડીવાળાઓને પગાર સરકારથી મળેછે ?

હમણા તો સરકારે હોડી ઉતારનો ધબરો આપ્યોછે.

તાપીનો પાર કયે દેશણે છે ?

વરિઆવ આગળ પાર થાયછે.

પણ તે બિનાળામાં માત્ર થાયછે.

સુરતની નજીક તો વરિઆવ આગળ પાર થાયછે.

ચોમાસામાં કેટલું બધું દૂર ચાલીએ ત્યારે પાર ઉતરીને જવાયછે ?

Did you ever ford the river?

On the 10th of October the army forded the river.

In fording the river, were any lives lost?

What are you going to do with yourself to-morrow?

Would you like a sail up the river?

Suppose we take a trip down the river.

We can drop down with this tide and come up again with the next.

The Battelá will drop down as far as the bar to-night, but will not leave the river till to-morrow morning.

How high up the river is it possible to take a boat?

How high up the river does the steamer come?

Have you ever been far up the river?

Not farther up I suppose than Ashvanikumár.

Does the steamer ever get up as far as Surat?

In the rainy season there is plenty of water in the Tapti, but the current would prevent you taking a boat up very far.

કોઈ વખત તમે આલીને નદી પાર ગયાછો?

અક્ટોબરની દશમી તારીખે લશ્કર આલીને પાર ઉતર્યું.

આલીને નદી ઉતરતાં કોઈના જાન ગયો હતો?

કાલે તમે શું કરવાના છો?

તમને હોડીમાં બેશીને ફરવું ગમશે?

બારા તરફ ફરી આવીએ પાર.

હારમાં આપણે હેઠવાઈ જઈએ અને જવાળમાં પાછા ઉપરવાઈ આવીએ.

આજ રાત્રે બટેલા દાંડા સુધી ઊતરી જશે, પણ કાલ સવાર સુધીમાં બહાર નહિ પડે.

નદીમાં કેટલે દૂર સુધી હોડી લઈ જવાયછે?

નદીમાં આગબોટ ક્યાંસુધી આવેછે?

નદીના ઉપલા ભાગમાં થઈને દૂર સુધી તમે ગયેલા છો?

અશ્વિનીકુમાર લગણ ખરે.

સુરત લગી કોઈ વાર આગબોટ આવેછે?

ચોમાસામાં તાપીમાં પાણી તો થયું હોયછે, પણ તાણને લીધે હોડી થઈને વેગળે સુધી જતી નથી.

How far up does the tide reach ?

Were you rowed up or towed
up ?

Neither, we sailed
up.

The current was so strong that
the men had to tow the boat up.

When do you shut up the shop ?

How early do you open ?

It is no use sending now, the
shops are shut up.

We must get it in the morning
as soon as the shops open.

A baker's shop, a grocer's shop,
tailor's shop, &c.

A Banking house, a coffee house,
a public house, &c.

An inn, a tavern, an hotel.

A coffee shop, a beer shop.

The shop-door, the private door.

There is no shop, it is a private
house.

How much do these shops let-for?

Are the house and shop to be let
together or separately ?

Shall you put up at an inn, or
shall you hire lodgings ?

Are these furnished lodgings or is
the furniture your own ?

Is he a house-keeper or a lodger?

Vrijbhukhandas was absent yes-
terday.

ભરતી કેટલે દૂર સુધી પહોંચે છે ?

તમે હલેસાં મારીને ગયા કે પાગડ
એચીને ?

એમાંથી એક નહિ, અમે તો સડ
હંકાયેા હતા.

તાણ તો એવી જબરી હતી કે માણસો
હોડાએ પાગડ બાંધીને એચતા હતા.

તમે દુકાન ક્યારે બંધાવો છો ?

તમે કેટલી વહેલી દુકાન માંડો છો ?

બધી દુકાનો તો બંધી ગઇ, હવે મોકલ-
વાની કંઈ જરૂર નથી.

સવારે જલદી દુકાનો મંડાશે ત્યારે
આપણે લખશું.

ભઠીઆરાની દુકાન, ગાંધીની દુકાન,
દરજીની દુકાન, વગેરે.

નાણાવટીની પેઢી, કાવાઆનું, પંચાલી
મકાન, ઈસાદિ.

મુસાફરઆનું, પીઠું, પોચઆનું.

કાવો પીવાની દુકાન, ખીરીની દુકાન.

દુકાનનું બારણું, છાનું બારણું.

એ કાંઈ દુકાન નથી, એ તો કોઈનું
ખાનગી ઘર છે.

આ દુકાનોનું ભાડું કેટલું છે ?

ઘર અને દુકાન એકસાં ભાડે આપવાનાં
છે કે જુદાં જુદાં ?

તમે મુસાફરઆનામાં ઉતરશે કે ભાડે
મુકામ રાખશે ?

આ સામાન તમારો છે કે મુકામને
અંગે છે ?

તે પોતાનાં ઘરમાં રહે છે કે ભાડે રહે છે ?

વૃજ્જુખાણદાસ કાલે ગેરહાજર
હતા.

It was the anniversary of his grand-mother's death.

What ceremonies had he to perform?

Some ceremony on the bank of the river and afterward to give a dinner to the Brāhmans.

There were fifty or sixty Brāhmans at the dinner.

Do you do that every year or only on the first anniversary.

We perform the same ceremonies every year, but after the first anniversary the whole caste of Brāhmans are not invited.

It is { the sons who perform
They are { these ceremonies.

Send me a man to split this wood.

Some of it must be sawn, I think.

He must bring both a saw and an axe.

Is splitting wood a trade by itself?

Where does the wood which is brought to Surat come from?

Are there any woods about Surat?

Not within twenty or thirty Koss.

There is one, thirty Koss distant, in which there is a hot-spring to which pilgrimages are made.

એની માઠી માનું સમયરી (સવસરી)
હતું.

એને શી શી ક્રિયા કરવી
પડી?

તાપીકાંઠે સારીને
બ્રાહ્મણ જમા-
ડવા.

જમવામાં પચાસ સાઠ બ્રાહ્મણ
હતા.

તમે વરસોવરસ એ ક્રિયા કરો છો કે
પહેલેજ વરસે માત્ર?

શ્રાદ્ધ તો વરસોવરસ કરીએ છીએ,
પણ પહેલાં સમયરી પ્રમાણે
બ્રાહ્મણની આપ્તિ નાત નથી
જમાડતા.

છોકરો હોય તેજ શ્રાદ્ધ
સારે.

આ લાકડું ચીરવાને એક આદમી
માગલજો.

મને લાગેછે કે કેટલુંક વહેરી કાઢવું.
સારે તેણે કરવત અને કુદાડો ખર્ચે
લાવવાં.

શું લાકડાં ચીરવાનો પણ ધંધોજ
છે કે?

સુરતમાં લાકડાં કયાંથી
લાવેછે?

સુરતની આસપાસ કંઈ જંગલો છે?

ત્રીસ કોસની અંદર તો નથી.

એક જંગલ તો ત્રીસ કોસ ઉપર છે
તેમાં બના પાણીનો કુંડ છે ત્યાંજ
જરાયછે.

What are these books worth, Sir?
I am sure I don't know what you
ought to give for them.

This was an expensive book when
first published.

I wonder who was mischievous
enough to cut these two leaves.

It is not perfect I see.

I don't know how second-hand
books sell here.

I did not intend to be here this
morning.

I came here quite by chance.

All the Nāgar Brāhmans who
may have been married since
this time last year, go to wor-
ship the Indian fig-tree to-day.

Do the husband and wife go to-
gether?

Afterwards they feast.

What is the holiday called?

The Vada is Mahadev's tree and
the Pipal is Vishnu's.

The Pipal is a Brāhman too, I
believe, is it not?

The marriage of the Tulshee in
the month of Kārtik, is a very
great holiday.

Great expense is gone to on the
occasion.

Some rich man who has
no children, generally
does it.

આ ચોપડીઓમાં કેટલાનો માલ છે?
તમારે એનું શું આપવું તે મને નક્કી
માલૂમ નથી.

એ ચોપડી પ્રથમ છપાઈ સારે એની
કીમત થણી હતી.

કોણ જાણે આ બે પાનાં કાપવાને કોના
હાથ ભાગ્યા?

તે સંપૂર્ણ નથી.

વાપરેલી ચોપડીઓ અહિંયાં કેમ વેચા-
યછે તે હું જાણતો નથી.

આને અહિંયાં આવવાનું મેં ધાર્યું
નહતું.

દેવજીગે હું અહિંયાં આવી પહોંચ્યો.
સઘળા નાગર બ્રાહ્મણ જે પોરની વડ-
સાવિત્રીથી તે આજસૂધી પરણ્યા
હશે તે આને વડની પૂજા કરવા
જશે.

શું વહુવર સાથે
જાયછે?

સારપછી તેઓ ઉજાણી કરેછે.

એ તહેવારનું નામ શું?

મહાદેવનું ઝાડ વડ અને વિષ્ણુનું
પીપળો.

પીપળો પણ બ્રાહ્મણ છે, નહિ
વાર?

કાર્તિક માસમાં તુલશી વિવા-
હનો પણ મોટો તહેવાર
છે.

એ આવસર ઉપર ભારે ખર્ચ
થાયછે.

કોઈ એક પૈસાદાર માણસ જેને છોકરાં
નથી હોતાં તે ઘણું કરીને એવા ખર્ચ
કરેછે.

But in the Deccan, every body does it.

Whoever will show us in the schoolhouse here any one trick of magic shall have a reward of 20 rupees.

Conjuring is very common in England.

Conjurors have been taken from India to England.

Two hundred years ago, astrology, magic, ghosts, people being possessed by devils, and all these nonsenses, were as much believed in England as they are here now.

Many women still in England go to have their fortunes told.

A fortune-teller will still sometimes get a great many clients; since out of twenty millions of people of course, there must be a large sprinkling of fools.

When out of a hundred things which the fortune-teller says, one happens to be true, the people think of that one, and forget all the others.

The opinion in Europe was, that those who pretended to do these things were in league with the devil.

પણ દક્ષિણમાં તો બધા લોકોએ વિવાદ કરેછે.

આપણી નિશાળના મકાનમાં જે ટ્રીક બહુનો દૂધકો કરી દેખાડશે તેને વીસ રૂપિયા ઈનામ મળશે.

ઈંગ્લાંડમાં બહુનું કામ બહુ ચાલેછે.

હિંદુસ્તાનથી બહુગણેને ઈંગ્લાંડ તેડી ગયાછે.

હાલમાં જેમ આ દેશમાં જ્યોતિષશાસ્ત્ર, બહુ, ભૂતચેતવગેરેને લોક માનેછે, તેમજ એ સમજ્યા વહેતો ખસે વરસ પહેલાં ઈંગ્લાંડમાં પણ હતા.

ઈંગ્લાંડમાં હમણા પણ ઘણી વાવડીઓ પોતાનાં ભવિષ્ય કહેવડાવવાને આવે.

હજુ પણ ભવિષ્ય કહેનારાને કોઈ કોઈ વખતે ઘણા મરફો મળેછે, કેમકે જે કેનાડ માણસમાં મૂર્ખોનો કેટલોય ઘણો હોયજ.

ભવિષ્ય કહેનારો એ વાતો કહે તેમાં એકાદી ખરી પડે, હારે લોક બીજી ખરી વાતો કોડી દર્શન તેજ વાત પડડી મળેછે.

યુરોપમાં એવું મત ચાલતું હતું કે, આવી વાતો બનાવવાનો જે કોઈ હોમ કરતા હતા તેમના ત્યાજના સંતાન હતા.

Laws were passed against them.
and hundreds of them were
cruelly put to death.

There are still people silly enough
to have their nativities cast.

There was a great procession of
the Shrāvaks yesterday.

There will be one to-morrow of
the Baniá's.

In honor of which of the Gods?
Of Bálkrishnajee.

The Pársees too wish for a holi-
day to-morrow.

What is that about?

Ardesir gives a dinner to all the
caste.

It costs him, I should think,
from two thousand to three
thousand rupees.

The dinner consists chiefly of
rice, potatoes, mangoes, dál,
ghee, wheaten-cakes and
radishes.

Well, we have more talk than
work this morning.

The Shrāvaks must have spent
five or six hundred rupees upon
their procession yesterday.

Is the money subscribed among
them or is it furnished by some
rich man?

તેમને સજા કરવાને કાયદા થયા હતા,
અને તેમાંના સેંકડો જણ નિર્દય-
પણથી માર્યા ગયા.

જ્યુસ્તી લોક એવા બેવકૂફ છે કે
પોતાની જન્માત્રી કરાવેછે.

કાલે શાવક લોકોનો મોટો વરઘોડો
નીકળ્યો હતો.

વાણીઆનો પણ આવતી કાલે નીકળ-
વાનો છે.

ક્રિયા દેવનો?

બાળકૃષ્ણજીનો.

પારસી લોકો પણ કાલે રજા લેવાના
છે.

શી બાબત?

અરદેશર પોતાની સઘળી નાત
જમાડેછે.

મારા ધાર્યામાં એને બે .

ત્રણ હજાર રૂપિયા
ખર્ચ થશે.

એ જમણવારમાં મુખ્ય પદાર્થ ચોખ્ખા,
બટાટા, કેરીઓ, દાળ, ઘી, ઘઉંની
રોટલી અને મૂળાનું શાક એટલાં
વાનાં છે.

આજ તો આપણે કામ કરવાને બદલે
વાતો બહુ કરી.

કાલે તો શાવક લોકોએ પોતાના વર-
ઘોડા પાછળ પાંચસેં અથવા છસેં
રૂપિયા ખર્ચ કર્યો હશે.

તેઓ પોતપોતામાં ઊધરાણું કરીને નાણું
એકઠું કરેછે કે કોઈ માતબર માણસ
આપેછે?

They make a subscription for it.
Have the Shrāwaks any one at the
head of their caste?

What trades do the Shrāwaks
chiefly practise?

Numbers of them are jewellers.

At this time of the year, the
hotter the weather becomes, the
more likely it is to rain.

But we have had a great deal of
hot weather now and yet no
rain comes.

It is much healthier when the
rains come.

Kahāndās had only been a few
days out of mourning, and since
yesterday he is in mourning
again.

I wrote nothing which could
offend him.

There are two sorts of Baniās,
Shrāwaks and Meshree.

Bhāu breakfasts at my house this
morning, but if I had waited for
him, I should have been late.

Saturday and Wednesday are
both Hindu holidays.

Saturday is the Tāpti's birthday
and Wednesday the day on
which one of the Gods is put
to sleep.

The sky is over-cast.

It looks very like rain.

ઊધરાણું કરીને.

શાવકની નાતમાં કોઈ

શ્રીઝ્મી છે ?

શાવકોનો ધણું કરીને શા

ધંધો છે ?

કેટલાંમ્ક તો ઝવેરી છે.

આ દહાડે જેમ જેમ હવા ગરમ
યાયછે તેમ તેમ વરસાદ આવશે
એવું લાગેછે.

હમણા તાપ તો ઘણો પડેછે
તોએ વરસાદ આવતો
નથી.

જ્યારે વરસાદ વરસેછે સારે ધણું સુખ
યાયછે.

કહાનદાસનું સૂતક ઉતરીને
થોડા દહાડા થયા નથી
એટલામાં ખીજી ગઈ કાલે
આવી પડ્યું.

તે ખીજાય એવું કંઈ મેં તેને લખ્યું
નથી.

વાણીઆ બે પ્રકારના, શાવક અને
મેસરી.

આજ બાઉ મારે સાં જમવાનાં છે,
પણ જો હું તેની વાટ જીવત તો
મારે જોડું થાત.

શનિ અને બુધ એ બેઉ હિંદુના તહે-
વારના દહાડા છે.

શનિવારે તાપીનો જન્મ-
દિવસ છે અને બુધવારે
દેવસૂતી અગિઆરસ
છે.

વાદળી ઝવાઈ ગયું છે.

વરસાદ આવશે એમ દેખાયછે.

We shall not be long without rain.

We shall have rain directly.

He brought an action for defamation of character.

Did he recover damages?

He laid his damages at two thousand rupees.

I shall summon you as a witness.

As I passed by Atmārām Bhukan's house this morning, I saw Bhāu teaching his pupils.

I have been informed, that there is a place of ten rupees a month vacant in your office, and take the liberty to request the appointment to it.

When is Francis going?

He was to go to-morrow, but the rains have made the roads impassable.

So that now he will go by the steamboat in August.

Is it not possible to go from Surat to Bombay at this time of the year?

It must be possible, because the post goes and comes.

The roads are so bad through, that no cart can go.

Those who are compelled to travel in this season, ride on the backs of bullocks.

વરસાદ જલદીથી આવશે.

વરસાદ તુરત થશે.

તેણે આખરને ખટો લગાડવા બાબતની ફરિયાદ કરી છે.

તેણે નુકસાન ભરી લીધું?

તેણે બે હજાર રૂપિયા નુકસાનના દરાવ્યા.

હું તમારી સાહેદી લેવાવીશ.

આત્મારામ ખુખણના ઘર તરફથી આજ સવારે હું જતો હતો ત્યારે મેં બાઉને પોતાના શિષ્યોને ભણાવતાં જોયો.

મને ખબર થઈ કે તમારી કચેરીમાં દસ રૂપિયાના પગારની જગ્યા ખાલી છે, માટે અરજ કરું છું કે તે જગ્યા ઉપર મને બહાલ કરશો.

ફ્રાન્સિસ ક્યારે જાય છે?

એ તો આવતી કાલે જવાનો હતો, પણ વરસાદ થયો તેથી રસ્તા બંધ પડ્યા.

હવે તો એ આગર મહિનામાં આગ-બોટે જશે.

આ દહાડે સુરતથી મું-બઈ જઈ શકાય નહિ?

જવાબ તો 'ખર', શા માટે કે ડાક આવે જાય છે ને.

રસ્તા એવા નકારા છે કે ગાડું તો ચાલી ન શકે.

આ ઋતુમાં જેને મુસાફરી કરવી પડે છે તે પોતી ઉપર બેસે છે.

Do no vessels ever venture from Surat to Bombay in the monsoon?

No, never.

Is the Tapti much swollen from the rains?

Yes, it is a great deal swollen, but there are no places flooded yet.

I don't think he'll venture to do that again.

I should not like to venture out to sea in such a boat as this.

Columbus was the first sailor who ventured to cross the Atlantic.

The ancients were afraid to venture out of sight of land.

The Portuguese were very adventurous seamen.

They were the first people who ventured round the southern extremity of Africa.

We may venture to say, that there are no large tracts of land in the world remaining undiscovered.

I don't like to venture out at night.

He met with many extraordinary adventures.

These adventurers suffered great hardships.

ચોમાસામાં કોઈ વખત વહાણ સુરતથી મુંબઈ જવાની હામ ભરતું નથી ?

ના, કદી નહિ.

શું વરસાદથી તાપ્તીમાં પાણી અટક્યાં છે ?

હા, પાણી તો અટક્યાં છે, પણ કોઈ ડેકાણે રેલ હજી સુધી આવી નથી.

ફરીને તે કામ કરવાની એ હામ નહિ ભરે.

આવી હોડીમાં બેરીને દરિયામાં જવાને મારી તો હિંમત નહિ આણે.

આટલાંટિક મહાસાગર પાર જવાનું બ્રેખમ માથે લેનાર પહેલ-પહેલો વહાણવટી કોલમ્બસ હતો.

અસલના લોકો કોંઈ હોડીને દૂર જવાની હિંમત રાખતા નહિ.

પોર્ટુગીઝ ખલાશી લોકો ધણા સાહસિક હતા.

આફ્રિકા ખંડનો દક્ષિણ છેડો ફરી વળવાની હિંમત એ લોકોએ પહેલી ચલાવી હતી.

દુનિયામાં કોઈ નોટો

દેશ શોધ્યા વગર

રેનો રહ્યા નથી

એમ કહેવાય.

રાતની વખત હું બહાર જવાની હામ ભરતો નથી.

તેના ઉપર ધણા અદ્ભુત બનાવો થયાં.

આ સાહસિક માણસોને ધણી અડચણો ભોગવવી પડી.

That was a daring
adventure.

I wonder how he ventured to do
that.

I shall venture ten rupees in this
lottery.

He shot his arrow at a
venture.

Will you venture to jump off there?
Never venture, never win.

His venture has proved very suc-
cessful.

This man repairs and rebinds old
books very well.

What does he charge for such a
job as this?

Many English books find their
way to Surat.

They come chiefly I suppose from
Bombay.

Who in Surat has the greatest
number of English books?

Many Hindu holidays occur in
this month.

He had a very narrow escape.

To-morrow the Hindus go to
Ashvinikumār, and spend the
night there.

There are many Dharmshālās at
Ashvinikumār and there they
pass the night.

તે કામ કાળજીના આધા થઇને કરવાનું
હતું.

કોણ જાણે તેણે તે કરવાની હામ કેમ
ભરી.

આ સોરઠીમાં હું દશ રૂપિયા
ભરીશ.

તેણે પોતાનું તીર તાડ્યા વગર
ફેંક્યું.

તે કદી જવાને તમારી હિંમત છે?
હિંમત વગર કદી જીતે નહિ.

એની હિંમત બર આવી. (તેનો પાસો
સૂલટો પડ્યો.)

આ આદમી જૂની ચોપડીઓ સમારીને
ફરીથી સારી રીતે બાંધે છે.

એવું કામ કરવાને એ શું
લે છે?

સુરતમાં અંગ્રેજી ચોપડીઓ ઘણી મળે-
છે.

મારા ધાર્યામાં તે ઘણું કરીને મુંબઈથી
આવે છે.

સુરતમાં કોની પાસે ઘણી અંગ્રેજી ચો-
પડીઓ છે?

આ મહિતામાં હિંદુના તહેવાર ઘણા
છે.

એ ભલો બચી ગયો.

કાલે હિંદુ લોકો અશ્વિની-
કુમાર જશે અને સાં
રાત રહેશે.

અશ્વિનીકુમારમાં ઘણી ધર્મશાળા-
ઓ છે તેમાં તેઓ રાતની રાત
રહે છે.

They perform their religious ceremonies very early the next morning, and then amuse themselves there all day and return at night.

Is Ashvinikumār a very sacred place?

Which of the Gods is worshipped there?

Are there many temples there?

There is a Baniā in Surat, who gives a great deal in charity.

He gives corn daily to all the beggars who choose to come to his house.

He gives away a great deal too on a temple at Ashvinikumār.

It is a very excellent thing to give to the poor, but it is a great pity that there are so many beggars here.

How many candidates are there present?

They are not all here yet, but I believe altogether there are about twenty.

We shall have more than a hundred scholars then after this examination.

What is our present number?

There are forty-seven Hindus, thirty-seven Pārsis and eight Portuguese.

Altogether ninety-two.

ખીને દહારે મોટી સવારે પોતા-
પોતાની ધર્મક્રિયા કરીને પછી
આખો દહારો મોજ મારે છે
અને સાંજે પાછા આવે-
છે.

શુ અશ્વિનીકુમાર તીર્થની જગો
છે?

સાં કયા દેવની પૂજા થાય-
છે?

સાં ઘણાં દહેરાં છે?

સુરતનો એક વાણીઆ છે તે દાન પ્રણ
ધણું કરે છે.

જે ભીખારીઆ તેને ઘેર માગવા જાય-
છે તે સર્વને પોતે રોજ દાણા આપે
છે.

અશ્વિનીકુમારમાં તે એક દહેરા પાછળ
પણ ધણું ખરચે છે.

ગરીબને આપણું એ સારી વાત
છે, પણ આહીં આટલા બધા
ભીખારી છે એ ઘણી અફ-
સોસની વાત છે.

હમણા કેટલા ઉમેદવાર
છે?

હજુ બધા આવ્યા નથી, પણ
બધા મળીને આશરે વીસેક-
થશે ખરા.

સારું આ પરીક્ષા થયા પછી
તો સોથી વધારે નિશાળીઆ
થશે.

હાલમાં કેટલી સંખ્યા છે?

સુડાણીસ હિંદુ, સાડનીસ
પારસી, અને આઠ
પોર્ટુગીઝ.

બધા મળીને આણું.

Among the candidates this morning there are more Parsees than Hindus.

What is that on that man's head? Get some of it and let us see what it is.

The English name for it is maize. In London I have heard it called Indian-corn.

Very few of the grains you see here are grown in England.

The chief one is wheat.

Our vegetables too are mostly different.

What is that boy selling?
Dál fried in oil.

He appears to give away as much as he sells.

What! he puts salt and pepper and lime juice to it, and all for a pie, eh!

How much money now will he take in a day?

Four or five Annas perhaps.

And what profit does he get?
Half profit I should think.

I wish some of you could find out a large house for us.

That large house opposite the Fort is too much exposed to the sun.

આજ હિંદુ કરતાં વત્તા ઉમેદવાર પારસી છે.

પેલાને માથે શું છે? તેમાંથી થોડુંક લાવોની, આપણે જોઈએ તે શું છે.

તેનું નામ મકાઈ. લંડનમાં તો મારા સાંભળ્યામાં એને 'ઇન્ડિયન કોર્ન' કહે છે.

અહિંયાં તમે જે અનાજ જુઓ છો તેમાંનું ઘણી થોડી જાતનું ઇંગ્લાંડમાં પાડે છે. મુખ્ય તો ઘઉં જ પાડે છે.

અમારાં શાકભાજી પણ જુદી તરેહનાં હોય છે.

પેલા છોકરો શું વેચે છે? તેલમાં તળેલી દાળ. જેટલી વેચે છે તેટલી તો તે આપી દેતો દેખું.

અરે શું! એક પદમાં મરી મીઠું લીંબુનો રસ બધું એ નાંખે છે!

એક દલાડામાં તે કેટલો વકરો કરશે?

કોણ જાણે આરપાંચ આના મેળવતો હશે.

ત્યારે એને નફો શો મળતો હશે? હું ધારું છું કે અર્ધો અર્ધ નફો હશે. તમારામાંથી કોઈ આપણે સારૂ માટું ઘર ખાળી કાઢે તો સારું.

પેલા કિલ્લા સામેના મોટા ઘર પર તો તડકો ધણી આવે છે.

There appears to be some difficulty in getting a suitable house.

There must be many large houses in Surat surely.

Try if you can find out one for us.

What swarms of flies there are this month !

How long do they remain ?

They say here that the flies all go away directly after the Divásá.

They say also that the rains always set in on the 10th of June.

It's astonishing how careless the people here are about the truth of what they say.

They repeat the same absurdities year after year about subjects concerning which one might suppose they could not fail to be well informed.

One would think they must know whether the flies go away, or the rain comes on a particular day or not.

Last year I remember the place swarmed with flies for nearly two months after the day on which according to Kahándás they were all to vanish.

જોઈએ તેવું લાયક ઘર
મળવું મુશ્કેલ
દેખાય છે.

સુરતમાં મોટાં મોટાં ઘર ઘણાં હશે
ખરાં.

તમારાથી આપણે સારું એકાદું ખાળી
કઠાય તો તજવીજ કરોની.

આ મહિનામાં શા માખીઓના થપ
ખાજવા છે ને !

ક્યાં સુધી તેઓ રહેશે ?

એવું કહે છે કે દીવાસા પછી તરત ખતી
માખી જતી રહે છે.

વળી એમ પણ કહે છે કે હમિશા
જૂનની દશમી તારીખે વરસાદ
આવે છે.

અજબ છે કે લોકો ને બોલે છે તેની
સાચાઈ વિષે તેઓ કેવા બેશીકર
રહે છે.

વરસા વરસ તેઓ એની એજ
બેવકૂફાઈ ભરેલી વાતો ક્યાં
કરે છે, અને તે એવી વાતો કે
કોઈ બાણે કે એ તો તેમને
માલુમ હશે.

કોઈના મનમાં આવશે કે એ તો તેઓને
માલુમ હશે કે ફલાણે દહાડે મા-
ખીઓ જતી રહે છે કે નહિ અથવા
વરસાદ આવે છે કે નહિ.

કહાનદાસના કહેવા પ્રમાણે ને દહાડે
ખતી માખીઓ જતી રહેવાની હતી
તેજ દહાડા પછી પોર તો શુભારે
બે મહિના સુધી માખીઓના થપ
ખાજેલા હતા, એવું મને સાંભરે છે.

And instead of the 10th of June
the rains commenced this year
on the 4th and last year on the
1st of July.

It was quite an accident, he could
not help it.

I could not possibly help it.

Well, there is no help for it.

How can I help it?

It can't be helped.

There is no help for it, that I
know of.

If I were you, I would go to him
and say that***

I should certainly do so if I were
you.

I should certainly do so, if I were
in your place.

If I were in your place, I would
go to him and say that***

How is it to be helped?

I can't see that there is any help
for it.

To laugh at people because they
are not of our country, is very
stupid.

You no more understand their
language than they do
yours.

I am afraid, some of the boys
here are very quarrelsome.

દશમી જૂનને દેશાણે યોગ્ય તો
વરસાદ થોડી તારીખે થયો
અને પોર પહેલી જુલાઈએ
થયો હતો.

તે તો યોગ્યિંતું થઈ ગયું, તેથી એનું
કંઈ આશ્ચર્ય નહિ.

એમાં મારું કંઈ આશ્ચર્ય નહિ.

વારૂ, સારે તેનો કંઈ ઉપાય નથી.

મારાથી મદદ થાય કેમ?

તેનું કંઈ વળવાનું નહિ.

મારા જાણ્યામાં નો તેનો કશો ધલાજ
નથી.

તમારા જેવો હું હોત તો તેની પાસે
જઈને કહેત કે * * *

તમારા જેવો હું હોત તો મુકરર હું
એમજ કરત.

તમારે દેશાણે હું હોત તો નિશ્ચય હું
એવુંજ કરત.

જો હું તમારી જગ્યાએ હોત તો એની
પાસે જઈને કહેત કે * * *

એનો ઉપાય શી રીતે કરવો?

મારી નજરમાં આવતું નથી કે તેનો
કંઈ ઉપાય હોય.

જે લોક આવણા દેશના નથી

તેમની હાંસી કરવી એ ઘણી

બેવકૂફાઈ છે.

જેમ તમારી બોલી તે નથી સમજતા

તેમ તમે પણ તેમની બોલી નથી

સમજતા.

મને ધારતી લાગેછે કે કેટલાએક છોકરા

અહિંયાં કહામાખાર છે.

- This is a very sacred month then.   સારે આ મહિનો તો યજ્ઞો પવિત્ર હશે.
- But can it be true, that there are
people who do not eat during
the whole of the month ?   પણ એ 'વ્રત' હશે કે કેવળાએ
આ આ મહિના સુધી અપવાસ
કરે છે ?
- I wish some of you would make
particular inquiry and find out
whether it is true or not.   મારી મરજી છે કે તમે કોઈ મોક્ષ
તરતીર ક્ષેત્ર અને યાત્રા કારો કે
તે 'વ્રત' છે કે નહિ.
- Near my house, there is a woman
who is fasting.   મારી પડોસમાં એક બાપડી છે તે
અપવાસ કરે છે.
- She is to fast through the whole
of this month.   આ બધા મહિનો તે અપવાસ કરવાની
છે.
- Does she drink ?   તે કંઈ પામે છે ?
- Is any thing put into the water
which she drinks ?   તેના પીવાના પાણીમાં કંઈ ચીજ
નાંખે ?
- I never thought it possible for a
human being to live thirty
days without eating.   એવું મેં કદી ધાર્યું નહતું કે માણસ
ત્રતિમાં કોઈ વગર આદે ત્રીસ
દિવસ છગે.

In European countries fish is eaten on what they call a fastday.

Do any of you know the meaning of the word Oras?

The Mussalmáns in this country do not worship idols, but they worship dead men's graves.

What do they offer at the graves?

Flowers, cocoanuts and sweet-meats.

Who receive all these offerings?

The Fakeers who live there to take care of the graves.

They sweep the graves twice a day.

To whom does the Gopeetaláv belong?

How long do they keep the rice-grounds under water?

Till about the Dasará.

In what month does the rice harvest occur?

It is of much slower growth than wheat.

It is on the ground four or five months then.

Do they ever raise two crops of rice in the year?

Very rarely.

Of the other grains they commonly raise two crops in the year.

યૂરોપમાં લોકોને અપવાસનો દહાડો કહે છે તે દિવસે તેઓ મચ્છાહાર કરે છે.

ઓરસ શબ્દનો અર્થ તમને કોઈને માલૂમ છે?

આ મૂલકમાં મુસલમાન લોકો મૂર્તિ પૂજા નથી કરતા, પણ મુસ્લિમો માણસોની કબર પૂજે છે.

તેઓ કબરને શું શું અર્પણે છે?

ફૂલ, તાજિઅર તથા મીઠાઈ.

એ બધું અર્પણું કોણ લે છે?

કબરોની ખબર રાખે છે તે ફકીર લે છે.

દહાડામાં એ વાર તે કબરો વાળીને સાફ કરે છે.

ગોપીતળાવ કોનું છે?

ઝાંગેરના ક્યારડામાં તેઓ પાણી ફેંટલા દહાડા રાખે છે?

દસેરા સુધી.

ઝાંગેરની કાપણી ક્યા મહિનામાં ચાલે છે?

ઘઉંના કરતાં ઝાંગેર ઘણી ધીમી પાકે છે.

ત્યારે તે ચાર પાંચ મહિના જમીન ઉપર રહે છે.

વરસમાં તેઓ ઝાંગેર એ વાર પકવે છે?

કોઈ વખતજ.

ખીનનાં અનાજ ઘણું ફરીને તેઓ વરસમાં એ વાર પકવે છે.

There is a Mussalmán outside the class-room with an English letter which he wishes to have explained to him.

Get Anandráo or one of the boys at the head of the class to explain it to him.

A juggler last week succeeded in persuading Hormazshá again of the truth of નજરબંદી.

He pretended to change a pebble which Hormazshá gave him into a rupee.

He promised Hormazshá to come and earn the twenty rupees.

He never came though.

I remémber seeing a Hindu juggler in England.

Two tricks which I saw him do, were swallowing a sword, and taking dry sand out of a pot of water.

Some of the tricks are very clever.

He takes a little ink into his hand, pretends to dip it in the ink

person, you

ઝોરડા બહાર એક મુસલમાન અંગ્રેજી કાગળ લઈને ઊભો છે તેને તેમાં શું લખ્યું છે તે સમજવાની મરજી છે.

આનંદરાવને અથવા વર્ગના મુખ્ય છોકરાઓમાંથી કોઈને બોલાવો કે તે કાગળની મતલબ તેને કહે.

બાજીગરે નજરબંદીની સાચાઈ વિશે હોરમજશાને આઠ દહાડા ઉપર ફરીને સમજાવી દીધો.

હોરમજશાએ તેને કાંકરો આપ્યો તેનો તેણે રૂપિયા કરી દેખાડ્યો.

હોરમજશા સાથે તે કબૂલ થયો કે આવીને વીસ રૂપિયા મારી ઉતારીશ (કમાઈ જાકશ).

પણ ફરીને તે કદી આવ્યોજ નહિ.

મેં ઇંગ્લાંડમાં એક હિંદુ બાજીગર જોયો હતો એમ યાદ છે.

મેં તેને બે એલ કરી દેખાડતાં જોયો હતો, એક તો તરવાર ગળી જતાં, અને બીજો પાણી બરેલા વાસણમાંથી સૂકી રેતી કાઢતાં.

કેટલાક એલ ધણી હુશીઆરીના છે. મિસર દેશમાં એક બાજીગર હતો તે નાના છોકરાને લઈને તેના હાથમાં શાહી રેડતો, પછી તે છોકરાને ગમે તે શખ્સની આકૃતિ પેલી શાહીમાં દેખાડતો.

One English gentleman was silly enough to believe in it, and to give an account of it in his travels.

But upon further inquiry being made it proved to be all a deception.

Some years ago a Frenchman came to London, and professed to be able to sit in an oven, while meat was cooking, and to swallow poison.

Some gentlemen tried the oven experiment, and found that it was possible when thickly clothed to sit in a hot oven, and the swallowing poison proved to be all false.

They all came with the same intention.

They were all of one mind.

With what intention did he come?

What brought him here?

What was your intention in coming to Surat?

What brought you to Surat?

His intentions are good I believe, but he is mistaken in the means he adopts.

It is not enough to intend well, we must carry our good intentions in effect.

એક અંગ્રેજ ગૃહસ્થ હગબાજી ભાળપણથી ખરી માનતો હતો તેથી તેણે પોતાના દેશાત્મતા વૃત્તાંતમાં એ જીકર લખી હતી.

પણ વધારે તજવીજ કરવા ઉપરથી સાબીત થયું કે બધી હગાઈ હતી.

ચોડાંક વરસ ઉપર એક ફ્રાંસિસ લંડનમાં આવ્યો તે બધાએ છોગે બોલતો કે જે ચૂલે રંધાય છે તેમાં બેસવાનું તથા એર ગળી જવાનું મને સામર્થ્ય છે.

કેટલાક ગૃહસ્થોએ તે ચૂલાનો અખતરો તપાસી જોયો તેથી માલુમ પડ્યું કે જડાં લૂગડાં પહેરીને ધગધગતા ચૂલામાં બેસી શકાય છે, પણ એર ગળી જવાની વાત તમામ ખોટી ફરી.

તે સઘળા એકજ મનસુબો કરીને આવ્યા હતા.

તે બધા એકદિલ હતા.

શા ઈરાદાથી તે અહિંયાં આવ્યો?

તેને અહિંયાં કેમ આવવું પડ્યું?

તમારે સૂરત આવવાની શી મતલબ હતી?

તમારે સૂરત કેમ આવવું થયું?

મને લાગે છે કે તેના મનસુબા તો સારું છે, પણ જે ઉપાય તે ધારે છે તેમાં એની ભૂલ છે.

બધું ઇચ્છવું એટલું જ બસ નથી, પણ તે બસા મનસુબા આપણે પાર પાડવા જોઈએ.

- I intend to go to Bombay after the monsoon. ચોમાસા પછી મારે મુંબઈ જવાનો ધરાદો છે.
- What do you intend to do in this business? આ કામમાં તમારે શું કરવાની મરજી છે ?
- He was so intent upon his book, that he did not see me enter the room. તેનું ચિત્ત પોતાની ચોપડીમાં એવું લાગ્યું હતું કે તેણે મને ઓરડામાં પેસતાં દોઢો નહિ.
- Did he do that intentionally or unintentionally? તેણે જાણી જોઈને કીધું કે અજાણતાં કીધું ?
- The Bheels lay in wait in the Jungal with the intention of robbing the pilgrims. જનાણુ લોકોને લૂંટવાના ધરાદાયી બીલ જંગલમાં સંતાઈ રહ્યા હતા.
- The appearance of a party of sepoys frustrated their intentions. સિપાઈઓની ટોળી દોડી તેથી તેમનો મનસુબો ભાગી પડ્યો.
- I can only judge of his intention by his actions. તેના મનની વાતો તેના કર્તવ્ય ઉપરથી હું માત્ર જાણી શકું છું.
- In this distress the General consulted with his officers, and it was agreed to hazard a battle. એવી આફતમાં સેનાપતિએ પોતાના અમલદારો સાથે મસલહત કરીને ફરાબું કે લડાઈ કરવી.
- A consultation was held in the Bhau's tent, and it was determined to hazard an attack upon the Afghans. ભાઉના તંત્રીમાં મસલહત ચાલી, તેમાં એવું હ્યું કે અફગાન લોકો ઉપર હુમલો કરવો.
- Before attempting so hazardous an operation, a long consultation was held among the surgeons. એવા જોખમ ભરેલા કામનો ઈલાજ કરતા પહેલાં શસ્ત્રવૈદ્યાને મોટો વિચાર પડ્યો હતો.
- You had better consult your father and mother before you decide. તમે તમારાં માઆપને પૂછવા પછી નક્કી કરો તો ઠીક.
- Have you consulted with your friends about it? તે આખત તમે તમારાં સગાંવડાવાંનો વિચાર લીધો કે ?

- He took this hazardous step without consulting any of his friends.
- It is not the enemy's intention to hazard an engagement.
- After consulting together, they determined at all hazards to endeavour to effect their escape.
- A good Tādee-tree will yield twenty seers of Tādee a day.
- How much milk will a good cow yield every day?
- These three villages yield him a revenue of 14,000 Rupees a year.
- We must yield obedience to the laws of the country in which we live.
- The garrison resolved to die rather than yield.
- I frequently remonstrated with him but without effect.
- He paid no attention to my remonstrances.
- Such careless talkers frequently contradict themselves.
- He was a man of great strength and resolution.
- He was a very resolute man.
- કોઈપણ સગાં સાથે મનમુખે કર્યા વગર તેણે એ નુકસાન ભરેલું કામ માથે લીધું.
- શત્રુનો વિચાર લડાઈ કરવાનો નથી.
- તેમણે એકઠા થઈને વિચાર કીધા પછી એવું હાલ્યું કે ગમે તેવું જોખમ હોય તોપણ આપણે નાશીને બચાવ કરવો.
- સારા તાડમાંથી રોજની વીસ થેર સૂધી તાડી ઉતરેછે.
- સારી ગાય હોય તે રોજ કેટલું દૂધ દે?
- આ ત્રણ ગામો મળીને એને દર વરસે ત્રણ હજાર રૂપિયાની જમાખંદી પેદા થાયછે.
- જે મૂલકમાં આપણે રહેતા હોઈએ છીએ તેમાં ધારાને તામે થઈ રહેલું જોઈએ.
- ફિલાતા રમેવાળોએ નિશ્ચય કર્યો કે તામે થવા કરતાં મરવું સારું.
- મેં એની સાથે ઘણીવાર તકરાર કીધી, પણ કંઈ વળ્યું નહિ.
- મારી તકરાર તો તેણે સાંભળી જ નહિ.
- એવા વગર વિચારથી બોલનારા ઘણીવાર પોતાની મેળે ખાંધાયછે.
- તે આદમી ઘણો બળવાન અને ટૂંકાલા હતો.
- તે ઘણો ટેકવાળો માણસ હતો.

I intend to go to Bombay after the monsoon.

ચોમાસા પછી મારે મુંબઈ જવાનો ધરાદો છે.

What do you intend to do in this business?

આ કામમાં તમારે શું કરવાની મરજી છે ?

He was so intent upon his book, that he did not see me enter the room.

તેનું ચિત્ત પોતાની ચોપડીમાં એવું લાગ્યું હતું કે તેણે મને આગમમાં પેસતાં દોઢો નહિ.

Did he do that intentionally or unintentionally?

તેણે જાણી જોઈને કીધું કે અજાણતાં કીધું ?

The Bheels lay in wait in the Jungal with the intention of robbing the pilgrims.

જવાણુ લોકોને લૂંટવાના ધરાદાથી ભીલ જંગલમાં સંતાઈ રહ્યા હતા.

The appearance of a party of sepoys frustrated their intentions.

સિપાઈઓની ટોળી દોડી તેથી તેમનો મનસુબો ભાંગી પડ્યો.

I can only judge of his intention by his actions.

તેના મનની વાતો તેના કર્મ ઉપરથી હું માત્ર જાણી શકું છું.

In this distress the General consulted with his officers, and it was agreed to hazard a battle.

એવી આફતમાં સેનાપતિએ પોતાના અમલદારો સાથે મસલહત કરીને ડરાબ્યું કે લડાઈ કરવી.

A consultation was held in the Bhán's tent, and it was determined to hazard an attack upon the Afgháns.

ભાઉના તંત્રીમાં મસલહત ચાલી, તેમાં એવું હતું કે અફઘાન લોકો ઉપર હુમલો કરવો.

Before attempting so hazardous an operation, a long consultation was held among the surgeons.

એવા જોખમ ભરેલા કામનો ઈલાજ કરતા પહેલાં શસ્ત્રવૈદોને મોટો વિચાર પડ્યો હતો.

You had better consult your father and mother before you decide.

તમે તમારાં માબાપને પૂછ્યા પછી નહીં કરો તો કીક.

Have you consulted with your friends about it?

તે બાબત તમે તમારાં સગાંવહાલાનો વિચાર લીધો કે ?

- He took this hazardous step without consulting any of his friends.
- It is not the enemy's intention to hazard an engagement.
- After consulting together, they determined at all hazards to endeavour to effect their escape.
- A good Tadee-tree will yield twenty seers of Tadee a day.
- How much milk will a good cow yield every day?
- These three villages yield him a revenue of 14,000 Rupees a year.
- We must yield obedience to the laws of the country in which we live.
- The garrison resolved to die rather than yield.
- I frequently remonstrated with him but without effect.
- He paid no attention to my remonstrances.
- Such careless talkers frequently contradict themselves.
- He was a man of great strength and resolution.
- He was a very resolute man.
- હોદપણ સગાં સાથે મનમુખે કયા વગર તેણે એ નુકસાન ભરેલું કામ માથે લીધું.
- શત્રુના વિચાર લડાઈ કરવાનો નથી.
- તેમણે એકલા થઈને વિચાર કીધા પછી એવું દરાશું કે ગમે તેવું જોખમ હોય તોપણ આપણે નાશીને બચાવ કરવો.
- સારા તાડમાંથી રોજની વીસ થેર સૂચી નાડી કતરેછે.
- સારી ગાય હોય તે રોજ કેટલું દૂધ દે?
- આ ત્રણ ગામો મળીને એને દર વરસે ત્રાદ હજાર રૂપિયાની જમાખંડી પેદા થાયછે.
- જે મૂલકમાં આપણે રહેતા હોઈએ છીએ તેમાં ધારાને નામે થઈ રહેવું જોઈએ.
- શિક્ષાના રખેવાળોએ નિશ્ચય કયાં કે નામે થવા કરતાં મરવું સારું.
- મેં એની સાથે ઘણીવાર તકરાર કીધી, પણ કંઈ વળ્યું નહિ.
- મારી તકરાર તો તેણે સાંભળીજ નહિ.
- એવા વગર વિચારથી જોતનારા ઘણીવાર પોતાની મેળે બંધાયછે.
- તે આદમી ઘણો બળવાન અને ટેકાલા હતો.
- તે ઘણો ટેકવાળો માણસ હતો.

Our good resolutions should be followed by good actions.

The resolution of the Board is to grant us water during the three hot months of the year.

The Board has resolved that there shall be a supply of water in the school.

He behaved with great firmness and resolution.

The ship struck upon a rock and was rent asunder by a violence of the waves.

The lightning struck the tree, and split it asunder.

You must not interrupt me now.

The Parsee and Hindu holidays happening on different days is a great interruption to the school business.

The communication between Bombay and Surat is interrupted during four months of the year.

I do not consider acting as monitor occasionally, to be any interruption to a boy's studies, since it is in itself a very useful exercise.

How many scholars will this school-house accommodate?

There is accommodation for fifty patients in the hospital.

જેવા આપણા સારા નિશ્ચય છે તેવીજ આપણી કરણી થવી જોઈએ.

બોર્ડના ફાવે છે કે વરસમાં બેનાબાના ત્રણ મહિના સુધી આપણને પાણીનો ખર્ચ આપવો.

બોર્ડે ફાવ્યું છે કે નિશાળમાં પાણીનો ખર્ચ પૂરો પાડવો.

તે મોટી ધીરજ તથા પુખ્ત વિચારથી ચાલ્યો.

એક ખડક સાથે વહાણ અથડાયું અને મોજાનાં જોરથી ફાટી ગયું.

ઝાડ ઉપર વીજળી પડી તેથી તે ચીરાઈ ગયું.

તમારે હમણાં મને હરકત કરવી નહિ. પારસી અને હિંદુના તહેવાર એકે દહાડે નથી આવતા તેથી નિશાળના કામમાં મોટી અડચણ પડે છે.

વરસમાં ચાર મહિના લગણુ સુરત અને મુંબઈ વચ્ચે જવા આવવાને અટકાવ થાય છે.

હું જાણું છું કે કોઈ કોઈ વખતે શિક્ષકનું કામ ચલાવવાથી કોઈ છોકરાને ભણવામાં કશી હરકત નહિ થાય, કેમકે એ મહાવરો પણ ઘણા કામનો છે.

આ નિશાળના ધરમાં કેટલાક નિશાળીઆ માશે ?

રોગીખાનામાં પચાસ રોગીઓનો સમાસ થાય છે.

I have but poor accommodation to offer you, but such as it is you are very welcome to it.

Can you accommodate me with your Gādee this evening?

The dharmashālā must be a great accommodation to the people who go on pilgrimages.

I saw a long range of sheds built near some of the temples—I suppose for the accommodation of the pilgrims.

Can you accommodate me with ten rupees for three days?

We should endeavour to accommodate ourselves to the circumstances in which we may be placed.

He is a very accommodating sort of person.

A well in one's house must be a great accommodation.

The houses of the poor in this country are destitute of almost every accommodation.

To have different rooms for the different classes in a school is a great accommodation.

It would be very inconvenient for the boys to have the school at Nānpurā.

Is this a convenient situation for the school?

મારા ઘરમાં તમારે વારને જગા તો સાંકડી છે, પણ જેવું છે તેવું એ તમારું જ છે.

આજ સંજે તમે મને તમારી સાથે ગાડીમાં બેસાડશો?

જે લોકો જત્રા કરવા જાય છે તેમનો સમાવેશ ધર્મશાળામાં સારીપેઠે થતો હશે.

કેટલાંએક દહેરાં પાસે લાંબી અડાળીઓ બાંધેલી છે—ધાર્યામાં તે જત્રાવાસીઓને રહેવા માટે જ હશે.

તમે મને ત્રણ દહાડાની મુદતે દસ રૂપિયા ધીરશો?

જે અવસ્થામાં આપણે હોઈએ તેમાં આપણે આપણી નિભાવ કરી લેવા.

પેલો શખ્સ ધણો જ ભલો છે.

જેના ઘરમાં કૂવો હોય તેને ધણું સુખ.

આ દેશમાં ધણું કરીને ગરીબોનાં ઘર વગ વગરનાં હોય છે.

નિશાળમાં એક એક વર્ગને સારું જુદા જુદા ઓરડા હોય તો તે ઘર માટે વગવાળું જાયતું.

નાનપરામાં નિશાળ હોય ત્યારે તો છાત્રાઓને ઘણી આપડા થાય.

આ દેશમાં નિશાળને સારું કીક છે કે?

He lives at a very inconvenient distance.

તે ઘણો કવગો અને દૂર રહેછે.

It is an excellent house, containing every convenience.

તે ઘર બહુ મજબુતું, તેમાં બધી વગ છે.

A well in one's house, is a very great convenience.

જેના ઘરમાં કૂવો છે તેને ઘણું સારું છે.

When a Pipal-tree takes root on the top of a wall, it accommodates itself to the circumstances in which it is placed, and sends down a long shoot to the ground.

બ્યારે પીપળાનું ઝાડ કરાની દોચ ઉપર બેઠે છે ત્યારે જેવા દેશભાગમાં તે હોય છે તેવા પોતાની મેળે સમાવેશ કરીને પોતાનાં મૂળ દેઃ જમીનમાં પહોંચાડેછે.

This province was devastated by the Pindárees.

પીંડારાઓએ આ મૂલક તો બિલક પાડ્યો હતો.

All the fields in this neighbourhood have been devastated by swarms of locusts.

આ લત્તાનાં બધાં ખેતરો તીડોનાં દબે બિલક પાડ્યાં.

The country was one scene of devastation and ruin.

તે દેશ ઉત્પાત અને નાશનું દેશાણું થઈ પડ્યું હતું.

The scenery on each side of the Tapti is too flat to be beautiful.

તાપ્તીના બેઉ કાંઠા બિચા નથી તેથી રમ્યતા સુંદર દેખાતી નથી.

The most beautiful scenery is generally to be found in mountainous countries.

પહાડી દેશમાં ઘણું કરીને સારી સુંદર રમ્યતા જોવામાં આવેછે.

Do you approve of my doing so ? Does this proposal meet with your approbation ?

હું એણું કરું તે તમને ગમેછે ? એ હરાવ તમારા ધ્યાનમાં આવેછે ?

This proposal has not only my approbation, but also my admiration.

આ હરાવ હું પસંદ કરું છું એટલું જ નહિ, પણ એને વખાણું છું.

I do not merely approve of his conduct, I greatly admire it.

હું તેની આલ પસંદ કરું છું એટલું જ નહિ, પણ તેને ઘણી વખાણું છું.

His conduct on this occasion excited the greatest admiration.

Don't mention what I told you to any body.

Be sure you don't mention it to any body.

Don't mention it again.

I can't think, how you came to do it.

How came you to do it?

Of all the flowers, the rose has the most agreeable smell.

The smell of the rose is superior to that of any other flower.

There is no flower like the rose for scent.

I am daily in expectation of a letter from him.

I expect a letter from him every day.

Enclose my letter in yours.

I shall not be at home.

I was obliged to go home on some business.

I have sent my Paghdee to be dyed.

I have sent my Paghdee to the dyer's.

This is a very beautiful dye.

Some of your dyes are very beautiful, but they are not permanent.

I paid a rupee and a half to have it dyed.

એ કામમાં તેની ચાલથી ઘણોજ અમીનો થયો છે.

મેં જે તમને કહ્યું તે કોઈને કહેશે નહિ.

અબરદાર હો, તમે કોઈને કહેશે નહિ.

ફરીને તમે તે કહેતા નહિ.

મને માલૂમ પડ્યું નથી કે તમારે એ કેમ કરવું પડ્યું.

તે તમારે કેમ કરવું પડ્યું ?

અધાં ફૂલોમાં ગુલાબનું ફૂલ ખડું પુષ્પોદાર છે.

ગુલાબના ફૂલમાં ખીજાં અધાં ફૂલ કરતાં ઉમદા વાસ હોય છે.

સુગંધમાં ગુલાબના જેવું કોઈ ફૂલ નથી.

હું તો નિત્યે તેના કાગળની વાટ જોઉં છું.

રોજ તેના કાગળની હું વાટ જોઉં છું.

તમારા કાગળમાં મારો કાગળ ખીડતો.

હું ઘરમાં નહિ હોઈશ (અથવા હોઉં).

કંઈક કામ માટે મારે ઘેર જવું પડ્યું હતું.

મેં મારી પાઘડી રંગવા માંડી છે.

મેં મારી પાઘડી રંગવેજીને સાં માંડી છે.

આ રંગ ઘણો ચામતો છે.

તમારા કેટલાએક રંગ તો ઘણા સુંદર હોય છે, પણ તે પાકા નથી હોતા.

તેની રંગામણીને મેં દોઢ રૂપિયા આપ્યા.

- I suppose we shall have half a day's leave every Monday during the month of Shrāvan. ધાર્યામાં શ્રાવણ માસમાં બધા સોમવારે અર્ધા દહાડાની આપણને રજા મળશે.
- I gave him a rupee and a half, but he brought goods to the amount only of a rupee. મેં તેને દોઢ રૂપિયા આપ્યો, પણ તેમાં તો રૂપિયાનો જ માલ તેણે આપ્યો.
- I wish to visit him, but he does not choose to see me. હું તેને મળવા માહું છું, પણ તે મને મળવાને ખુશી નથી.
- They all took leave yesterday early, but none of them went to the fair. તે બધાએ કાલે જલદી રજા લીધી, પણ કોઈ મેળામાં ગયું નહિ.
- I went yesterday to hear the singing near Bālājī's temple and saw many of our scholars there. કાલે હું બાલાજીના દહેરા પાસે ગાયન સાંભળવા ગયો હતો ત્યાં આપણા ઘણા નિશાળીઆ મેં જોયા.
- I came twice to your house, but did not find you at home. હું તમારે ઘેર બે વાર આવ્યો, પણ તમે ઘરમાં નહોતા.
- He must be detained by some business, I think. કંઈક કામને લીધે તે રોકાયો હશે.
- Many people go to-day to Ashvinikumār to worship Mahādev. આજ તો ઘણા લોકો અશ્વિનીકુમાર મહાદેવની પૂજા કરવા જાય છે.
- The Hindus wanted leave to-day, but there is no leave written in the regulation. આજ તો હિંદુ લોકોએ રજા માગી, પણ કાયદામાં મુદ્દલ તે રજા લખીજ નથી.
- If we go to Bālājī's temple, will not the people be displeased? આપણે બાલાજીના મંદિરમાં જઈએ તો લોકો નાખુશ નહિ થાય?
- What sorts of trees have you in your garden? તમારી વાડીમાં શાશા પ્રકારના ઝાડ છે?
- This farm is not very large, but the ground is very fertile. એતર મોટું નથી, પણ જમીન ઘણી માતબર છે.
- India is more fertile than Europe. યૂરોપના કરતાં હિંદુસ્તાનમાં વધુ પાકે છે.

India is one of the most fertile countries in the world.

The soil of Hindustán is fertile, but the arts and sciences are not carried to such perfection there, as they are in Europe.

But the people of Hindustán are gradually improving.

You must be very careful on the road.

It is said that all who die in this month go to heaven.

It is said that whoever dies in this month goes to heaven.

How is it he has not attended these last five days?

Framjee has not attended these last two days, because one of his relations died.

Framjee has been absent these two days on account of the death of a relation.

He had better pay his debts.

How long have you owed it to him?

How long has it been standing?

It is a debt of very old standing.

It has been standing a very long while, I think.

Have you any thing standing against me in your book?

પૃથ્વીપર હિંદુસ્તાન પણ એક ફળદ્રુપ દેશ છે.

હિંદુસ્તાનની જમીન તો નીપજની છે, પણ તેમાં યુરોપની જેમ કળા વિદ્યાની સંપૂર્ણતા થઈ નથી.

પણ હિંદુસ્તાનના લોકો દહાડે દહાડે સુધરતા જાય છે.

રસ્તા ઉપર તમારે ઘણી હોશીઆરીથી રહેવું.

એવું કહેણું છે કે જે કોઈ આ મહિનામાં મરણ પામે છે તે સર્વ સ્વર્ગમાં જાય છે.

એમ કહેણું છે કે આ મહિનામાં જે કોઈ મરે છે તે સ્વર્ગવાસી થાય છે.

આજ પાંચ દહાડા થયાં તે આવના નથી, એમ કેમ?

આ બે દહાડા થયાં તો ફરામજી આવ્યા નથી, કેમકે તેનાં સગાંમાં કોઈ મરી ગયું છે.

ફરામજીનાં સગાંમાં કોઈ મરી ગયું હતું તેથી બે દહાડા તે ગેરહાજર હતો.

તે પોતાનું કરજ વાળે તો સારું.

તમારે એનું દેવું ક્યા દહાડાનું છે?

તે ક્યા દહાડાનું જીવું છે?

એ દેવું તો ઘણા દહાડાનું છે.

હું જાણું છું કે તે ઘણા કાળનું દેવું છે.

તમારા આપડામાં મારે નામે કંઈ પાડણું લખેલું છે?

I have been dunning him these three months.

Remember me to him.

He was on the point of death.

All his friends have given him up.

What Doctor attends him?

What medicine does he give him?

His fever has weakened him very much.

He doesn't like to take such bitter medicine.

How is it we did not see each other?

Why, I have been here all the while.

I shall be glad to see you.

How many marriages are taking place in your caste?

Above eight.

I hear you are about to change your house.

Where are you going to reside?

People will talk.—Let them say what they like.

How is your family?

Have you been able to get employment yet?

No, I am trying to do so at present.

What do you learn?

હું આજ ત્રણ મહિના થયાં એના ઉપર તગારો કરું છું.

મારી વતી તેને બોલાવજો.

તે મરવા પડ્યો હતો.

બધાં તેનાં સગાંએ તેની આશા મૂકી.

કયા વૈદ્યનું ઔપધ લેછે?

તેને તે શું ઔપધ આપેછે?

એને તાવે થણા નબળો કરી નાંખ્યો-છે.

તેને એવું કડવું ઔપધ પીવું ગમતું નથી તો.

એમ કેમ, આપણે એક ખીજને મળ્યાજ નહિ?

કેમ, તેવારનાં હું તો અહિંયાંનો અહિંયાંજ છું.

મારે તમને મળવાની મરજી છે.

તમારી નાતમાં કેટલા વિવાહ થવાના છે?

આઠેક.

મેં સાંભળ્યું કે તમે તમારું ઘર બદલવાની ગડબડમાં છો.

તમે ક્યાં રહેવા બંધો છો?

યોકો વાત કરશે તો કરો—તેમને જે ગમે તે કહે.

તમારા કુટુંબની સ્ત્રી બબર છે?

હજુ તમને આકરી મળી કે નહિ?

નારે બાઈ, હમણા હું તેનીજ તબીબમાં છું.

તમે શું બોલો છો?

I attend the English school.	હું તો અંગ્રેજી નિશાળે જઈ છું.
How long do you think of remaining in the school?	ક્યાંસુધી તમે નિશાળમાં રહેવાનું ધારો છો?
Only two or three months.	બે ત્રણ મહિના માત્ર.
You had better try and get some employment.	તજવીજ કરીને કંઈ રોજગારે લાગો તો ઠીક.
Give me a pinch of snuff, will you?	એક ચપટી તપખીરની મહેરબાની કરશો?
Don't shake the table, I shall not be able to rule straight.	મેજ ન હલાવ, મારાથી પાંચરું અંકાતું નથી.
I should like to see Mr. A.—have you any acquaintance with him?	મિસ્તર અ—ને મળવાની મારી મરજી છે, તમારે કંઈ તેમની સાથે ઓળખાણ છે?
Will you be kind enough to introduce me to him?	તમે મહેરબાની કરીને તેમની જોડે મારી મુલાકાત કરાવશો?
I shall never forget your kindness.	તમારો ઉપકાર હું કદી નહિ વીસરું.
I will try what I can to get your business settled.	તમારું કામ સહી થવાને મારાથી થશે તેટલી તદખીર કરીશ.
Don't trifle with me.	મારી મસ્કરી ન કરો.

